

VĮ Lietuvos oro uostai

ĮMONĖS 2021 METŲ AUDITUOTOS FINANSINĖS ATASKAITOS,
PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS FINANSINĖS
ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS,
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE,

2022-04-29 Nr. 8F -

Turinys

Nepriklausomo auditoriaus išvada	3
Finansinės būklės ataskaita	8
Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita	10
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	11
Pinigų srautų ataskaita	12
Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	14
1. Bendroji informacija	14
2. Apskaitos principai	14
3. Nematerialusis turtas	30
4. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	31
5. Investicinis turtas	33
6. Atsargos	34
7. Sutarčių turtas ir įsipareigojimai	34
8. Iš klientų gautinos sumos	34
9. Kitos gautinos sumos	35
10. Pinigai ir pinigų ekvivalentai	35
11. Kapitalas	36
12. Rezervai	36
13. Dotacijos	36
14. Išmokų darbuotojams įsipareigojimai	38
15. Paskolos	38
16. Nuoma	40
17. Trumpalaikiai įsipareigojimai	41
18. Pajamos	41
19. Sąnaudos	43
20. Pelno mokestis	45
21. Finansinės rizikos valdymas	46
22. Susijusių šalių sandoriai	48
23. Neapibrėžtumai	49
24. Klaidų taisymas	49
25. Veiklos tęstinumas	53
26. Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui	54

Nepriklausomo auditoriaus išvada

VĮ „Lietuvos oro uostai“ savininkams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome VĮ „Lietuvos oro uostai“ (toliau – Įmonė) finansinių ataskaitų auditą. Įmonės finansines ataskaitas sudaro:

- 2021 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų pinigų srautų ataskaita, ir
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą vaizdą apie Įmonės 2021 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje (TFAS).

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Tarptautinį buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagrįsti.

Kiti dalykai

Mūsų 2021 m. balandžio 27 d. nuomonė apie 2020 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas buvo sąlyginė. Perėjimo prie TFAS metu Įmonė nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vienetų, įskaitant žemę, apskaitė perėjimo datos tikrosiomis vertėmis kaip menama to turto savikaina. Mes atkreipėme dėmesį, kad žemė, kuri buvo įgyta iki perėjimo prie TFAS, 2020 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d. nebuvo apskaitoma perėjimo datos tikrosiomis vertėmis. Žemė buvo apskaitoma savikaina, kuri, mūsų nuomone, neatitiko taikytino 16-ojo TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“ įsigijimo savikainos apibrėžimo. Be to, Įmonė apskaitė pastatus ir statinius, gautus 2014 metais prijungimo metu arba per 2010–2019 laikotarpį kaip savininko įnašas ir apskaitytus Vyriausybės nutarimuose dėl kapitalo padidinimo nurodytomis vertėmis. Tačiau šių pastatų savikainą pirminio pripažinimo metu pagrindžiantys dokumentai mums nebuvo pateikti. Kaip atskleista 24 pastaboje, Įmonė atliko retrospektyvinį žemės ir pastatų vertinimą ir koregavo 2020 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas bei apskaitė reikiamus įsigijimo savikainos, nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo bei susijusius pelno mokesčio įtakos koregavimus.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų atsiperkamumas

Remiamės finansinėmis ataskaitomis:

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų apskaitinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d. – 199 876 tūkst. EUR (2020 m. gruodžio 31 d. – 175 718 tūkst. EUR).

Reikšmingi apskaitos principai – 2.5 pastaba „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“, 2.6 pastaba „Nefinansinio turto vertės sumažėjimas“, 2.20 pastaba „Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas“ ir 4 pastaba „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu
<p>Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų apskaitinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose – 199 876 tūkst. EUR; visas vertės sumažėjimo atstatymas, pripažintas 2021 m. gruodžio 31 d.: 625 tūkst. EUR.</p> <p>Pagal TFAS reikalavimus Įmonė kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo dieną turi įvertinti, ar yra vertės sumažėjimo požymių arba požymių dėl vertės sumažėjimo nuostolių, pripažintų ankstesniais laikotarpiais, atstatymo, ir jiems esant, turi atlikti vertės sumažėjimo patikrinimą.</p> <p>Nustatant turto ar pinigų kuriančio vieneto atsiperkamąsias vertes vadovybei tenka priimti įvairius reikšmingus sprendimus, įskaitant sprendimus, susijusius su būsimaisiais pinigų srautais iš pagrindinės veiklos, augimo ir diskonto normomis. Prognozuojamus Įmonės pinigų srautus iš pagrindinės veiklos labiausiai lemia prielaidos, susijusios su pardavimų apimtimi. Šios prognozės gali reikšmingai kisti dėl rinkos sąlygų neapibrėžtumo. Todėl į šią sritį sutelkėme daugiau dėmesio audito metu ir nustatėme, kad ši sritis yra pagrindinis audito dalykas.</p>	<p>Be kitų, mes atlikome tokias audito procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> apsvarstėme naudojimo vertės modelio („vertės sumažėjimo modelis“), taikomo apskaičiuojant atsiperkamąją vertę, tinkamumą palygindami jį su atitinkamais finansinės atskaitomybės standartų reikalavimais; remdamiesi savo supratimu apie Įmonės veiklą ir verslo padalinius, įvertinome turto priskyrimo pinigų kuriantiems vienetais tinkamumą; įvertinome Įmonės prognozių kokybę palygindami istorines projekcijas su faktiniais rezultatais ir palygindami vertės sumažėjimo modelyje prognozuojamus pinigų srautus su valdybos patvirtintomis prognozėmis; remdamiesi turimomis žiniomis apie Įmonę, jos veiklos rezultatus praeityje, verslą ir klientus bei savo patirtimi sektoriuje, patikrinome reikšmingas prielaidas dėl prognozuojamų pinigų srautų ir augimo. Atlikdami šią procedūrą, mes: <ul style="list-style-type: none"> patikrinome naudojamą diskonto normą remdamiesi viešai prieinamais rinkos duomenimis, pakoreguotais Įmonei ir sektoriui, kuriame ji veikia, būdingais rizikos veiksniais; įvertinome su pardavimų apimtimis ir pelno maržomis susijusių prielaidų pagrįstumą palygindami jas su istoriniais rezultatais ir sektoriaus

	<p>prognozėmis,</p> <ul style="list-style-type: none"> o palyginome prognozuojamas augimo normas su įprastai oro transporto sektoriuje stebimomis normomis; įvertinome vertės sumažėjimo modelio vientisumą, įskaitant pagrindinių skaičiavimo formulių tikslumą; apsvarstėme vertės sumažėjimo modelio jautrumą pagrindinių prielaidų, tokių kaip prognozuojamos augimo ir diskonto normos, pokyčiams, kad galėtume nustatyti prielaidas, kurioms būdinga didesnė šališkumo ar taikymo nenuoseklumo rizika; apsvarstėme Įmonės atskleidimų, susijusių su vertės sumažėjimo tikrinimu, pakankamumą.
--	---

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta metinėje veiklos ataskaitoje, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, ar mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji neatrodo kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Įmonės metinėje veiklos ataskaitoje, pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar Įmonės metinė veiklos ataskaita, buvo parengta laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Įmonės metinėje veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- Įmonės metinė veiklos ataskaita buvo parengta laikantis Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo reikalavimų.

Be to, mes privalome patikrinti, ar Įmonė, rengdama metinę veiklos ataskaitą, pateikė informaciją apie socialinės ir aplinkosaugos veiklos ataskaitą. Jei nustatome, kad informacija apie socialinės ir aplinkosaugos veiklą nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų, kurios parodo tikrą ir teisingą vaizdą, parengimą ir teisingą pateikimą pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti įmonės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti įmonę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti įmonės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, planuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Įgyjame supratimą apie su auditu susijusias vidaus kontroles tam, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarome išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl įmonės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados yra pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad įmonė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informuojame apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Savininkų sprendimu, 2020 m. sausio mėnesį pasirašyta sutartimi, buvome pirmą kartą paskirti atlikti Įmonės finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti Įmonės finansinių ataskaitų auditą yra atnaujinamas kas dvejus metus ir bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 3 metai.

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Įmonei ir jos Audito komitetui kartu su šia nepriklausomo auditoriaus išvada.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Įmonei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį, be finansinių ataskaitų audito paslaugų, mes suteikėme vertimo paslaugą.

„KPMG Baltics“, UAB, vardu

Domantas Dabulis
Partneris
Atestuotas auditorius

Vilnius, Lietuvos Respublika
2022 m. balandžio 29 d.

Finansinės būklės ataskaita

	Pastabos	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d. (koreguota)	2020 m. sausio 1 d. (koreguota)
TURTAS				
Ilgalaikis turtas				
Nematerialusis turtas				
Programinė įranga		1 317 523	330 673	536 552
Kitas nematerialusis turtas		44 301	104 491	183 344
Ilgalaikio nematerialiojo turto iš viso	3	1 361 824	435 164	719 896
Ilgalaikis materialusis turtas				
Žemė		51 024 440	50 767 890	51 024 440
Pastatai ir statiniai		126 759 610	96 691 284	85 441 892
Mašinos ir kiti įrengimai		10 836 798	4 674 368	3 642 129
Transporto priemonės		5 018 112	5 674 818	3 549 153
Nebaigta statyba		3 314 321	14 642 906	16 789 001
Kitas materialusis turtas		2 922 454	3 266 777	2 848 279
Ilgalaikio materialiojo turto iš viso	4	199 875 735	175 718 043	163 294 894
Investicinis turtas	5	7 147 200	5 534 538	2 925 923
Kitas turtas		38 543	118 141	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	20	2 342 477	2 391 271	1 643 834
Ilgalaikio turto iš viso		210 765 779	184 197 157	168 584 547
Trumpalaikis turtas				
Atsargos	6	558 433	363 533	317 567
Iš klientų gautinos sumos	7, 8	4 676 332	2 514 572	5 733 421
Kitos gautinos sumos	9	54 237	77 962	564 065
Išankstiniai apmokėjimai		29 811	11 290	9 121
Avansinis pelno mokestis		-	-	470 521
Kitas trumpalaikis turtas		439 514	589 265	148 520
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10	15 080 710	10 011 015	18 049 994
Trumpalaikio turto iš viso		20 839 037	13 567 637	25 293 209
Turto iš viso		231 604 816	197 764 794	193 877 756

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.
Praėjusių periodų koregavimai atskleisti 24 pastaboje.

2021 M. ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(Eurais, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

	Pastabos	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d. (koreguota)	2020 m. sausio 1 d. (koreguota)
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI				
Nuosavas kapitalas				
Įmonės savininko kapitalas	11	27 035 165	26 467 420	26 439 934
Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas	11	93 276 021	93 276 021	93 276 021
Rezervai	12	1 904 421	1 703 861	942 358
Privalomasis		1 904 421	1 666 509	919 478
Kiti rezervai		-	37 352	22 880
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	12	5 552 078	6 455 490	11 869 751
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)		(702 851)	(4 652 758)	13 998 160
Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)		6 254 929	11 108 248	(2 128 409)
Nuosavo kapitalo iš viso		127 767 685	127 902 792	132 528 064
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir įsipareigojimai				
Dotacijos, susijusios su turtu	13	53 563 820	34 823 096	36 241 102
Dotacijos išlaidoms kompensuoti	13	158 065	-	-
Ilgalaikės finansinės skolos	15	35 214 987	21 418 479	12 591 141
Mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	16	59 008	181 251	3 925
Gauti išankstiniai apmokėjimai		-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas		-	-	-
Ilgalaikiai įsipareigojimai darbuotojams	14	98 591	90 279	115 326
Po vienerių metų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso		89 094 471	56 513 105	48 951 494
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir įsipareigojimai				
Ilgalaikių finansinių skolų einamųjų metų dalis	15	2 604 356	2 074 014	408 859
Prekybos skolos	17	5 440 242	3 385 591	3 700 393
Gauti išankstiniai apmokėjimai	17	140 439	2 090 555	180 826
Pelno mokesčio įsipareigojimas		-	-	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	14, 17	2 350 040	1 424 903	2 257 637
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos	7, 17	4 207 583	4 373 834	5 850 483
Per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso		14 742 660	13 348 897	12 398 198
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		231 604 816	197 764 794	193 877 756

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis. Praėjusių periodų koregavimai atskleisti 24 pastaboje.

Generalinis direktorius

Finansų departamento direktorė

Apskaitos skyriaus vadovė

Marius Gelžinis

Indrė Kunigelytė

Audronė Lučiūnaitė

2021 M. ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(Eurais, jei nenurodyta kitaip)

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita

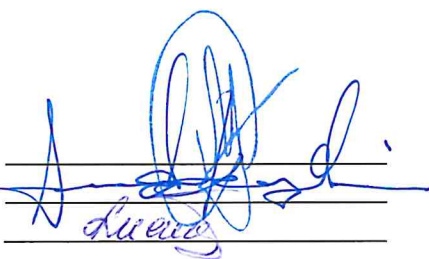
	Pastabos	2021 m.	2020 m. (koreguota)
Aviacinės veiklos pajamos	18	18 737 228	13 174 506
Neaviacinės veiklos pajamos	18	10 245 039	9 542 419
Pajamų iš viso		28 982 267	22 716 925
Kitos pajamos		152 530	20 895
Nusidėvėjimas ir amortizacija	19	(8 491 795)	(7 245 003)
Turto vertės sumažėjimo sąnaudos / atstatymas	19	624 849	(642 134)
Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo sąnaudos	19	(11 586 117)	(11 213 473)
Ilgalaikio turto priežiūros, remonto ir komunalinės sąnaudos	19	(5 222 912)	(4 164 105)
Gautinų sumų ir pirkėjų skolų vertės (sumažėjimas) / sumažėjimo atstatymas	19	721 622	(269 467)
Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	19	(1 186 379)	(1 289 819)
Kitos sąnaudos	19	(4 583 563)	(3 268 412)
Veiklos pelnas (nuostolis)		(589 498)	(5 354 593)
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos		4 167	11 762
Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	19	(68 726)	(58 343)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		(654 057)	(5 401 174)
Pelno mokestis	20	(48 794)	748 416
Grynasis pelnas (nuostoliai)		(702 851)	(4 652 758)
Kitos bendrosios pajamos, kurios bus perklasifikuojamos į pelną (nuostolius) ateityje		-	-
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perklasifikuojamos į pelną (nuostolius) ateityje		-	-
Bendrųjų pajamų iš viso		(702 851)	(4 652 758)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.
Praėjusių periodų koregavimai atskleisti 24 pastaboje.

Generalinis direktorius

Finansų departamento direktorė

Apskaitos skyriaus vadovė

Marius Gelžinis

Indrė Kunigėlytė

Audronė Lučiūnaitė

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

	Pastabos	Įmonės savininko kapitalas	Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) (koreguota)	Iš viso (koreguota)
2019 m. gruodžio 31 d. likutis (koreguota)		26 439 934	93 276 021	919 478	22 880	15 288 950	135 947 263
Klaidos taisymas		-	-	-	-	(3 419 199)	(3 419 199)
2020 m. sausio 1 d. likutis (koreguota)		26 439 934	93 276 021	919 478	22 880	11 869 751	132 528 064
Grynasis metų pelnas (nuostoliai) (koreguota)		-	-	-	-	(4 652 758)	(4 652 758)
Kitos bendrosios pajamos		-	-	-	-	-	-
Bendrųjų pajamų iš viso (koreguota)		-	-	-	-	(4 652 758)	(4 652 758)
Į valstybės biudžetą mokama įmonės pelno dalis		-	-	-	-	-	-
Kapitalo didinimas	11	27 486	-	-	-	-	27 486
Pervedimai tarp rezervų		-	-	747 031	14 472	(761 503)	-
Pokyčiai susiję su įmonės savininko sprendimais		27 486	-	747 031	14 472	(761 503)	27 486
2020 m. gruodžio 31 d. likutis (koreguota)		26 467 420	93 276 021	1 666 509	37 352	6 455 490	127 902 792
2021 m. sausio 1 d. likutis		26 467 420	93 276 021	1 666 509	37 352	6 455 490	127 902 792
Grynasis metų pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	(702 851)	(702 851)
Kitos bendrosios pajamos		-	-	-	-	-	-
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	-	-	(702 851)	(702 851)
Į valstybės biudžetą mokama įmonės pelno dalis		-	-	-	-	(1)	(1)
Kapitalo didinimas	11	567 745	-	-	-	-	567 745
Pervedimai tarp rezervų		-	-	237 912	(37 352)	(200 560)	-
Pokyčiai susiję su įmonės savininko sprendimais		567 745	-	237 912	(37 352)	(200 561)	567 744
2021 m. gruodžio 31 d. likutis		27 035 165	93 276 021	1 904 421	-	5 552 078	127 767 685

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.
Praėjusių periodų koregavimai atskleisti 24 pastaboje.

Generalinis direktorius

Finansų departamento direktorė

Apskaitos skyriaus vadovė

Marius Gelžinis

Indrė Kunigėlytė

Audronė Lučiūnaitė

P pinigų srautų ataskaita

	Pastabos	2021 m.	2020 m. (koreguota)
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas (nuostoliai)		(702 851)	(4 652 758)
Korekcijos:			
Pelno mokesčio sąnaudos		48 794	(748 416)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	3,4,5	11 774 197	10 438 477
Turto vertės sumažėjimas (padidėjimas)	3,4,5	(624 849)	642 134
Dotacijų ir subsidijų amortizacija	13	(3 282 402)	(3 193 474)
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimo ir nurašymo rezultatų eliminavimas		361 151	298 764
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas		64 559	46 581
Kitų nepiniginių straipsnių eliminavimas		(391 389)	1 838 409
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
Atsargų (padidėjimas) sumažėjimas	6	(135 622)	(53 120)
Iš pirkėjų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas	8	(1 440 139)	3 025 769
Kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		23 725	486 103
Išankstinių apmokėjimų (padidėjimas) sumažėjimas		(18 521)	(2 169)
Kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas		149 751	(28 407)
Gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)		(1 950 116)	575 358
Prekybos skolų padidėjimas (sumažėjimas)	17	(1 410 004)	(314 802)
Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų darbuotojams padidėjimas (sumažėjimas)	14	588 679	(857 781)
Kitų mokėtinų sumų ir ilgalaikių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		-	297 433
Kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		401 495	(1 476 649)
Sumokėtas pelno mokestis		-	(504 651)
Sumokėtos palūkanos		(35 048)	(52 357)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		3 421 410	5 764 444
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)	3, 4, 5	(34 899 556)	(25 969 292)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimas	3, 4, 5	152 533	12 239
Gautos palūkanos		4 167	11 108
Kita investicinė veikla		-	-
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(34 742 856)	(25 945 945)
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Paskolų gavimas		16 621 812	11 000 000
Paskolų (grąžinimas)		(2 316 212)	(541 667)
Nuomos įsipareigojimų mokėjimas		(95 649)	(85 947)
Į valstybės biudžetą mokama įmonės pelno įmoka		(1)	-
Gautos dotacijos	13	22 181 191	1 775 468
Įstatinio kapitalo didinimas (sumažinimas)		-	-
Kiti finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimai (sumažėjimai)		-	(5 332)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		36 391 141	12 142 522

Pinigų srautų ataskaita (tęsinys)

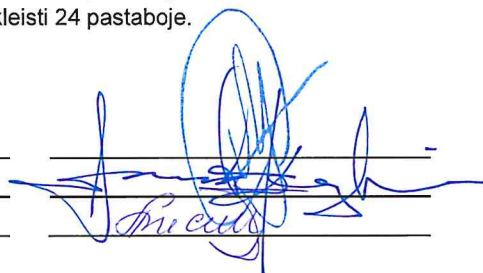
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		5 069 695	(8 038 979)
Valiutų kurso pasikeitimo įtaka		-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		10 011 015	18 049 994
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	10	15 080 710	10 011 015

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.
Grynosios skolos suderinimas pateiktas 10 pastaboje.
Praėjusių periodų koregavimai atskleisti 24 pastaboje.

Generalinis direktorius

Finansų departamento direktorė

Apskaitos skyriaus vadovė

Marius Gelžinis

Indrė Kunigėlytė

Audronė Lučiūnaitė

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1. Bendroji informacija

VĮ Lietuvos oro uostai (toliau – Įmonė) yra Lietuvos Respublikoje registruota Valstybės Įmonė. Įmonė įregistruota 1991 m. rugsėjo mėn. 30 d., įmonės kodas 120864074. Jos buveinės adresas yra:

Rodūnios kelias 10a,
02189 Vilnius,
Lietuva.

Įmonės duomenys kaupiami ir saugomi VĮ Registrų centras.

Pagrindinė įmonės veikla – oro uostų eksploatavimas, orlaivių ir keleivių aptarnavimas pagal Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos standartus bei rekomendacijas, Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ir susitarimus oro transporto srityje bei kitų teisės aktų reikalavimus.

Įmonė yra iš valstybės turto įsteigta įmonė, kuri nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir jos įsigytą turtą valdo, naudoja bei disponuoja patikėjimo teise. Įmonės akcininką atstovauja susisiekimo ministerija. Įmonė yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo.

VĮ „Tarptautinis Vilniaus oro uostas“, VĮ „Kauno aerouostas“ (toliau – KUN) ir VĮ „Tarptautinis Palangos oro uostas“ (toliau – PLQ) buvo reorganizuojamos prijungimo būdu, ir nuo 2014 metų liepos 1 dienos veikia kaip viena įmonė su trimis – Vilniaus, Kauno ir Palangos – filialais.

Reorganizavimas įvykdytas prie Įmonės (kaip po reorganizavimo veiklą tęsiančios įmonės) prijungiant KUN ir PLQ. Reorganizavimo metu taip pat pakeistas Įmonės pavadinimas, kuris nuo reorganizavimo užbaigimo yra VĮ Lietuvos oro uostai. KUN ir PLQ po reorganizavimo pasibaigė, o jų teisės ir pareigos perėjo Įmonei pakeistų įstatų įregistravimo Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre dieną.

Įmonės savininko kapitalas 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 27 035 165 eurų (2020 m. gruodžio 31 d. – 26 467 420 eurų).

2021 m. gruodžio 31 d. Įmonės darbuotojų skaičius buvo 518, iš kurių sudarė 355 VNO ir administracijos darbuotojai, 102 KUN bei 61 PLQ filialų darbuotojai (2020 m. gruodžio 31 d. viso trijų filialų darbuotojų skaičius - 552).

2021 m. Įmonės finansinių ataskaitų auditą atliko UAB „KPMG Baltics“, įmonės kodas 111494971, buveinė registruota adresu Lvivo g. 101, Vilnius, Lietuva.

Finansiniai įmonės metai sutampa su kalendoriniais metais.

Įmonės vadovybė pasirašė šias finansines ataskaitas 2022 m. balandžio 29 d. Įmonės savininkas turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės parengti naujas finansines ataskaitas.

2. Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Įmonės 2021 m. finansines ataskaitas, pateikiami toliau. Šie apskaitos principai buvo taikomi visiems ataskaitose pateiktiems laikotarpiams, jei nenurodyta kitaip.

2.1. Finansinių ataskaitų rengimo pagrindas

Įmonės finansinės ataskaitos už 2021 metus yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (ES). Taikyti apskaitos principai ir skaičiavimo metodai atitinka tuos, kurie buvo taikomi rengiant Įmonės metines finansines ataskaitas už 2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus. Išskyrus žemiau nurodytus pasikeitimus, Įmonė nuosekliai taikė apskaitos principus visiems šiose ataskaitose pateiktiems laikotarpiams.

Finansinės ataskaitos parengtos remiantis prielaida, kad Įmonė ir toliau tęs savo veiklą artimiausioje ateityje. Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo dieną nėra požymių, rodančių, kad Įmonė negalės toliau tęsti savo veiklos ateityje. Įmonės veikla neribojama.

Toliau pateikiamos finansinės ataskaitos, išskyrus pinigų srautų ataskaitą, buvo parengtos naudojant kaupimo principą.

2.2 TFAS pataisų ir aiškinimų įtaka įmonės finansinėms ataskaitoms

Nauji standartai, kurie įsigaliojo nuo 2021 m. sausio 1 d., neturi reikšmingos įtakos įmonės finansinėms ataskaitoms.

Ataskaitiniu laikotarpiu galiojantys Europos Sąjungos paskelbti ir priimti TFAS ir jų aiškinimai

Toliau pateiktos 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojusios gairės. Įgyvendintos gairės neturėjo įtakos Įmonės 2021 m. finansinių ataskaitų rengimui:

- 16-ojo TFAS „Nuoma“ pataisos, susijusios su COVID-19;
- „Palūkanų normų lyginamųjų indeksų reforma“ (9-ojo TFAS, 39-ojo TAS ir 7-ojo TFAS pataisos).

Šios galiojančių standartų pataisos neturėjo jokios reikšmingos įtakos Įmonės finansinėms ataskaitoms.

Galiojančių standartų pataisos, kurios yra TASV patvirtintos ir ES priimtos, bet dar neįsigaliojusios

Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo datą, nurodytos galiojančių standartų pataisos, kurias TASV patvirtino ir kurias ES priėmė, bet kurios dar neįsigaliojo:

- **4-ojo TFAS „Draudimo sutartys“ pataisos „Laikinos 9-ojo TFAS taikymo išimties pratęsimas“**, ES priėmė 2020 m. gruodžio 16 d. (laikinos 9-ojo TFAS taikymo išimties galiojimas pratęsiamas nuo taikymo finansiniams metams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau, iki 2023 m. sausio 1 d.),

Šios standartų pataisos neturės jokios reikšmingos įtakos Įmonės finansinėms ataskaitoms.

Nauji standartai ir galiojančių standartų pataisos, patvirtinti TASV, bet dar ES nepriimti

Šiuo metu ES priimti TFAS reikšmingai nesiskiria nuo nuostatų, kurias patvirtino Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV), išskyrus toliau pateikiamus naujus standartus ir galiojančių standartų pataisas, kurių taikymui 2021 m. ES dar nepritarė (visų toliau nurodytų TFAS įsigaliojimo data yra data, kurią juos išleido TASV):

- **17-asis TFAS „Draudimo sutartys“**, įskaitant 17-ojo TFAS pataisas (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau).
- **1-ojo TAS „Finansinės atskaitomybės pateikimas pataisos „Ilgalaičių įsipareigojimų grupavimas į trumpalaikius ir ilgalaikius“** (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau).
- **16-asis TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai“ pataisos „Pajamos, gautos iki numatyto naudojimo“** (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- **12-asis TAS „Pelno mokesčiai“ pataisos „Atidėtas mokestis, susijęs su turtu ir įsipareigojimais, atsirandančiais iš vieno sandorio“** (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- **37-ojo „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“ pataisos „Nuostolingos sutartys. Sutarties vykdymo išlaidos“** (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- **3-iojo TFAS „Verslo jungimai“ pataisos „Nuoroda į Konceptualiuosius pagrindus su 3-iojo TFAS pataisomis“** (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. ar vėliau).
- **10-ojo TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“ ir 28 TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones“ pataisos – „Turto pardavimas ar turtinis įnašas tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendros įmonės“** (įsigaliojimo data buvo atidėta neapibrėžtam laikotarpiui, kol bus baigtas nuosavybės metodo tyrimų projektas).
- **Įvairių išleistų standartų pataisos dėl „TFAS (2018-2020 m.) patobulinimų“**, atliktos remiantis kasmetiniu TFAS patobulinimo projektu (1-asis TFAS, 9-asis TFAS, 16-asis TAS ir 41-asis TAS) pirmiausia siekiant panaikinti neatitikimus ir išaiškinti terminus (1-ojo TFAS, 9-ojo TFAS ir 41-ojo TAS pataisos taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. ar vėliau. 16-ojo TFAS pataisos susijusios tik su iliustraciniu pavyzdžiu, todėl įsigaliojimo data nenurodyta).

2.3. Finansinių ataskaitų valiuta

Įmonė apskaitą tvarko ir šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra apskaitytos ir pateiktos Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, eurai. Įmonės funkcinė valiuta yra euras.

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų Europos Centrinio Banko valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių

perkainojimo finansinės būklės ataskaitos dieną yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2.4. Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas įsigytas atskirai iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad įmonė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Nematerialiojo turto tarnavimo laikotarpis gali būti ribotas arba neribotas.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio tarnavimo laikotarpis yra ribotas, yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą nematerialiojo turto naudojimo pobūdį.

Įmonė neturi nematerialiojo turto su neribotu tarnavimo laikotarpiu.

Atskiros turto grupės nustatytos įmonėje:

- a) programinė įranga;
- b) kitas nematerialusis turtas.

Naujos programinės įrangos įsigijimo išlaidos yra kapitalizuojamos ir pripažįstamos nematerialiuoju turtu, jei šios išlaidos nėra kompiuterinės įrangos sudedamoji dalis. Nematerialus turtas yra amortizuojamas per 3-5 metų laikotarpį.

2.5. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai – tai materialus turtas, kuris laikomas paslaugų tiekimo tikslams ir ketinamas naudoti ilgiau negu vieną ataskaitinį laikotarpį, kurio įsigijimo (pasigaminimo) savikainą galima patikimai nustatyti ir kurio vertė didesnė už nustatytą minimalią įsigijimo vertę. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai apskaitomi įsigijimo verte (menama savikaina), atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertinus vertės sumažėjimo nuostolius.

Įmonė 2010 m. sausio 1 d. perėjo prie TFAS. Perėjimo prie TFAS metu įmonė pasirinko tam tikrus nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų vienetų įvertinti tikrosiomis vertėmis ir tas vertes naudojo kaip menama to turto savikaina perėjimo datai. Prieš 2014 metų birželio mėnesio reorganizaciją VĮ „Kauno aerouostas“ ir VĮ „Tarptautinis Palangos oro uostas“ perėjo prie TFAS ir tam tikrus turto vienetu įvertino tikrosiomis vertėmis ir tas vertes taip pat naudojo kaip menama to turto savikaina perėjimo datai.

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negrąžinamus įsigijimo mokesčius, kapitalizuotas skolinimosi išlaidas ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu eksploatuoti arba perkėlimu į jo naudojimo vietą. Įmonei perduoto ar neatlygintinai gauto turto įsigijimo kainą nustato Įmonės vadovybė, atsižvelgdama į to turto tikrąją vertę. Išlaidos, tokios kaip remonto ir eksploatacijos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tais atvejais, kai galima aiškiai įrodyti, jog šių išlaidų dėka padidės ekonominė nauda iš šio ilgalaikio materialiojo turto panaudojimo ir (arba) pailgės jo numatytas ekonominio tarnavimo laikas, išlaidos yra kapitalizuojamos, pridėdant jas prie ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertės.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo vertė ir sukauptas nusidėvėjimas sąskaitose yra eliminuojami, o pardavimo pelnas ar nuostoliai apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokius naudingo tarnavimo laikotarpius:

Pastatai	40 – 80 metų
Statiniai	12 – 25 metai
Mašinos ir kiti įrengimai	8 – 15 metų
Transporto priemonės	6 – 15 metų
Kitas materialusis turtas	3 – 15 metų

Naudingo tarnavimo laikas yra reguliariai peržiūrimas užtikrinant, kad nusidėvėjimo terminas atitinka numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį. Turto naudingo tarnavimo laikas nustatomas remiantis tikėtiniu turto naudingumu.

Nebaigta statyba apskaitoma įsigijimo verte. Ją sudaro statybos, statinių ir įrenginių vertė bei kitos tiesiogiai priskirtinos išlaidos. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskaiciuojamas tol, kol statyba nėra baigta, ir turtas nepradėtas naudoti.

2.6. Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Įmonės turto apskaitinė vertė, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turtą, yra peržiūrima kiekvieną finansinės būklės ataskaitos dieną, siekiant išsiaiškinti, ar yra nuvertėjimo požymių. Jeigu tokių požymių yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Dar neparengtam naudojimui nematerialiajam turtui atsiperkamoji vertė įvertinama kiekvieną finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną

Vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas yra sugrupuojamas į mažiausias grupes, generuojančias pinigų srautus. Turto ar grynuosius pinigus generuojančio vieneto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: turto naudojimo vertės ir tikrosios vertės, atėmus pardavimo išlaidas. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartinės rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu ar grynuosius pinigus generuojančiu vienetu.

Vertės sumažėjimas apskaitomas tada, kai turto ar grynuosius pinigus generuojančio vieneto apskaitinė vertė viršija jo apskaičiuotą atsiperkamąją vertę. Nuostoliai dėl nuvertėjimo yra įtraukiami į pelną (nuostolius).

Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2.7. Investicinis turtas

Investicinis turtas yra turtas laikomas uždirbti pajamoms iš nuomos ir (arba) iš turto vertės padidėjimo. Investicinis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina įtraukiant sandomo išlaidas. Savikainą sudaro išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su investicinio turto įsigijimu. Pasigaminto turto savikainą sudaro medžiagų savikaina, tiesioginės darbo sąnaudos ir kitos sąnaudos, tiesiogiai susijusios su investicinio turto parengimu naudojimui. Savikainos metodas taikomas investiciniam turtui nesiskiria nuo savikainos metodo taikomo kitam ilgalaikiam materialiajam turtui.

Investicinio turto pripažinimas yra nutraukiamas jį pardavus arba kai investicinis turtas visiškai nustojamas naudoti ir nebesitikima gauti jokios ekonominės naudos iš jo pardavimo ar nuomos. Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl investicinio turto pripažinimo nutraukimo (apskaičiuoti kaip skirtumas tarp grynujų pardavimo įplaukų ir apskaitinės turto vertės), yra įtraukiami į to laikotarpio pelną (nuostolius), kai investicinio turto pripažinimas yra nutraukiamas. Įmonė taiko savikainos metodą viso investicinio turto apskaitai. To paties turto viena dalis gali būti laikoma tik pajamoms iš turto nuomos ir (arba) turto vertės padidėjimo gauti, o kita dalis naudojama paslaugoms teikti arba administraciniais tikslams.

Investiciniam turtui taikomi nusidėvėjimo metodai ir normatyvai atitinka taikomus ilgalaikiam materialiajam turtui.

2.8. Finansinis turtas

Finansinis turtas yra klasifikuojamas į šias nustatytas grupes: finansinį turtą apskaitomą amortizuota savikaina, finansinį turtą apskaitomą tikrąja verte, kurio pokytis atspindimas per kitas bendrąsias pajamas ir finansinį turtą apskaitomą tikrąja verte, kurio pokytis atspindimas per pelną (nuostolį).

Po pirminio pripažinimo finansinis turtas klasifikuojamas pagal aukščiau išvardintas kategorijas, remiantis Įmonės finansiniam turtui taikomu verslo modeliu. Verslo modelis taikomas finansinio turto grupei nustatomas tokiu lygiu, kuris atspindėtų, kaip visa valdoma finansinio turto grupė leidžia pasiekti Įmonės verslo tikslus. Įmonės vadovybės ketinimai dėl atskirų finansinių priemonių nedaro įtakos taikomam verslo modeliui. Valdydama finansinį turtą, Įmonė gali taikyti daugiau nei vieną verslo modelį.

Finansinio turto valdymo verslo modelis yra faktas, o ne tik pareiškimas. Paprastai stebimas veiksmuose, kurių Įmonė imasi tam, kad pasiektų išsikeltus verslo modelio tikslus. Nustatydama verslo modelį, kurį taikys valdydama finansinį turtą, Įmonė savo sprendimą pateisina ne vienu faktu ar veiksmu, bet atsižvelgdama į visus sprendimo dieną egzistuojančius tiesiogiai susijusius įrodymus.

Įmonė pripažįsta finansinį turtą savo finansinės būklės ataskaitoje tada ir tik tada, kai įmonė tampa finansinės priemonės sutarties šalimi. Finansinio turto pirkimas ar pardavimas pripažįstamas arba jo pripažinimas nutraukiamas naudojant sandorio datą.

Įmonė pirmą kartą pripažįsta finansinį turtą tikrąją vertę, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurios neturi reikšmingo finansinio komponento. Pirmą kartą pripažindama finansinį turtą įmonė apskaito tikrąją vertę. Kai turtas pripažįstamas ne tikrąją vertę per pelną (nuostolį), pridėjama su finansinio turto įsigijimu susijusias išlaidas, kai jas galima tiesiogiai priskirti.

Sandorio išlaidas sudaro mokesčiai ir komisiniai, kurių įmonė nebūtų mokėjusi, jei nebūtų pasirašiusi finansinės priemonės sutarties. Jei finansinio turto vertė pirminio pripažinimo metu skiriasi nuo sandorio kainos, skirtumas pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Verslo modelio taikomo valdant finansinio turto grupę požiūriu, finansinis turtas apskaitomas:

Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina

Įmonės gautinos sumos apskaitomos remiantis verslo modeliu pagal kurį, finansinio turto laikymo tikslas - surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, kurie gali apimti pinigų srautus, susijusius su pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimu.

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba nustatyto būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriuo neprekiaujama aktyvioje rinkoje. Toks turtas yra apskaitomas amortizuota vertė, naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelne (nuostolyje) tada, kai sumažėja tokio turto vertė ar jis yra amortizuojamas. Paskolos ir gautinos sumos pradžioje pripažįstamos įsigijimo savikaina (sumokėto atlygio tikrąją vertę). Vėliau trumpalaikės gautinos sumos apskaitomos įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, o ilgalaikės gautinos sumos ir paskolos – amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų metodą, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius.

Apskaičiuotų palūkanų normos metodas yra metodas, skirtas finansinio turto ar įsipareigojimo amortizuotos savikainos apskaičiavimui ir palūkanų pajamų ar sąnaudų paskirstymui per atitinkamą laikotarpį. Apskaičiuotų palūkanų norma yra norma, kuri leidžia tiksliai diskontuoti būsimus mokėjimus grynaisiais pinigais per numatomą finansinio turto ar įsipareigojimo galiojimo laikotarpį arba, kai įmanoma, per trumpesnį laikotarpį.

Paskolos ir gautinos sumos apskaitomos kaip trumpalaikis turtas, išskyrus tuos atvejus, kuomet jų terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo finansinės būklės ataskaitos parengimo dienos. Pastaruoju atveju jos priskiriamos prie ilgalaikio turto.

Prekybos gautinos sumos

Prekybos gautinos sumos yra sumos, gautinos iš pirkėjų už suteiktas paslaugas, vykdant įprastinę verslo veiklą. Jei tikimasi, jog sumos bus gautinos per vienerius metus ar trumpesnį laikotarpį (ar per įprastą verslo veiklos laikotarpį, jei vėliau), prekybos gautinos sumos yra klasifikuojamos prie trumpalaikio turto. Kitu atveju, šios sumos klasifikuojamos prie ilgalaikio turto.

Prekybos gautinos sumos po pirminio pripažinimo vertinamos amortizuota savikaina, naudojant apskaičiuotų palūkanų metodą, įskaitant vertės sumažėjimo nuostolius, o prekybos gautinos sumos, kurių terminas trumpesnis nei 12 mėnesių nuo pripažinimo dienos (t. y. neturinčios finansavimo elemento) ir kurios nėra priskiriamos faktoringui, nėra diskontuojamos ir yra vertinamos nominalia vertė.

Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai bankų sąskaitose, kasoje, kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos. Šio turto apskaitinė vertė apytikriai atitinka jo tikrąją vertę.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto pripažinimas nutraukiamas kai:

- Baigėsi teisių į turto piniginius srautus galiojimo laikotarpis;
- Įmonė išlaikė teisę į pinigų srautus, bet prisiėmė įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką;
- Įmonė perleido savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto arba perleido iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba nei perleido, nei išlaikė su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleido šio turto kontrolę.

Kai Įmonė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Įmonė yra vis dar susijusi.

Finansinio turto vertės sumažėjimas – numatomas kredito nuostolis

Turto vertės sumažėjimo reikalavimai yra taikomi siekiant pripažinti numatomus kredito nuostolius per visą finansinės priemonės laikotarpį, kuriems reikšmingai padidėjo kredito rizika nuo pirminio pripažinimo. Jei finansinio instrumento kredito rizika nuo pirminio pripažinimo žymiai nepadidėjo, ūkio subjektas įvertina tos finansinės priemonės nuostolių sumą, lygią numatomiems 12 mėnesių kredito nuostoliams.

Įmonė laiko finansinį turtą neįvykdytu, kai sutartyje numatytas mokėjimas yra praėjęs 90 dienų ir yra didesnis nei skolininko sumokėtas avansas. Tačiau tam tikrais atvejais Įmonė taip pat gali laikyti finansinį turtą neįvykdytu, kai vidinė ar išorinė informacija rodo, kad Įmonė greičiausiai negaus visos negrąžintos sutartyje numatytos sumos, prieš pradėdama atsižvelgti į bet kokius Įmonės turimus kredito patobulinimus.

Įmonė stebi kredito rizikos padidėjimą stebėdama skolų vykdymą laiku. Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas yra svarstomas, kai skola vėluoja ir nėra priežasčių manyti, kad skola greitai metu bus padengta.

Nustatydama vertės sumažėjimo nuostolius, įmonė taiko šiuos modelius:

- bendras modelis (pagrindinis),
- supaprastintas modelis prekybos gautinoms sumoms.

Numatomas kredito nuostolis (NKL) apskaičiuojamas remiantis „trijų pakopų“ modeliu („bendru modeliu“) vertės sumažėjimui:

1 etapas

Finansinės priemonės, kurių kredito rizika reikšmingai nepadidėjo nuo pirminio pripažinimo, arba kurių finansinė vertė atskaitomybės dieną yra maža. Šiam turtui pripažįstama 12 mėnesių NKL, o palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo bendros turto apskaitinės vertės. 12 mėnesių NKL yra tikėtini kredito nuostoliai, atsirandantys dėl įsipareigojimų neįvykdymo įvykių, kurie galimi per 12 mėnesių nuo ataskaitinės datos. Tai nėra tikėtini grynujų pinigų trūkumai per 12 mėnesių laikotarpį, bet visos turto kredito nuostolis, įvertintas tikimybe, kad nuostoliai įvyks per ateinančius 12 mėnesių.

2 etapas

Priskiriamos finansinės priemonės, kurių kredito rizika žymiai padidėjo nuo pirminio pripažinimo (išskyrus atvejus, kai ataskaitų sudarymo dieną jų kredito rizika buvo maža), tačiau neturi objektyvių vertės sumažėjimo įrodymų. Šiam turtui pripažįstama visą gyvenimą trunkanti NKL, tačiau pajamos iš palūkanų vis tiek apskaičiuojamos pagal bendrąją turto apskaitinę vertę. Gyvenimo trukmės NKL yra tikėtini kredito nuostoliai, atsirandantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per numatomą finansinės priemonės galiojimo laiką.

3 etapas

Apima finansinį turtą, kuris ataskaitos sudarymo dieną turi objektyvių įsipareigojimų neįvykdymo įrodymų. Šiam turtui pripažįstama NKL tarnavimo laikas ir pajamos iš palūkanų apskaičiuojamos nuo grynosios balansinės vertės.

Gautinoms sumoms iš pirkėjų, kurios neturi reikšmingo finansavimo komponento, numatomas kredito nuostolis apskaitomas per visą skolos laikotarpį. Gautinų sumų nuvertėjimui įmonė naudoja supaprastintą metodą. Siekiant apskaičiuoti numatomą kredito nuostolį, įmonė atliko toliau išvardintus veiksmus:

- 1) Sugrupavo gautinas sumas pagal nustatytus pirkėjų kriterijus
- 2) Nustatė istorinį blogų skolų kiekį
- 3) Įvertino makroekonominį rodiklį
- 4) Apskaičiavo numatomą kredito nuostolį

Įmonė sugrupavo gautinas sumas pagal šiuos kriterijus:

- Fiziniai arba juridiniai asmenys
- Pagal skolų pradelimo laikotarpį (nepradelstos, pradelstos 1-30 dienų, 31-60 dienų, 61-90 dienų, 91-365 dienų, daugiau nei 365 dienų)

Pagal istorinius duomenis, Įmonė nustatė, kad fiziniai asmenys vidutiniškai neapmoka 10 % nepradelstų skolų. Juridiniai asmenys neapmoka:

- Nepradelstų skolų 1,46 %
- 1-30 dienų pradelstų skolų 4,11 %
- 31-60 dienų pradelstų skolų 12,93 %
- 61-90 dienų pradelstų skolų 29,20 %
- 91-365 dienų pradelstų skolų 50,47 %
- Daugiau nei 365 dienų pradelstų skolų 90,81 %

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Įmonė atlieka operacijas su bankais, turinčiais aukštus užsienio reitingavimo agentūrų suteiktus ilgalaikio skolinimosi reitingus. Bankų reitingai pateikti 10 pastaboje. Įvertinus aukštus bankų kreditingumo reitingus, Įmonė laiko, kad banko bankroto tikimybė yra lygi nuliui.

2.9. Atsargos

Atsargos apskaitomos savikaina arba grynąją galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Grynoji realizacinė vertė yra pardavimo kaina, esant įprastinėms verslo sąlygoms, atėmus užbaigimo, rinkodaros ir paskirstymo išlaidas. Savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.10. Nuosavas kapitalas

Įmonės savininko kapitalą sudaro įmonės savininko jai perduoto turto, jei tai nėra turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė ar dotacija, vertė.

Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo dydį sudaro turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, teisės aktų nustatyta tvarka perduoto Įmonei patikėjimo teise valdyti, naudoti ir juo disponuoti, vertė.

Privalomasis rezervas sudaromas iš įmonės paskirstytino pelno, taikant įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos nustatyto dydžio metinius atskaitymus. Atskaitymai į privalomąjį rezervą sudaro ne mažiau kaip 1/20 paskirstytino pelno. Jie vykdomi tol, kol privalomojo rezervo dydis sudarys 1/10 savininko kapitalo vertės. Nustatytą dydį viršijanti privalomojo rezervo dalis gali būti perskirstyta skirstant Įmonės pelną. Privalomasis rezervas naudojamas tik Įmonės nuostoliams dengti. Padengus nuostolius, privalomojo rezervo dydis atkuriamas, laikantis šioje dalyje nustatytos tvarkos.

Kiti rezervai yra naudojami šiems tikslams:

- a) investicijoms;
- b) darbuotojų kvalifikacijai kelti;
- c) darbuotojų premijoms, socialiniams, kultūriniais ir panašiams tikslams.

Įmonės turto vertės padidėjimas savininko kapitalo ar turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo dalyje registruojamas:

- a) iš Įmonės lėšų, tai yra iš nepaskirstytojo pelno ir kitų rezervų (išskyrus privalomąjį rezervą) sukurto turto verte;
- b) iš Įmonės savininko turtui įsigyti, sukurti ar jo vertei padidinti skirtų lėšų sukurto turto verte;
- c) Įmonės savininko perduoto turto verte.

Nepaskirstytas pelnas (nuostolis) susidaro iš einamųjų metų bendrųjų pajamų iš viso bei praeitų periodų bendrųjų pajamų iš viso atskaičius visus į valstybės biudžetą mokamas pelno įmokas.

2.11. Finansiniai įsipareigojimai

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu skirstomi į gautas paskolas ir mokėtinas sumas. Visi finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra pripažįstami tikrąja verte, o gautų paskolų bei mokėtinų sumų atveju – atėmus tiesiogiai priskirtinas sandorio išlaidas. Įmonės finansiniai įsipareigojimai apima prekybos ir kitas mokėtinas sumas, gautas paskolas.

Vėlesnis vertinimas

Finansinių įsipareigojimų vertinimas priklauso nuo jų klasifikavimo, kaip aprašyta toliau.

Paskolos

Gautos paskolos pradžioje apskaitomos tikrąja verte, atėmus patirtas sandorio išlaidas. Vėliau gautos paskolos apskaitomos amortizuota savikaina, o tarp gautų įplaukų (atėmus sandorio išlaidas) ir padengimo vertės susidaręs skirtumas pripažįstamas laikotarpio pelne (nuostolyje) per visą paskolos laikotarpį.

Gautos paskolos yra klasifikuojamos kaip trumpalaikės, išskyrus jei Įmonė turi besąlyginę teisę atidėti jų padengimą mažiausiai 12 mėnesių po ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

Prekybos skolos

Prekybos skolos – tai įsipareigojimai, sumokėti už per įprastinį veiklos ciklą tiekėjų suteiktas prekes arba paslaugas. Prekybos skolos priskiriamos trumpalaikiams įsipareigojimams, jeigu jas reikia padengti per vienerių metų arba trumpesnį laikotarpį (arba per įprastinį veiklos ciklą, jeigu jis yra ilgesnis). Kitu atveju, jos priskiriamos ilgalaikiams įsipareigojimams. Prekybos skolos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, o vėliau vertinamos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skoliniojo, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.12. Dotacijos

Dotacijos gaunamos ilgalaikio turto forma arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti ar kitaip įsigyti laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Dotacijos, susijusios su turtu, suma finansinėse ataskaitose pripažįstama panaudota dalimi tiek, kiek nudėvimas su šia dotacija susijęs turtas ir pelno (nuostolių) ataskaitoje mažinamas atitinkamų sąnaudų straipsnis.

Iš įmonei skirtų lėšų sukurtas turtas laikomas dotacija, kai lėšos skiriamos infrastruktūrai įsigyti ar sukurti, taip pat įmonės valdomos infrastruktūros vertei padidinti, jeigu infrastruktūra, kuri būtų įsigyta, sukurta ar kurios vertė būtų padidinta, priskirtina turtui, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė. Jeigu Vyriausybės ir Europos Sąjungos dotacijos yra skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti ar rekonstruoti, jos yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu.

Vyriausybės ir Europos Sąjungos dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, pripažįstamos panaudotomis dalimis tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

2.13. Išmokos darbuotojams

Išmokų darbuotojams einamųjų metų savikaina pripažįstama sąnaudomis iš karto pelno (nuostolių) ataskaitoje. Anksčiau patirtos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis lygiomis dalimis per vidutinį laikotarpį, kol tampa privaloma mokėti išmoką. Dėl išmokų sąlygų pakeitimo (sumažinimo arba padidinimo) atsiradęs pelnas ar nuostoliai pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažįstami iš karto.

Išmokų darbuotojams įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Įsipareigojimas fiksuojamas finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą. Dabartinė išmokų darbuotojams įsipareigojimų vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip ir išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą išmokų mokėjimo laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ir nuostoliai pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) ataskaitos veiklos sąnaudose ir pardavimo savikainoje.

2.14. Pelno mokestis

Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas yra 15 proc.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu įmonė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai įmonė veiklos nebetęsia dėl jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliama atskaitomų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. atskaitinių metų apmokestinamojo pelno sumos.

Atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtasis mokestis atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokestinę įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiu, kuriuo bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, atsižvelgiant į mokesčių tarifus, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti finansinės būklės ataskaitos dieną.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje tiek, kiek įmonės vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

2.15. Pajamų pagal sutartis su klientais pripažinimo principai

Pajamos pagal sutartis su klientais, išskyrus nuomos sutartis, vadovaujantis 15 TFAS nuostatomis, pripažįstamos taikant 5 žingsnių modelį:

1 žingsnis – sutarčių su klientais identifikavimas

Sutartimi pripažįstamas susitarimas tarp dviejų ar daugiau šalių (priklauso nuo pirkimo ar pardavimo sąlygų), kuriuo sukuriamos įgyvendintinos teisės ir vykdytinos prievolės, ir kurio šalis yra klientas. Klientas yra šalis, su įmone sudariusi sutartį už atlygį gauti prekes ar paslaugas. Sutartis su klientu, kuriai taikomas 15 TFAS, apskaitoma, kai tenkinami šie kriterijai:

- šalys sutartį patvirtino (raštu, žodžiu ar pagal kitą įprastą verslo praktiką) ir yra įsipareigojusios vykdyti savo atitinkamas prievoles;
- galima identifikuoti kiekvienos šalies teises dėl perduotinų prekių ar paslaugų;
- galima identifikuoti mokėjimo sąlygas, numatytas už perduotinas prekes ar paslaugas;
- sutartis yra komercinio pobūdžio;
- įmonė gaus atlygį, teisę į kurį įgis mainais už prekes ar paslaugas, kurios bus perduotos klientui.

2 žingsnis – veiklos įsipareigojimų identifikavimas

Veiklos įsipareigojimas – sutartimi įtvirtintas pasižadėjimas teikti paslaugas. Jeigu paslaugas galima išskirti, įsipareigojimai pripažįstami atskirai. Kiekvienas įsipareigojimas identifikuojamas vienu iš būdų:

- paslauga (ar prekių ar paslaugų paketas), kuri yra atskira,
- atskirų paslaugų, kurios iš esmės yra vienodos ir perduodamos klientui pagal vienodą modelį, rinkinys.

3 žingsnis – sandorių kainos nustatymas

Įmonė, nustatydamą sandorio kainą, atsižvelgia į sutarties sąlygas, LR teisės aktus ir savo įprastą verslo praktiką. Sandorio kaina yra atlygio suma, teisę į kurią įmonė tikisi turėti mainais už klientui perduodamas pažadėtas prekes ar paslaugas, išskyrus trečiųjų šalių vardu surinktas sumas (pavyzdžiui, tam tikrus pardavimo mokesčius). Sutartyje su klientu pažadėtas atlygis gali apimti fiksuotas sumas, kintamas sumas arba abiejų tipų sumas.

4 žingsnis – sandorių kainos priskyrimas veiklos įsipareigojimams

Įmonė, priskirdama sandorio kainą, kiekvienam veiklos įsipareigojimui priskiria tokią sandorio kainos sumą, kuri parodo atlygio sumą, į kurią įmonė tikisi turėti teisę mainais už klientui perduodamas pažadėtas prekes ar paslaugas.

5 žingsnis – pajamų pripažinimas, kai įmonė (į)vykdo veiklos įsipareigojimus

Įmonė pripažįsta pajamas, kai įvykdo veiklos įsipareigojimą, klientui perduodama pažadėta prekė ar paslauga. Veiklos įsipareigojimai įvykdomi per tam tikrą laikotarpį arba tam tikru momentu. Pripažįstama pajamų suma yra lygi sumai, kuri

priskirta įvykdytam veiklos įsipareigojimui. Pajamos pripažįstamos, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai tikėtina, kad įmonė gaus su įsipareigojimu susijusią ekonominę naudą, ir pajamų suma gali būti patikimai įvertinta.

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog įmonė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pardavimai apskaitomi atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas. Pajamos iš prekių pardavimo pripažįstamos pristačius prekes ir perdavus riziką bei prekių nuosavybės teikiamą naudą. Įmonė pajamas išskiria į aviacinės ir neaviacinės veiklos pajamas. Pajamos yra uždirbamos Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostuose. Pajamų išskaidymas pagal jų tipą ir oro uostą, kur uždirbtos pajamos, pateiktas 18 pastaboje.

Sutarčių turto įmonė 2020 bei 2021 metais neturėjo. Uždirbant pajamas, įmonė iškart išrašo sąskaitą-faktūrą už suteiktas paslaugas ir gautinos sumos patenka prie iš klientų gautinų sumų. Sutarčių įsipareigojimai sudarė gauti depozitai ir nuolaidų sukaupimai, kurie finansinės būklės ataskaitoje patenka prie kitų trumpalaikių mokėtinų sumų.

Aviacinės veiklos pajamos

Aviacinę veiklą sudaro orlaivių takų, keleivių terminalų, labai svarbių asmenų salės, oro uosto įrangos priežiūra ir valdymas, bagažo administravimas, aviacijos saugumo užtikrinimas bei kita veikla pagal Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos standartus bei rekomendacijas, Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ir susitarimus oro transporto srityje bei kitų teisės aktų reikalavimus. Pajamos yra pripažįstamos pagal faktinį nutūpusių ir pakilusių orlaivių bei išvykusių keleivių skaičių. Aviacinės pajamos sudaro 64% visų įmonės pajamų, kurių didžiąją dalį sudaro rinkliavos už naudojimąsi oro uosto paslaugomis (58 % visų įmonės pajamų).

Centralizuotos infrastruktūros mokesčiai yra apskaičiuojami vadovaujantis 2021-07-21 įsakymu Nr. 1R-112 patvirtintomis Antžeminių paslaugų teikimo VĮ Lietuvos oro uostų filialų valdomuose oro uostuose bendrosiomis sąlygomis.

Centrinės infrastruktūros mokesčius moka antžeminių paslaugų teikėjas arba, jei yra oro uostui pateikti atitinkami dokumentai – tiesiogiai oro bendrovė. Sąskaitos turi būti apmokamos iki kito mėnesio paskutinės darbo dienos.

Įmonė nustato rinkliavas vadovaudamasi:

- Naudojimosi oro uostais bendrosiomis sąlygomis (VĮ Lietuvos oro uostų generalinio direktoriaus 2021 m. gegužės 28 d. įsakymas Nr.1R-84),
- Lietuvos Respublikos Aviacijos įstatymu (2000 m. spalio 17 d. Nr. VIII-2066),
- Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. vasario 28 d. Nr. 3-118 patvirtintu įsakymu „Dėl rinkliavų už naudojimąsi oro uostais nustatymo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“,
- 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/12/EB dėl oro uostų mokesčių,
- Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos dokumentu Nr. 9082 „ICAO politika dėl rinkliavų už oro uostų ir oro navigacijos paslaugas“.

Rinkliavų mokėjimo tvarka nustatyta naudojimosi oro uostais bendrosiose sąlygose. Oro uosto naudotojai, kurie pradeda naudotis oro uostu ir nori atsiskaityti vieną kartą per mėn., turi sumokėti depozitą, kuris yra grąžinamas naudotojui po pusės metų tinkamo įsipareigojimų vykdymo. Tokiu atveju sąskaitos turi būti apmokamos iki kito mėnesio paskutinės dienos. Taip pat yra numatyta galimybė sudaryti sutartis su bendrąja aviacija dėl periodinio atsiskaitymo, bei sudaryti rašytinį susitarimą su trečiuoju asmeniu dėl atsiskaitymo už oro uosto paslaugas. Kitais atvejais mokama iš anksto, bet ne vėliau nei orlaiviui išskrendant iš oro uosto.

Įmonė įvykdo aviacinės veiklos sutarčių įsipareigojimus tuo metu, kai yra pasinaudojama paslauga, pavyzdžiui, klientas pasinaudoja orlaivių taku ar keleivių terminalu. Įmonė turi užtikrinti, kad klientas galėtų pasinaudoti paslauga taip, kaip sutarta paslaugų sutartyje. Pajamos pripažįstamos tuo metu, kai klientui yra suteikiama paslauga.

Aviacinėms veiklos paslaugoms yra taikomos nuolaidos už naujus skrydžių maršrutus, padidintus krovinių skrydžių dažnius, keleivių skaičiaus augimą. Nuolaidos pripažįstamos tuo metu, kai suteikiama paslauga, kuriai taikoma nuolaida. Garantijos paslaugoms nėra taikomos.

Sutarties įsipareigojimas yra pripažįstamas, jei klientas perveda avansą už susijusias prekes ar paslaugas prieš paslaugos suteikimą. Sutarties įsipareigojimai pripažįstami pajamomis, kai įmonė įvykdo sutarties įsipareigojimus (t. y. perduoda klientui susijusių prekių ar paslaugų kontrolę).

Lojalumo programa

Įmonė taiko žemiau nurodytas lojalumo programas:

- Lietuvos oro uostų tinklo skatinimo programa taikoma oro bendrovėms, kurios vykdo skrydžius bent dviejuose VĮ Lietuvos oro uostų valdomuose oro uostuose ir perveža juose programoje numatytas keleivių skaičiaus ribas atitinkantį keleivių skaičių. Programoje numatyto dydžio nuolaida pritaikoma per laikotarpį sumokėtoms rinkliavoms. Lengvata taikoma šioms oro uosto rinkliavoms: išskrendančio keleivio rinkliavai, orlaivio tūpimo rinkliavai, saugumo rinkliavai. Nuolaidos dydis priklauso nuo to, keliuose oro uostuose vykdė skrydžius ir pervežė numatytą keleivių skaičių

- Oro bendrovių veiklos Vilniaus oro uoste skatinimo programa taikoma už naujų maršrutų skatinimą, taip pat už maršruto plėtrą. T. y. jei bendras tuo maršrutu vykstančių keleivių skaičius atitinkamais metais padidėjo ne mažiau kaip 5 proc. priemonė taikoma tik toms atitinkamą maršrutą aptarnaujančioms oro bendrovėms, kurių keleivių skaičius šiuo maršrutu einamaisiais metais padidėjo ne mažiau kaip 5 proc. Oro bendrovėms, kurios atitinka reikalavimus, grąžinama 90 proc. išskrendančio keleivio mokesčio, sumokėto už padidėjusią keleivių skaičiaus dalį.
- Oro bendrovių veiklos Palangos oro uoste skatinimo programa taikoma už naujų maršrutų skatinimą ir keleivių srauto plėtrą.
- Oro vežėjų veiklos Kauno oro uoste skatinimo programa taikoma pagal oro bendrovių grupės ar kelionių organizatoriaus pervežtų keleivių skaičių.
- Vilniaus oro uoste ir Palangos oro uoste taikoma maršrutų augimo skatinimo programa pagal kurią nuolaida taikoma išvykstančio keleivio rinkliavai, lyginant praėjusį mėnesį oro bendrovės pervežtų keleivių skaičių su atitinkamą 2019 m. mėnesį oro bendrovės pervežtų keleivių skaičiumi.

Įmonė pripažįsta sutarties įsipareigojimą, kai oro bendrovės įvykdo nustatytus lojalumo programų reikalavimus.

Neaviacinės veiklos pajamos

Neaviacinės veiklos pajamas sudaro turto nuomos, automobilių stovėjimo, reklamos, verslo klubo ir kitos pajamos. Didžioji dalis sutarčių turi fiksuotą užmokestį, tačiau dalis sutarčių turi ir kintamą užmokestį pagal apyvartą, kuris negali būti mažesnis, negu sutartyje nustatytas fiksuotas užmokestis. Įmonė įvykdo sutarčių įsipareigojimus ir pajamos pripažįstamos tuo metu, kai yra suteikiama paslauga, išskyrus nuomos paslaugoms. Garantijos paslaugoms nėra taikomos.

Nuomos pajamos

Nuomos pajamos iš pasirašytų veiklos nuomos sutarčių yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingai nuomos galiojimo terminui. Nuolaidos ar kitokio pobūdžio skatinimai, siekiant sudaryti nuomos sutartį, yra pripažįstamos tolygiai per nuomos terminą, nepriklausomai nuo pinigų srautų. Nuomos terminas yra minimalus periodas, kurį nuomininkas privalo nuomotis išsinuomotą objektą. Į nuomos terminą yra įtraukiamas papildomas laikotarpis, kuriam yra nuomininkui suteikta galimybė pratęsti nuomos sutartį, jeigu Įmonės vadovybė pagrįstai tiki, jog šia galimybe nuomininkas pasinaudos.

Sutarties nutraukimo pajamos ar kompensacijos už nuomininko padarytą žalą yra apskaitomos tuo metu, kai tikėtina, jog Įmonė gaus su sandorio nutraukimu ar patirta žala susijusią ekonominę naudą.

Komunalinių paslaugų pajamos

Klientams, kurie iš Įmonės nuomojasi patalpas, Įmonė užtikrina komunalinių paslaugų teikimą. Įmonė pati komunalinių paslaugų neteikia, bet pasirūpina, kad paslaugos būtų suteiktos klientui, todėl Įmonė veikia kaip tarpininkas. Pajamose apskaitomos tik grynosios pajamos, kurios Įmonei lieka kaip komisiniai. Pajamos pripažįstamos tuo metu, kai yra suteikiama paslauga.

2.16. Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu, ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Sąnaudų dydis paprastai įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų suma, neįskaitant PVM. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą rinkos palūkanų

2.17. Nuoma

Nustatymas ar sutartis laikoma nuomos sutartimi yra paremtas informacija sutarties pasirašymo datą. Yra vertinama, ar sutartis yra susijusi su specifinio turto naudojimu bei ar sutartis suteikia teisę naudoti turtą.

Įmonė yra nuomininkė

Sudarius sutartį, Įmonė įvertina, ar sutartis yra nuoma, ar ją sudaro nuoma. Įmonė pripažįsta naudojimo teisės turtą ir atitinkamą nuomos įsipareigojimą atsižvelgiant į visus nuomos susitarimus, kuriuose jis yra nuomininkas, išskyrus trumpalaikę nuomą (apibrėžtą kaip nuoma, kurios nuomos laikotarpis yra ne ilgesnis kaip 12 mėnesių) ir mažos vertės turto nuomą (pavyzdžiui, planšetiniai kompiuteriai ir asmeniniai kompiuteriai, nedideli biuro baldų ir telefonų daiktai). Už

šias nuomos sutartis Įmonė pripažįsta nuomos įmokas kaip veiklos sąnaudas tiesiogiai proporcingu metodu per nuomos laikotarpį, nebent kitas sistemingas pagrindas labiau atspindėtų laiko modelį, per kurį gaunama ekonominė nauda iš nuomojamo turto.

Iš pradžių nuomos įsipareigojimas yra įvertinamas dabartine nuomos įmokų, kurios nebuvo sumokėtos pradinę dieną, verte, diskontuota naudojant nuomos mokesčio tarifą. Jei šios normos neįmanoma lengvai nustatyti, Įmonė naudoja savo skolinimosi normą. Nuomos įmokos, įtrauktos į nuomos įsipareigojimo vertinimą, apima:

- fiksuotos nuomos įmokos, atėmus visas gautinas nuomos paskatas;
- kintamos nuomos įmokos, priklausančios nuo indekso ar normos, iš pradžių matuojamos naudojant indeksą ar kursą pradžios dieną;
- suma, kurią tikimasi sumokėti nuomininkui pagal likutinės vertės garantijas;
- pirkimo pasirinkimo sandorių vykdymo kaina, jei nuomininkas pagrįstai įsitikinęs, kad pasinaudos pasirinkimo sandoriais; ir
- baudų, mokamų už nuomos sutarties nutraukimą, sumokėjimas, jei nuomos terminas atspindi pasirinkimo nutraukti nuomos sutartį įgyvendinimą.

Nuomos įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitoje priskiriamas prie mokėtinų sumų. Nuomos įsipareigojimas vėliau įvertinamas padidinant balansinę vertę, kad atspindėtų nuomos įsipareigojimo palūkanas (naudojant efektyvios palūkanų normos metodą), ir sumažinant balansinę vertę, kad atspindėtų atliktas nuomos įmokas.

Įmonė įvertina nuomos įsipareigojimą (ir atitinkamai koreguoja susijusį naudojimo teisės turtą), kai:

- Pasikeitė nuomos terminas arba įvyksta reikšmingas įvykis ar pasikeitė aplinkybės, dėl kurių pasikeitė pirkimo pasirinkimo teisės taikymo vertinimas; tokiu atveju nuomos įsipareigojimas yra pakartotinai įvertinamas diskontuojant patikslintas nuomos įmokas pagal patikslintą diskonto normą.
- Lizingo įmokos keičiasi dėl indekso ar normos pokyčių arba dėl numatomo įmokos pasikeitimo pagal garantuojamą likutinę vertę; tokiu atveju nuomos įsipareigojimas yra pakartotinai įvertinamas diskontuojant patikslintas nuomos įmokas, naudojant nepakeistą diskonto normą (nebent keičiasi nuomos įmokos).
- Nuomos sutartis keičiama, o nuomos modifikavimas nėra apskaitomas kaip atskira nuoma; tokiu atveju nuomos įsipareigojimas yra pakartotinai įvertinamas atsižvelgiant į pakeistos nuomos sutarties terminą, diskontuojant patikslintas nuomos įmokas, naudojant pakeistą diskonto normą. 2021 ir 2020 m. Įmonė tokių pakeitimų neatliko.

Naudojimo teisės turtą sudaro pradinis atitinkamo nuomos įsipareigojimo įvertinimas, nuomos įmokos, sumokėtos sutarties sudarymo dienos pradžioje arba anksčiau, atėmus gautas nuomos paskatas ir visas pradines tiesiogines išlaidas. Vėliau jie yra įvertinami savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Kiekvienai grupei prisiimant įsipareigojimus dėl išnuomoto turto išmontavimo ir pašalinimo išlaidų, arba atkurti pagrindinį turtą taip, kaip to reikalauja sąlygos ir sąlygos. Atidėjinyis yra pripažįstamas ir vertinamas pagal 37 TAS. Tiek, kiek išlaidos yra susijusios su naudojimosi teisės turtu, išlaidos įtraukiamos į susijusį naudojimo teisės turtą, nebent tos išlaidos patirtos gaminti atsargas.

Naudojimo teisės turtas yra nudėvimas per trumpesnį pagrindinio turto nuomos ir naudingo tarnavimo laiką. Jei nuoma perleidžia nuosavybės teises į pagrindinį turtą arba naudojimo teisės turto kaina atspindi tai, kad Įmonė tikisi įsigyti pirkimo pasirinkimo sandorį, susijęs naudojimo turtas yra nudėvimas per turto naudingo tarnavimo laiką. Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo nuomos pradžios dienos. Naudojimo teisės turtas pateikiamas prie kito ilgalaikio turto finansinės būklės ataskaitoje.

Kintamos nuomos kainos, nepriklausančios nuo indekso ar normos, neįtraukiamos į nuomos įsipareigojimo ir naudojimo teisės turto vertinimą. Susijusios išmokos yra pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai įvyksta tas išmokas sukėlęs įvykis ar sąlyga, ir yra įtraukiamos į „Kitos išlaidos“ pelno (nuostolių) ataskaitą.

Įmonė yra nuomotoja

Įmonė, kaip nuomotoja, sudaro nuomos sutartis dėl tam tikro savo investicinio turto. Nuoma, kur Įmonė yra nuomotoja, yra klasifikuojama kaip finansinė arba veiklos nuoma. Kai nuomos sąlygos perduoda iš esmės visą su nuosavybe susijusią riziką ir naudą nuomininkui, sutartis klasifikuojama kaip finansinė nuoma. Visa kita nuoma klasifikuojama kaip veiklos nuoma.

Nuomos pajamos iš veiklos nuomos yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per atitinkamos nuomos laikotarpį. Pradinės tiesioginės išlaidos, patirtos derantis dėl ilgalaikio turto nuomos ir pridėdant nuomojamą turtą, pridėdamos prie išnuomoto turto apskaitinės vertės ir pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per nuomos laikotarpį.

Iš nuomininkų mokėtinos sumos pagal finansinę nuomą pripažįstamos gautinomis sumomis.

2.18. Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Įmonės finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos apima palūkanų pajamas, palūkanų sąnaudas ir užsienio valiutos kurso pasikeitimo teigiamą arba neigiamą įtaką finansiniam turtui ir finansiniams įsipareigojimams, paskolų administravimo sąnaudas. Palūkanų pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) joms kaupiantis, naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Užsienio valiutos kurso pasikeitimo teigiama arba neigiama įtaka finansiniam turtui ir finansiniams įsipareigojimams apskaitoma grynąja verte kaip finansinės veiklos pajamos arba kaip finansinės veiklos sąnaudos, priklausomai nuo to, ar užsienio valiutos kurso pasikeitimai sudaro grynąjį pelną ar grynąjį nuostolį.

2.19. Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima ilgalaikio nematerialiojo amortizaciją ir materialiojo turto nusidėvėjimą, ilgalaikio turto nuvertėjimą, pajamų nuolaidas (pagal lojalumo programas), gautinų sumų vertės sumažėjimą, ilgalaikės išmokos darbuotojams ir neapibrėžti įsipareigojimai. Būsimi įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai bus nustatytas.

Vadovybė atlieka įvertinimus apskaitant Įmonės kapitalą, kurį sudaro turtas, valdomas patikėjimo teise, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimas

Vadovybė vertina, ar yra objektyvių įrodymų dėl turto ar grynuosius pinigus uždirbančių vienetų vertės sumažėjimas. Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimo nuostoliai apskaitomi pagal 2.6 pastaboje aprašytą apskaitos politiką, kai Įmonės vadovybė įvertina, jog turto balansinė vertė viršija atsiperkamąją vertę. Turto vertės sumažėjimo skaičiavimams buvo naudojamas laisvųjų pinigų srautų įmonei modulis (angl. FCFF). Remiantis 36-ojo TFAS reikalavimais, kuris teigia, jog pinigus generuojantis padalinys yra mažiausia turto grupė, kuri nepriklausomai nuo kitų turto vienetų gali savarankiškai generuoti pajamas. Skaičiavimuose visi trys Įmonės oro uostai buvo vertinami kaip atskiri pinigus generuojantys vienetai. Detalesnė informacija apie turto nuvertėjimo skaičiavimus pateikiama 4 pastaboje.

Ilgalaikio turto vertės nustatymas

Vadovybė atliko retrospektyvinį turto vertinimą ir pakoregavo Ilgalaikio turto vertes, pripažindama vertės pasikeitimo rezultatą ankstesnių laikotarpių nepaskirstytame pelne. Detalesnė informacija apie turto retrospektyvinį vertinimą ir skaičiavimus pateikiama 24 pastaboje.

Pajamų nuolaidos pagal lojalumo programas

Vadovybė vertina, ar avia kompanijos, kurios dalyvauja lojalumo programose, įvykdys savo įsipareigojimus ir galės prisitaikyti lojalumo programos nuolaidą. Įmonė periodiškai vertina pasiektus per laikotarpį avia kompanijų įsipareigojimų vykdymo rezultatus, atsižvelgia į skrydžių ir pervežamų keleivių skaičiaus prognozes ir vertina, ar avia kompanijos įvykdys lojalumo programos reikalavimus. Remiantis šiais įvertinimais yra apskaičiuojamos pajamų nuolaidos, kurios mažina aviacinės veiklos pajamas. Dėl apskaitytų lojalumo programos atidėjinių detalesnė informacija pateikiama 7 pastaboje.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų nusidėvėjimas ir nematerialiojo turto amortizacija

Įmonės vadovybė kiekvienų finansinių metų pabaigoje atlieka vertinimą ar nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų bei nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpiai atitinkamoms turto grupėms yra tinkami. Dėl pritaikytų naudingo tarnavimo laikotarpių detalesnė informacija pateikiama 2.4 bei 2.5 pastabose.

Atidėtojo pelno mokesčio turto pripažinimas

Atidėtojo pelno mokesčio turtas apskaitomas tiek, kiek Įmonės vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

Ilgalaikės išmokos darbuotojams

Įmonė apskaito pensinius kaupimus darbuotojams, kad išeinantiems iš darbo pensinio amžiaus darbuotojams išmokėti išeitinę išmoką, kaip numatyta pagal teisės aktus. Įmonės vadovybė vertina kiekvienų finansinių metų pabaigoje pagrindines aktuarines prielaidas, taikomas ilgalaikėms darbuotojų išmokoms. Detalesnė informacija apie Pensinių kaupimų paskaičiavimui naudojamus rodiklius pateikiama 2.13 bei 14 pastabose.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas

Įmonė nestebi kredito rizikos lygio pasikeitimų per priemonės galiojimo laikotarpį ir tikėtinus kredito nuostolius nustato iki numatyto priemonės naudojimo laikotarpio pabaigos. Nemokumo atvejį Įmonė pripažįsta kai klientas įsipareigojimų nevykdo praėjus 90 dienų nuo gautinų sumų datos. Siekdama įvertinti tikėtinus kredito nuostolius Įmonė naudoja atidėjinių matricą, apskaičiuotą atsižvelgiant į istorinį iš klientų gautinų sumų grąžinimo ir išieškojimo lygį. Įmonė įtraukia informaciją apie būsimus laikotarpius, bei galimą COVID-19 įtaką, į parametrus, naudojamus tikėtinų nuostolių modelyje koreguojant pagrindinius nemokumo tikimybės parametrus. Tikėtini kredito nuostoliai apskaičiuojami kai gautina suma pripažįstama finansinės būklės ataskaitoje ir yra atnaujinama kiekvieną vėlesnę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, priklausomai nuo pradelstų gautinos sumos dienų skaičiaus. Tikėtino prekybos ir kitų gautinų sumų vertės sumažėjimo pripažinimas ir atstatymas pagrindinėms gautinoms sumoms yra apskaitomi kitos veiklos pajamų (sąnaudų) eilutėje nuostoliai (nuostolių panaikinimas) dėl finansinių priemonių vertės sumažėjimo, o palūkanos už pavėluotą mokėjamą apskaitomos finansinės veiklos pajamų (sąnaudų) eilutėje nuostoliai (nuostolių panaikinimas) dėl finansinių priemonių vertės sumažėjimo.

Veiklos tęstinumo prielaida

Atsižvelgiant į COVID-19 įtaką, Įmonės planuojami pagrindiniai grynieji pinigų srautai, nors ir sumažėję lyginant su priešpandeminiu laikotarpiu, išlieka teigiami, todėl Įmonė bus pajėgi tęsti veiklą bei vykdyti reikiamus atsiskaitymus. Vadovybė vertino karo Ukrainoje poveikį veiklos apimtims, pagal įvairius skaičiavimus pajamų netekimas dėl nevykdomų skrydžių į Ukrainą bus kompensuotas papildomai kitų kryptų skrydžių pajamomis, todėl rizikos veiklos tęstinumui vadovybė nemato. Plačiau apie veiklos tęstinumą žiūrėti 25 pastabą.

Turtas, valdomas patikėjimo teise

Kaip nurodyta 1 pastaboje, Įmonės teisinis statusas yra valstybės įmonė, jos kapitalo struktūrą reglamentuoja LR Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymas, kuriame numatyta, kad įmonei savininko perduotas ir įmonės įgytas turtas nuosavybės teise priklauso savininkui, t. y. valstybei. Pagal LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą Įmonė savininko turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise. LR Aviacijos įstatymo 33 str. 2 d. nurodyta, kad oro uosto žemę valdo, naudoja ir ja disponuoja turto patikėjimo teise tarptautinį oro uostą valdanti įmonė, vadovaudamasi LR Aviacijos įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu ir Lietuvos Respublikos žemės įstatymu. Įmonės savininko perduotą oro uosto infrastruktūrą Įmonė valdo patikėjimo teise, laikydamasi LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatų, Įmonės įstatų ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Nagrinėjant, ar Įmonės patikėjimo teise valdomas turtas turėtų būti apskaitomas pagal 12-ojo TFAAK „Paslaugų koncesijų susitarimai“, vertinama, ar verslo modelis atitinka koncesijos paslaugų taikymo gaires ir teisinius pagrindimus. Įmonės įstatų 7 punkte įtvirtinti Įmonės veiklos tikslai, t. y.:

- Eksploatuojant tarptautinius Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostus teikti viešąsias paslaugas, užtikrinant strateginį šalies interesą – valdyti ir plėtoti tarptautinių Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostų infrastruktūrą, garantuoti aukščiausią skrydžių saugos, aviacijos lygį, siekti verslo vertės augimo ir pelno įmokos pajamingumo;
- Vykdyti kitą veiklą, siekiant tenkinti viešuosius interesus;
- Vykdyti komercinę veiklą.

Įmonės įstatų 9 punkte numatyta, kad įgyvendinant Įmonės veiklos tikslus ir misiją, Įmonės uždaviniai yra šie:

- Kurti modernią infrastruktūrą, kuri techniniais parametrais, sauga ir teikiamų paslaugų kokybe atitiktų oro vežėjų, keleivių ir kitų oro uostų naudotojų poreikius;
- Užtikrinti saugų, efektyvų ir patikimą Įmonės ir jos infrastruktūros veikimą.

Teisės aktuose nėra nustatoma, kam suteikiamos paslaugos, Įmonė pati tiesiogiai sudaro sutartis su paslaugų gavėjais. Remiantis LR Aviacijos įstatymo 33 str. ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 8 d. nutarimu Nr. 1098 „Dėl Tarptautinių oro uostų žemės nuomos“, Įmonė oro uostų žemę nuomojama aukciono būdu arba ne aukciono būdu, jeigu yra tam teisės aktuose nustatytos sąlygos. Pradinis žemės nuomos mokestis, jeigu skelbiamas žemės nuomos aukcionas, arba žemės nuomos mokestis, jeigu žemės nuomos sutartis sudaroma ne aukciono būdu, nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1088 „Dėl Tarptautinių oro uostų žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarkos ir dydžių aprašo patvirtinimo“. LR Aviacijos įstatymo 50 str. 3 d. numatyta, kad rinkliavas už naudojimąsi oro uostais ir jų dydžius nustato tarptautinį oro uostą valdančios įmonės vadovas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 3-118 „Dėl Rinkliavų už naudojimąsi oro uostais nustatymo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Todėl faktinė pagrindinių įmonės teikiamų kainų kontrolė tenka Įmonei. Įmonės savininkas niekaip nereguliuoja visų kitų įmonės teikiamų paslaugų. Turto valdymas

patikėjimo teise yra įteisintas įstatymu, nėra sutarties dėl turto valdymo, nėra nustatytas turto valdymo patikėjimo teise pabaigos laikotarpis. Įvertinant minėtas aplinkybes, daroma išvada, kad Įmonės patikėjimo teise turto valdymas neatitinka paslaugų koncesijų susitarimų modelio.

Įvertinus tai, kad pagal TFAS nuostatas turto nuosavybės teisė nėra esminis požymis pripažįstant turtą, o Įmonė yra atsakinga už turto priežiūrą, eksploataciją, remontą ir investicijas į jį, Įmonė turtą kontroliuoja, naudodama jį savo pajamoms uždirbti ar administracinėms reikmėms, t. y. Įmonė, naudodama turtą gauna ir ateityje tikisi gauti ekonominę naudą, turto savikaina yra patikimai įvertinta, Oro uostų patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas turtas yra pripažintas ir apskaitytas Įmonės finansinės būklės ataskaitoje.

Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas

Kaip nurodyta 2.10 pastaboje, turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo dydį sudaro Įmonei perduotas turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė. Kaip aprašyta dalyje anksčiau, tokį turtą pagal LR Aviacijos įstatymo 11 str. ir 33 str. bei LR Transporto veiklos pagrindų įstatymo 6 str. 2 d. sudaro oro uosto žemė ir oro uosto infrastruktūra, kuris yra Lietuvos Respublikos nuosavybė ir perduotas Įmonei valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise.

Įmonė, remdamasi LR valstybės ir savivaldybių įmonių įstatyme numatyta įmonės nuosavo kapitalo sudėtimi, kurio viena sudedamųjų dalių yra kapitalas, kurį atitinka turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, ir tuo, kad turtas perduotas LR Aviacijos įstatymu ir LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu neribotam laikui be įsipareigojimo jį grąžinti, šį kapitalą apskaito nuosavo kapitalo, o ne įsipareigojimų dalyje, nes šis kapitalas neatitinka TFAS, priimtų taikyti Europos Sąjungoje, įsipareigojimo apibrėžimo. Taip pat ši nuomonė buvo pagrįsta tuo, kad šis kapitalas suteikia tas pačias teises įmonės savininkui kaip ir įprastas kapitalas – teisę į Įmonės nepaskirstytąjį pelną, teisę kontroliuoti ir daryti veiklos bei finansinius sprendimus ir kita.

2.20. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys išteklių bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.21. Poataskaitiniai įvykiai

Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Įmonės padėtį finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Poataskaitiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

2.22. Tarpusavio užskaitos ir palyginamieji skaičiai

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomi tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras standartas reikalauja būtent tokio užskaitymo.

2.23. Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė – tai kaina, kuri būtų gauta pardavus turtą arba kuri būtų sumokėta, perdavus įsipareigojimą įprasto tarp rinkos dalyvių įvykusio sandorio metu nustatymo dieną. Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje, ar
- jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje.

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma, naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai, norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Nefinansinio turto tikroji vertė nustatoma, atsižvelgiant į rinkos dalyvio gebėjimą generuoti ekonominę naudą, naudojant turtą efektyviausiai ir geriausiai arba parduodant jį kitam rinkos dalyviui, kuris turtą naudotų efektyviausiai ir geriausiai.

Siekiant nuosekliau ir palyginamiau nustatyti tikrąją vertę taikoma 13-ajame TFAS nustatyta tikrosios vertės hierarchija. Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

- 1 lygis – tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos kainos aktyviosiose rinkose);
- 2 lygis – vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;
- 3 lygis – vertinimo metodikos, kuriose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotinai, įmonė, pakartotinai vertindama skirstymą, nusprendžia, ar perkeliama suma vyko tarp hierarchijos lygių (pagal žemiausio Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsieista priemonėmis tarp nesusijusių šalių rinkos sąlygomis, išskyrus priverstinio pardavimo ar likvidavimo atvejų). Tikroji vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis, diskontuotų pinigų srautų modeliais arba pasirinkimo sandorių („opcionų“ kainų modeliais priklausomai nuo aplinkybių).

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. įmonės finansinio turto ir įsipareigojimų balansinė vertė yra artima jų tikrajai vertei, 3 lygio vertinimo metodikai.

2.24. Klaidų taisymas

Ankstesnio laikotarpio klaidos yra informacijos neįtraukimas ar jos netikslumai ankstesniuose laikotarpiuose, atsirandantys dėl nenaudojimo, ar netinkamos informacijos naudojimo, kuri:

- buvo prieinama, kai buvo išleistos to laikotarpio finansinės ataskaitos
- pagrįstai galima tikėtis, kad informaciją buvo galima gauti ir į ją atsižvelgti rengiant finansines ataskaitas.

Tokios klaidos apima matematinių klaidų, apskaitos politikos taikymo klaidų, faktų nepaisymo ar klaidingo aiškinimo ir apgaulės padarinius.

Klaidų gali atsirasti pripažįstant, įvertinant, pateikiant ar atskleidžiant finansinės atskaitomybės elementus. Aptiktos galimos ataskaitinio laikotarpio klaidos ištaisomos prieš patvirtinant finansinę atskaitomybę. Tačiau reikšmingos klaidos kartais neatrandamos iki vėlesnio laikotarpio, ir šios ankstesnio laikotarpio klaidos ištaisomos palyginamojoje informacijoje, pateiktoje to kito laikotarpio finansinėse ataskaitose.

3. Nematerialusis turtas

	Programinė įranga	Kitas turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė:			
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	1 796 586	574 648	2 371 234
Įsigijimai	7 498	-	7 498
Perleistas ir nurašytas	(11 928)	-	(11 928)
Perklasifikavimai	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	1 792 156	574 648	2 366 804
Įsigijimai	91 531	-	91 531
Perleistas ir nurašytas	(508 919)	(54 100)	(563 019)
Perklasifikavimai	1 335 930	-	1 335 930
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	2 710 698	520 548	3 231 246
Amortizacija ir nuvertėjimo nuostoliai:			
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	1 260 034	391 304	1 651 338
Amortizacija per metus	213 375	78 853	292 228
Turto vertės sumažėjimas (koreguota)	-	-	-
Perleistas ir nurašytas	-	-	-
Perklasifikavimai	(11 926)	-	(11 926)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis (koreguota)	1 461 483	470 157	1 931 640
Amortizacija per metus	436 791	60 190	496 981
Turto vertės sumažėjimas	-	-	-
Perleistas ir nurašytas	(505 099)	(54 100)	(559 199)
Perklasifikavimai	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	1 393 175	476 247	1 869 422
			-
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	536 552	183 344	719 896
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė (koreguota)	330 673	104 491	435 164
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	1 317 523	44 301	1 361 824

Įmonė neturi viduje sukurto nematerialiojo turto. Nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos pelno (nuostolių) ataskaitoje yra įtrauktos į nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų straipsnį.

Įmonė, atliko ilgalaikio turto atsiperkamosios vertės apskaičiavimą ir nenustatė vertės sumažėjimo nei viename pinigų generuojančiame vienetė. Detalesnė informacija apie vertės sumažėjimo nustatymą žiūrėti 4 pastabą.

Dalis Įmonės ilgalaikio nematerialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2021 m. gruodžio 31 d. lygi 1 094 830 Eur (2020 m. gruodžio 31 d. lygi 1 496 175 Eur), buvo visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojama veikloje.

4. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

	Žemė (koreguota)	Pastatai ir statiniai (koreguota)	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Nebaigta statyba	Kitas materialusis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė:							
2019 m. gruodžio 31 d. likutis (koreguota)	51 024 440	197 265 589	28 745 380	13 136 697	16 789 001	7 760 723	314 721 830
Įsigijimai	-	174 556	20 717	2 747 492	22 665 549	533 316	26 141 630
Perleistas ir nurašytas	-	(320 911)	(111 421)	(91 875)	(215 940)	(416 958)	(1 157 105)
Perklasifikavimai	-	17 980 632	1 735 643	-	(24 595 704)	975 006	(3 904 423)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis (koreguota)	51 024 440	215 099 866	30 390 319	15 792 314	14 642 906	8 852 087	335 801 932
Įsigijimai	-	20 716	50 444	-	37 875 312	322 040	38 268 512
Perleistas ir nurašytas	-	(1 271 519)	(2 792 728)	(1 029 398)	(279 883)	(1 134 534)	(6 508 062)
Perklasifikavimai	-	37 891 429	6 825 840	359 303	(48 924 014)	475 408	(3 372 034)
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	51 024 440	251 740 492	34 473 875	15 122 219	3 314 321	8 515 001	364 190 348
Sukauptas nusidėvėjimas ir nuvertėjimo nuostoliai:							
2019 m. gruodžio 31 d. likutis (koreguota)	-	111 823 697	25 103 251	9 587 544	-	4 912 444	151 426 936
Nusidėvėjimas per metus	-	6 427 047	713 635	620 030	-	1 089 728	8 850 440
Turto nuvertėjimas	256 550	385 584	-	-	-	-	642 134
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(227 746)	(100 935)	(90 078)	-	(416 862)	(835 621)
Perklasifikavimai	-	-	-	-	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis (koreguota)	256 550	118 408 582	25 715 951	10 117 496	-	5 585 310	160 083 889
Nusidėvėjimas per metus	-	8 207 485	633 995	742 192	-	1 270 102	10 853 774
Turto nuvertėjimas (atstatymas)	(256 550)	(368 299)	-	-	-	-	(624 849)
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(1 266 886)	(2 712 869)	(932 533)	-	(1 085 913)	(5 998 201)
Perklasifikavimai	-	-	-	176 952	-	(176 952)	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	124 980 882	23 637 077	10 104 107	-	5 592 547	164 314 613
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė (koreguota)	51 024 440	85 441 892	3 642 129	3 549 153	16 789 001	2 848 279	163 294 894
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė (koreguota)	50 767 890	96 691 284	4 674 368	5 674 818	14 642 906	3 266 777	175 718 043
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	51 024 440	126 759 610	10 836 798	5 018 112	3 314 321	2 922 454	199 875 735

2020 m. gruodžio 31 d. Įmonė naudojimo teise valdomą turtą apskaitė prie kito materialaus turto, 2021 m. patikslinta ir šis turtas perklasifikuotas prie Transporto priemonės grupės. 2021 metais buvo padarytas nurašymas pasibaigusio nuomos sutarčių 97 350 Eur sumai. Pripažinta įsigijimo savikaina 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 359 303 Eur (2020 m. gruodžio 31 d. - 456 653 Eur), o nusidėvėjimas 176 951 Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 154 003 Eur). Likutinė naudojimo teise valdomo turto vertė sudarė 182 352 Eur (2020 m. gruodžio 31 d. 302 650 Eur).

Per 2021 metus Įmonė nurašė ir likvidavo nenaudojamo turto, kurio įsigijimo vertė 4 545 337 Eur. Per 2020 metus Įmonė nurašė ir likvidavo nenaudojamo turto, kurio įsigijimo vertė 1 008 699 Eur. Nurašyto turto likutinė vertė yra įtraukta į pelno (nuostolių) ataskaitos kitų sąnaudų straipsnį.

Klaidos taisymo korekcijos atliktos susijusios su retrospektyviu turto vertinimu atskleistos 24 pastaboje.

VĮ Lietuvos oro uostai, įmonės kodas 120864074, Rodūnios kelias 10A, Vilnius, Lietuva
2021 M. ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(Eurais, jei nenurodyta kitaip)

2020 m. gruodžio 31 d. buvo apskaitytas vertės sumažėjimas 6 923 786 EUR bendra suma, tame tarpe – nematerialiojo turto vertės sumažėjimas – 2 844 Eur, materialiojo turto – 6 846 184 Eur, ir investicinio turto – 74 758 Eur. Dėl atlikto klaidos taisymo, kuris plačiau atskleistas 24 pastaboje, vertės sumažėjimas apskaitytas 2020 m. taip pat koregavosi. Po klaidos taisymo bendra vertės sumažėjimo suma liko 642 tūkst. Eur.

Rengdama finansines ataskaitas už 2021 metus, Įmonė parengė ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamosios vertės apskaičiavimą pagal pinigų generuojančius vienetus: Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostus. Finansinių ataskaitų datai buvo nustatyta kiekvieno pinigų generuojančio vieneto balansinė apskaitinė vertė kuri paskaičiuota imant balansines turto vertes ir dotacijas susijusias su atitinkamais turto vienetais. Žemiau lentelėje parodyta atitinkamai kiekvieno pinigų generuojančio vieneto apskaitinės vertės, bei paskaičiuota atsiperkamoji vertė:

Pinigus generuojantis vienetas	Turto apskaitinė vertė	Dotacijos, susijusios su turto	Apskaitinė vertė	Atsiperkamoji vertė
Vilnius	134 234 323	27 335 092	106 899 231	315 543 693
Kaunas	34 144 403	11 046 685	23 097 718	32 791 572
Palanga	36 691 712	14 784 970	21 906 742	32 033 167
Iš viso	205 070 438	53 166 747	151 903 691	380 368 432

Atsiperkamosios vertės skaičiavimai buvo atlikti remiantis laisvųjų pinigų srautų įmonei modeliu (angl. FCFF). Vertinimas buvo atliktas diskontuojant numatomas būsimas pinigines įplaukas pagal kiekvieną pinigų generuojantį vieneta.

Pinigų generuojančių vienetų veiklos rezultatų prognozė sudaryta remiantis šiomis pagrindinėmis prielaidomis:

1. Pinigų srautai buvo prognozuojami 2022-2032 m. laikotarpiui;
2. Prognozuojamas pajamų augimas atskirais metais vidutiniškai siekia 15 % (visuose pinigų generuojančiuose vienetuose);
3. Pinigų srautai po dešimties metų laikotarpio buvo ekstrapoliuojami naudojant 2% augimo normą;
4. Įvertinus, kad 2021 metais įmonės pajamos buvo ženkliai geresnės nei planuota, bet sąnaudos išliko panašaus lygio, įmonė laiko, kad įmonės augimui 2025-2032 m. laikotarpyje sąnaudos neturėtų augti reikšmingai, todėl tiek darbo užmokesčiui, tiek kitoms sąnaudoms pritaikytas 2% augimas. Įmonė turi pakankamai pajėgumų pajamų augimui, todėl sąnaudos turėtų didėti tik pagal infliacijos dydį.
5. Planuojama EBITDA marža nuo 26 % 2022 m. iki 40 % 2032 m. Remiantis tarptautinių aviacijos industrijos organizacijų IATA ir ACI Europe duomenimis ir prognozėmis, tarptautinių keleivių srautų grįžimo į priešpandeminį lygį tikimasi 2023–2024 m;
6. Diskontuojant prognozuojamus pinigų srautus buvo taikoma 6,95 % diskonto norma. Diskonto norma paskaičiuota remiantis svertinių kapitalo kaštų metodu (angl. WACC). Šis metodas įvertina tiek skolintą, tiek nuosavą įmonės kapitalą. Nuosavo kapitalo kaštai parodo grąžą, kurios tikisi investuotojai iš investicijų į atitinkamos įmonės kapitalą. Skolinto kapitalo kaštai - tai palūkanos, už kurias įmonė galėtų pasiskolinti lėšų.

Atliktas atsiperkamosios vertės testas parodė, kad nei viename filiale apskaičiuotoji turto atsiperkamoji vertė nėra mažesnė už turto apskaitinę vertę. Atitinkamai buvo atstatytas vertės sumažėjimas 625 tūkst. Eur sumai

Žemiau pateikiamos jautrumo analizės atsiperkamajai vertės sumai kiekvieno atskiros pinigų kuriančio vieneto:

Pagal amžinosios vertės ir diskonto normos pasikeitimus:

Vilnius (tūkst. Eur)		Diskonto norma		
		5.96%	6.96%	7.96%
Amžinoji vertė	3%	574 923	388 601	278 840
	2%	437 429	315 544	235 273
	1%	355 302	266 390	204 181

Kaunas (tūkst. Eur)		Diskonto norma		
		5.96%	6.96%	7.96%
Amžinoji vertė	3%	53 374	37 242	27 923
	2%	43 659	32 792	25 792
	1%	37 965	29 879	24 358

Palanga (tūkst. Eur)		Diskonto norma		
		5.96%	6.96%	7.96%
Amžinoji vertė	3%	55 471	39 020	29 325
	2%	42 611	32 003	25 062
	1%	34 940	27 345	22 025

Pagal pajamų prognozių pasikeitimus amžinąją vertę ir diskonto normą laikant konstanta:

Vilnius (tūkst. Eur)		Diskonto norma
		6.95%
Pajamų nukrypimas nuo prognozių	-10%	273 669
	-5%	294 682
	-	315 544
	+5%	336 429
	+10%	357 334

Kaunas (tūkst. Eur)		Diskonto norma
		6.95%
Pajamų nukrypimas nuo prognozių	-10%	23 239
	-5%	28 044
	-	32 792
	+5%	37 464
	+10%	42 116

Palanga (tūkst. Eur)		Diskonto norma
		6.95%
Pajamų nukrypimas nuo prognozių	-10%	27 873
	-5%	29 956
	-	32 033
	+5%	34 091
	+10%	36 135

Dalis Įmonės materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2021 m. gruodžio 31 d. lygi 44 053 035 Eur, (2020 m. - 50 671 321 Eur) buvo visiškai nusidėvėjusi, tačiau vis dar naudojama veikloje, tame tarpe - Investicinio turto – 1 233 124 Eur. Nusidėvėjimo sąnaudos apskaitytos Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Per 2021 metus Įmonė perdavė pagal LR vyriausybės nutarimą nudėvėto turto, kurio balansinė vertė 3 Eur, ir parodė akcininko kapitalo sumažėjimą šia suma (žr. 11 pastabą).

2021 m. Įmonė apskaitė neatlygintinai gauto turto- vamzdynus iš nuomininkų, viso neatlygintinai gauto turto vertė perėmimo metu 17 900 Eur. 2020 m. Įmonė iš nuomininkų gavo neatlygintinai turto už 31 800 Eur, kurį apskaitė ir pradėjo eksploatuoti 2020 metais. Kadangi turtas perduotas neatlygintinai ir Įmonė neturi ir ateityje neturės įsipareigojimų dėl šio turto gavimo, jis apskaitytas pelno (nuostolių) ataskaitos neaviacinės veiklos pajamų straipsnyje.

2021 m. Įmonė įtraukė į apskaitą bešeimininkį turtą (automobilių stovėjimo aikšteles), kuris buvo įregistruotas Nekilnojamojo turto kadastrė ir registre po atliktų kadastrinių matavimų. o vertė nustatyta pagal Registrų centro nustatytas aktualias vidutines rinkos vertes ir sudarė 15 340 Eur. Turtas apskaitytas pelno (nuostolių) ataskaitos neaviacinės veiklos pajamų straipsnyje.

2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Įmonė neturėjo įkeisto ilgalaikio materialiojo turto.

5. Investicinis turtas

Įsigijimo vertė:

2019 m. gruodžio 31 d. likutis (koreguota)	8 067 201
Įsigijimai	-
Perleistas ir nurašytas turtas	-
Perklasifikavimai	3 904 424
2020 m. gruodžio 31 d. likutis (koreguota)	11 971 625
Įsigijimai	-
Perleistas ir nurašytas turtas	-
Perklasifikavimai	2 036 104
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	14 007 729
Sukauptas nusidėvėjimas ir nuvertėjimo nuostoliai:	
2019 m. gruodžio 31 d. likutis (koreguota)	5 141 278
Nusidėvėjimas per metus	1 295 809
Turto vertės sumažėjimas (koreguota)	-
Perleistas ir nurašytas turtas	-
Perklasifikavimai	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis (koreguota)	6 437 087
Nusidėvėjimas per metus	423 442
Turto vertės sumažėjimas	-
Perleistas ir nurašytas turtas	-
Perklasifikavimai	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	6 860 529
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė (koreguota)	2 925 923
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė (koreguota)	5 534 538
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	7 147 200

Investicinio turto nuomos pajamos 2021 m. sudarė 7 937 tūkst. Eur (2020 m. – 7 597 tūkst. Eur).

VĮ Lietuvos oro uostai investicinį turtą sudaro pagrindinei veiklai skirti ir nuomai naudojami oro uosto pastatai, įranga bei patalpos. Oro uostai yra specifinė verslo sritis, kuri neturi analogų šalies rinkoje, todėl investicinio turto tikrąją vertę nuolat patikimai nustatyti tampa neįmanoma. Įmonė taiko 40 TAS išimtį ir investicinio turto vertę apskaito savikainos metodu. Savikainos metodas yra taikomas, kai yra aiškių įrodymų, kad ūkio subjektas veikia netipinėmis rinkos sąlygomis, turto nuomos

sąlygos reikšmingai skiriasi nuo šalyje esančių pastatų nuomos sąlygų ir palyginamo turto tiesiog nėra. Taip pat šioje verslo srityje nedaug sandorių, kotiruojamos kainos yra pasenusios ir patikimų investicinio turto tikrosios vertės nustatymo būdų nėra.

Kaip atskleista 4 pastaboje, Įmonė, atliko ilgalaikio turto atsiperkamosios vertės apskaičiavimą ir nenustatė turto nuvertėjimo.

6. Atsargos

	2021 m.	2020 m.
Medžiagos ir atsarginės dalys	498 269	400 897
Kuras ir kt. naftos produktai	97 807	66 996
Maisto prekės	7 966	527
Atsargų nukainojimas	(45 609)	(104 887)
	558 433	363 533

Medžiagų ir atsarginių dalių vertė buvo sumažinta iki grynosios galimo realizavimo vertės įvertinus kiekvieną atsargų vienetą. Atsargų nuvertėjimo nuostoliai apskaityti pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Per 2021 metus Įmonė sunaudojo ir nurašė atsargų už 880 561 Eur (2020 m. – 485 981 Eur). Atsargų nurašymai apskaityti pelno (nuostolių) ataskaitoje Kitos sąnaudos straipsnyje.

7. Sutarčių turtas ir įsipareigojimai

	2021 m.	2020 m.
Pirkėjų skolos (8 pastaba)	4 676 332	2 514 572
Sutarčių turtas	118 141	530 479
Sutarčių įsipareigojimai (17 pastaba)	(2 342 522)	(1 943 746)

Sutarčių turto, išskyrus žemiau aprašytas nuomos negautas pajamas, Įmonė neturi, nes visos paslaugos, išskyrus nuomą, pripažįstamos tuo metu, kai paslauga yra suteikiama.

Sutarčių įsipareigojimai sudaro gautus depozitus iš klientų už Įmonės teikiamas paslaugas ir sukaupimus susijusius su lojalumo programa dėl naujų maršrutų skatinimo, papildomų krovinių gabenimo. Sutarčių įsipareigojimą 2021 m. sudarė: 1 196 425 Eur gauti depozitai (2020 m. - 1 223 245 Eur), ir 1 146 097 Eur lojalumo programų kaupimai (2020 m. - 720 501 Eur).

Per 2021 m. viso 2 119 723 EUR sutarčių įsipareigojimų buvo pripažinta kaip aviacinės veiklos pajamų mažinimas (per 2020 m. pripažinta 4 865 617 EUR).

Dėl Covid-19 karantino paskelbimo Įmonė negavo nuomos pajamų iš nuomininkų karantino periodu 2020 m. nuo kovo 16 d. iki gegužės pabaigos. Taip pat buvo su nuomininkais pasirašyti susitarimai, kai nuoma sumažinta 80 %. Negautos nuomos pajamos dėl Covid-19 karantino pasekmių 2020 metais sudarė 3 364 289 Eur. Suteiktos nuolaidos suma pripažinta per visą nuomos sutarčių laikotarpį. Per 2021 metus apskaityta nuomos pajamas mažinanti suma - 412 338 Eur (2020 m. – 2 833 810 Eur), atitinkamai per ateinančius metus mažins nuomos pajamas 79 599 Eur, o nuo vienerių iki penkerių metų laikotarpyje mažins 38 542 Eur.

8. Iš klientų gautinos sumos

	2021 m.	2020 m.
Pirkėjų skolos	10 892 956	9 452 817
Vertės sumažėjimas tikėtiniais nuostoliais	(6 216 624)	(6 938 245)
Iš viso	4 676 332	2 514 572

Rizika buvo įvertinta pagal skolų senėjimą bei įvertinus tikėtinus pirkėjų grupių nuostolius. Šių sumų nuvertėjimas atspindimas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Pirkėjų skolų senėjimo analizė:

	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas nėra praėjęs (įvertinus vertės sumažėjimą)	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas jau praėjęs, (įvertinus vertės sumažėjimą)				
		Mažiau nei 30 dienų	30 – 60 dienų	60 – 90 dienų	Daugiau nei 90 dienų	Iš viso
2020 m. gruodžio 31 d.	1 304 150	767 800	81 285	98 717	262 620	2 514 572
2021 m. gruodžio 31 d.	3 317 965	1 187 786	106 365	6 186	58 030	4 676 332

9. Kitos gautinos sumos

Kitas gautinas sumas sudarė:

	2021 m.	2020 m.
Biudžeto skola įmonei	54 237	77 962
Darbuotojų skolos ir atskaitingi asmenys	-	-
	54 237	77 962

Kitų gautinų sumų senėjimo analizė:

	Kitos gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas nėra praėjęs	Kitos gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas jau praėjęs,				
		Mažiau nei 30 dienų	30 – 60 dienų	60 – 90 dienų	Daugiau nei 90 dienų	Iš viso
2020 m. gruodžio 31 d.	77 962	-	-	-	-	77 962
2021 m. gruodžio 31 d.	54 237	-	-	-	-	54 237

Kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas vertinamas pagal numatomą kredito nuostolį. 2021 m. ir 2020 m. numatomo kredito nuostolio kitoms gautinoms sumoms pripažinta nebuvo. Kitų gautinų sumų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei, dėl jų greito realizacinio periodo.

10. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Įmonės pinigus ir pinigų ekvivalentus sudarė:

	2021 m.	2020 m.
Pinigai banke	15 057 271	9 895 793
Pinigai kasoje	6 440	7 512
EVP mokėjimai	16 999	107 710
	15 080 710	10 011 015

Pinigų ir pinigų ekvivalentų tikroji vertė 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. apytikriai yra lygi jų apskaitinei vertei.

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Įmonė atlieka operacijas su bankais, turinčiais aukštus užsienio reitingavimo agentūrų suteiktus ilgalaikio skolinimosi reitingus.

Bankas	Moody's	Standard & Poor's
Citadele bankas	Baa2	-
Luminor Bank AB	Baa1	-
AB SEB bankas	Aa3	A+
Swedbank AB	Aa3	A+

11. Kapitalas

Įmonės savininko kapitalas

	2021 m.	2020 m.
Sausio 1 d. likutis	26 467 420	26 439 934
Kapitalo judėjimas 2020 metais:		
- Turtas perimtas iš VĮ Oro navigacija pagal LR Vyriausybės 2020-04-08 nutarimą Nr. 369	-	37 969
- Perduotas turtas pagal LR Vyriausybės nutarimą 2019-10-02 Nr. 1003	-	(10 483)
Kapitalo judėjimas 2021 metais:		
- LR Vyriausybės nutarimas dėl Valstybės įmonės Lietuvos oro uostų savininko kapitalo padidinimo 2021 02 10 Nr.110	567 748	-
- Perduotas turtas pagal LR Vyriausybės nutarimą 2021 03 17 Nr. 162	(3)	-
Gruodžio 31 d. likutis	27 035 165	26 467 420

	2021 m.	2020 m.
Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas	93 276 021	93 276 021
	93 276 021	93 276 021

12. Rezervai

Rezervus sudarė:

	2021 m.	2020 m.
Privalomasis rezervas	1 904 421	1 666 509
Kiti rezervai:	-	37 352
-Rezervai, skirti socialiniams, kultūriniais ir panašioms tikslams	-	37 352
-Rezervai, skirti investicijoms	-	-
	1 904 421	1 703 861

LR susisiekimo ministro 2021 10 26 d. įsakymu Nr. 3-505 skirstant 2020 m. pelną buvo pervesta 5 %, t. y. 237 912 Eur į privalomąjį rezervą. Privalomasis rezervas 2021 m. gruodžio 31 d. nėra pilnai suformuotas.

Pelno įmoka

Valstybės įmonių pelno įmoka mokama vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymu. 2021 metais Įmonė mokėjo 1 Eur pelno įmokos. 2020 metais Įmonė nemokėjo pelno įmokos.

13. Dotacijos

Dotacijos, susijusios su turtu

Informacija apie su Įmonės turtu susijusias dotacijas:

	2021 m.	2020 m.
Likutis sausio 1 d.	34 823 096	36 241 102
ES fondo dotacijos	11 891 027	1 775 468
Valstybės biudžeto dotacijos	10 132 099	-
Amortizacija	(3 282 402)	(3 193 474)
Likutis gruodžio 31 d.	53 563 820	34 823 096

VĮ Lietuvos oro uostai, įmonės kodas 120864074, Rodūnios kelias 10A, Vilnius, Lietuva
2021 M. ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(Eurais, jei nenurodyta kitaip)

Dotacijos pagal likutinę vertę 2021 m. gruodžio 31 d. susideda iš toliau nurodytų dotacijų, įgyvendinant ES struktūrinės paramos projektus, susijusius su oro uostų infrastruktūros modernizavimu, aplinkosauginių priemonių įgyvendinimu, peronų bei kilimo ir tūpimo takų naujinimu bei keleivių terminalų plėtra. Taip pat dalis dotacijų gauta, įgyvendinant kitus išorės lėšomis finansuojamus projektus.

Didžiausia dalis dotacijų gauta 2017-2018 m., įgyvendinant projektą „Vilniaus oro uosto orlaivių kilimo ir tūpimo tako bei signalinės žiburių sistemos rekonstravimas, gerinant skrydžio saugos sąlygas“ - 9 567 860 Eur. 2021 metais gauta 11 891 027 Eur ES fondų dotacijų ir 10 132 099 Eur valstybės biudžeto dotacijų. Dotacijos susijusios su Palangos oro uosto perono ir takų rekonstrukcija, Vilniaus oro uosto šiaurinio perono ir kilimo takų rekonstrukcija, operacijų valdymo informacinės sistemos diegimu, perimetro vaizdo sistemos modernizavimu.

Dotacijų amortizacijos sąnaudos pelno (nuostolių) ataskaitoje yra įtrauktos į nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų straipsnį.

Informacija apie 2021 m. gruodžio 31 d. Įmonės gautas dotacijas pateikta žemiau:

	Gavimo laikotarpis	Gauta dotacijų	Sukauptas nusidėvėjimas	Likutinė vertė
Vilniaus oro uosto orlaivių kilimo ir tūpimo tako bei signalinės žiburių sistemos rekonstravimas	2017-2018 m., 2021 m.	9 818 307	3 543 645	6 274 662
Vilniaus oro uosto triukšmo stebėjimo sistemos modernizavimas	2019 m.	254 597	202 631	51 966
Riedėjimo tako ir perono Kauno oro uoste statyba	2015 m.	1 937 864	968 932	968 932
Tarptautinio Vilniaus oro uosto tvoros rekonstrukcija	2013-2014 m., 2021 m.	1 307 289	721 690	585 599
Garažo rekonstravimas į priešgaisrinės gelbėjimo stoties pastatą	2013-2014 m.	1 560 128	555 764	1 004 364
Tarptautinio Kauno oro uosto keleivių terminalo išplėtimas (pastatas)	iki 2014-06-30	13 030 531	4 625 228	8 405 303
Kauno oro uosto aerodromo modernizavimas (kilimo-tūpimo takas)	iki 2014-06-30	2 975 427	1 953 303	1 022 124
Vilniaus oro uosto terminalo rekonstravimas (pastatas)	iki 2014-06-30	3 615 339	813 451	2 801 888
Tarptautinio Vilniaus oro uosto perono dangos rekonstrukcija	iki 2014-06-30, 2021 m.	8 607 644	4 052 066	4 555 578
Šiaurinio perono statyba Vilniaus Oro uoste	2018-2022	2 279 247	-	2 279 247
Vilniaus oro uosto riedėjimo tako F statyba	iki 2014-06-30, 2018-2022	3 917 800	515 026	3 402 774
Vilniaus oro uosto riedėjimo tako Z rekonstrukcija	2020-2021	2 252 820	12 231	2 240 589
Vilniaus oro uosto nuotekų tvarkymo sistema	2021 m.	1 316 496	-	1 316 496
Vilniaus oro uosto riedėjimo tako B rekonstrukcija	2021 m.	1 064 076	-	1 064 076
Palangos oro uosto kilimo, tūpimo tako, riedėjimo tako ir perono rekonstrukcija	2021 m.	8 883 351	29 403	8 853 948
Kitos dotacijos	iki 2014-06-30	18 984 061	10 247 787	8 736 274
Iš viso		81 804 977	28 241 157	53 563 820

Dotacijos, susijusios su pajamomis

Informacija apie su Įmonės pajamomis susijusias dotacijas:

	2021 m.	2020 m.
Likutis sausio 1 d.	-	-
Dotacijos išlaidoms kompensuoti (LSA)	37 000	37 000
Dotacijos išlaidoms kompensuoti (Maršrutų plėtra)	792 991	400 000
Dotacijos išlaidoms kompensuoti (Įrangos įsigijimas)	-	1 703 244
Dotacijos DU už prastovas kompensuoti (COVID)	20 318	2 193 305
Dotacijos išlaidoms kompensuoti (COVID)	-	73 650
Dotacijos išlaidoms kompensuoti (ALIGN)	164 921	-
Dotacijų išlaidų atstatymas	(857 165)	(2 703 955)
Perkeltą į įsipareigojimus	-	(1 703 244)
Likutis gruodžio 31 d.	158 065	-

Įmonė per 2021 metus gavo 829 991 Eur (2020 m. - 437 000 Eur) dotacijų, susijusių su pajamomis, iš valstybės biudžeto pagal programą „Civilinės aviacijos veiklos priežiūra bei skrydžių saugos ir saugumo užtikrinimas“. Pagal minėtą programą įgyvendintos priemonės:

- labai svarbių asmenų aptarnavimas – 37 000 Eur panaudoti susijusių išlaidų kompensavimui.
- naujų maršrutų skatinimas, keleivių iš/į Lietuvos oro uostus didinimas – panaudota 792 991 Eur.

Įmonė per 2021 m. iš gautos ES dotacijos 164 921 Eur pagal ES bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ projektą „ALIGHT“ panaudojo 6 856 Eur, likusią dotacijos sumą 158 065 Eur įmonė planuoja panaudoti iki 2024 metų.

Taip pat Įmonė gavo subsidijų dėl Covid-19 karantino metu turėtas prastovas darbo užmokesčio kompensavimui 20 318 Eur, šiomis gautomis subsidijomis buvo sumažintos patirtos sąnaudos.

14. Išmokų darbuotojams įsipareigojimai

Su darbo santykiais susijusius įsipareigojimus sudarė:

	2021 m.	2020 m.
Pensiniai kaupimai	88 025	84 352
Ilgalaikiai	76 440	67 440
Trumpalaikiai	11 585	16 912
Jubiliejinių išmokų kaupimai	27 235	31 845
Ilgalaikiai	22 151	22 839
Trumpalaikiai	5 084	9 006
Premijų kaupimai	432 846	-
Su kaupimas darbuotojų išeitinėms kompensacijoms	-	85 400
Mokėtinas darbo užmokestis	462 886	7 814
Mokėtinas gyventojų pajamų mokestis	178 934	1 437
Mokėtinos socialinio draudimo įmokos	247 593	309 513
Mokėtinas darbo užmokestis	-	-
Atostogų kaupimai	1 011 112	994 821
	2 448 631	1 515 182

2021 m. ilgalaikiai įsipareigojimai susiję su darbo užmokesčiu sudarė 98 591 Eur (2020 m. – 90 279 Eur). Trumpalaikiai įsipareigojimai susiję su darbo užmokesčiu sudarė 2 350 040 Eur (2020 m. – 1 424 903 Eur). Su šių įsipareigojimų apskaitymu susijusios sąnaudos įtrauktos į Įmonės išmokų darbuotojams sąnaudas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Pensiniai kaupimai paskaičiuoti, remiantis šiais rodikliais:

	2021 m.	2020 m.
Diskonto norma, proc.	0,16	0,16
Darbuotojų kaitos rodiklis, proc.	19,89	18,23
Planuojamas metinis atlyginimo padidėjimas, proc.	6	3

15. Paskolos

Įmonei suteiktos paskolos:

	2021 m.	2020 m.
Ilgalaiškės paskolos	35 214 987	21 418 479
- Paskola iš Nordic Investment bank	35 214 987	21 418 479
Ilgalaiškių paskolų einamųjų metų dalis	2 604 356	2 074 014
- Paskola iš Nordic Investment bank	2 604 356	2 074 014
Paskolos iš viso:	37 819 343	23 492 493

VĮ Lietuvos oro uostai, įmonės kodas 120864074, Rodūnios kelias 10A, Vilnius, Lietuva
2021 M. ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(Eurais, jei nenurodyta kitaip)

Paskolų grąžinimo terminai:

	2021 m.	2020 m.
Per 1 metus	2 604 356	2 074 014
Nuo 1 iki 5 metų	10 195 784	8 159 420
Po 5 metų	25 019 203	13 259 059
Iš viso:	37 819 343	23 492 493

2021 m. gruodžio 31 d. Įmonė yra pilnai išnaudojusi pirmą paskolą, gautą iš Nordic Investment Bank, t. y. per finansinius metus paėmė likusią paskolos dalį 5 600 000 Eur., atitinkamai grąžino per 2021 m. 2 294 401 Eur. Taip pat per 2021 m. papildomai paėmė 11 000 000 Eur naujos paskolos, kurios grąžinimas prasidės nuo 2023 m. rugpjūčio mėn. Įmonė per 2021 metus pasinaudojo overdrafto paskola SEB banke - 11 747 Eur, kurią grąžino, bei pagal daugiabučių renovacijos programą buvo gavusi kredito paskolą 10 065 Eur, kurią taip pat finansinių metų pabaigoje pilnai grąžino.

Informacija apie gautas paskolas 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. pateikta žemiau:

Paskolos davėjas	Paskolos suteikimo data	Grąžinimo terminas	Palūkanų norma
Nordic Investment Bank	2017 m. birželio 1 d.	2032 m. gegužės 3 d.	Euribor 6 mėn. + fiksuota marža
Nordic Investment Bank	2020 m. rugsėjo 23 d.	2035 m. rugpjūčio 15 d.	Euribor 6 mėn. + fiksuota marža

Įmonė yra pilnai išnaudojusi pirmos sutarties paskolą 29,6 mln. EUR. Pirmos paskolos iš Nordic Investment bank grąžinimas prasidėjo 2020 metais, iki šių finansinių metų pabaigos grąžinta iš viso 2 836 068 Eur. Mokėtinas likutis metų pabaigai sudarė 26 764 tūkst. Eur.

Paskolos sutartyje numatytos finansinės sąlygos, kurias įmonė įsipareigojusi užtikrinti:

- nuosavybės koeficientas didesnis nei 40 %;
- grynosios skolos rodiklio ir EBITDA santykis neturi viršyti 12,5:1

2021 m. ir 2020 m. Įmonė laikėsi nurodytų sąlygų.

Per 2021 m. buvo priskaičiuota 50 452 Eur palūkanų, kurios apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų straipsnyje (2020 m. – 50 634 Eur).

Įmonė pasirašė 2020 metais naują sutartį su Nordic Investment bank 70 mln. paskolai. 2021 m. gruodžio 31 dienai Įmonė pasinaudojo 11 000 000 EUR.

Paskolos sutartyje numatytos finansinės sąlygos, kurias įmonė įsipareigojusi užtikrinti:

- nuosavybės koeficientas didesnis nei 40 %;
- grynosios skolos rodiklio ir EBITDA santykis 2021 metų pabaigai neturi viršyti 7,5:1.

2021 m. ir 2020 m. Įmonė laikėsi nurodytų sąlygų.

EBITDA skaičiuojama kaip Įmonės finansinių metų grynas pelnas prieš mokesčius, pakoreguotas pridėdant palūkanų sąnaudas, nusidėvėjimą ir amortizaciją, įskaitant ilgalaikio turto vertės sumažėjimo nuostolius, ir eliminuojant išskirtines ar ypatingas operacijas, taip pat turto perkainojimą ar apskaitinės vertės pelną ir nuostolius, atsirandančius perleidus turtą tais finansiniais metais.

Įmonė taip pat 2021 m. spalį, pratęsė 2020 m. spalio mėn. pasirašytą 5 mln. Eur vertės kredito limitą (overdrafto) sutartį su SEB banku (sutartis neturi finansinių sąlygų). Sutarties galiojimo terminas iki 2022 m spalio mėn. taikomos 3 mėn. Euribor plius fiksuota marža palūkanos. 2021 m. gruodžio 31 d. Įmonė pasinaudojo 11 747 Eur., finansinių metų pabaigoje pilnai grąžintas.

Finansinių skolų judėjimas per metus:

	Finansinės skolos
2020 m. sausio 1 d. grynoji skola	(13 000 000)
Gautos paskolos	(11 000 000)
Paskolų grąžinimai	541 667
Palūkanos už paskolą (įsipareigojimas)	(34 160)
2020 m. gruodžio 31 d. grynoji skola	(23 492 493)
Gautos paskolos	(16 621 812)
Paskolų grąžinimai	2 316 212
Palūkanos už paskolą (įsipareigojimas)	(21 250)
2021 m. gruodžio 31 d. grynoji skola	(37 819 343)

16. Nuoma

Veiklos nuomos sutartys yra apskaitomos kaip finansinė nuoma remiantis 16-ojo TFAS reikalavimais. Teisė į nuomą apskaityta prie ilgalaikio materialiojo turto ir atskleista 4 pastaboje. Įmonės veiklos nuomos sutarčių įsipareigojimai finansinės būklės ataskaitoje patenka į šiuos straipsnius: ilgalaikiai prie *Mokėtinų sumų ir ilgalaikiai įsipareigojimai*, trumpalaikiai prie *Kitos trumpalaikės mokėtinų sumų*. Naujoms 2021 metų nuomos sutarčių skaičiavimams taikoma diskonto norma 3,74 % (2020 m. – 3,74 %). Nuomos sutarčių įsipareigojimus sudarė:

	2021 m.	2020 m.
Ilgalaikiai įsipareigojimai	59 008	181 251
Trumpalaikiai įsipareigojimai	122 243	118 176
	181 251	299 427

Didžiosios dalies nuomos sutarčių galiojimas baigsis 2023 metais. Per vienerius metus mokėtinų sumų sudaro 122 243 Eur, nuo metų iki dvejų 59 008 Eur.

Trumpalaikiai veiklos nuomai ir mažos vertės įrenginių nuomos sutartims pritaikyta 16-ojo TFAS išimtis, todėl ši nuoma apskaitoma veiklos sąnaudose. Įmonė nuomoja programinės įrangos licencijas ir kitą mažos vertės turtą. Šiam turtui Įmonė pasirinko nepripažinti teisės į nuomą.

Veiklos nuomos sąnaudos pripažintos pelno (nuostolių) ataskaitoje:

	2021 m.	2020 m.
Trumpalaikės automobilių nuomos sąnaudos	126 799	117 357
Kito turto nuomos sąnaudos kuri atitinka mažos vertės turtą	-	14 694
Palūkanos susijusios su teise į nuomą turtu	7 293	5 739
	134 092	137 790

Įmonė nuomotoja

Įmonė, nuomotoja yra sudariusi keletą veiklos nuomos sutarčių. Nuomos sąlygose nėra numatyta apribojimų Įmonės veiklai, susijusiai su dividendais, papildomomis skolomis ar papildoma ilgalaikė nuoma.

Gautinas minimalias nuomos įmokas ateityje pagal sudarytas veiklos nuomos sutartis sudaro:

	2021 m.	2020 m.
Per vienerius metus	2 606 489	2 123 476
Nuo vienerių iki penkerių metų	2 958 944	5 223 608
Po penkerių metų	101 200	-
	5 666 633	7 347 084

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra tiesiogiai pripažįstamos nuomos pajamomis per visą nuomos laikotarpį ir apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

17. Trumpalaikiai įsipareigojimai

	2021 m.	2020 m.
Einamųjų metų skola kredito įstaigoms	2 604 356	2 074 014
Skolos tiekėjams	5 440 242	3 385 591
Gauti išankstiniai apmokėjimai	140 439	2 090 555
Pelno mokesčio įsipareigojimai	-	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai:	2 350 040	1 424 903
Pensiniai kaupimai	11 585	16 912
Jubiliejinių išmokų kaupimai	5 084	9 006
Premijų kaupimai	432 846	-
Sukaupimai darbuotojų išeitinėms	-	85 400
Mokėtinas darbo užmokestis	462 886	7 814
Mokėtinas gyventojų pajamų mokestis	178 934	1 437
Mokėtinos socialinio draudimo įmokos	247 593	309 513
Mokėtinos darbo užmokestis	-	-
Atostogų kaupimai	1 011 112	994 821
Sutarčių įsipareigojimai	2 342 522	1 943 746
Kiti mokėtini mokesčiai valstybės biudžetui	12 750	21 444
Iš valstybės biudžeto gautos sumos kapitalui didinti	1 703 244	2 270 992
Įsipareigojimai pagal veiklos nuomos sutartis	122 243	118 176
Kitos mokėtinos sumos	26 824	19 476
	14 742 660	13 348 897

18. Pajamos

Aviacinės veiklos pajamos

	2021 m.				2020 m.			
	VNO	KUN	PLQ	Viso:	VNO	KUN	PLQ	Viso:
Rinkliavos	13 231 940	3 004 969	861 599	17 098 508	8 802 858	2 245 469	872 556	11 920 883
Centrinės infrastruktūros pajamos	945 177	41 698	72 372	1 059 247	681 857	67 574	101 699	851 130
Kitos aviacinės pajamos	393 635	129 364	56 474	579 473	219 243	135 816	47 434	402 493
Iš viso:	14 570 752	3 176 031	990 445	18 737 228	9 703 958	2 448 859	1 021 689	13 174 506

Aviacinės veiklos pajamos pripažįstamos tik suteikus paslaugą.

VĮ Lietuvos oro uostai, įmonės kodas 120864074, Rodūnios kelias 10A, Vilnius, Lietuva
2021 M. ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(Eurais, jei nenurodyta kitaip)

Neaviacinės veiklos pajamos

	2021 m.				2020 m.			
	VNO	KUN	PLQ	Viso:	VNO	KUN	PLQ	Viso:
Investicinio turto nuomos pajamos	6 031 202	1 612 736	293 433	7 937 371	6 547 060	881 718	168 144	7 596 922
Reklamos paslaugos	212 570	15 074	7 801	235 445	214 306	39 067	17 278	270 651
Automobilių stovėjimo paslaugos	278 426	423 179	87 481	789 086	256 839	239 420	89 460	585 719
Greitas aptarnavimas	72 407	-	-	72 407	38 863	-	-	38 863
Verslo klubo paslaugos	272 123	-	-	272 123	227 098	-	-	227 098
Renginių organizavimo paslaugos	59 217	7 610	30	66 857	38 707	2 646	-	41 353
Leidimų pagaminimas	58 283	21 524	2 394	82 201	39 827	16 562	766	57 155
Transporto paslaugos	35 683	18 010	4 712	58 405	22 159	13 773	200	36 132
Mokymų pajamos	46 451	13 518	2 183	62 152	26 103	11 096	1 094	38 293
Lojalumo programos pajamos	15 906	-	-	15 906	9 637	-	-	9 637
Kitos neaviacinės veiklos pajamos	290 617	232 744	67 665	591 026	205 699	177 305	143 576	526 580
Delspinigiai	59 258	1 046	1 756	62 060	10 783	1 472	101 761	114 016
Iš viso:	7 432 143	2 345 441	467 455	10 245 039	7 637 081	1 383 059	522 279	9 542 419

Nuomos pajamos pripažįstamos proporcingai viso nuomos laikotarpio metu. Negautos nuomos pajamos dėl Covid-19 karantino pasekmių 2020 metais sudarė 3 364 289 Eur. Suteiktos nuolaidos suma pripažinta per visą nuomos sutarčių laikotarpį. Per 2021 metus pripažinta nuolaidų suma sudarė 412 338 Eur. Per ateinančius metus mažins nuomos pajamas 79 599 Eur, o nuo vienerių iki penkerių metų laikotarpyje mažins 38 542 Eur. Visos kitos pajamos pripažįstamos tik suteikus paslaugą.

Kitose pajamose įtrauktas turto perleidimo pelnas 2021 m. sudarė 152 530 Eur, 2020 m. – 20 895 Eur.

19. Sąnaudos

Įmonės sąnaudas sudarė:

	2021 m.	2020 m. (koreguota)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	8 491 795	7 245 003
Turto nuvertėjimo sąnaudos (atstatymas)	(624 849)	642 134
Išmokos darbuotojas ir susijusios socialinio draudimo sąnaudos	11 586 117	11 213 473
Darbo užmokesčio sąnaudos	10 864 259	10 857 185
Premijos	432 846	1 979
Sukauptų atostoginių, pensijų sąnaudos	19 680	19 460
Socialinio draudimo sąnaudos	197 402	249 191
Kitos susijusios su darbo užmokesčių sąnaudos	71 930	85 658
Ilgalaikio turto priežiūros, remonto ir komunalinės sąnaudos	5 222 912	4 164 105
Turto remonto ir priežiūros sąnaudos	3 122 316	2 327 479
Turto nuoma	20 477	14 694
Komunalinių paslaugų sąnaudos	1 964 150	1 762 982
Aplinkosaugos sąnaudos	115 969	58 950
Mokesčiai išskyrus pelno mokestį	1 186 379	1 289 819
Civilinės aviacijos rinkliavų sąnaudos	497 971	620 000
PVM mokesčio sąnaudos	75 299	31 374
Aplinkos apsaugos mokesčių sąnaudos	21 178	39 944
Valstybės turto mokesčio sąnaudos	529 348	528 799
Kiti mokesčiai, rinkliavos	62 583	69 702
Gautinų sumų ir pirkėjų skolų vertės (sumažėjimas) / sumažėjimo atstatymas	(721 622)	269 467
Kitos sąnaudos	4 583 563	3 268 412
Transporto priežiūros sąnaudos	557 679	286 985
Transporto nuoma	149 894	117 357
Komandiruočių sąnaudos	67 351	32 763
Sąnaudos susijusios su personalu	380 379	311 000
Ryšio sąnaudos	98 284	161 686
Kanceliarinės prekių ir paslaugų sąnaudos	9 516	10 550
Draudimo sąnaudos	233 636	282 649
Kitos niekur nepriskirtos sąnaudos	3 086 824	2 065 422
Finansinės veiklos sąnaudos	68 726	58 343
Palūkanų sąnaudos	59 624	56 373
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	9 102	1 970
Iš viso:	29 793 021	28 150 756

VĮ Lietuvos oro uostai, įmonės kodas 120864074, Rodūnios kelias 10A, Vilnius, Lietuva
2021 M. ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(Eurais, jei nenurodyta kitaip)

Sąnaudų grupavimas pagal filialus:

	2021 m.				
	VNO	KUN	PLQ	LOU	Viso:
Darbo užmokesčio sąnaudos	5 015 089	1 837 964	1 023 327	3 440 405	11 316 785
Socialinio draudimo sąnaudos	90 615	32 070	17 943	56 774	197 402
Komandiruočių sąnaudos	4 512	11 057	6 911	44 871	67 351
Kitos personalo sąnaudos	159 507	116 958	52 645	123 199	452 309
Turto priežiūros sąnaudos	2 130 224	862 980	313 764	373 027	3 679 995
Turto nuomos sąnaudos	88 313	33 292	20 432	28 334	170 371
Turto nusidėvėjimo sąnaudos	5 406 780	2 185 187	712 759	187 069	8 491 795
Turto nuvertėjimo sąnaudos (atstatymas)	-	-	(624 849)	-	(624 849)
Komunalinės ir ryšio sąnaudos	1 502 693	411 338	97 078	51 325	2 062 434
Operacijų sąnaudos	482 552	114 819	18 784	-	616 155
Mokesčių ir rinkliavų sąnaudos	790 565	248 138	52 519	95 157	1 186 379
Draudimo sąnaudos	9 684	5 206	3 446	215 300	233 636
Mažaverčio turto įsigijimo sąnaudos	70 246	38 650	10 780	69 887	189 563
Kitos finansinės sąnaudos	6 838	1 410	172	682	9 102
Palūkanų sąnaudos	54 167	2 619	1 865	973	59 624
Gautinų sumų ir pirkėjų skolų vertės (sumažėjimas) / sumažėjimo atstatymas	-	-	-	(721 622)	(721 622)
Kitos sąnaudos	913 555	69 500	114 293	1 309 243	2 406 591
Iš viso:	16 725 340	5 971 188	1 821 869	5 274 624	29 793 021

	2020 m. (koreguota)				
	VNO	KUN	PLQ	LOU	Viso:
Darbo užmokesčio sąnaudos	5 303 080	1 626 076	889 445	3 060 023	10 878 624
Socialinio draudimo sąnaudos	117 616	37 718	20 851	73 006	249 191
Komandiruočių sąnaudos	531	2 380	3 270	26 582	32 763
Kitos personalo sąnaudos	135 807	72 313	40 333	148 204	396 657
Turto priežiūros sąnaudos	1 653 388	498 161	209 362	253 077	2 613 988
Turto nuomos sąnaudos	58 676	20 692	10 134	42 549	132 051
Turto nusidėvėjimo sąnaudos (koreguota)	4 507 756	1 758 221	719 094	259 932	7 245 003
Turto nuvertėjimo sąnaudos (koreguota)	-	-	642 134	-	642 134
Komunalinės ir ryšio sąnaudos	1 439 392	345 098	91 776	48 402	1 924 668
Operacijų sąnaudos	397 732	104 437	12 857	-	515 026
Mokesčių ir rinkliavų sąnaudos	858 418	222 424	133 165	75 812	1 289 819
Draudimo sąnaudos	20 543	7 523	3 759	250 824	282 649
Mažaverčio turto įsigijimo sąnaudos	218 515	65 998	29 566	65 126	379 205
Kitos finansinės sąnaudos	813	804	351	1	1 969
Palūkanų sąnaudos	53 113	1 869	1 246	145	56 373
Gautinų sumų ir pirkėjų skolų vertės (sumažėjimas) / sumažėjimo atstatymas	(160)	-	-	269 627	269 467
Kitos sąnaudos	515 998	93 264	69 688	562 219	1 241 169
Iš viso:	15 281 218	4 856 978	2 877 031	5 135 529	28 150 756

Pelno (nuostolių) ataskaitoje nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų straipsnyje įtrauktos ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo ir amortizacijos, bei Dotacijų amortizacijos sąnaudos.

Į palūkanų sąnaudas 2021 m. įtraukta 9 172 Eur palūkanų už veiklos nuomą, kuri apskaityta kaip naudojimo teise valdomas turtas, 2020 m. – 6 705 Eur.

Į kitas sąnaudas pateko nebaigtos statybos nurašymai išlaidoms, kurios nebuvo panaudotos ilgalaikio turto sukūrimui. Per 2021 metus buvo nurašyta 217 936 Eur (2020 m – 215 940 Eur).

20. Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudų (pajamų komponentai):

	2021 m.	2020 m. (koreguota)
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	-	-
Praėjusių laikotarpių pelno mokesčio koregavimas	-	(979)
Atidėtojo pelno mokesčio pokytis	48 794	(747 437)
Pelno mokesčio (pajamos sąnaudos, apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje)	48 794	(748 416)

Pelno (nuostolių) ataskaitoje pateikta pelno mokesčių sąnaudų suma, priskirtina metų veiklos rezultatui, gali būti suderinta su pelno mokesčių sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant pelno mokesčio įstatyme numatytą 15 % pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	2021 m.	2020 m. (koreguota)
Pelnas prieš apmokestinimą	(654 057)	(5 401 174)
Mokestis taikant 15 % tarifą	(98 109)	(810 176)
Neleidžiami atskaitymai	178 296	236 391
Neapmokestinamos pajamos (-)	(13 672)	(38 400)
Mokestinių nuostolių, kuriems anksčiau atidėtojo pelno mokesčio turtas nebuvo sukurtas, panaudojimas	-	(55 680)
Nuomos pajamų nuolaidos sukaupimas	(17 721)	(79 572)
Praėjusių laikotarpių pelno mokesčio korekcijos	-	(979)
Pelno mokestis	48 794	(748 416)

Atidėtas pelno mokestis susideda iš:

	Finansinės būklės ataskaita		Bendrųjų pajamų ataskaita	
	2021 m.	2020 m. (koreguota)	2021 m.	2020 m. (koreguota)
Prekybos gautinų sumų sumažėjimas	932 493	1 040 737	(108 244)	40 420
Atsargų nukainojimas	6 841	15 733	(8 892)	1 072
Turto vertės sumažėjimas	598 062	697 098	(99 036)	205 975
Keliami mokestiniai nuostoliai	770 071	527 891	242 180	415 627
Sukauptos nuomos pajamų nuolaidos	17 721	79 572	(61 851)	79 572
Atidėtas darbuotojų socialinis draudimas	2 638	57	2 581	(189)
Pensijų, jubiliejų, premijų kaupimai	14 651	30 183	(15 532)	4 960
Iš viso atidėtas pelno mokestis:	2 342 477	2 391 271	(48 794)	747 437
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	-	-	(48 794)	747 437
Atidėtojo pelno mokesčio turtas (įsipareigojimai)	2 342 477	2 391 271	-	-

Įmonė planuoja ateinančiais laikotarpiais uždirbti pakankamai mokestinio pelno ir panaudoti susidariusius mokestinius nuostolius, todėl atitinkamai buvo pripažintas atidėto pelno mokesčio turtas.

21. Finansinės rizikos valdymas

Kredito rizika

2021 m. aviacinės rinkliavos sudaro 64 % Įmonės pajamų (2020 m. jos sudarė 54 %). Rinkliavas mokančių partnerių koncentracija yra pakankamai didelė.

Gautinos sumos iš 12 pagrindinių įmonės pirkėjų 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 65 %, o 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 87 % visų Įmonės iš pirkėjų gautinų sumų. Jeigu 1 % gautinų sumų būtų neatgaunama, įmonė patirtų papildomai 62 166 Eur sąnaudų.

2021 m. gruodžio 31 d. suformuoti tikėtini kredito nuostoliai gautinoms sumoms nurodyti 8 pastaboje. Bankų kreditingumo informacija atskleista 10 pastaboje.

Toliau pateiktoje lentelėje pateikiama informacija apie prekybos gautinų sumų nuostolių tikimybę atsižvelgiant į ateities faktorius:

	2021 m.		2020 m.	
	Nuostolių tikimybė	Pripažinti nuostoliai	Nuostolių tikimybė	Pripažinti nuostoliai
Nepradelstos	1,46%	49 160	0,77%	9 454
Pradelsta 1 – 30 d.	4,11%	50 910	2,01%	15 749
Pradelsta 31 – 60 d.	12,93%	15 795	6,63%	5 772
Pradelsta 61 – 90 d.	29,20%	2 551	17,06%	20 306
Pradelsta 91 – 365 d.	50,47%	51 802	34,28%	134 909
Pradelsta daugiau nei 365 d.	90,81%	6 046 406	95,45%	6 752 055
Iš viso		6 216 624		6 938 245

Pripažintų nuostolių judėjimas per metus:

	2021 m.	2020 m.
Metų pradžioje	6 938 245	6 668 778
Pripažinta	-	269 467
Atstatyta	(721 621)	-
Iš viso metų pabaigoje	6 216 624	6 938 245

Įmonė taiko priemones, kuriomis siekiama nuolat užtikrinti, kad ir paslaugos teikiamos patikimiems klientams ir pardavimai neviršytų patvirtinto kredito rizikos limito. Reguliariai kiekvieno kalendorinio mėnesio pradžioje klientai, kurie vėlavo apmokėti sąskaitą laiku, yra informuojami apie tai priminimo forma. Klientai, kurių mokėjimai vėluoja daugiau kaip 31 dieną, yra informuojami apie tai rašytinės pretenzijos forma. Klientai, kurių mokėjimai ir toliau vėluoja įspėjami pakartotina pretenzija. Skolos, kurių vėlavimas yra didesnis kaip 90 dienų (po 2 pretenzijų išsiuntimo, su teisininkų pagalba pradedamos skolos išieškojimo teismine tvarka procedūros).

Įmonė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, įskaitant išvestines finansines priemones balanse, jeigu tokių yra. Todėl Įmonės vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Palūkanų normos rizika

Visos Įmonės paskolos yra su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką. 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Įmonė neturėjo jokių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką. EURIBOR padidėjus/sumažėjus iki 1 %, Įmonės palūkanų sąnaudos padidėtų arba sumažėtų 377 639 Eur.

Likvidumo rizika

Įmonės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Įmonės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo (trumpalaikio turto iš viso – atsargos / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2021 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 1,41 ir 1,38 (2020 m. gruodžio 31 d. – 1,02 ir 0,99).

VĮ Lietuvos oro uostai, įmonės kodas 120864074, Rodūnios kelias 10A, Vilnius, Lietuva
2021 M. ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(Eurais, jei nenurodyta kitaip)

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Įmonės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus:

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems taikomos palūkanos	-	-	2 632 124	14 030 235	21 642 590	38 304 949
Prekybos skolos	-	5 440 242	-	-	-	5 440 242
Skolos pagal turto nuomos sutartis	-	31 700	36 230	59 687	-	127 617
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	12 750	-	-	-	12 750
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	5 484 692	2 668 354	14 089 922	21 642 590	43 885 558
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems taikomos palūkanos	-	-	2 074 014	8 284 412	13 323 528	23 681 954
Prekybos skolos	-	3 385 591	-	-	-	3 385 591
Skolos pagal turto nuomos sutartis	-	29 728	88 356	191 083	-	309 167
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	19 476	-	-	-	19 476
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	-	3 434 795	2 162 370	8 475 495	13 323 528	27 396 188

Užsienio valiutos rizika

Įmonės piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai 2021 m. ir 2020 m. yra išreikšti eurais, išskyrus pavienius sandorius kitomis valiutomis, todėl reikšmingos užsienio valiutos rizikos nėra.

Finansinio turto ir įsipareigojimų valdymas

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams, neatspindėtiems tikrąja verte, įvertinti buvo naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- kitų gautinų sumų, kito finansinio turto, pinigų ir jų ekvivalentų, skolų tiekėjams ir kitų trumpalaikių mokėtinų sumų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei, dėl jų greito realizacinio periodo pagal 3 lygį;
- Ilgalaičių paskolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaičių paskolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei pagal 3 lygį.

Kapitalo valdymas

Pagrindinis Įmonės kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Įmonė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad Įmonė palaikytų aukštus kapitalo rodiklius siekiant sustiprinti veiklą.

Įmonė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes.

Įmonė vertina kapitalą naudodama įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykio koeficientą. Kapitalą sudaro Įmonės savininko kapitalas, turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas, rezervai ir nepaskirstytasis pelnas, priskirtinas įmonės savininkui. Įmonės vadovybė nėra nustačiusi konkretaus siektino įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykio koeficiento.

Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatyme numatyta valstybės įmonių pelno įmokos, mokamos į valstybės biudžetą, skyrimo tvarka ir dydžiai skirstant įmonės paskirstytinąjį pelną. Pelno įmoka nėra skiriama, jei tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

- įmonė yra nemoki ar po į valstybės ar savivaldybės biudžetą sumokėtos pelno įmokos taptų nemoki;
- paskirstytinojo pelno (nuostolių) suma yra neigiama (gauta nuostolių);
- įmonės nuosavas kapitalas, įmokėjus į valstybės ar savivaldybės biudžetą pelno įmoką, taptų mažesnis už įmonės savininko kapitalo, turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo bei turtą, kuris yra naudojamas valstybės institucijų ir įstaigų funkcijoms atlikti ir yra perduotas centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, atitinkančio kapitalo, privalomojo rezervo ir perkainojimo rezervo sumą.

VĮ Lietuvos oro uostai, įmonės kodas 120864074, Rodūnios kelias 10A, Vilnius, Lietuva
2021 M. ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(Eurais, jei nenurodyta kitaip)

Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatyme numatytas reikalavimas, perduodant turtą kitiems asmenims nuosavybės ar patikėjimo teise Vyriausybės sprendimu, Vyriausybei įvertinti dėl tokio įmonės turto perdavimo kylančią riziką tenkinti įmonės kreditorių reikalavimus LR valstybės biudžeto lėšomis.

Vyriausybės tarybos sprendime perduoti Įmonės turto dalį kitiems asmenims turi būti nurodyta, kurioje nuosavo kapitalo dalyje – Įmonės savininko kapitalo ar turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo – turi būti registruojamas įmonės turto vertės sumažėjimas.

	2021 m.	2020 m. (koreguota)
Turtas iš viso	231 607 062	197 764 794
Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	50 273 312	35 038 906
Įsiskolinimo rodiklis (%)	22	18

22. Susijusių šalių sandoriai

Vadovybės darbo užmokestis ir kitos išmokos

2021 m. sausio-gruodžio mėn. Įmonės vadovybei (generalinis direktorius, Komercijos departamento direktorius, Operacijų ir infrastruktūros departamento direktorius, Finansų ir administravimo departamento direktorius, Saugos ir saugumo departamento direktorius) priskaičiuotas darbo užmokestis ir kitos išmokos iš viso sudarė 407 912 eurų (2020 m. gruodžio 31 d. 872 441 eurus). 2021 m. gruodžio 31 d. Įmonės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų ar turto perleidimo.

Per 2021 m. atlygis valdybos nariams sudarė 86 533 Eur (2020 m. 58 855 Eur). Audito komiteto nariams atlygis 2021 m. sudarė 14 588 Eur (2020 m. 14 650 Eur).

Sandoriai su kitomis susijusiomis šalimis

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus. Įmonės susijusios šalys – tai valstybės įmonės, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina LR Susisiekimo ministerija.

Sandoriai su LR susisiekimo ministerijos reguliavimo sričiai priskirtomis įmonėmis, įstaigomis ir bendrovėmis 2021 metais:

	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos	Pardavimai	Pirkimai
Oro navigacija, VĮ	36 311	15 645	352 433	64 613
Transporto kompetencijų agentūra VŠĮ	306	4 230	11 130	529 158
Kitos LR susisiekimo ministerijos reguliavimo sričiai priskirtos įmonės, įstaigos ir bendrovės	206	-	2 953	134
Iš viso:	36 823	19 875	366 516	593 905

Sandoriai su LR susisiekimo ministerijos reguliavimo sričiai priskirtomis įmonėmis, įstaigomis ir bendrovėmis 2020 metais:

	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos	Pardavimai	Pirkimai
Oro navigacija, VĮ	35 532	15 645	337 929	82 293
Transporto kompetencijų agentūra VŠĮ	303	16 676	7 896	644 264
Kitos LR susisiekimo ministerijos reguliavimo sričiai priskirtos įmonės, įstaigos ir bendrovės	-	80	1 992	2 092
Iš viso:	35 835	32 401	347 817	728 649

23. Neapibrėžtumai

Įmonė nėra suteikusi garantijų tretiesiems asmenims.

Už laikotarpį nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. mokesčių inspekcija nėra atlikusi Įmonės pilno mokestinio patikrinimo. Pagal galiojančius įstatymus, mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu patikrinti Įmonės apskaitos registrus ir įrašus už 3 metus, einančius prieš ataskaitinį mokestinį laikotarpį, bei gali apskaičiuoti papildomus mokesčių įsipareigojimus ir sankcijas. Įmonės vadovybei nėra žinoma apie jokiais aplinkybėmis, dėl kurių Įmonei galėtų būti apskaičiuoti papildomi mokesčių įsipareigojimai.

Teisiniai ginčai

2021 m. Įmonė dalyvauja kaip kreditorius šiose teisminėse bylose:

- „Bendrovės 1“ bankroto byla. Remiantis bankroto administratoriaus teikiama informacija, bankroto administratorius teikia prašymus teismui pratęsti terminą įmonės likvidavimo procedūrai užbaigti atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu vis dar yra nagrinėjama byla dėl nuostolių atlyginimo pagal bendrovės ieškinį atsakovams. Tikėtina, kad šios bylos nagrinėjimas dar gali užtrukti, nes ji pradėta nagrinėti 2008 metais, o pirmos instancijos sprendimas buvo priimtas tik 2016 m. Pirmosios instancijos sprendimas buvo apskųstas, todėl neįsiteisėjo. Nuo tolimesnio teismo sprendimo priklauso, ar įmonė tenkins kreditorių reikalavimus ir kokia apimtimi.
- „Bendrovės 2“ bankroto byla. Šiuo metu vyksta įmonės turto pardavimas. Pirmame kreditorių susirinkime kreditoriai patvirtino tris turto pardavimo etapus, šiai dienai vyksta antras etapas, todėl šiai dienai nėra paskaičiuota, kiek pajamų gauta iš turto pardavimo. Kitas kreditorių susirinkimas, tikėtina, bus šaukiamas po trečio turto pardavimo etapo. Įmonės vadovybė 2018 m. spalio mėn., vertindama situaciją, dėl galimo Bendrovės nemokumo, ėmėsi veiksmų, kad sumažinti įsiskolinimus. Kreiptasi į Transporto kompetencijų agentūrą dėl kliento veiklos apribojimo, kol bus padengta dalis skolos. 2018 m. lapkričio mėn. Bendrovė padengė įsiskolinimų už 1 008 400 Eur. Paskelbus Bendrovės bankrotą Lietuvos oro uostai 2019 m. vasario 26 d. pateikė Kreditorinį reikalavimą bankroto administratoriui 475 501 Eur sumai.

„Finansinių ataskaitų sudarymo metu nėra aiški išvardintų bylų baigtis, todėl patikimai įvertinti planuojamų atgauti sumų šiai dienai nėra galimybės. 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. gautinoms sumoms pripažintas pilnas nuvertėjimas.

Ilgalaikės statybų rangos sutartys

Ataskaitiniu laikotarpiu Įmonė pasirašė oro uostų infrastruktūros statybos (rekonstravimo, remonto) ir su jomis susijusias sutartis, kurias įvykdžius turės įsipareigojimą rangovams:

Rangos sutarčių vertės:

	2021 m.	2020 m.
Sutartys, kurios bus įvykdytos per vienerius metus	5 998 640	20 230 368
Sutartys, kurios bus įvykdytos nuo vienerių iki penkerių metų	87 242	6 797 379
Sutartys, kurios bus įvykdytos po penkerių metų	-	-
Iš viso	6 085 882	27 027 747

24. Klaidų taisymas

2021 m. Įmonė atliko retrospektyvinį turto vertinimą praėjusių metų laikotarpiams, tam kad pakoreguotų klaidą, nes prijungiant 2014 m. birželio 30 d. Palangos ir Kauno oro uostus, ne visi pastatai ir statiniai buvo apskaityti perėjimo datos tikrosiomis vertėmis, kaip menama to turto savikaina, pagal TFAS reikalavimus. Taip pat retrospektyvinis vertinimas buvo atliktas ir 2018 m. įsigytiems keliams statiniams, kurių įsigijimo savikaina pirminio pripažinimo metu nebuvo tinkamai nustatyta.

Dėl šių klaidų Įmonė įvertino žemę, pastatus bei statinius retrospektyviai. Vertinimas buvo atliktas išorės ekspertų UAB Marleksi. Žemė, pastatai ir statiniai buvo vertinami dviem metodais: lyginamasis metodas, kai vertinamas turtas palyginamas su analogišku arba panašiu turtu, kurių sandorių kainos yra žinomos, bei išlaidų (kaštų) metodu, kai vertinamam turtui taikoma prielaida, kad kaina, kurią pirkėjas rinkoje mokėtų už turtą, būtų ne didesnė nei analogiško turto įsigijimo, pagaminimo, atkūrimo, atstatymo (įrengimo) kaina.

Retrospektyvinio turtų vertinimo apskaityti skirtumai yra reikšmingi, todėl atitinkamai buvo koreguojami 2020 m. palyginamieji duomenys. Buvo atlikti šie nurodyti koregavimai: ilgalaikio turto koregavimai pagal atskiras grupes, perskaičiuotas atidėtojo pelno mokestis ir ankstesnių metų rezultatas.

Atitinkamai, dėl pasikoregavusių turto verčių, buvo perskaičiuotas turto atsiperkamumas pagal pinigų generuojančius turto vienetų 2020 m. gruodžio 31 d. ir atitinkamai pakoreguotas 2020 metais apskaitytas 6 924 tūkst. Eur Palangos oro uosto turto vertės

Žemiau pateikiamos finansinės būklės ataskaitos prieš ir po klaidos koregavimų 2020 m. sausio 1 d.

Finansinēs būklēs ataskaita

	2020 m. sausio 1 d.	Koregavimai	2020 m. sausio 1 d. (koreguota)
TURTAS			
Ilgalaikio nematerialiojo turto iš viso	719 896	-	719 896
Žemė	53 777 373	(2 752 933)	51 024 440
Pastatai ir statiniai	86 737 018	(1 295 126)	85 441 892
Mašinos ir kiti įrenginiai	3 642 129	-	3 642 129
Transporto priemonės	3 549 153	-	3 549 153
Nebaigta statyba	16 789 001	-	16 789 001
Kitas materialusis turtas	2 848 279	-	2 848 279
Investicinis turtas	2 900 451	25 472	2 925 923
Kitas turtas	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	1 040 446	603 388	1 643 834
Ilgalaikio turto iš viso	172 003 746	(3 419 199)	168 584 547
Trumpalaikio turto iš viso	25 293 209	-	25 293 209
Turto iš viso	197 296 955	(3 419 199)	193 877 756

	2020 m. sausio 1 d.	Koregavimai	2020 m. sausio 1 d. (koreguota)
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įmonės savininko kapitalas	26 439 934	-	26 439 934
Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas	93 276 021	-	93 276 021
Rezervai	942 358	-	942 358
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	15 288 950	(3 419 199)	11 869 751
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	13 998 160		13 998 160
Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	1 290 790	(3 419 199)	(2 128 409)
Nuosavo kapitalo iš viso	135 947 263	(3 419 199)	132 528 064
Po vienerių metų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso	48 951 494	-	48 951 494
Per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso	12 398 198	-	12 398 198
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	197 296 955	(3 419 199)	193 877 756

VĮ Lietuvos oro uostai, įmonės kodas 120864074, Rodūnios kelias 10A, Vilnius, Lietuva
2021 M. ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(Eurais, jei nenurodyta kitaip)

Žemiau pateikiamos finansinės būklės, bendrųjų pajamų ir pinigų srautų ataskaitos prieš ir po klaidos koregavimų 2020 m. gruodžio 31 d.

Finansinės būklės ataskaita

	2020 m. gruodžio 31 d.	Koregavimai	2020 m. gruodžio 31 d. (koreguota)
TURTAS			
Ilgalaikio nematerialiojo turto iš viso	432 320	2 844	435 164
Žemė	48 787 601	1 980 289	50 767 890
Pastatai ir statiniai	97 076 082	(384 798)	96 691 284
Mašinos ir kiti įrengimai	4 551 007	123 361	4 674 368
Transporto priemonės	5 324 212	350 606	5 674 818
Nebaigta statyba	14 642 906	-	14 642 906
Kitas materialusis turtas	3 185 461	81 316	3 266 777
Investicinis turtas	5 446 493	88 045	5 534 538
Kitas turtas	118 141	-	118 141
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	2 898 339	(507 068)	2 391 271
Ilgalaikio turto iš viso	182 462 562	1 734 595	184 197 157
Trumpalaikio turto iš viso	13 567 637	-	13 567 637
Turto iš viso	196 030 199	1 734 595	197 764 794
	2020 m. gruodžio 31 d.	Koregavimai	2020 m. gruodžio 31 d. (koreguota)
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įmonės savininko kapitalas	26 467 420	-	26 467 420
Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas	93 276 021	-	93 276 021
Rezervai	1 703 861	-	1 703 861
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	4 720 895	1 734 595	6 455 490
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	(9 806 552)	5 153 794	(4 652 758)
Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	14 527 447	(3 419 199)	11 108 248
Nuosavo kapitalo iš viso	126 168 197	1 734 595	127 902 792
Po vienerių metų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso	56 513 105	-	56 513 105
Per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso	13 348 897	-	13 348 897
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	196 030 199	1 734 595	197 764 794

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita

	2020 m.	Koregavimai	2020 m. (koreguota)
Aviacinės veiklos pajamos	13 174 506	-	13 174 506
Neaviacinės veiklos pajamos	9 542 419	-	9 542 419
Pajamų iš viso	22 716 925	-	22 716 925
Kitos pajamos	20 895	-	20 895
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(7 227 601)	(17 402)	(7 245 003)
Turto vertės sumažėjimo sąnaudos	(6 923 786)	6 281 652	(642 134)
Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo sąnaudos	(11 213 473)	-	(11 213 473)
Ilgalaikio turto priežiūros, remonto ir komunalinės sąnaudos	(4 164 105)	-	(4 164 105)
Gautinų sumų ir pirkėjų skolų vertės (sumažėjimas) / sumažėjimo atstatymas	(193 081)	(76 386)	(269 467)
Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	(1 289 819)	-	(1 289 819)
Kitos sąnaudos	(3 344 798)	76 386	(3 268 412)
Veiklos pelnas (nuostolis)	(11 618 843)	6 264 250	(5 354 593)
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	11 762	-	11 762
Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	(58 343)	-	(58 343)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	(11 665 424)	6 264 250	(5 401 174)
Pelno mokestis	1 858 872	(1 110 456)	748 416
Grynasis pelnas (nuostoliai)	(9 806 552)	5 153 794	(4 652 758)
Kitos bendrosios pajamos, kurios bus perklasifikuojamos į pelną (nuostolius) ateityje	-	-	-
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perklasifikuojamos į pelną (nuostolius) ateityje	-	-	-
Bendrųjų pajamų iš viso	(9 806 552)	5 153 794	(4 652 758)

Pinigų srautų ataskaita

	2020 m.	Koregavimai	2020 m. (koreguota)
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas (nuostoliai)	(9 806 552)	5 153 794	(4 652 758)
Korekcijos:			
Pelno mokesčio sąnaudos	(1 858 872)	1 110 456	(748 416)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	10 421 075	17 402	10 438 477
Turto vertės sumažėjimas (padidėjimas)	6 923 786	(6 281 652)	642 134
Dotacijų ir subsidijų amortizacija	(3 193 474)	-	(3 193 474)
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimo ir nurašymo rezultatų eliminavimas	298 764	-	298 764
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas	46 581	-	46 581
Kitų nepiniginių straipsnių eliminavimas	1 838 409	-	1 838 409
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
Atsargų (padidėjimas) sumažėjimas	(53 120)	-	(53 120)
Iš pirkėjų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas	3 025 769	-	3 025 769
Kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas	486 103	-	486 103
Išankstinių apmokėjimų (padidėjimas) sumažėjimas	(2 169)	-	(2 169)
Gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)	575 358	-	575 358
Kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas	(28 407)	-	(28 407)
Prekybos skolų padidėjimas (sumažėjimas)	(314 802)	-	(314 802)
Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų darbuotojams padidėjimas (sumažėjimas)	(857 781)	-	(857 781)
Kitų mokėtinų sumų ir ilgalaikių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	297 433	-	297 433
Kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	(1 476 649)	-	(1 476 649)
Sumokėtas pelno mokestis	(504 651)	-	(504 651)
Sumokėtos palūkanos	(52 357)	-	(52 357)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	5 764 444	-	5 764 444
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(25 945 945)	-	(25 945 945)
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	12 142 522	-	12 142 522
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)	(8 038 979)	-	(8 038 979)
Valiutų kurso pasikeitimo įtaka	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	18 049 994	-	18 049 994
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	10 011 015	-	10 011 015

25. Veiklos tęstinumas

VĮ Lietuvos oro uostai (toliau – Įmonė) 2021 m. patyrė 703 tūkst. eurų grynąjį nuostolį, besitęsiant pandemijai, turėjo didžiausią įtaką neigiamam rezultatui, dėl sumažėjusio keleivių srauto. Ši krizė palietė ne tik Lietuvos oro uostus, bet ir visą aviacijos sektorių pasaulyje. Tačiau lyginant su 2020 m. keleivių srautu, 2021 m. šis pakilo 37 proc.

2021 M. ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(Eurai, jei nenurodyta kitaip)

2021 m. gruodžio 31 d. Įmonės trumpalaikis turtas sudarė 20,8 mln. Eur ir buvo 40 proc. didesnis nei Įmonės trumpalaikiai įsipareigojimai, kurie sudarė 14,74 mln. Eur. Didžiąją dalį (72%) Įmonės trumpalaikio turto kaip ir 2020 metais sudarė pinigų likutis. Trumpalaikių įsipareigojimų didžiąją dalį sudarė skolos tiekėjams, sutarčių įsipareigojimai bei einamųjų metų finansinių skolų dalis. Nepaisant pasaulinės pandemijos sąlygotų neigiamų veiksnių aviacijos sektoriui, tokių kaip keliavimo ribojimai, Įmonė generavo 3,4 mln. Eur (2020 m. – 5,7 mln. Eur) pinigų srautus iš savo pagrindinės veiklos.

Remiantis tarptautinių aviacijos industrijos organizacijų IATA ir ACI Europe duomenimis ir prognozėmis, tarptautinių keleivių srautų grįžimo į priešpandeminį lygį tikimasi 2023–2025 m.. Pasibaigus krizei oro bendrovės privalės efektyvinti išlaidas, t. y. iš naujo įvertinti kiekvienos krypties potencialą.

Nepaisant to, jog veikla 2021 m. vis dar buvo vykdoma sumažėjusiomis apimtimis, Įmonei pavyko generuoti teigiamą pagrindinės veiklos pinigų srautą. Ankstesnių laikotarpių priemonės išlaikyti esamus ilgalaikius partnerius pasiteisino ir leido užtikrinti lojalumą ir pastovius piniginius srautus.

Žvelgiant į 2022 m. Įmonė numatė papildomus aviacinių partnerių skatinimo mechanizmus, kad sušvelnintų neigiamą poveikį pesimistinio scenarijaus atveju ir 2022 m. galėtų taikyti tokias prielaidas:

- 4,2 mln. keleivių metinius srautus,
- maršrutų skaičius atsistatys iki 92.

VĮ Lietuvos oro uostai, kaip Įmonė valdanti daug infrastruktūros, nuolatos patiria didelius fiksuotus kaštus, susijusius su infrastruktūros išlaikymu ir priežiūra. 2021 m. Įmonė laikėsi griežtos veiklos sąnaudų kontrolės, tačiau 2022 m. augant darbo užmokesčiui, energijos sąnaudoms, infrastruktūros priežiūros kritiškumui, privalės didinti sąnaudas, siekiant užtikrinti kokybišką ir efektyvų atsigavimo tempą. Planuojama didinti darbuotojų skaičių, siekiant aptarnauti didėjančių skrydžių skaičių bei peržiūrėti atlygio politiką. Taip pat, augant kainoms rinkoje, Įmonė planuoja augsiančias sąnaudas infrastruktūros priežiūrai, tačiau vykdoma sąnaudų kontrolė leidžia užtikrinti teigiamą pagrindinės veiklos pinigų srautą.

Siekdama išlaikyti stabilius finansinius srautus, 2021 m. VĮ Lietuvos oro uostai pasirašė kredito linijos (angl. *overdraft*) sutarties pratęsimą su SEB banku iki 2022 m. spalio 2 d. Vadovybės nuomone, šis kredito limitas turėtų padėti subalansuoti Įmonės pinigų srautus ir užtikrinti einamųjų lėšų pakankamumą, jei toks poreikis iškils.

Atsižvelgiant į COVID-19 įtaką Įmonės veiklai, jos biudžetuojami pinigų srautai, nors ir mažesni nei prieš pandemiją, 2021 m. ir 2022 m. visgi išlieka teigiami.

Be to, gruodžio 31 d. Įmonė apskaitė 15 mln. Eur grynujų pinigų ir turėjo prieinamas nepanaudotas 5 mln. Eur vertės banko kredito linijas (kredito linija – žr. 15 pastabą) ir 59 mln. EUR (investicinė paskola – žr. 15 pastabą).

Reiktų paminėti, kad prieš prasidedant COVID-19 pandemijai, Įmonė buvo parengusi ilgalaikį investicijų planą ir užsitikrinsi dalinį finansavimą pasirašydama finansavimo sutartį su *Nordic Investment Bank*. Tačiau, reaguodama į užsitęsusią pandeminę situaciją, vis dar didelę nežinomybę ateityje bei siekdama stabilizuoti finansinius srautus, Įmonė peržiūrėjo planuotus infrastruktūros palaikymo ir plėtros projektus bei su tuo susijusius finansinio įsiskolinimo įsipareigojimus ir nutarė dalį nukelti tolimesniems periodams. Visgi, užsitikrinus Europos Sąjungos bei valstybės biudžeto finansavimą, buvo sėkmingai įgyvendinti didieji infrastruktūros projektai Vilniaus ir Palangos oro uostų aerodromuose.

Įmonės vadovybė tiki, kad likusius stambiuosius projektus atnaujinti ir pasiruošti augimui bus galima 2022-2024 m., užtikrinus papildomą finansavimą bei toliau sėkmingai augant keleivių srautui.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, vadovybė padarė išvadą, kad Įmonė generuos pakankamus pinigų srautus veiklos tęstinumui užtikrinti ir reikšmingų neapibrėžtumų dėl veiklos tęstinumo nenustatė.

26. Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

2022 m. vasario 24 d., Rusijos Federacijai pripažinus separatistinių Donecko ir Luhansko „respublikų“ nepriklausomybę bei įsiveržus į Ukrainą, karinis konfliktas eskalavosi ir išsiplėtė į kitus šalies regionus. Tikėtina, kad karinis konfliktas neigiamai paveiks politinę ir verslo aplinką Ukrainoje, taip pat ir daugelio ūkio subjektų gebėjimą tęsti įprastą veiklą. Šių finansinių ataskaitų dieną situacija Ukrainoje yra labai nepastovi ir iš esmės neapibrėžta.

2021 M. ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(Eurais, jei nenurodyta kitaip)

Atsižvelgiant į esamus Įmonės pagrindinius veiklos rodiklius ir veiklą kitose rinkose, Įmonės vadovybė nemano, kad ankstesnėje pastraipoje aprašyta susidariusi situacija darys tiesioginę ir greitą bei reikšmingą neigiamą įtaką Bendrovei, jos finansinei būklei ir veiklos rezultatams. Vadovybė vertino karo Ukrainoje poveikį veiklos apimtims, pagal įvairius skaičiavimus pajamų netekimas, kuris yra 1 % nuo visų pajamų, dėl nevykdomų skrydžių į Ukrainą bus kompensuotas papildomai kitų kryptų skrydžių pajamomis, todėl rizikos veiklos tęstinumui vadovybė nemato. Tačiau vadovybė negali atmesti galimybės, jog neapibrėžtumas rinkoje paveiks kitas rinkas ar kad jis turės neigiamos įtakos ekonominei aplinkai, kurioje Įmonė veikia, ir taip neigiamai paveiks Įmonę, jos finansinę būklę ir veiklos rezultatus vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu.

Be aukščiau paminėtų, kitų poataskaitinių įvykių, kurie turėtų įtakos finansinėms ataskaitoms ar nebūtų atskleisti veiklos ataskaitoje už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d., nebuvo.

Generalinis direktorius

Marius Gelžinis

Finansų departamento direktorė

Indrė Kunigėlytė

Apskaitos skyriaus vadovė

Audronė Lučiūnaitė

Vilniaus oro uostas

Valstybės įmonės Lietuvos oro uostai

2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Valstybės įmonės Lietuvos oro uostai rekvizitai:

Įmonės kodas 120864074

PVM mokėtojo kodas LT208640716

Tel. +370 5 273 9326

El. p. info@ltou.lt

Rodūnios kelias 10A, 02189 Vilnius

Vilnius, 2022

Lietuvos oro uostų generalinis direktorius Marius Gelžinis

Būtų banalu sakyti, kad 2021 m. buvo sudėtingas laikotarpis. Metus pradėjome apsupti keliavimo ribojimų, papildomų keliautojų patikrų reikalavimų – pirmoje 2021 metų pusėje aviacijos srautai vis dar jautė stiprią, neigiamą pandemijos įtaką. Džiugu tai, kad tą laikotarpį išnaudojome pasirengti atsigavimo laikotarpiui atsigavimui ir jį 2022 metais pasitinkame sustiprėję, atlaikę iššūkius.

Vertinant jau antrąjį 2021 metų pusmetį - galime tai vadinti aviacijos atsigavimo pradžios laikotarpiu: dauguma Europos valstybių sėkmingai vykdė masinę vakcinaciją, taikė vieningą reguliacinę sistemą ir naudojo ES skaitmeninius COVID pažymėjimus. Fiksavome pasiūlos ir paklausos augimą, lyginant su pirmaisiais pandemijos metais. Tiek visas aviacijos sektorius, tiek keleiviai prisitaikė prie naujosios realybės padiktuotų pokyčių globaliu mastu.

Tikimės, kad 2022 metai taps esminiu ir teigiamu lūžiu, o toliau laisvėjant ribojimams - pavyks atstatyti daugiau nei 80-90 proc. skrydžių ir keleivių srauto apimčių, kurias fiksuojame prieš prasidedant pandemijai.

Vertinant atsigavimo spartą ir tendencijas, norisi pabrėžti, kad praėjusiais metais Lietuvos oro uostai Europos kontekste buvo tarp lyderių - buvome vieni iš aktyviausiai atsigaunančių oro uostų. Tai – mūsų profesionalios komandos, kurią pavyko suburti ir išlaikyti, darbo rezultatas. Esu dėkingas kiekvienam asmeniškai už indėlį ir sunkų darbą, kuris leidžia nuosekliai judėti į priekį.

Atsigavimą stebėjome ir finansine prasme. 2021 metais iš esmės pavyko suvaldyti sąnaudas ir pasiekti žymiai geresnius pajamų rodiklius. Augo tiek aviacinės, tiek neaviacinės veiklos pajamos, o aktyvus finansinis atsigavimas prasidėjo trečiąjį metų ketvirtį.

Pavyko užbaigti svarbius infrastruktūrinius projektus. Rugsėjį oficialiai baigtas 45 dienas trukęs Palangos oro uosto rekonstrukcijos projektas, kurio metu buvo atnaujintas lėktuvų kilimo ir tūpimo, riedėjimo takas, rekonstruotas orlaivių peronas, atnaujintos inžinerinės ir apšvietimo sistemos.

Didžiuojamės, kad metų pabaigoje baigėme didžiausią šalies aviacijos istorijoje infrastruktūros rekonstrukcijos projektą – Vilniaus oro uosto aerodromo atnaujinimo darbus. Trejus metus trukusios rekonstrukcijos metu atnaujinti ir įrengti nauji orlaivių riedėjimo takai, pakeistos ir išplatintos dangos, sudarant sąlygas riedėti didesnės kategorijos orlaiviams, įdiegti aplinką tausojantys sprendimai. Projektas buvo įvykdytas laiku ir nestabdant įprastos oro uosto veiklos: tai didžiulis pasiekimas ir profesionalumo įrodymas.

Įgyvendindami šiuos projektus daug dėmesio skyrėme aplinkosauginiams sprendimams. Kova su klimato kaita yra svarbus aviacijos sektoriaus sau keliamas tikslas. Todėl praėjusiais metais prisijungėme prie Europos oro uostų iniciatyvos „Net Zero“, kuria siekiama vėliausiai iki 2050 metų pasiekti nulį anglies dvideginio (CO₂) emisijų į aplinką. Visi trys Lietuvos oro vartai bandys kiek įmanoma labiau sumažinti šildymui, vėsinimui, apšvietimui suvartojamą elektros energijos kiekį, minimizuoti antžeminių transporto priemonių ir pagalbinės įrangos kuro degalų sąnaudas.

Ateinantys metai bus ne ką mažiau intensyvūs infrastruktūros plėtros prasme. Jau paskelbėme naujo išvykimo terminalo statybų Vilniaus oro uoste viešąjį pirkimą, kuris, tikimės, bus sėkmingai užbaigtas ir 2022 metų II ketvirtį pasirašysime rangos sutartį.

Vis tik nuolatinis strateginis tikslas buvo ir liks mūsų darbuotojai. Šiuo įtemptu laikotarpiu dėjome visas pastangas dėl esamos komandos išlaikymo, ieškojome galimybių auginti talentus. Dirbome greitai besikeičiančioje aplinkoje – dar kartą įsitikinome, kad mūsų komandoje dirba tikri savo srities profesionalai, atsidavę savo darbui ir žmonėms. Tai patvirtino ir atliktas įsitraukimo tyrimas, kurio rezultatai artėja prie prieš pandemiją buvusių pasiekimų.

Tvirtai tikiu, kad aviacija visada sujungia ypatingus, vienintelius tokius žmones. Dėkoju kiekvienam, kuris prisidėjo, kad 2021 metai būtų produktyvūs ir sėkmingi.

Eglė Čiužaitė, Lietuvos oro uostų valdybos pirmininkė

Visa šalis į 2021 metus žvelgė su optimizmu ir viltimi, kad pagaliau suvaldysime pandemiją. Tikėjome, kad susitelkus į prioritetines veiklas – pavyks grįžti į normalų gyvenimą. Todėl šiame kontekste Lietuvos oro uostuose kėlėme sau esminį tikslą – užtikrinti organizacijos finansinį tvarumą ir veiklos tęstinumą iššūkių periode.

Pirmoje metų pusėje jautėme stiprų pandemijos poveikį aviacijai, o prognozės, kokie bus metai, nuolat kito. Negalėjome būti tikri dėl to, kas mūsų laukia rytoj, todėl planavimo perspektyva buvo labai sutrumpėjusi, reikėjo reaguoti operatyviai. Didžiąją dalį pamokų buvome išmokę jau anksčiau, todėl neužtikrintumo sąlygomis pavyko nuosekliai judėti tikslų įgyvendinimo link.

Jau žinome, kad pavyko optimizuoti veiklos sąnaudas ir tuo pat metu išlaikyti aukštus veiklos kokybės standartus, užtikrinti oro uostų veiklos nepertraukiamumą. Mūsų prioritetu liko aviacijos sauga ir saugumas, kuriam užtikrinti dėjome maksimalias pastangas veiklos planavimo etapuose.

Tuo pat metu vykdėme svarbius įmonės investicinius ir operacinius, taip pat plėtros projektus. Užbaigėme strategiškai svarbią Palangos oro uosto rekonstrukciją bei didžiausią šalies aviacijos istorijoje Vilniaus oro uosto aerodromo rekonstrukcijos projektą. Tai esminiai 2021 metų projektai, kuriuos kartu su oro uostų profesionalų komanda pavyko įgyvendinti.

2021 metų pabaigoje atnaujinome naujo Vilniaus oro uosto išvykimo terminalo rangos darbų tarptautinį viešąjį pirkimą. Aukštą prioritetą skyrėme finansavimo galimybių ir alternatyvų suradimui, užsitikrinimui šiam projektui.

2021 metais daug dėmesio skyrėme tam kaip atrodys Lietuvos aviacija dešimtmečio laikotarpyje. Kartu su Susisiekimo ministerija rengiame organizacijos ilgalaikę strategiją, teikėme savo pasiūlymus ir konkrečius veiksmus, kurie gerintų visos aviacijos perspektyvas ateityje.

Praėjusiais metais pradėjome intensyviai ruošti pertvarkymui iš valstybės valdomos įmonės į akcinę bendrovę. Lietuvos Respublikos Seimui priėmus sprendimą buvo sutarta, kad visus pokyčio darbus sieksime atlikti iki 2022 metų vidurio. Ši pertvarka leis efektyviau valdyti turimą turtą ir pritraukti naujas investicijas. Taip pat galėsime užtikrinti efektyvesnę veiklos plėtrą, mažinti administracinę naštą, diegti gerosios valdysenos praktikas kasdienėje veikloje.

2022 metus pasitinkame pasirengę atsigavimo laikotarpiui ir keliame ambicingus tikslus organizacijai, turime aiškius būdus, kuriais galime tikslus įgyvendinti.

Nuosekliai sieksime augančių pajamų ir veiklos sąnaudų balanso. Koncentruosimės į keleivių skaičiaus augimo skatinimą ir kryptį tinklo plėtrą. Tuo pat metu skirsime dėmesį naujų ar mažiau išvystytų organizacijos veiklų analizei ir plėtrai.

Artėjančiais metais stiprinsime įmonėje taikomas tvarumo praktikas. Sieksime įgyvendinti įsipareigojimus, kuriuos esame patvirtinę ir iki 2030 metų sieksime iki nulio sumažinti oro uostų CO2 emisijas iš operacijų.

Tuo pačiu didinsime organizacijos tvarumą ir sieksime efektyvinti vidinius procesus. Šiuos tikslus bandysime įgyvendinti plėsdami bendradarbiavimo apimtį su kitais aviacijos ekosistemos dalyviais.

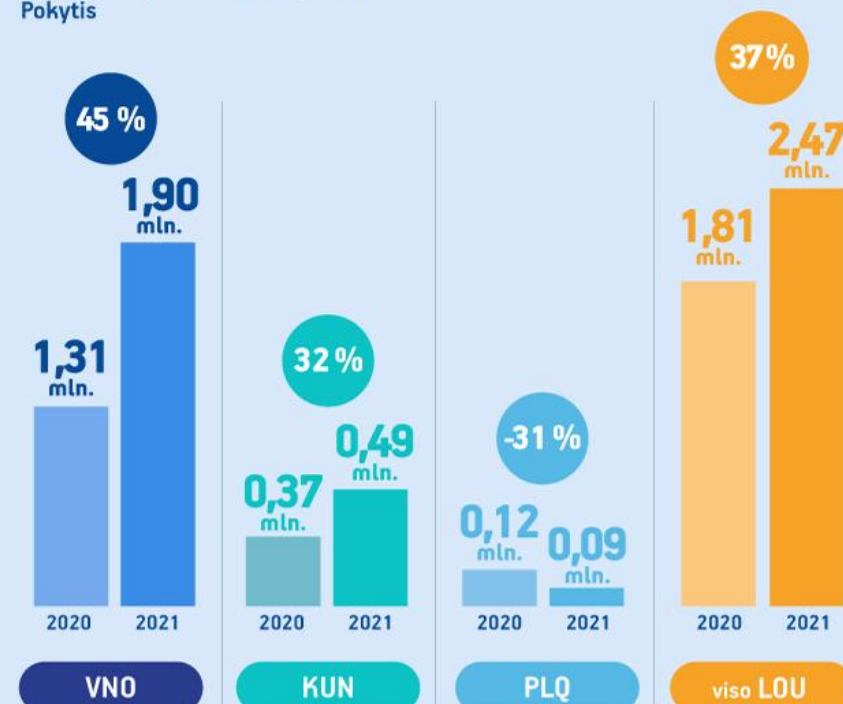
2022 metai neišvengiamai atneš pokyčius ir bus spartaus atsigavimo laikotarpiu. Esame tam pasirengę ir, tikime, kad su mūsų darbuotojų ir partnerių įsitraukimu pavyks įgyvendinti visus išsikeltus tikslus.

LOU 2021 AVIACIJOS STATISTIKOS APŽVALGA

LIETUVOS ORO UOSTAI
VNO KUN PLQ

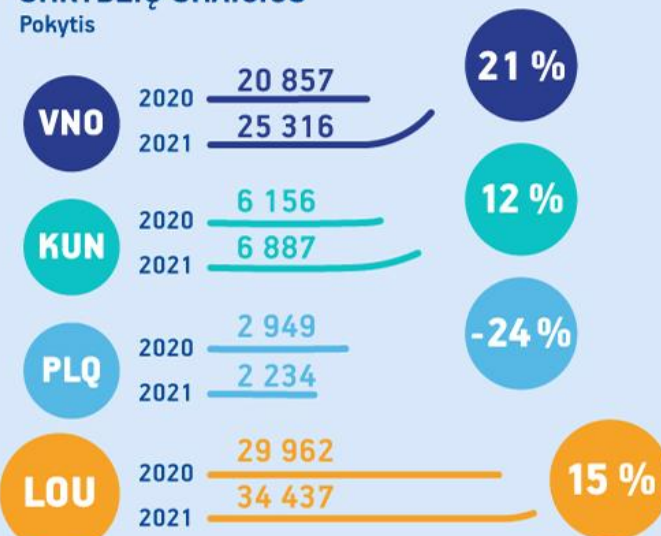
KELEIVIŲ SKAIČIUS, MLN.

Pokytis

SKRYDŽIŲ SKAIČIUS

Pokytis

KROVINIAI, TŪKST., T

Pokytis

TOP 10 ŠALIŲ PAGAL PERVEŽTŲ KELEIVIŲ SKAIČIŲ

ŠALIS	KELEIVIŲ DALIS
1. JUNGtinė Karalystė	14 %
2. VOKIETIJA	9 %
3. NORVEGIJA	7 %
4. DANIJĄ	6 %
5. UKRAINA	5 %
6. ITALIJA	5 %
7. AIRIJA	5 %
8. LENKIJA	4 %
9. LATVIJA	3 %
10. Ispanija	3 %

TOP 10 KRYPTIŲ PAGAL PERVEŽTŲ KELEIVIŲ SKAIČIŲ

KRYPTIS	KELEIVIŲ DALIS
1. Londonas LTN	7 %
2. Frankfurtas FRA	5 %
3. Kopenhaga CPH	5 %
4. Dublinas DUB	4 %
5. Oslas OSL	4 %
6. Varšuva WAW	4 %
7. Londonas STN	3 %
8. Ryga RIX	3 %
9. Kijevas KBP	3 %
10. Stambulas IST	2 %

PASIŪLYTOS VIETOS

POKYTIS 2020 vs 2021

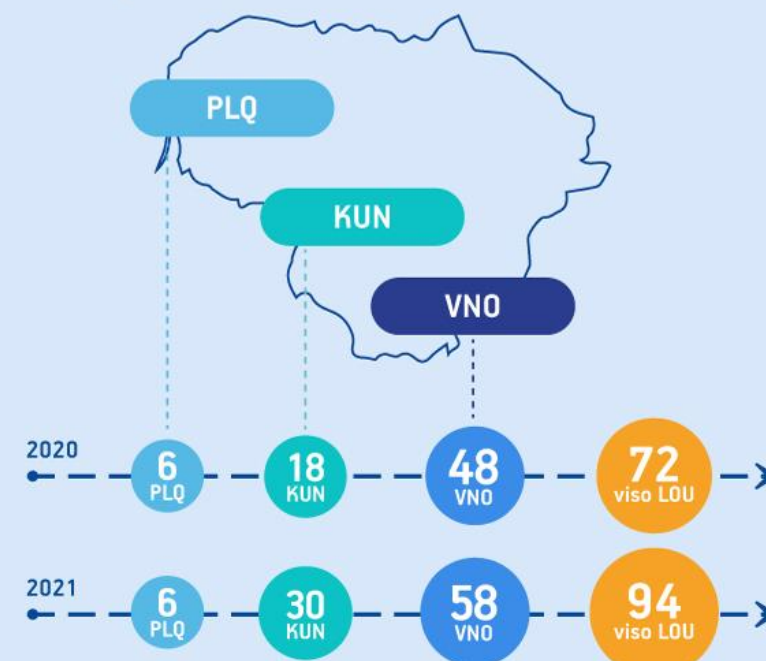
* - reguliarius skrydžius vykdančios bendrovės be žemų kaštų oro bendrovių
** - Ryanair, Wizz Air, Norwegian Air Shuttle

VIDUTINIS LĖKTUVO UŽPILDYMAS

* - reguliarius skrydžius vykdančios bendrovės be žemų kaštų oro bendrovių
** - Ryanair, Wizz Air, Norwegian Air Shuttle

KRYPTIŲ SKAIČIUS

TOP 10 ORO BENDROVIŲ PAGAL PERVEŽTŲ KELEIVIŲ SKAIČIŲ

RYANAIR	37 %	SCANDINAVIAN AIRLINES	3 %
WIZZ AIR	15 %	TURKISH AIRLINES	2 %
AIR BALTIC	9 %	NORWEGIAN AIR SHUTTLE	2 %
LUFTHANSA	5 %	UKRAINE INTERNATIONAL AIRLINES	1 %
LOT POLISH AIRLINES	4 %	BELAVIA	1 %

Turinys

1. Veiklos strategija bei tikslai.....	3
1.1 Misija, vizija, vertybės ir strateginės kryptys.....	6
1.2 Svarbiausi įmonės vykdomi projektai:	7
1.2.1. Strateginiai infrastruktūros projektai.....	7
2. Įmonės valdymo struktūra, valdymo organai	8
2.1. Valdybos funkcijos	11
2.1.1. Pagrindiniai svarstyti klausimai.....	11
2.1.2. Narių posėdžių lankomumas.....	13
2.1.3. Gautas atlygis už nario pareigas	14
2.2. Audito komitetas	15
2.2.1. Kadencijų pradžia / pabaiga.....	15
2.2.2. Pagrindinės audito komiteto funkcijos:.....	16
2.2.3. Pagrindiniai svarstyti klausimai.....	16
2.2.4. Narių posėdžių lankomumas.....	16
2.2.5. Gautas atlygis už nario pareigas	17
3. Pagrindiniai įmonės veiklai reikšmingi įvykiai per ataskaitinį laikotarpį.....	18
3.1. Oro uosto operacijų valdymo informacinės sistemos atnaujinimas	18
3.2. Vilniaus ir Palangos oro uostų peronų ir riedėjimo takų rekonstrukcija.....	18
3.3. Įmonės veiklos efektyvinimo programa	19
3.4. Įmonės pertvarkymas į akcinę bendrovę	19
3.5. Keleivių patirties gerinimas	20
4. Turto valdymo klausimų sprendimas.....	22
4.1. Nekilnojamojo turto valdymas	22
4.2. Kilnojamojo turto valdymas	22
5. Aviacinių paslaugų apžvalga.....	23
5.1. 2021 m. aviacijos apžvalga pasaulyje.....	23
5.2. 2022 m. aviacinės prognozės pasaulyje.....	24
5.3. Lietuvos oro uostų rezultatai.....	24
5.3.1. Lietuvos oro uostai.....	25
5.3.2. Vilniaus oro uostas	25
5.3.3. Kauno oro uostas.....	26
5.3.4. Palangos oro uostas	26
5.4. Aplinkinių rinkų apžvalga	26
5.5. 2022 m. Lietuvos oro uostų prognozė.....	27
6. Neaviacinių paslaugų apžvalga	28
7. Savininko kapitalas ir jo pokyčiai.....	30
8. Įmonės investicijos, didžiausi vykdomi ir planuojami investicijų projektai	30
8.1. Investicijos per ataskaitinį laikotarpį	30
8.2. Vykdomi ir planuojami projektai.....	31
9. Darbo užmokestis ir personalas.....	34
10. Įmonės veiklą apibūdinantys pagrindiniai rezultatai ir finansiniai rodikliai	40
10.1. Įmonės pagrindiniai finansiniai rodikliai.....	43

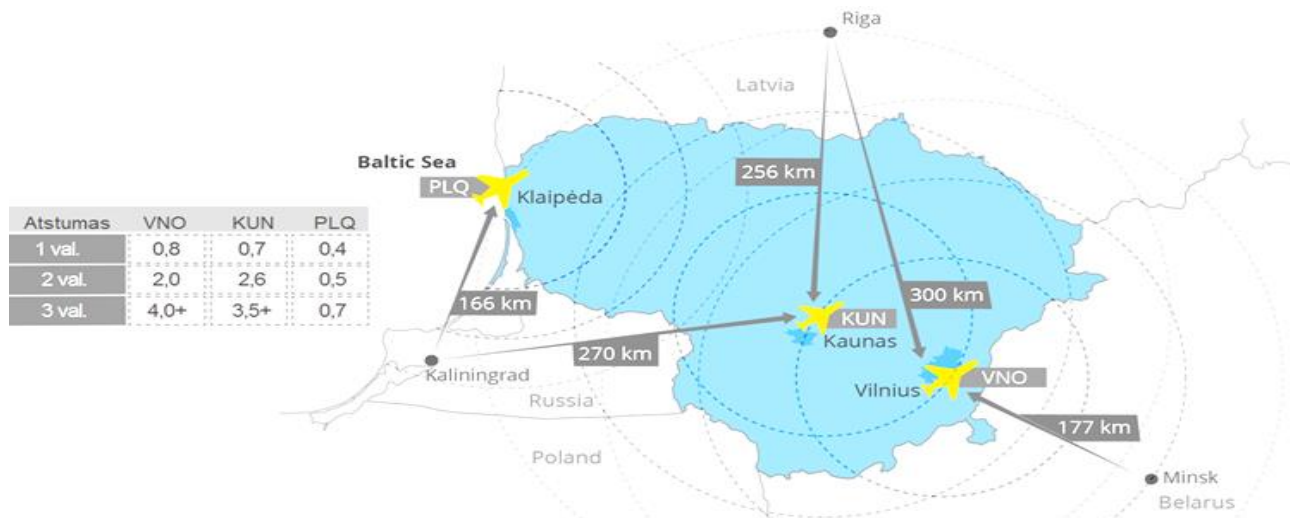
11. Metinė pajamų ir išlaidų apžvalga dėl ribotos judėsenos ir neįgalių keleivių aptarnavimo	44
12. Įmonės veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga	46
12.1. Materialiniai resursai, infrastruktūra	46
13. Aplinkos veiksmų analizė	47
13.1. Rizikos ir jų valdymas.....	47
14. Svarbūs įvykiai po finansinių metų	48
14.1. Strateginiai tikslai 2022-2025 m.	48
14.2. COVID-19 įtaka įmonės veiklos tęstinumui.....	50
15. Darnumas.....	54
15.1.1. LTOU darnumo politika	54
15.1.2. Geroji užsienio šalių praktika.....	54
15.1.3. LOU suinteresuotų šalių lūkesčių analizė.....	55
15.1.4. LOU darnumo strategijos kryptys.....	57
15.2. Aplinkos apsauga	61
15.2.1. Įmonės politikos aplinkosaugos srityje	61
15.2.2. Rodikliai ir rezultatai.....	62
15.2.3. Pagrindinės rizikos ir jų valdymas.....	69
15.2.4. Kitos iniciatyvos aplinkosaugos srityje.....	70
15.3. Socialiniai ir personalo klausimai	70
15.3.1. Įmonės politikos socialinėje ir personalo srityse ir jų įgyvendinimas	71
15.3.2. Rodikliai ir rezultatai.....	71
15.3.3. Pagrindinės rizikos.....	72
15.3.4. Kitos iniciatyvos socialinėje ir personalo srityse.....	72
15.4. Žmogaus teisių užtikrinimas.....	74
15.4.1. Įmonės politikos žmogaus teisių srityje ir jų įgyvendinimas.....	74
15.4.2. Rodikliai ir rezultatai.....	75
15.4.3. Pagrindinės rizikos.....	76
15.4.4. Kitos iniciatyvos žmogaus teisių srityje.....	77
15.5. Kovos su korupcija ir kyšininkavimu klausimai	77
15.5.1. Įmonės politikos kovos su korupcija ir kyšininkavimo srityje ir jų įgyvendinimas	77
15.5.2. Rezultatai bei rodikliai.....	79
15.5.3. Pagrindinės rizikos.....	80
15.5.4. Kitos iniciatyvos kovos su korupcija ir kyšininkavimo srityje	80
16. Informacija apie Skaidrumo gairių II–III skyrių nuostatų laikymąsi.....	81
17. Informacija apie atliktą metinių finansinių ataskaitų auditą.....	84

1. Veiklos strategija bei tikslai

Lietuvos oro uostai – nuo 2014 m. Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostus jungianti bei valdanti valstybės įmonė, koordinuotai plėtojanti šių oro uostų veiklą, siūlanti didelę paslaugų įvairovę bei aukštus keleivių ir partnerių aptarnavimo kokybės standartus. Lietuvos oro uostų veiklos ideologija ir strategija yra orientuota į tikslą – „Priartinti pasaulį prie Lietuvos“.

Lietuvos oro uostų tinklas ir jo aprėpties zona (įskaitant laiką, per kurį keleiviai gali pasiekti oro uostus):

Toliau pateikiama pagrindinė informacija apie kiekvieną iš Lietuvos oro uostų tinklą sudarančių oro uostų.

Vilniaus oro uostas (VNO)

Adresas	Rodūnios kelias 10A, Vilnius
Direktorius	Dainius Čiuplys (iki 2022-01-14)
Darbuotojų skaičius	325
Kilimo ir tūpimo tako ilgis	2 515 m
Maksimalus keleivių terminalo pralaidumas	3,5 mln.
2021 m. pagrindiniai veiklos rodikliai	Aptarnautų keleivių skaičius – 1,9 mln. Skrydžių skaičius – 25,3 tūkst. Krovinių kiekis – 15,3 tūkst. t Aviacinės veiklos pajamos – 14,4 mln. Eur Neaviacinės veiklos pajamos – 7,9 mln. Eur
Teikiamos neaviacinės paslaugos	Pastatų ir patalpų nuoma Stovėjimo aikštelių nuoma Automobilių stovėjimas Reklama Verslo klubas LSA (labai svarbių asmenų aptarnavimas) Žemės nuoma, kt.
Vežėjai	Iš viso – 13 reguliarius skrydžius vykdančių vežėjų. Didžiausi pagal pervežtų keleivių skaičių: 1. Ryanair 2. Wizz Air 3. AirBaltic 4. Lufthansa 5. LOT Polish Airlines
Kryptys	Iš viso – 58 kryptys. Populiariausios: 1. Frankfurtas 2. Varšuva 3. Oslas 4. Londonas Lutonas 5. Kijevas

Kauno oro uostas (KUN)

Adresas	Oro uosto g. 4, Karmėlava
Direktorius	Dainius Čiuplys (iki 2022-01-14)
Darbuotojų skaičius	119
Kilimo ir tūpimo tako ilgis	3 250 m
Maksimalus keleivių terminalo pralaidumas	1 mln.
2021 m. pagrindiniai veiklos rodikliai	Aptarnautų keleivių skaičius – 0,5 mln. Skrydžių skaičius – 6,9 tūkst. Krovinių kiekis – 5,1 tūkst. t Aviacinės veiklos pajamos – 3,2 mln. Eur Neaviacinės veiklos pajamos – 2,4 mln. Eur
Teikiamos neaviacinės paslaugos	Pastatų ir patalpų nuoma Automobilių stovėjimas Reklama Žemės nuoma, kt.
Vežėjai	Iš viso – 2 vežėjai: <ul style="list-style-type: none"> • Ryanair • Wizz Air
Kryptys	Iš viso – 30 kryptų. Populiariausios: <ol style="list-style-type: none"> 1. Londonas Lutonas 2. Kopenhaga 3. Dublinas 4. Londonas Stanstedas 5. Alikantė

Palangos oro uostas (PLQ)

Adresas	Liepojos pl. 1, Palanga
Direktorius	Dainius Čiuplys (iki 2022-01-14)
Darbuotojų skaičius	65
Kilimo ir tūpimo tako ilgis	2 300 m
Maksimalus keleivių terminalo pralaidumas	0,3 mln.
2021 m. pagrindiniai veiklos rodikliai	Aptarnautų keleivių skaičius – 0,09 mln. Skrydžių skaičius – 2,2 tūkst. Krovinių kiekis – 93 t Aviacinės veiklos pajamos – 0,9 mln. Eur Neaviacinės veiklos pajamos – 0,5 mln. Eur
Teikiamos neaviacinės paslaugos	Pastatų ir patalpų nuoma Automobilių stovėjimas Reklama Renginių organizavimas Žemės nuoma, kt.
Vežėjai	Iš viso – 5 vežėjai. Didžiausi pagal pervežtų keleivių skaičių: <ol style="list-style-type: none"> 1. SAS 2. Ryanair 3. Norwegian 4. AirBaltic 5. Wizz Air
Kryptys	Iš viso – 6 kryptys. Populiariausios: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kopenhaga 2. Oslas 3. Ryga 4. Londonas Stanstedas 5. Londonas Lutonas

Įmonės teikiamos paslaugos yra skirstomos į dvi pagrindines grupes: aviacines ir neaviacines (komercines). Aviacinių paslaugų teikėjams priskiriamos aviakompanijos, antžeminio aptarnavimo paslaugų orlaiviams ir

keleiviams teikėjai, krovinių ir pašto siuntų operatoriai. Neaviacinių (komercinių) paslaugų teikėjai – oro uoste komercinę veiklą vykdančios įmonės. Įmonė neturi jokių specialiųjų įpareigojimų. Žemiau pateikiama valstybės įmonės Lietuvos oro uostų (toliau – Lietuvos oro uostai, LOU, Įmonė) verslo modelio schema:

Pagrindiniai partneriai	Pagrindinės veiklos	Siūloma vertė	Ryšių palaikymas	Klientų segmentas	
Oro vežėjai	Infrastruktūros valdymas ir palaikymas	Užtikrintas augimas (keleivių, skrydžių sk.)	Susitikimai	Žemų kaštų oro linijų bendrovės	
Prekybos įmonės	Efektyvus orlaivių valdymas		Renginiai		
Antžeminio aptarnavimo įmonės	Aplinkosaugos kontrolė		Parodos		
MRO įmonės	Orlaivių techninio aptarnavimo koordinavimas	Geografinė padėtis (aprėpties zona apima ir kitų valstybių gyventojus)	Socialiniai tinklai	Tradicinės oro bendrovės	
Transporto kompetencijų agentūra			„Online“ užklauskos	Užsakomuosius skrydžius vykdančios oro bendrovės	
VšĮ „Investuok Lietuvoje“	Ištekliai	Greitas keleivių aptarnavimas	Pardavimų kanalai	Krovinių gabenimo skrydžius vykdančios bendrovės	
LR Vyriausybė	Infrastruktūra		Plati skrydžių geografija		Tiesioginiai pardavimai (B2B)
LR susisiekimo ministerija	Orlaivių koordinavimo sistema				
VST, VSAT, muitinė	Personalas	Netiesioginiai pardavimai (B2C)			
Lietuvos transporto saugos administracija	Išorės tiekėjai		Keleiviai		
Kaštų struktūra		Pajamų struktūra			
Infrastruktūros užtikrinimo ir palaikymo sąnaudos		Aviacinių rinkliavų pajamos			
Aviacinio saugumo sąnaudos		Infrastruktūros mokesčių pajamos			
Personalo išlaidos		Nuomos pajamos			
Mokesčių išlaidos		Kitos komercinės pajamos			
Komunalinių paslaugų sąnaudos					
Kitos sąnaudos					

Būdama didžiausia civilinės aviacijos infrastruktūros paslaugų teikėja Lietuvoje, LOU yra vienas iš Lietuvos ekonomikos vystymosi katalizatorių, pritraukiančių tiesiogines užsienio ar vietinio verslo investicijas ir kuriančių darbo vietas. Taikydami įvairias skatinimo programas oro linijoms, oro uostai pritraukia papildomus skrydžius bei padidina keleivių srautus. Pastaraisiais metais matoma tendencija – LOU kasmet nuosaikiai didina kryptų skaičių ir artėja prie regiono lyderio pozicijos.

Organizacijos misijos teiginyje akcentuojamas ambicingas partnerystės tikslas tarp *klientų, partnerių, akcininkų, kolegų* bei *visuomenės* siekiant suvienyti resursus bendram tikslui pasiekti – priartinti pasaulį prie Lietuvos. Užtikrinant bendrus komercinius ir/ ar socialinius projektus bei programas tarp LOU ir kitų organizacijų, bus siekiama abipusės vertės kūrimo, partnerystės ryšių stiprinimo. Keleiviams akcentuojamos aukštos kokybės paslaugos ir aptarnavimo standartai, kuriais siekiama formuoti teigiamą keleivio nuomonę

apie oro uostą ir kurti emociškai patrauklų asmens patyrimą, nuo kurio priklauso konkretaus oro uosto įvaizdis, galimybės pritraukti naujus paslaugų tiekėjus, papildomus keleivių srautus.

1.1 Misija, vizija, vertybės ir strateginės kryptys

Lietuvos oro uostai įvardijo pagrindines suinteresuotąsias šalis: klientai, akcininkas, partneriai, kolegos, visuomenė. Siekdama pateisinti suinteresuotųjų šalių lūkesčius įmonė suformulavo misiją, viziją ir strategines kryptis.

MISIJA – PRIARTINTI PASAULĮ PRIE LIETUVOS

Įsipareigojimai:

Klientams: pasiūlyti konkurencingą krypčių tinklą ir paslaugų įvairovę bei rūpestingą aptarnavimą.

Partneriams: būti atvirais ir nešališkais, kuriant patrauklų verslo aplinką.

Akcininkams: vystyti saugią ir efektyvią infrastruktūrą.

Kolegoms: veikti vieningai ir ambicingai, valdant skirtingas partnerystes.

Visuomenei: būti Lietuvos klestėjimo ir tvaraus augimo sparnais.

VIZIJA – PASIEKUS 10 MLN. KELEIVIŲ, ATVERSTI NAUJĄ LTOU ISTORIJS PUSLAPĮ

Įmonės viziją sudaro dvi perspektyvos:

- **Trumpoji perspektyva**, apimanti raidos etapą iki 10 milijonų keleivių visuose trijuose Lietuvos oro uostuose (Vilniaus, Kauno ir Palangos). Šiam keleivių srautui patarnauti būtina išplėtoti esamą oro uostų tinklą. Planuojant investicija taip, kad jos visiškai atsipirktų per 10-15 metų.
- **Ilgoji perspektyva** (vizijoje vadinama „Naujuoju LTOU istorijos puslapiu“, apima laikotarpį, kai keleivių srautas visuose trijuose oro uostuose viršys 10 milijonų keleivių. Didesniam keleivių srautui būtina ieškoti naujų strateginių sprendimų, kuriais būtų galima tinkamai aptarnauti tokį keleivių kiekį.

Strateginės kryptys:

Klientams: Išlaugęs pasiekiamumas atvykstančiam keleivių srautui ir keleivių ***** (penkių žvaigždžių) patirtis

Partneriams: patrauklūs rinkos lyderiams ir įgyvendinantys abipusiai naudingus verslo modelius.

Akcininkams: tvari grąža išvystant būtiną oro uostų infrastruktūrą su aiškiu finansavimo modeliu.

Kolegoms: motyvuoti ir tarptautiniu mastu pripažįstamas kompetencijas turintys kolegos.

Visuomenei: išlaugęs visuomenės palaikymas, kaip kertiniam ekonomikos varikliui.

VERTYBĖS – KŪRYBIŠKUMAS, PASITIKĖJIMAS, SAVININKIŠKUMAS

Kūrybiškumas

Ieškau netradicinių sprendimų, sprendimus randu su esamais resursais, siūlau sprendimų alternatyvas tikslui pasiekti, skatinu kolegų saviraišką: pasisakyti, išbandyti, mokytis.

Pasitikėjimas

Laikausi susitarimų ir vykdau pažadus, laiku ir atvirai komunikuojau apie eigą / veiklą / procesą, savo veiksmams nesukeliu rizikos įmonės reputacijai, kuriu ilgalaikius abipusiškai naudingus santykius.

Savininkiškumas

„Pakeliu šiuokšlę nuo kelio“, su įmonės turtu elgiuosi atsakingai, komunikuojau apie problemas ir ieškau sprendimų savo ir kolegų aplinkoje, dalinuosi gerosiomis praktikomis su kolegomis.

STRATEGINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Vidutinės trukmės laikotarpiui LOU nustatė šias pagrindines strategines veiklos kryptis, kurios atitinka įmonės nustatytas vizijas:

- išaugęs Lietuvos kaip krypties patrauklumas, patenkinantis atvykstančiųjų turistų/verslininkų lūkesčius;
- patrauklūs rinkos lyderiams ir leidžiantys įgyvendinti abipusiai naudingus verslo modelius;
- atnaujinta oro uostų infrastruktūra su aiškiu finansavimo modeliu, užtikrinančiu tvarią grąžą;
- tarptautiniu mastu pripažįstamos kompetencijos, užtikrinančios efektyvią oro uostų veiklą ir plėtrą;
- išaugęs visuomenės palaikymas oro uostų plėtrai kaip kertiniam ekonomikos varikliui.

1 LENTELĖ. Strateginiai tikslai ir rodikliai

Rodikliai	Rodiklių matavimo vienetai	Planas	Faktas	Atsakingi už įgyvendinimą
		2021	2021	
Lojalių oro uostams keleivių (<i>NPS Promoters</i>) rodiklis	Proc.	57	64	Generalinis direktorius
				Operacijų ir infrastruktūros departamento direktorius
Keleivių skaičius	Mln.	2,7	2,47	Generalinis direktorius
				Aviacinių paslaugų skyriaus vadovas
EBITDA marža	Proc.	2	24	Generalinis direktorius
				Finansų ir administravimo departamento direktorius
Darbuotojų įsitraukimas	Proc.	60	60	Generalinis direktorius
				Teisės, personalo ir administravimo skyriaus vadovas

1.2 Svarbiausi įmonės vykdomi projektai:

1.2.1. Strateginiai infrastruktūros projektai

Šiuo metu VNO turima infrastruktūra nepritaikyta 2019 m. buvusiam keleivių srautui ir netenkina minimalių keleivių patirties rodiklių, kurie bus kritiniai, siekiant atkurti ir išplėsti Lietuvos pasiekiamumo žemėlapij pritraukiant naujas aviakompanijas bei naujas kryptis ir išlaikyti keleivių prieaugio galimybes. Taip pat, sugriežtėjus saugos reikalavimams, yra būtina atnaujinti bagažo transportavimo ir jo patikros sistemas, kurios fiziškai netelpa dabartinio terminalo patalpose. Vykdam šią programą taip pat yra atsižvelgiama į Susisiekimo ministerijos lūkestį, jog oro uostai turi užtikrinti pajėgumus, tinkamus aptarnauti visus keleivių ir krovinių srautus iki 2030 m..

VNO programos tikslas yra sukurti infrastruktūrą, kuri būtų pajėgi aptarnauti 2400 kel./val. (viena kryptimi) piko laiku ir daugiau kaip 40 proc. padidinti neaviacines pajamas per keleivį. Programa apima tris pagrindines infrastruktūros dalis – transporto prieigas (angl. *landside access*), terminalą ir aerodromą (angl. *airside*). Įgyvendinus programos projektus Vilniaus oro uostas būtų pajėgus aptarnauti keleivių srautus iki 2030 m..

VNO transporto prieigų dalyje planuojama pertvarkyti terminalo prieigų zoną užtikrinant optimalų transporto srautų pasiskirstymą bei užtikrinti reikiamą parkavimo vietų skaičių šalia terminalo ir jo prieigose.

VNO terminalą planuojama pertvarkyti bei išplėsti į šiaurinę sklypo pusę. Terminalo pertvarkymas padės išspręsti kritiškiausių terminalo zonų pralaidumą. Didžiausi „butelio kakliukai“ susidaro aviacijos saugumo patikroje, kurios išplėtimas dabartiniame terminalo kontūre yra komplikuoatas. Didelis dėmesys skiriamas keleivių išvykimo salei, bagažo transportavimo ir rūšiavimo sistemai, laipinimo vartų skaičiaus padidinimui, ne Šengeno patikros postų skaičiaus didinimui tiek atvykime, tiek ir išvykime.

VNO aerodromo dalyje 2020–2021 m. įgyvendinti projektai, susiję su perono išplėtimu, riedėjimo takų atnaujinimu ir rekonstrukcija, bei įrengiama paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginių sistema.

Kitas strateginis įmonės projektas – PLQ kilimo ir tūpimo tako, riedėjimo takų ir perono rekonstrukcija pagal fizinio nusidėvėjimo būklę. Ji atlikta 2021 m..

Akcentuotina tai, kad COVID-19 pandemijos sukeltos pasekmės visai aviacijos industrijai ir įmonės finansinėms galimybėms turės įtaką ankstesniame strateginio planavimo periode suplanuotų investicijų įgyvendinimo terminams. Jie, priklausomai nuo projekto svarbos ir papildomo valstybės finansavimo gavimo, bus įgyvendinami nuo 1 iki 4 metų vėliau. Atsigaunant keleivių srautams ir įmonės finansinėms galimybėms tęsti pagrindinius investicinius projektus, jie bus vykdomi tokia prioriteto tvarka:

- VNO programos T4 terminalo statyba su būtiniausiomis veiklomis vykdyti technologijomis;
- aviacinio saugumo įrangos atnaujinimo projektai visuose filialuose;
- ES lėšomis finansuojami VNO programos aerodromo projektai;
- avarinės būklės objektų rekonstrukcija (pvz., VNO T1 terminalo stogo rekonstrukcija) bei kritiškiausi veiklos tęstinumui būtini technologiniai projektai (pvz., VNO keleivių registracijos sistemos atnaujinimas);
- KUN MRO infrastruktūros plėtra;
- KUN ir VNO multifunkcinių pastatų statyba;
- įmonės specialaus transporto atnaujinimo programa;
- LOU ilgalaikio išvystymo planas (*angl.* „master plan“);
- VNO T2–T3 terminalų rekonstrukcija;
- KUN terminalo rekonstrukcija ir būtinųjų technologijų pakeitimas;
- kiti įmonėje inicijuoti investiciniai projektai.

2. Įmonės valdymo struktūra, valdymo organai

Lietuvos oro uostai nuosavybės teise priklauso valstybei. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Lietuvos Respublikos (toliau – LR) susisiekimo ministerija. Ji atlieka šias nurodytas funkcijas:

- I. tvirtina įmonės veiklos strategiją;
- II. tvirtina įmonės įstatus;
- III. priima sprendimą pakeisti įmonės buveinę;
- IV. skiria ir atšaukia įmonės vadovą, nustato darbo sutarties su įmonės vadovu sąlygas, įmonės vardu sudaro ir nutraukia darbo sutartį su įmonės vadovu, tvirtina įmonės vadovo pareigybės nuostatus;
- V. skiria ir atšaukia valdybos narius;
- VI. tvirtina įmonės metinius turto įsigijimo ir skolinimosi planus, metines pajamų ir išlaidų sąmatas;
- VII. tvirtina įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir pelno (nuostolių) paskirstymą;
- VIII. parenka atestuatą auditorių ar audito įmonę įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditui atlikti;

- IX. priima sprendimą reorganizuoti įmonę;
- X. priima sprendimą pertvarkyti įmonę, išskyrus įstatymo nustatytas išimtis;
- XI. priima sprendimus likviduoti įmonę ir atšaukti įmonės likvidavimą;
- XII. paskiria ir atleidžia įmonės likvidatorių.

Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija sprendžia kitus LR valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme nurodytus ir įmonės įstatuose jos kompetencijai priskirtus klausimus.

Kolegialus valdymo organas – įmonės valdyba, vienasmenis valdymo organas – įmonės vadovas. Įmonės valdymo struktūra nurodyta 1 priede.

Lietuvos oro uostų valdybą sudaro LR susisiekimo ministro įsakymu paskirti asmenys. 2021 m. valdybą sudarė trys nepriklausomi ir vienas priklausomas narys.

2 LENTELĖ. Lietuvos oro uostų valdymo organai

Vadovybė	Vardas pavardė	Išsilavinimas
Valdybos pirmininkas*	Eglė Čiužaitė, nepriklausoma valdybos narė, AB „Vilniaus šilumos tinklai“ nepriklausoma valdybos narė, nuo 2021-02-23 Audito komiteto pirmininkė; VšĮ „Jaunimo linija“ valdybos narė, verslo konsultantė, nuo 2022-02-21 UAB "Saulės grąža" verslo plėtros vadovė	Finansų ir tarptautinio verslo mokslų magistro (<i>Master of Science</i>) laipsnis – Aarhus University, School of Business and Social Sciences, Danija Verslo administravimo bakalauro laipsnis (finansų kryptis) – Bellevue University, JAV Baigusi „Baltic Institute of Corporate Governance“ valdybos narių mokymų programą
Valdybos nariai	Gediminas Almantas***, nepriklausomas valdybos narys, UAB "EPSO-G" valdybos narys, Viešosios įstaigos "LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA" kolegialaus valdymo organo narys, Valstybės įmonės "ORO NAVIGACIJA" valdybos narys, LIETUVOS RAUDONOJO KRYŽIAUS DRAUGIJOS valdybos pirmininkas; Viešosios įstaigos "ATVIROS LIETUVOS FONDAS" tarybos pirmininkas, UAB "Swiss Real Estate" valdybos narys	Vilniaus universitetas, teisės mokslų magistras; Berno universitetas, Šveicarija, teisės mokslų magistras; Kopenhagos verslo mokykla, verslo derybų etika, industrinis doktorantas.
	Saulius Kerza, priklausomas valdybos narys, LR susisiekimo ministerijos Biudžeto ir investicijų departamento direktorius; VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos valdybos narys; AB „Lietuvos paštas“ valdybos narys	Teisės magistro laipsnis, Vilniaus universitetas Teisės bakalauro laipsnis, Lietuvos teisės akademija
	Tadas Vizgirda, nepriklausomas valdybos narys, UAB „Shift4 Payments Lithuania“ vadovas; asociacijos „American Chamber of Commerce in Lithuania“ valdybos pirmininkas; VO „Gelbėkit vaikus“ garbės pirmininkas	BSBA in Business Administration – Kaplan University, JAV „Baltic Institute of Corporate Governance“ bendrovių valdymo programa
	Darius Makauskis****, nepriklausomas valdybos narys, UAB "Ukmergės pramonės parkas" personalo direktorius	Personalo valdymo ir tarptautinės prekybos studijos, Vilniaus universitetas Personalo vystymo studijos Kornelio universitetas (JAV)

Vadovybė	Vardas pavardė	Išsilavinimas
Generalinis direktorius	Marius Gelžinis	Viešojo administravimo magistras, Mykolo Romerio universitetas, 2017. Verslo vadybos magistras, ISM ir BI Vadovų magistratūros studijos, 2020
Finansų ir administravimo departamento direktorė	Laura Joffé (iki 2021.08.23)	Ekonomikos magistras, Kauno technologijos universitetas, 2003. Verslo vadybos magistras, ISM ir BI Vadovų magistratūros studijos, 2020
Operacijų ir infrastruktūros departamento	Dainius Čiuplys	Doktorantūros studijos kompiuterių inžinerijos katedroje, Čalmerso technologijos universitete. VLSI tyrimo grupė, 2004 Elektros inžinerijos bakalaurs, Kauno technologijos universitetas, 2000
Aviacinių paslaugų skyriaus vadovas	Aurimas Stikliūnas	Vadybos ir verslo administravimo magistras, Vilniaus Gedimino technikos universitetas, 2011
Komercijos departamento direktorius	Justinas Stepšys	Nekilnojamojo turto valdymo magistras, Karališkasis technologijos institutas (Švedija), 2007 Statybos inžinerijos bakalaurs, Kauno technologijos universitetas, 2005
Saugos ir saugumo departamento direktorius	Vidas Kšanas	Verslo administravimas, Baltijos vadybos institutas, 2008 Vadybos ir verslo administravimo magistras, Vytauto Didžiojo universitetas, 2008 Vadybos ir verslo administravimo bakalaurs, Vilniaus universitetas, 2003
Teisės, personalo ir administravimo skyriaus vadovė	Gražina Noreikė	Verslo teisės magistras, Mykolo Romerio universitetas, 2014
Komunikacijos skyriaus vadovas	Marius Zelenius	Kraštotvarkos bakalaurs, Klaipėdos universitetas, 2002

* Iki 2021 02 05 valdybos pirmininku buvo Arijandas Šliupas - nepriklausomas valdybos narys, Kauno LEZ valdymo bendrovės valdybos narys; aviacijos verslo konsultantas. Išsilavinimas - Vadybos ir verslo administravimo magistro (*Master of Science*) laipsnis – ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas Transporto ekonomikos ir logistikos magistro laipsnis – Vilniaus Gedimino technikos universitetas

Baigęs „Baltic Institute of Corporate Governance“ bendrovių valdymo programą. Nuo 2021 02 25 Eglė Čiužaitė išrinkta Valdybos pirmininke

*** Valdybos narys nuo 2021-10-26

**** Valdybos narys nuo 2021-03-16

Nuo 2021 sausio 1 dienos reikšmingai pasikeitė Lietuvos oro uostų organizacinė struktūra (2 PRIEDAS)

Kolegialių organų atrankos kriterijai

Kandidatų į kolegialų priežiūros ar valdymo organą atranką vykdo akcininkas LR susisiekimo ministerija vadovaujantis LR Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. 631 aktualia redakcija. Nutarimu patvirtintame Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos apraše nustatyti esminiai principai ir procesai:

- Autonomiškumas. Tai apima nepriklausomų kolegialaus organo narių paskyrimą bei apribojimus valstybės politikams dalyvauti šių organų veikloje. Visoms VVJ taikomas reikalavimas, kad tiesiogiai akcininko (savininko) renkamame kolegialiausiame organe nepriklausomumo kriterijus atitinkantys nariai sudarytų ne mažiau kaip pusę kolegialaus organo narių. Tuo tarpu valstybės politikai ar politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojai į VVJ kolegialius organus skiriami būti negali.
- VVJ kolegialūs organai sudaromi remiantis kompetencijų principų bei atsižvelgiant į konkrečios VVJ veiklos specifiką ir strateginius tikslus. Teisės aktuose numatyta, kad VVJ kolegialus organas privalo turėti tinkamas kompetencijas strateginio planavimo ir valdysenos srityje, finansų valdymo srityje bei ūkio šakos, kurioje veikia VVJ, srityje. Kitos reikalingos kompetencijos formuojamos pagal individualių poreikį. Remiantis šiuo principu vykdoma kolegialaus organo narių atranka.

- Profesionali ir skaidri atranka. Nepriklausomų narių atrankai taikomos detalios atrankos procedūros, apimančios žingsnius nuo atrankos iniciavimo iki paskyrimo kolegialaus organo nariu. Nustatytos atrankos procedūros yra viešos bei vadovaujasi detalaus kandidatų patikrinimo principu, kai kandidatą įvertina tiek profesionali atrankų agentūra, tiek specialiai atrankai sudaryta atrankos komisija.
- Įgalinta. Valstybės valdomų bendrovių (VVB) kolegialių organų funkcijos nesiskiria nuo pasaulinių valdysenos praktikų, t. y. šie organai vadovaujasi visuotinai pripažįstamais korporatyvinės valdysenos principais: skiria ir atšaukia įmonės vadovą, tvirtina įmonės strategiją bei vykdo įmonės strategijos įgyvendinimo priežiūrą. Šiuo metu apribotos yra valstybės įmonių (VI) teisinį statusą turinčių VVĮ valdybų funkcijos, kurios daugiau veikia tik kaip patariamieji organai.

2.1. Valdybos funkcijos

Valdyba:

- nustato Įmonės struktūrą;
- teikia Susisiekimo ministerijai išvadas dėl Įmonės veiklos strategijos projekto, dėl Įmonės paskirstytojo pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, dėl Įmonės metinių pajamų ir išlaidų sąmatų, metinių turto įsigijimo ir skolinimosi planų, taip pat dėl ataskaitinių finansinių metų Įmonės veiklos ataskaitos;
- tvirtina Įmonės darbuotojų apmokėjimo ir skatinimo taisykles;
- pritaria Įmonės veiklos rodiklių projektui;
- pritaria Įmonės pirkimo sandoriams:
- prekių ir paslaugų, kurių kiekvieno sandorio vertė 435 tūkst. Eur be PVM;
- darbų, kurių kiekvieno sandorio vertė 870 tūkst. Eur be PVM;
- prieš paskelbiant prekių, paslaugų ar darbų viešąjį pirkimą, kurio numatoma vertė be PVM yra lygi arba viršija 1/20 Įmonės nuosavo kapitalo, svarsto Įmonės vadovo pateiktus viešųjų pirkimų dokumentų projektus;
- pritaria Įmonės turto įkeitimo sandoriams;
- priima sprendimus dėl Įmonės filialų steigimo ir jų veiklos nutraukimo;
- atlieka kitas LR valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme ir Įmonės įstatuose valdybos kompetencijai priskirtas funkcijas.

Vykę posėdžiai: 2021 m. vyko 11 valdybos posėdžių.

2.1.1. Pagrindiniai svarstyti klausimai

Įmonės 2021-2022 m. atsistatymo plano įgyvendinimo eigos pristatymas; Įmonės investicinių projektų įgyvendinimo peržiūra; Įmonės aukščiausiojo lygio vadovų 2021 m. tikslų pristatymas; Priemonių plano pagal Įmonės 2019-2020 m. VVĮ gerosios valdysenos indekso vertinimo ataskaitą pristatymas; Informacijos apie Įmonės audito komiteto, nepriklausomo audito, vidaus audito ir išorės institucijų patikrinimų rekomendacijų įgyvendinimą už 2020 m. pristatymas; Valdybos savo veiklos vertinimas; Valdybos pirmininko rinkimas; Įmonės veiklos ir finansinių rodiklių apžvalga; 2020 metų veiklos bei finansinių rezultatų pristatymas; Įmonės organizacinės struktūros pokyčių įgyvendinimo ataskaitos pristatymas ir kritinių kompetencijų išlaikymas / vadovų pakeičiamumas – esamos situacijos ir reikalingų sprendimų pristatymas; Asmens duomenų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo Įmonėje eigos pristatymas; Sandorių su susijusiomis šalimis politikos peržiūra; 2020 m. Vidaus audito veiklos ataskaitos pristatymas; Įmonės veiklos ir finansinių rodiklių apžvalga; Metinio pirkimų plano aptarimas; Kibernetinio saugumo tobulinimo priemonių peržiūra; Įmonės interesų valdymo politikos pristatymas; Turto nuvertėjimo testo rezultatų įtraukimas į finansinę atskaitomybę; Įmonės 2020 m. metinių

veiklos ir finansinių rezultatų pristatymas. Nepriklausomo audito ataskaita; Rekomendacijos Įmonės atsistatymo planui; Audito komiteto nuostatų pakeitimai; Papildomas motyvacinis paketas darbuotojams; Išorės tiekėjams galimų perduoti veiklų apžvalga; Įmonės aplinkosaugos ilgalaikė strategija; Skrydžių skatinimas, rinkliavų derinimo procesas; Aviacijos saugumo VNO apžvalga; Efektyvumo programos pristatymas: įgyvendinama procesų kultūra ir rizikos valdymas; Įmonės pertvarkymo į AB planas; 2021 m. Įmonės veiklos bei finansinių rezultatų pristatymas; 2021 m. Audito komiteto veiklos ataskaitos pristatymas; Vidaus audito ir išorės užtikrinimo teikėjų rekomendacijų statusas; 2030 m. Įmonės vizijos aptarimas; Aviacinių ir neaviacinių pajamų perspektyvos pristatymas; Įmonės atlygio sistemos (atlyginimo ir kintamo atlygio principų) situacija ir veiksmų planas 2022 metams pristatymas; Įmonės 2022 m. biudžeto ir veiklos rodiklių svarstymas Įmonės rodiklių, teikiamų VKC, pristatymas; 2021 m. Įmonės veiklos bei finansinių rezultatų pristatymas; Rizikų valdymo programos statusas ir rizikų reitingavimas; Įmonės 2022-2025 m. strateginio veiklos plano svarstymas; Įmonės 2022 m. biudžeto ir veiklos rodiklių svarstymas; Įmonės 2022 m. biudžeto svarstymas; Įmonės 2022-2025 m. strateginio veiklos plano svarstymas; Įmonės 2020 – 2021 m. VVĮ gerosios valdysenos indekso vertinimo ataskaitos aptarimas; Valdybos 2022 m. veiklos plano pristatymas.

Apibendrintas 2021 m. laikotarpis:

- Valdybai pradėjus darbą jau COVID-19 pandemijos laikotarpiu, esminis dėmesys buvo skiriamas Įmonės finansinio stabilumo užtikrinimui, siekiant maksimaliai suvaldyti tiek fiksuotas, tiek kintamas Įmonės veiklos sąnaudas.
- Papildomai buvo nuolat peržiūrimas ir iš naujo prioritizuotas Įmonės investicijų portfelis, analizuotos įvairios investicijų finansavimo galimybės ir finansavimo šaltiniai.
- Planuojant Įmonės veiklą 2022 metais, vienas iš pagrindinių tikslų - pagal prognozuojamas pajamas subalansuoti metines veiklos sąnaudas bei investicijas, modeliuojant Įmonės veiklos atstatymo scenarijus artimiausiam laikotarpiui.
- Įvertinusi Įmonės rizikų valdymo brandos lygį Įmonėje, valdyba įvardino rizikų valdymo sistemos vystymą prioritetu ir toliau aktyviai prisidės prie šios srities tobulinimo 2022 metais.
- Įvyko 11 valdybos posėdžių ir papildomai priimti 3 nutarimai Įmonei aktualiais klausimais pagal valdybos kompetenciją nešaukiant posėdžių.

Pagrindiniai ilgalaikiai valdybos prioritetai, aptarti 2022 m.:

- Aiškus LTOU veiklos modelis ir vertinimo sistema, pagrįsta kompleksiniais tikslais: finansiniais, konkurencingumo, aviacinių ir neaviacinių veiklų plėtros, tvarių investicijų įgyvendinimo, subalansuoto finansavimo, procesų automatizavimo, aplinkosaugos / CSR, inovacijų diegimo tikslais.
- Benchmarking (palyginamumo) modeliu paremtas LTOU veiklos vertinimas ir ambicingų ilgalaikių tikslų suderinimas su savininko lūkesčiais (esamos pozicijos nustatymas ir siekiamybė (2021-2024 m. laikotarpiu) lyginamų oro uostų grupėje pagal konkretų stebimų rodiklių paketą).
- Išgryninta LTOU pozicija dėl ilgalaikės oro uostų vystymo strategijos (naujas oro uostas v.s. oro uostų tinklas), paremta objektyviais kompleksiniais rodikliais, aiškiomis įgyvendinimo sąlygomis ir terminais.
- Lankstus ir efektyvus Įmonės organizacinės struktūros pritaikymas pagal ilgalaikius tikslus, ambicingų strateginių tikslų kaskadavimas per visą organizaciją

- Sistemiskasis rizikų valdymas, vidinės kontrolės stiprinimas ir gerosios valdysenos praktikų taikymas, siekiant aukščiausių standartų visose vertinimo kategorijose (skaidrumas, kolegialūs organai, strateginis planavimas ir įgyvendinimas).
- Efektyvus ir visapusiškas Įmonės pasiruošimas persitvarkyti į akcinę bendrovę iki 2022 metų liepos mėn.

Valdybos darbo organizavimo patobulinimui 2021 m. numatyti esminiai veiksmai ir pasiūlymai, kurie šiuo metu įgyvendinami:

- Steigėjui: įgyvendinti valstybės Įmonės statuso pakeitimą į akcinę bendrovę ir suformuoti pilnos sudėties Įmonės valdybą
- Valdybai:
  - Peržiūrėti strateginio planavimo procesą ir susitarti su Įmone dėl nuoseklaus valdybos įtraukimo į strateginį planavimą.
  - Stiprinti sisteminį Įmonės požiūrį į rizikų valdymą ir sukurti kompleksinę rizikų valdymo sistemą.
  - Kai valdyba bus pilnos sudėties, įvertinti poreikį formalizuoti konkrečias Įmonės kuravimo sritis kiekvienam valdybos nariui pagal turimas valdybos narių kompetencijas. Taip pat - suformuoti valdybos kompetencijų matricą.
  - Patobulinti valdybos posėdžių medžiagos pateikimo savalaikiškumo ir informacijos kokybės procesą, atlikti Įmonės vadovo metinį vertinimą ir aptarti su vadovu.
  - Sutarti periodinius aptarimus su akcininko atstovais dėl lūkesčių ir Įmonės rezultatų.

2.1.2. Narių posėdžių lankomumas

Bendras narių lankomumo procentas 2021 m. buvo 100 procentų.

3 LENTELĖ. Posėdžių lankomumas

Eil. nr.	Posėdžio data	Dalyvavusių narių skaičius	Dalyvavo	Nedalyvavo	Iš viso narių	Lankomumo proc.
1.	Vasario 1 d.	4 nariai	Arijandas Šliupas Eglė Čiužaitė Tadas Vizgirda Saulius Kerza	-	4	100 %
2.	Vasario 25 d.	3 nariai	Eglė Čiužaitė Tadas Vizgirda Saulius Kerza	-	3	100 %
3.	Kovo 25 d.	4 nariai	Darius Makauskis Eglė Čiužaitė Tadas Vizgirda Saulius Kerza	-	4	100 %
4.	Balandžio 29 d.	4 nariai	Darius Makauskis Eglė Čiužaitė Tadas Vizgirda Saulius Kerza	-	4	100 %
5.	Gegužės 27 d.	4 nariai	Darius Makauskis Eglė Čiužaitė Tadas Vizgirda Saulius Kerza	-	4	100 %
6.	Birželio 17 d.	4 nariai	Darius Makauskis Eglė Čiužaitė Tadas Vizgirda Saulius Kerza	-	4	100 %

7.	Liepos 15 d.	4 nariai	Darius Makauskis Eglė Čiužaitė Tadas Vizgirda Saulius Kerza	-	4	100 %
8.	Rugsėjo 23 d.	3 nariai	Darius Makauskis Eglė Čiužaitė Tadas Vizgirda Saulius Kerza	Saulius Kerza	4	75 %
9.	Spalio 21 d.	4 nariai	Darius Makauskis Eglė Čiužaitė Tadas Vizgirda Saulius Kerza	-	4	100 %
10.	Lapkričio 18 d.	5 nariai	Gediminas Almantas Darius Makauskis Eglė Čiužaitė Tadas Vizgirda Saulius Kerza	-	5	100 %
11.	Gruodžio 16 d.	5 nariai	Gediminas Almantas Darius Makauskis Eglė Čiužaitė Tadas Vizgirda Saulius Kerza	-	5	100 %

2.1.3. Gautas atlygis už nario pareigas

Atlygio mokėjimo valdybos nariams tvarką nustato 2015 m. spalio 14 d. LRV nutarimu Nr. 1092 patvirtintas valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių valdybų narių atlygio skyrimo tvarkos aprašas. Valdybos nariams mokamas valandinis įkainis eurai. Valdybos nario veiklos valandinį įkainį sutarties projekto derinimo metu nustato Susisiekimo ministerija. Šiuo metu valdybos nario valandinis atlygis yra 50 Eur.

Pasibaigus ketvirčiui valdybos narys per 10 kalendorinių dienų raštu pateikia įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai valdybos nario veiklos ataskaitą, kurioje pateikiama informacija apie valdybos nario per atitinkamą ketvirtį vykdytą veiklą ir nurodomas šiai veiklai vykdyti skirtas valandų skaičius. Valdybos nariui atlygis skiriamas įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimu, atsižvelgiant į ataskaitoje nurodytą valandų skaičių.

Jeigu vykdant Valdybos nario veiklą reikia patirti pagristų kelionės (transporto) išlaidų, Įmonė kompensuoja tokias pagrįstas kelionės išlaidas.

Valdybos nariams priskaičiuotas atlygis už darbą per 2021 m. (su visais mokėtiniais mokesčiais ir įmokomis) - 86 533 Eur.

Vardas, pavardė	Pozicija	Buvimo valdybos nariu laikotarpis 2021m.	Priskaičiuotas atlygis už darbą 2021m. su mokesčiais
Eglė Čiužaitė	Narys (Nepriklausomas)	2021-01-01 - 2021-02-24	22593,71
Eglė Čiužaitė	Pirmininkas (Nepriklausomas)	2021-02-25 - 2021-12-31	
Saulius Kerza	Narys (Valstybės tarnautojas)	2021-01-01 - 2021-12-31	4850
Tadas Vizgirda	Narys (Nepriklausomas)	2021-01-01 - 2021-12-31	18508,58
Darius Makauskis	Narys (Nepriklausomas)	2021-03-16 - 2021-12-31	15474,35

Arijandas Šliūpas	Pirmininkas (Nepriklausomas)	2021-01-01 - 2021-02-25	2410,58
Gediminas Almantas	Narys (Nepriklausomas)	2021-10-27 - 2021-12-31	4665,63

2.2. Audito komitetas

2019 m. Lietuvos oro uostų valdyba 2019 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 1VN-8 patvirtino audito komitetą. Audito komitetą sudaro trys nariai.

3 LENTELĖ. VĮ Lietuvos oro uostų audito komiteto sudėtis

Komiteto sudėtis	Vardas pavardė	Išsilavinimas
Komiteto pirmininkė	Laura Garbenčiūtė – Bakienė, nepriklausoma audito komiteto narė; UAB Investicijų ir verslo garantijos, Stebėtojų tarybos narė, VĮ Ignalinos Atominė Elektrinė, Audito ir rizikų komiteto pirmininkė, UAB Plungės vandenys nepriklausoma valdybos narė, Energijos efektyvumo fondo Ukrainoje valdybos narė/donorų atstovė, Mažų ir vidutinių Lietuvos ir užsienio įmonių portfelis, finansų valdymo, vidaus audito paslaugos (UAB Baltijos ekonomistas).	Finansų magistras, Vilniaus Gedimino technikos universitetas; Verslo administravimo bakalauras, Kauno technologijos universitetas. ACCA, QIAL, CIA, CRMA, CPA (neaktyvus).
Komiteto nariai	Inga Kuktienė, nepriklausoma audito komiteto narė; SME Bank Rizikos valdymo departamento direktorė, Valdybos narė. AB Utenos trikotažas nepriklausoma audito komiteto narė	Vilniaus universitetas – Verslo administravimo magistras; Stokholmo ekonomikos mokykla – Ekonomikos ir verslo administravimo bakalauras.
	Aurelija Aukščionė, nepriklausoma audito komiteto narė; Rimi Baltic vidaus audito vadovė.	Verslo vadybos ir administravimo magistras, Vilniaus universitetas; Verslo vadybos ir administravimo bakalauras, Vilniaus universitetas. CIA, ACCA.

2.2.1. Kadencijų pradžia / pabaiga

Lietuvos oro uostų valdyba audito komiteto narius paskyrė ketverių metų laikotarpiui. Audito komiteto narių kadencijų pradžia:

6 LENTELĖ. LOU audito komiteto kadencijos pradžia / pabaiga

Narys	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga
Laura Garbenčiūtė - Bakienė	2019 03 26	2023 03 26
Inga Kuktienė	2020 07 28	2023 03 26
Aurelija Aukščionė	2019 03 26	2023 03 26

2.2.2. Pagrindinės audito komiteto funkcijos:

Audito komitetas:

- stebi finansinės atskaitomybės procesą ir teikia rekomendacijas dėl jo patikimumo užtikrinimo;
- stebi metinių finansinių ataskaitų auditą, ypač atkreipiant dėmesį į jo atlikimą, atsižvelgiant į Įmonės tikrinimo metu nustatytus finansinių ataskaitų audito trūkumus ir padarytas išvadas;
- peržiūri ir stebi auditoriaus (auditorių) ar audito įmonių nepriklausomumą;
- informuoja valdybos pirmininką ir vadovą apie audito įmonės Audito komitetui pateiktą informaciją apie audito metu iškilusius probleminius klausimus, ypač kai nustatomi reikšmingi vidaus kontrolės, susiję su finansinėmis ataskaitomis, trūkumai;
- informuoja Įmonės vadovą apie finansinių ataskaitų audito rezultatus ir paaiškina, kaip šis auditas prisidėjo prie finansinių ataskaitų patikimumo ir koks buvo audito komiteto vaidmuo tai atliekant;
- stebi Įmonės vidaus kokybės kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, turinčių įtakos Įmonės finansinei atskaitomybei, veiksmingumą;
- stebi vidaus audito veiksmingumą, nepažeidžiant vidaus audito nepriklausomumo;
- peržiūri ir teikia rekomendacijas valdybai dėl vidaus audito nuostatų, vidaus audito metodikos, rizikų vertinimo paremto vidaus audito plano, metinės ataskaitos, vidaus audito biudžeto bei resursų ir vidaus audito funkcijos vadovo paskyrimo, atleidimo, atlygio ir vertinimo. Susipažįsta su atliktų vidaus auditų išvadomis bei rekomendacijomis ir informuoja valdybą apie esmines vidaus auditų išvadas bei rekomendacijų įgyvendinimo statusą;
- atlieka kitas pareigas, numatytas teisės aktuose.

Vykę posėdžiai: 2021 m. įvyko 15 audito komiteto posėdžių.

2.2.3. Pagrindiniai svarstyti klausimai

Nepriklausomo auditoriaus išvados aptarimas; ilgalaikio turto vertinimo eigos ir rezultatų stebėjimas; vidaus audito skyriaus veiklos vertinimas, metinių, ilgalaikių planų ir veiklos ataskaitų peržiūra, vidaus audito ataskaitų informacijos vertinimas; tarpinių metinių tikslų Vidaus audito ir k skyriaus vadovei formulavimas; pasitikėjimo linijos politikos atnaujinimas; priemonių plano, pagal VKC ataskaitą bei krizės valdymo plano peržiūra ir rekomendacijų Valdybai teikimas; paslaugų pirkimo iš išorinių paslaugų teikėjų politikos peržiūra; rizikos vertinimo ir valdymo sistemos veiksmingumo vertinimas ir rekomendacijų valdybai teikimas; išorės ir vidaus audito bei išorės institucijų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimas; pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos veiksmingumo vertinimas; teiktos rekomendacijos atnaujinti privačių interesų, sandorių su susijusiomis šalimis politikas; kibernetinės saugos sistemos vertinimas; su nepertraukiamu veiklos užtikrinimu susijusių kritinių veiklų vertinimas

2.2.4. Narių posėdžių lankomumas

Bendras audito komiteto narių lankomumo procentas 2021 m. buvo 100 procentų.

7 LENTELĖ. Posėdžių lankomumas

Eil. nr.	Posėdžio data	Dalyvavusių narių skaičius	Dalyvavo	Nedalyvavo	Iš viso narių	Lankomumo proc.
1.	Sausio 21 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė	-	3	100 %

			Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė			
2.	Vasario 18 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
3.	Kovo 18 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
4.	Kovo 26 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
5.	Balandžio 8 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
6.	Balandžio 19 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
7.	Balandžio 21 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
8.	Gegužės 13 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
9.	Birželio 3 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
10.	Birželio 15 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
11.	Liepos 8 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
12.	Spalio 8 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
13.	Lapkričio 5 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
14.	Gruodžio 17 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %
15.	Gruodžio 20 d.	3 nariai	Laura Garbenčiūtė-Bakienė Aurelija Aukščionė Inga Kuktienė	-	3	100 %

2.2.5. Gautas atlygis už nario pareigas

Atlygio mokėjimo audito komiteto nariams tvarką nustato 2018 m. rugpjūčio 20 d. susisiekimo ministro įsakymu Nr. 3-420 patvirtintas akcinių bendrovių, kurių valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytoja yra Susisiekimo ministerija, ir Susisiekimo ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų valstybės įmonių valdybų narių, komitetų narių atlygio nustatymo tvarkos aprašas. Remiantis aprašo 26 p. komiteto nario ir komiteto pirmininko veiklos valandinis įkainis – 40 eurų.

Audito komiteto nario metinis atlygis kartu su visais mokesčiais už faktiškai vykdomą audito komiteto nario veiklą negali viršyti 4/75 dalies Įmonės vadovui nustatyto viso metinio atlygio (pastoviosios ir kintamos dalių, metinės premijos ir su darbo užmokesčiu susijusių mokesčių metinė suma). Į audito komiteto nario atlygį neįskaičiuoti audito komiteto nario, kaip atlygio gavėjo, mokėtini mokesčiai ir įmokos, kuriuos privalo sumokėti Įmonė.

Komitetų narių skiriamas laikas apskaitomas valandų tikslumu, teikiant komiteto pirmininkui ketvirtines ataskaitas, kuriose pateikiama informacija apie komiteto nario per atitinkamą ketvirtį vykdytą veiklą ir nurodomas šiai veiklai vykdyti skirtas valandų skaičius. Komiteto nariams atlygis išmokamas pasibaigus ketvirčiui per 20 darbo dienų.

Audito komiteto nariams priskaičiuotas atlygis už darbą 2021 m. (su visais mokėtinais mokesčiais ir įmokomis) - 14 588 Eur.

3. Pagrindiniai Įmonės veiklai reikšmingi įvykiai per ataskaitinį laikotarpį

3.1. Oro uosto operacijų valdymo informacinės sistemos atnaujinimas

LOU oro uostai perėjo prie naujos oro uosto operacijų valdymo informacinės sistemos AMS (Airport Management System) testavimo bei bandomojo eksploataavimo. 2021 metais kovą pereita prie naujos sistemos. Nauja sistema skirta oro uostų operacijoms valdyti ir užtikrinti vieningą, integruotą ir unifikotą sprendimą per visus Lietuvos oro uostų filialus. AMS realizuos efektyvų aerodromo resursų panaudojimą, bei aktualios informacijos realiu laiku pateikimą tiek keleiviams, oro uosto partneriams tiek sistemos naudotojams. Iki šiol VNO buvo naudojamos AMACS (AODB) ir CONRAC (FIDS), VNO Traffic sistemos, kurios dubliuodavo viena kitos funkcijas. CONRAC sprendimas buvo morališkai pasenęs, dažnai gedo tik CONRAC programinei įrangai pritaikyti monitoriai. AMACS netenkino VNO operacijų valdymo grupės poreikių. Egzistavo didelės rizikos dėl AMACS sprendimo patikimumo ir saugumo. KUN ir PLQ oro uostuose operacijų valdymui naudojo skrydžių informacijos valdymo informacinę sistemą KIS. KUN ir PLQ operacijos planuojamos ir valdomos, apskaita buvo vykdoma EXCEL priemonėmis.

3.2. Vilniaus ir Palangos oro uostų peronų ir riedėjimo takų rekonstrukcija

Lietuvos oro uostai vykdydami Vilniaus oro uosto programą bei aerodromo rekonstrukcijos projektus 2021 įgyvendino esminius periodui planuotus veiksmus - užbaigti statybos darbai, atliktos statybos užbaigimo procedūros bei inicijuotos turto registracijos procedūros:

- VNO Šiaurinio perono rekonstrukcija ir plėtimas;
- VNO Riedėjimo tako „F“ rekonstrukcija, įskaitant jo platinimą ir ilginimą;
- VNO Riedėjimo tako „B“ rekonstrukcija;
- VNO nuledinimo aikštelių įrengimas;
- VNO riedėjimo tako „A“ rekonstrukcija;
- PLQ kilimo ir tūpimo tako ir perono rekonstrukcija.

Įgyvendinus projektus ir atlikus rekonstravimo darbus, sukurtos šios naudos:

- Užtikrinta orlaivių manevringumo sauga – sumažės orlaiviui reikalingų atlikti manevrų skaičius norint pasiekti stovėjimo vietą perone važiuojant iš kilimo / tūpimo tako (toliau- KTT); sutrumpės nutūpusių / pakilimui riedančių orlaivių riedėjimo laikas;
- Oro bei triukšmo taršos sumažėjimas dėl trumpesnio orlaivių riedėjimo laiko iki stovėjimo vietos - bus trumpiau skleidžiamas orlaivių variklių triukšmas, tuo pačiu sumažės orlaivių degalų sąnaudos ir į aplinką išmetamų teršalų kiekis;
- Pagerėjusi keleivių patirtis dėl trumpesnio saugesnio orlaivio manevravimo nuo nusileidimo iki stovėjimo vietos bei siekiant pakilti;
- Rekonstruotose vietose prailgintas dangos konstrukcijos tarnavimo laikas, pagerinta VNO ir PLQ peronų bei riedėjimo takų dangų būklė.

3.3. Įmonės veiklos efektyvinimo programa

Verslo procesų ir rizikų valdymo skyrius per 2021 m. įgyvendino šiuos tikslus:

1. Peržiūrėti ir atnaujinti virš 80 proc. turimų procesų (apie 215 procesų). LOU bendras procesų kiekis yra 268.
2. Parengtas Rizikų valdymo procesas, Rizikų valdymo politika ir metodika, atliktas strateginių tikslų bei procesų rizikų identifikavimas, vertinimas, prevencinių priemonių nustatymas bei parengtas rizikų veiksmų valdymo planas.
3. Inicijuotas, suderintas Lean projekto implementavimo planas nuo 2022 m.
4. Atnaujintas Kaizen idėjų pateikimas Lounete (vidinės komunikacijos informacinė sistema).
5. Pateikta 45 Kaizen idėjos, iš kurių įgyvendintos 36 (80 proc). Naudingiausias veiklos tobulinimo idėjas įgyvendinę darbuotojai yra apdovanoti.
6. Įgyvendintas багаžo sistemų tobulinimo iniciatyva.
7. Inicijuoti ir vystomi 5S projektai keliuose LOU padaliniuose.
8. Atnaujinta procesų valdymo ir Lean mokymų medžiaga darbuotojams.
9. Apmokyti darbuotojai apie BDAR reikalavimus.
10. Parengtas Duomenų pažeidimo registras ir išanalizuoti du pažeidimų atvejai.
11. Parengti dokumentai, susiję su BDAR reikalavimų taikymu ir valdymu LOU: Asmens duomenų apsaugos politika, Darbuotojų asmens duomenų saugojimo politika, Privatumo pranešimas, Privatumo pranešimas, Asmens duomenų pažeidimų valdymo tvarka, Darbo su duomenų tvarkytojais tvarka, Darbuotojų naudojamų elektroninių darbo priemonių kontrolės tvarka, Duomenų subjektų užklausų administravimo tvarka, Poveikio duomenų apsaugai vertinimo tvarka, Veiklos įrašų organizavimo tvarka, Vaizdo ir garso duomenų tvarkymo taisyklės

3.4. Įmonės pertvarkymas į akcinę bendrovę

Siekiant didinti veiklos efektyvumą ir atsižvelgiant į EBPO pateiktas rekomendacijas ekonominę veiklą vykdančias valstybės įmones pertvarkyti į bendroves, LOU kartu su Susisiekimo ministerija 2017 m. pradėjo LOU pertvarkymo į AB projekto įgyvendinimą. Pagal parengtą pertvarkymo į akcinę bendrovę veiksmų planą planuojama visus veiksmus atlikti iki 2022 m. pabaigos. Siekiant įgyvendinti efektyvų LOU pertvarkymo į AB procesą, buvo reikalingi tam tikrų įstatymų, reglamentuojančių oro uostų turto valdymą (pavyzdžiui, Aviacijos įstatymo, Transporto veiklos pagrindų įstatymo), pakeitimai. Pertvarkymo procesas tęsiamas Seimui priėmus atitinkamus įstatymų pakeitimus.

PROCESO ĮGYVENDINIMAS:

- Įstatymų, reikalingų įgyvendinti LOU pertvarką, priėmimas;
- Turto vertinimas;
- LRV nutarimo dėl valstybės turto investavimo į AB priėmimas;
- Susisiekimo ministerijos sprendimo pertvarkyti LOU į AB priėmimas;
- Viešas paskelbimas apie sprendimą pertvarkyti ir naujos teisinės formos registracijos procedūros.

VEIKSMAI PO PERTVARKYMO:

- LOU filialų nuostatų keitimas;
- Kiti teisiniai ir organizaciniai veiksmai.

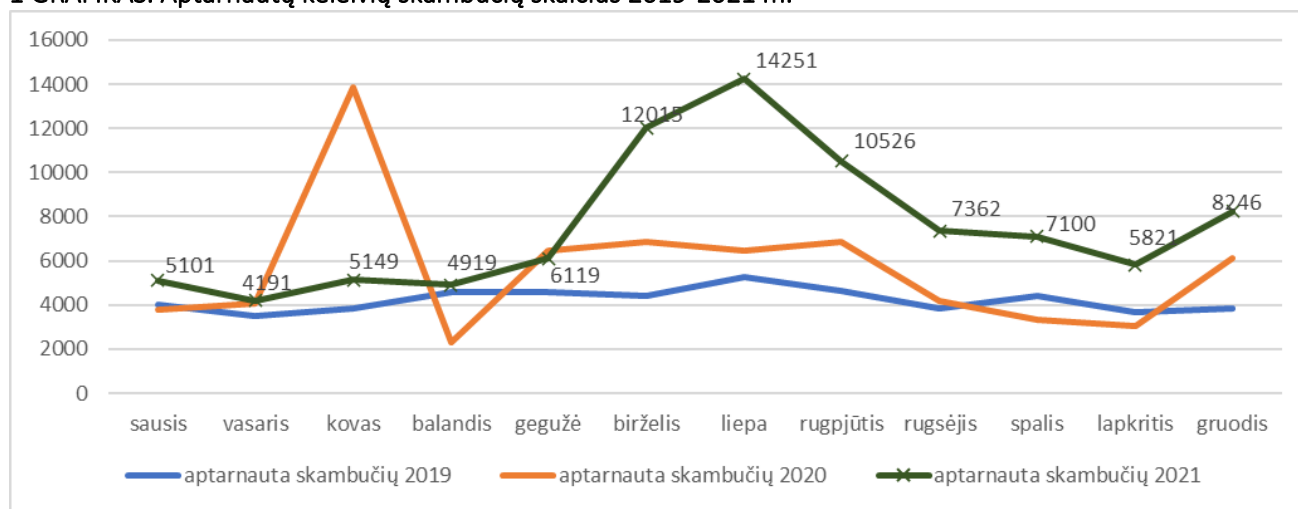
3.5. Keleivių patirties gerinimas

2021 m. valdant keleivių patirtį, daugiausia dėmesio buvo skiriama dėl pandemijos įtakos pakitusiam sklandžiam keleivio kelionės procesui užtikrinti. Atsigaunant skrydžiams, nuo 2021 m. pavasario, ženkliai išaugo užklausų dėl kelionės kelių reikalavimų kiekis. Todėl iššūkiu išliko nuo 2020 m. padidėjęs ir dar augantis kontaktų centro veiklos suvaldymas. Pandemija ir jos sukelti kelionių ribojimai srautą nukreipė ir į oro uostų tinklalapius – informaciją apie oro uostuose esančius COVID testavimo punktus peržiūrėjo apie 4 proc. lankytojų, o oro uostų darbuotojų sukurta ir nuolat atnaujinama specializuota polapį apie užsienio šalių bei Lietuvos taikomas keliavimo reikalavimus apėmė apie 7 proc. viso srauto.

Siekiant užtikrinti sklandžią keleivio kelionę, 2021 m. pradžioje prie Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostų atsirado COVID testavimo punktai. Keleivių srautai reguliuojami, papildomų darbuotojų pagalba, taikomos saugaus keliavimo priemonės – ženklai, garsiniai pranešimai, atnaujinamos bekontaktės rankų dezinfekavimo stotelės, nuolat valomi ir dezinfekuojami dažnai liečiami paviršiai.

2021 m. visuose oro uostuose įdiegta vieninga skrydžių valdymo sistema, įrengti nauji skrydžių informacijos keleiviams ekranai.

1 GRAFIKAS. Aptarnautų keleivių skambučių skaičius 2019-2021 m.

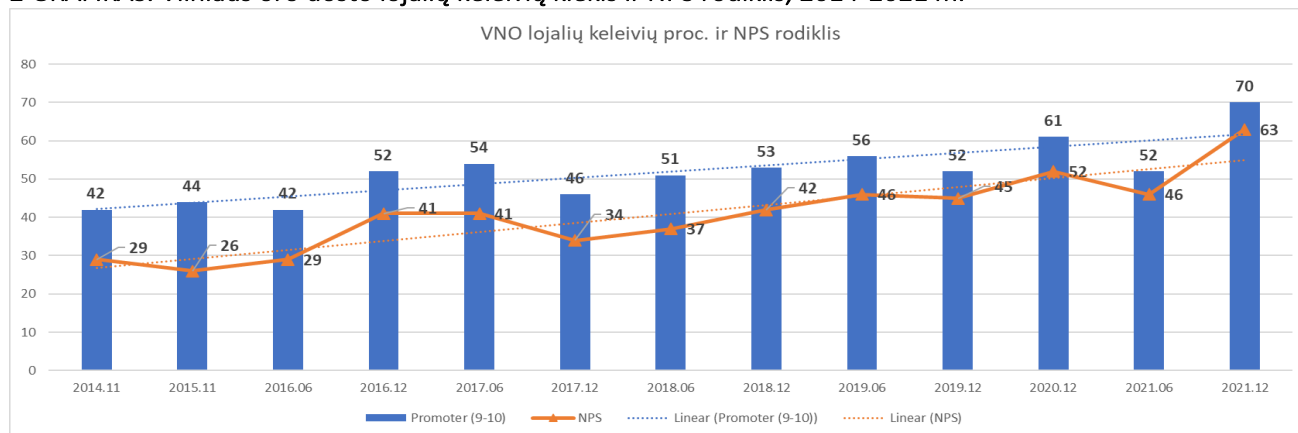

Keleiviai teigiamai įvertino Lietuvos oro uostų pastangas, kad kelionės vyktų sklandžiai ir saugiai. 2021 m. pabaigoje atlikto keleivių lojalumo tyrimo (NPS – *Net Promoter Score*) rezultatai viršijo lūkesčius. Apibendrinant

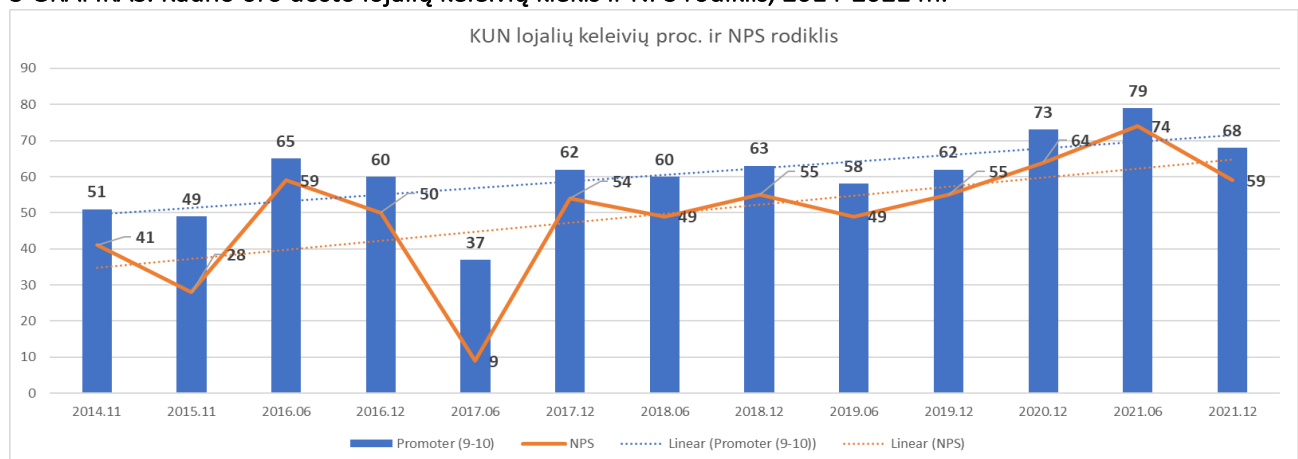
2021 m. birželio ir gruodžio mėn. vykusių NPS tyrimų rezultatus, net 64 proc. išvykstančiųjų keliautojų teigiamai, 9 ir 10 balais įvertino savo rekomendacijas kelionėms rinktis Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostus.

Pateikiama Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostų lojalių keleivių, NPS tvirtų rėmėjų (9-10) dinamika kelerių metų laikotarpyje:

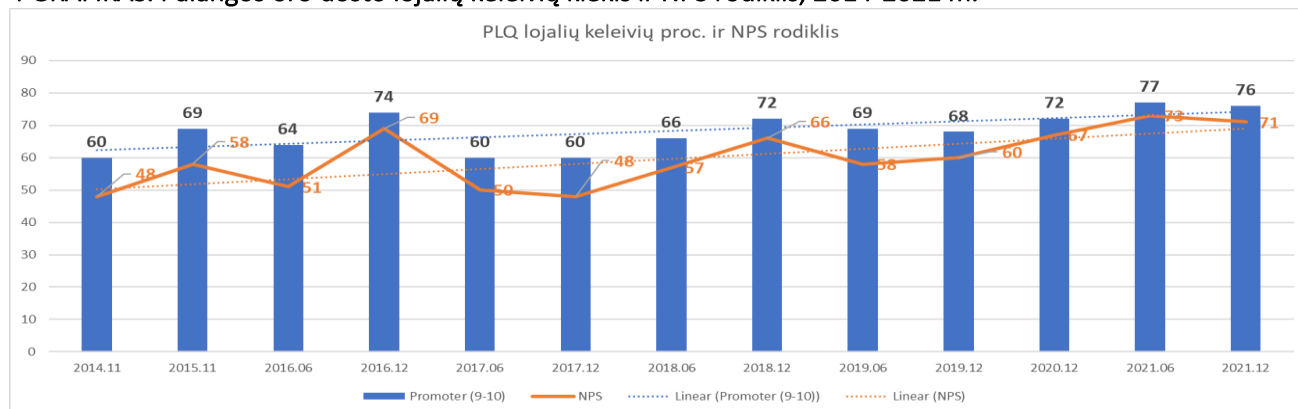
2 GRAFIKAS. Vilniaus oro uosto lojalių keleivių kiekis ir NPS rodiklis, 2014-2021 m.

3 GRAFIKAS. Kauno oro uosto lojalių keleivių kiekis ir NPS rodiklis, 2014-2021 m.

4 GRAFIKAS. Palangos oro uosto lojalių keleivių kiekis ir NPS rodiklis, 2014-2021 m.

4. Turto valdymo klausimų sprendimas

4.1. Nekilnojamojo turto valdymas

VĮ Lietuvos oro uostai valdomas nekilnojamas turtas – žemės sklypai, įvairios paskirties pastatai, administracinės patalpos, inžineriniai statiniai ir tinklai bei kitas įvairios paskirties turtas suteiktas valstybės patikėjimo teise valdyti, prižiūrėti ir eksploatuoti. Šiuo metu Lietuvos oro uostai patikėjimo teise valdo 413 nekilnojamojo turto objektą iš kurių 10 sudaro žemės sklypai. 2021 m., Nekilnojamojo turto registre ir kadastrė įregistruoti 42 seni nekilnojamojo turto objektai VNO ir KUN, taip pat išregistruoti 51 nekilnojamojo turto objektai, kurie nugriauti ir dalyje jų teritorijos vykdomi nauji projektai.

Beveik 80 % patikėjimo teise valdomo nekilnojamojo turto yra naudojama tiesioginei veiklai vykdyti – keleivių ir orlaivių aptarnavimui arba rezervuota ateities plėtrai. Likusi dalis nuomojama arba suteikta naudotis neatlygintinai panaudos pagrindais su tiesiogine veikla susijusioms institucijoms. VĮ Lietuvos oro uostai teisės aktuose nustatytai veiklai vykdyti yra suteikusi patalpų panaudą Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos teritorinėms muitinėms, Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie VRM ir Viešojo saugumo tarnybai prie VRM. Žemės panauda yra suteikta Lietuvos hidrometeorologijos tarnybai. 2021 m. pasibaigus dalies panaudos gavėjų panaudos sutartims, VĮ Lietuvos oro uostai derina naujos panaudos suteikimą ir sutarčių pasirašymą.

2021 m. inicijuotas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas perduoti Vilniaus miesto savivaldybės nuosavybės valstybei nuosavybės teise priklausantį ir šiuo metu VĮ Lietuvos oro uostų patikėjimo teise valdomą nekilnojamąjį (vandentiekio, lietaus nuotekų, šilumos tiekimo tinklus, pėsčiųjų takus ir kt.), kitą ilgalaikį materialųjį (šviesoforo sistemą, apšvietimo stulpus ir šviestuvus ir kt.) ir trumpalaikį materialųjį (kelio ženklus, pėsčiųjų ir dviratininkų šviesoforus ir kt.) turtą valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise.

4.2. Kilnojamojo turto valdymas

2021m. įvyko 7 vieši VĮ Lietuvos oro uostų kilnojamojo turto pardavimo aukcionai iš kurių net 5 kartus buvo organizuoti el. aukcionai VĮ Registrų centro administruojamame Aukcionų valdymo portale e-varzytines.lt. 2 aukcionai įvyko tiesiogiai KUN. 2021 m. pirmąkart išbandžius el. aukcionus, tai labai pasiteisino. Sulaukta rekordinio aukcionų dalyvių skaičiaus (pirmajame aukcione dalyvavo net 324 dalyviai).

8 LENTELĖ. 2021 m. gautos pajamos už parduotą kilnojamąjį turtą

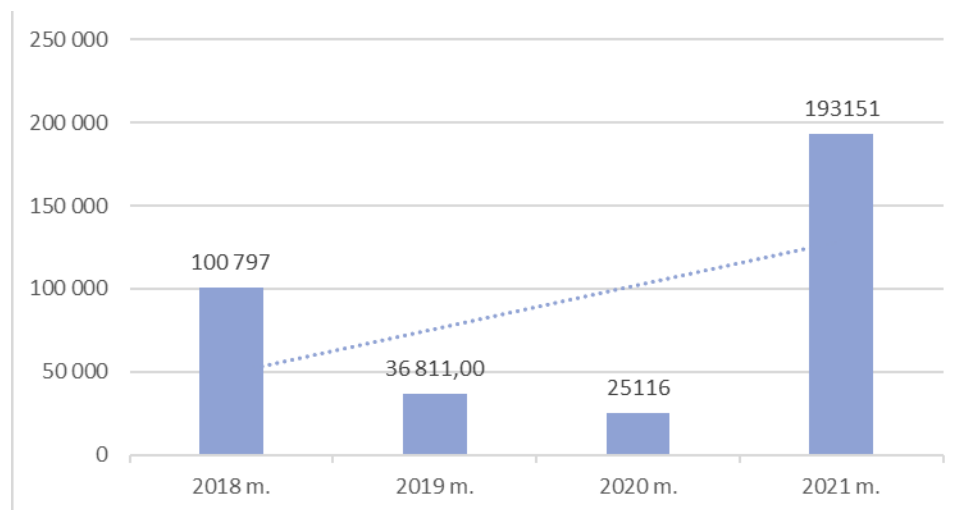
Aukciono vieta	Data	Oro uostas	Dalyvių skaičius	Pasiūlyta vnt.	Parduota vnt.	Gautos pajamos, su PVM
Elektroninis	2021.02.03	VNO, KUN, PLQ	324	12	11	124 652,00
Elektroninis	2021.04.29	VNO, KUN, PLQ	44	40	36	21 320,00
Elektroninis	2021.06.14	VNO, KUN, PLQ	132	101	66	10 766,00
Elektroninis	2021.08.20	VNO, KUN, PLQ	13	35	33	5 140,00
Tiesioginis	2021.08.20	VNO, KUN, PLQ	4	21	4	16 500,00
Tiesioginis	2021.08.26	VNO, KUN, PLQ	3	17	7	573,00
Elektroninis	2021.09.21	VNO, KUN, PLQ	23	9	4	14 200,00

	Viso	235	161	193 151,00
--	------	-----	-----	------------

2021 m. už VNO, KUN, PLQ nereikalingą veikloje ir nebenaudojamą kilnojamąjį turtą gautos pajamos viršijo visų iki tol 3 metų laikotarpyje vykusių viešų turto pardavimo aukcionų bendrą pajamų sumą.

5 GRAFIKAS. Gautos pajamos kilnojamojo turto pardavimo aukcionų metu 2018-2021 m. EUR

Aukcionuose buvo parduodami VNO, KUN, PLQ nereikalingi ir nenaudojami kilnojamieji daiktai (lengvieji ir krovininiai automobiliai, specialios paskirties automobiliai, įvairi įranga ir kt.).

Nepavykus viešuosiuose turto pardavimo aukcionuose parduoti dalies kilnojamojo turto, įvertinant gerą jo būklę ir svarbą Lietuvos aviacijos istorijai, VĮ Lietuvos oro uostai, siekdama užtikrinti efektyvų ir racionalų valstybės turto panaudojimą, 2020 m. inicijavo dalies turto perdavimą Lietuvos aviacijos muziejui. 2021 m. kovo 17 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 162 „Dėl valstybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto perdavimo Lietuvos aviacijos muziejui patikėjimo teise“ 12 kilnojamųjų daiktų perduota Lietuvos aviacijos muziejui.

5. Aviacinių paslaugų apžvalga

5.1. 2021 m. aviacijos apžvalga pasaulyje

Nors pandemija niekur nepasitraukė, tačiau 2021 m. buvo fiksuotas pasiūlos ir paklausos atsigavimas, lyginant su pirmaisiais pandemijos metais. Tiek visas aviacijos sektorius, tiek keleiviai prisitaikė prie naujosios realybės pasauliniu mastu. Spartesnis atsistatymas Europoje bei Lietuvoje matytas antrame 2021 m. pusmetyje, kuomet dauguma valstybių taikė vieningą reguliacinę sistemą ir naudojo ES skaitmeninius COVID pažymėjimus. Atsistatymą taip pat skatino transatlantinių rinkų ribojimai, kurie sąlygojo Europos atostoginio ir VFR srauto atsigavimą. Pasak oro uostų vienijančios organizacijos „ACI Europe“, nors Europos oro uostų keleivių srautas išliko 59 proc. mažesnis nei 2019 m., tačiau 2021 m. buvo fiksuotas 37 proc. augimas, lyginant su pirmaisiais pandemijos metais. Tuo tarpu pasaulyje fiksuotas kiek mažesnis paklausos kritimas nei Europoje – per 2021 m. keleivių srautas pasaulyje krito 49 proc., lyginant su 2019 m. pervežtų keleivių lygiu. Augantį pasaulinį keleivių srautą skatino vidinio paklausos srauto augimas.

5.2. 2022 m. aviacinės prognozės pasaulyje

Vyraujant neapibrėžtumui, kuriam įtaką daro COVID-19 pandemija, aviacinių srautų prognozės 2022 m. nuolat kinta. Remiantis tarptautinės organizacijos „IATA“ (International Air Transport Association) bazine prognoze tikima, jog 2022 m. paklausa pasaulyje pasieks 61 proc. 2019 m. buvusios paklausos. Greitesnis atsigavimas prognozuojamas vidinei paklausai – 93 proc. priešpandeminio lygio. Tarptautinė paklausa bus nuosaikesnė dėl vyraujančių apribojimų ir sieks 44 proc. priešpandeminio lygmens. Pasaulio oro uostų eismo prognozės rodo, kad sparčiausiais augs Šiaurės Amerikos regionas dėl stipriai augančios vidinės paklausos. Prognozuojama, jog regionas atkurs kiek daugiau nei 80 proc. 2019 m. lygio. Visišką atsigavimą „IATA“ prognozuoja apie 2023 – 2024 m.

Kalbant apie aviacines prognozes Europoje, oro uostus vienijančios asociacijos „ACI Europe“ (Airport Council International) pateikta atsistatymo prognozė kiek nuosaikesnė nei „IATA“. Pilno atsistatymo tikimasi ne anksčiau kaip 2025 m. Žemiau pateikta 2022 m. atsistatymo prognozė atitinka rinkos situaciją. Remiantis žemiau pateikta lentele, matoma, jog pirmojo ir antrojo ketvirčių keleivių srautas tikėtina, jog išliks gana žemas, tačiau stipresnis atsigavimas prognozuojamas antroje 2022 m. pusėje. Ar pavasarį oro eismas atsigaus priklausys nuo to, koku tempu galima tikėtis keliavimo apribojimų panaikinimo dėl „Omicron“. Vertinant bendrai 2022 m., tikėtinas vidutinis Europos oro uostų keleivių srautų praradimas siektų 32 proc. (pagal bazinį scenarijų). Panašias prognozes teikia ir Europos oro navigacijos organizacija „Eurocontrol“, kuri 2022 m. sausio pranešime prognozuoja, jog 2022 m. bus atkurta apie 70-90 proc. 2019 m. pasiūlos lygio.

9 LENTELĖ. Aviacinių srautų prognozė 2022 m.

ACI	Mėnesinė keleivių srauto prognozė 2022			
	Q1	Q2	Q3	Q4
Optimistinis scenarijus	-33 %	-23 %	-15 %	-11 %
Bazinis scenarijus	-42 %	-35 %	-28 %	-26 %
Pesimistinis scenarijus	-50 %	-42 %	-34 %	-34 %

Dauguma iš nagrinėtų tarptautinių aviacijos industrijos organizacijų vieningai sutinka, jog ilgiausias atsigavimo etapas laukia Europos ir Vidurinių Rytų kontinentų, tad kritiškai svarbiu rodikliu tampa vienoda reguliacinė sistema kontinente, siekiant suvaldyti viruso plitimą. Po krizės oro bendrovės privalės efektyvinti išlaidas, t. y. iš naujo įvertinti kiekvienos krypties potencialą.

Fiksuotas kuro kainų kritimas 2020 m. balandžio mėn. pabaigoje (apie 0,41 dolerio už galoną), leido skrydžius aviakompanijoms vykdyti mažesniais kaštais. Visgi, stebint skrydžių atsistatymą, jau 2020 m. liepos mėnesį kainos ėmė sparčiai kilti (beveik 3,5 karto). Panašios kuro kainos laikėsi ir 2021 m. pradžioje - apie 1,42 dolerio už galoną – ir per metus augo. Tikėtina, jog augant vakcinacijos tempams bei keliautojų pasitikėjimui, kuro kainos toliau augs ir 2022 m. sieks apie 2,47 dolerius už galoną.

5.3. Lietuvos oro uostų rezultatai

10 LENTELĖ. TOP 10 vežėjų pasiskirstymas LOU 2021 m.

Oro bendrovė	Užimama rinkos dalis
Ryanair	37 %

Oro bendrovė	Užimama rinkos dalis
Wizz Air Hungary	15 %
AIR BALTIC CORPORATION S.A.	9 %
Lufthansa	5 %
LOT Polish Airlines	4 %
SAS-Scandinavian Airlines	3 %
Turkish Airlines	2 %
Norwegian Air Shuttle	2 %
Ukraine International Airlines	1 %
Belavia	1 %

11 LENTELĖ. Pagrindinės skrydžių kryptys LOU 2021 m.

Oro uostas	Keleivių dalis proc.
Londonas LTN	7 %
Frankfurtas FRA	5 %
Kopenhaga CPH	5 %
Dublinas DUB	4 %
Oslas OSL	4 %
Varšuva WAW	4 %
Londonas STN	3 %
Ryga RIX	3 %
Kijevas KBP	3 %
Stambulas IST	2 %

5.3.1. Lietuvos oro uostai

2021 m. visas aviacijos sektorius buvo adaptuotas bei pritaikytas naujai realybei – prioritetu 2021 m. tapo saugumo reikalavimų užtikrinimas kiekviename iš filialų, tinkamų rinkodaros priemonių pritaikymas bei skatinimo programų adaptavimas, kuomet daugiau orientuotasi į paklausos ir dažnių didinimo strategiją. Šis prisitaikymas leido auginti paklausą antrame metų pusmetyje, kuomet vien per jį buvo pervežta daugiau nei 80 proc. viso metinio srauto. Keleivių skaičiaus atsistatymas metų retrospektyvoje, lyginant su 2019 m., siekė 38 proc. ir viršijo Europos vidurkį 13 procentinių punktų. Tai leido Lietuvos oro uostams užimti antrą vietą tarp Šiaurės oro uostų pagal atsistatymo lygį. Metų pabaigoje Lietuvos oro uostų paklausos lygio atstatymas siekė 60 proc. – tai reiškia, jog buvo viršytas prieš metus nusistatytas tikslas – metų pabaigoje pasiekti 50 proc. vidutinio 2019 m. mėnesinio paklausos lygio. Kiek greitesnis atsistatymas vyravo kalbant apie pasiūlos lygį. Augančios tendencijos pastebėtos visoje Europoje, tačiau beveik visus 2021 m. Lietuvos oro uostai viršijo Europos pasiūlos atstatymo vidurkį.

5.3.2. Vilniaus oro uostas

2021 m. Vilniaus oro uosto keleivių skaičius siekė 1 899 tūkst. (+45 proc., lyginant su 2020 m.). Taip pat augo skrydžių skaičius, kuris siekė 25 tūkst. (+21 proc., lyginant su 2020 m.).

- 2021 m. atidarytos 4 naujos kryptys (Zakintas ZTH – 2 savaitiniai skrydžiai, Santorinas JTR – 2 savaitiniai skrydžiai, Birminghamas BHX – 2 savaitiniai skrydžiai, Reikjavikas KEF – 1 savaitinis skrydis).

- 9 kryptų dažniai buvo padidinti (Frankfurtas, Varšuva, Ryga, Stambulas, Briuselis, Helsinkis, Stokholmas, Kopenhaga, Atėnai)
- Vidutinis tradicinių oro bendrovių lėktuvų užpildymas siekė 48 proc., o žemų kaštų oro bendrovių – 63 proc.
- Krovinių pervežimo srutai augo 6 proc.

5.3.3. Kauno oro uostas

2021 m. Kauno oro uosto keleivių skaičius siekė 488 tūkst. (+32 proc., lyginant su 2020 m.). Taip pat augo skrydžių skaičius, kuris beveik siekė 7 tūkst. (+12 proc., lyginant su 2020 m.).

- KUN kryptų skaičius augo didžiausiu tempu iš visų trijų filialų (+67 proc., lyginant su 2020 m.). Dėl Ryanair atidarytų 10 naujų kryptų, 2021 m. šis vežėjas pervežė net 81 proc. viso KUN keleivių sruto.
- 2021 m. atidaryta 10 naujų kryptų (Malaga AGP – 2 savaitiniai skrydžiai, Mančesteris MAN – 2 savaitiniai skrydžiai, Helsinkis HEL – 3 savaitiniai skrydžiai, Lvivas LWO - 2 savaitiniai skrydžiai, Stokholmas ARN – 3 savaitiniai skrydžiai, Liverpulius LPL - 2 savaitiniai skrydžiai, Alborgas AAL - 2 savaitiniai skrydžiai, Madridas MAD - 2 savaitiniai skrydžiai, Geteborgas GOT - 3 savaitiniai skrydžiai, Budapeštas BUD - 2 savaitiniai skrydžiai).
- Vidutinis žemų kaštų oro bendrovių lėktuvų užpildymas siekė 58 proc.

5.3.4. Palangos oro uostas

2021 m. Palangos oro uosto keleivių skaičius siekė 86 tūkst. (-31 proc., lyginant su 2020 m.). Dėl KTT rekonstrukcijos taip pat mažėjo skrydžių skaičius, kuris siekė 2 tūkst. (-24 proc., lyginant su 2020 m.).

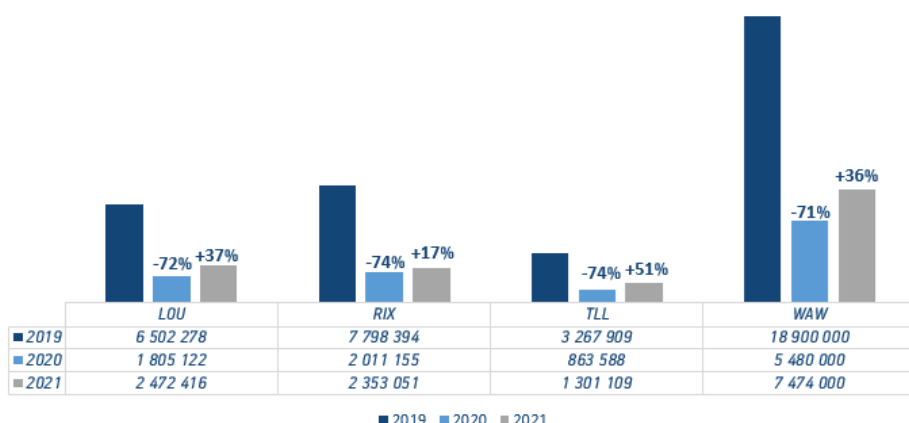
- Neprarastas nei vienas vežėjas per 2021 m.
- 2021 m. padidintas dažnis 3 kryptimis (Oslas, Ryga, Kopenhaga).
- Vidutinis tradicinių oro bendrovių lėktuvų užpildymas siekė 33 proc., o žemų kaštų oro bendrovių – 60 proc.

5.4. Aplinkinių rinkų apžvalga

Žemiau pateikiamas 2021 m. keleivių skaičiaus augimas bei palyginimas su artimiausiais oro uostais:

- Lietuvos oro uostai, 2 472 tūkst. keleivių (+37 proc.);
- Rygos oro uostas, 2 353 tūkst. keleivių (+17 proc.);
- Talino oro uostas, 1 301 tūkst. keleivių (+51 proc.);
- Varšuvos oro uostas, 7 474 tūkst. keleivių (+36 proc.).

6 GRAFIKAS. Keleivių skaičiaus augimas Baltijos šalyse 2021 m.

12 LENTELĖ. Krypčių ir aviakompanijų skaičius regiono oro uostuose 2021 m.

	LOU	VNO	KUN	PLQ	RIX	TLL	WAW
Krypčių skaičius	94	58	30	6	103	43	140
Reguliarių aviakompanijų skaičius	13	13	2	5	n/d	12	n/d

n/d – nėra duomenų

13 LENTELĖ. Palyginamieji rodikliai su konkuruojančiais oro uostais 2021 m., tūkst.

Oro uostas	Keleivių skaičius	Skrydžių skaičius	Krovinių kiekis, t.
LOU	2 472	34	20
VNO	1 899	25	15
KUN	488	7	5
PLQ	86	2	0,09
RIX	2 353	39	28
TLL	1 301	23	11
WAW	7 474	98	105

n/d – nėra duomenų

2021 m. augimas Lietuvos oro uostuose (+37 proc.) buvo didesnis nei Rygos (+17 proc.) ar Varšuvos (+36 proc.) oro uostuose. Taip pat, verta pabrėžti tai, jog Lietuvos oro uostai per visus 2021 m. pralenkė Rygos (RIX) ir Talino (TLL) oro uostus pagal pervežtų keleivių skaičių. Verta pabrėžti ir tai, jog 2021 m. Lietuvos oro uostai užėmė didžiausią rinkos dalį (40%) Baltijos rinkoje (RIX užėmė 38%, TLL – 22%) ir patiria nuolatinį rinkos augimą. Tai rodo, jog Lietuvos oro uostai yra strategiškai svarbūs, o skirtingi šalių reikalavimai metų periode kiek sumažino tranzitinį srautą Rygoje. Džiuginantiems rezultatams Lietuvos oro uostuose taip pat įtaką darė išaugęs krypčių skaičius (94) tiek lyginant su 2020 m. (72), tiek su rekordiniais laikomais 2019 m. (92). Nors Lietuvos oro uostai neturi nacionalinio vežėjo, tačiau Rygos oro uostui nusileidžia tik 9 kryptimis. Vertinant krovinių dinamiką, nors Lietuvos oro uostai pervežė mažesnį krovinių kiekį nei Rygos ar Varšuvos oro uostai, tačiau verta pabrėžti tai, jog Lietuvos oro uostai vieninteliai iš aplinkinių oro uostų patiria nuoseklių pervežtų krovinių srauto augimą nuo 2019 m. Tikimasi, jog 2022 m. vyraus nuoseklus šio srauto augimas, siekiantis 3-5 proc.

5.5. 2022 m. Lietuvos oro uostų prognozė

2022 m. siekiai:

- esamų bazinių oro bendrovių (HUB) veiklos plėtros skatinimas ir naujų pritraukimas suinteresuotųjų šalių prioritetinėse rinkose;
- Lietuvos oro uostų skrydžių skatinimo priemonių paketo atnaujinimas bei naujų diegimas;
- Sistemingas bendradarbiavimas tarp institucijų dėl atvykstamojo srauto skatinimo.

Dėl fiksuojamo augimo 2021 m. planuojama, jog 2022 m. LOU srautai toliau augs ir pasieks 4,2 mln. keleivių (+63 proc., lyginant su 2021 m.), pasiūla sieks 49 tūkst. (+38 proc., lyginant su 2021 m.), o maršrutų skaičius bus artimas 100. Keleivių srautų atsigavimas pagal segmentus atitinkamai – emigrantai, poilsiautojai, verslo keleiviai. Nors oro bendrovės vienijanti organizacija „IATA“ prognozuoja, jog krovinių pervežimo srautai 2022 m. augs net 13 proc., atsižvelgiant į esamas tendencijas prognozuojame, jog Lietuvos oro uostų pervežtų krovinių kiekis tonomis augs kiek nuosaikiau ir sieks apie 3-5 proc. Visgi šios prognozės gali būti koreguojamos dėl paklausą lemiančių veiksnių (saviizoliacijos reikalavimai, neharmonizuoti nurodymai Europos Sąjungos kontekste, keliavimo ribojimai, vakcinavimo tempai, neapibrėžtumas pasiūlos planavime, skirtingų COVID-19 atmainų plitimas), kuriuos sudėtinga kontroliuoti. Kitiškai svarbūs tampa bendri Europos Sąjungos mastu priimami sprendimai, vakcinacijos nuo COVID-19 greitis ir įsisavinimas.

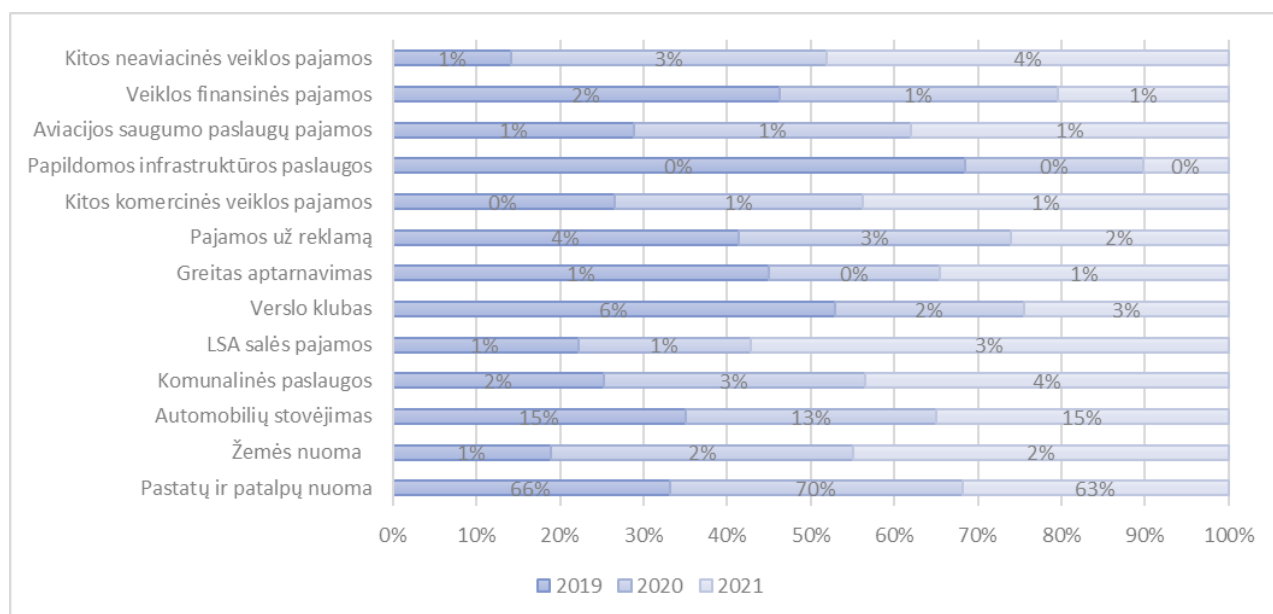
6. Neaviacinių paslaugų apžvalga

LOU neaviacinių paslaugų pasiūla per 2021 m. sugrįžo į priešpandemines 2019 m. apimtis. Sugrįžę keleiviai į terminalus vėl galėjo surasti visas būtiniausias paslaugas, tokias kaip „Duty Free“ prekyba, maitinimas, verslo klubo paslaugos, bagažo pakavimas, automobilių nuoma, valiutos keitimas ir pan. Žinoma, neaviacinių pajamų kiekiu dar nebuvo pasiektas rekordinis 2019 metų lygis, bet augimas lyginant su 2020 m. buvo ženklus. LOU neaviacinių komercinių paslaugų paketą sudaro tokios veiklos:

- Pastatų ir patalpų nuoma;
- Automobilių stovėjimas;
- Verslo klubas (tik VNO);
- VIP aptarnavimas (tik VNO);
- Reklamos paslaugos;
- Žemės nuoma;
- Greitoji keleivių patikra (tik VNO);
- Renginių organizavimas (filmavimai, fotosesijos);
- Lojalumo programa (tik VNO).

2021 m. didelė Lietuvos oro uostuose veikiančių neaviacinių partnerių vis dar turėjo didelių iššūkių susijusių su pandemija – apribojimai veiklai, sumažėję keleivių srautai, darbuotojų trūkumas. Tai atsispindėjo ir LOU neaviacinės veiklos rezultatuose – lyginant su 2020 m., pajamos augo 10 proc. 2021 m. LOU neaviacinės veiklos pajamos sudarė 10,4 mln. Eur. Daugiausia pajamų LOU gauna iš komercinių pastatų ir patalpų nuomos bei automobilių stovėjimo. Pajamų pasiskirstymas pagal veiklas detalizuotas žemiau esančiame grafike.

7 GRAFIKAS. LOU neaviacinių pajamų pasiskirstymas 2019–2021 m.

14 LENTELĖ. Neaviacinių pajamų dalis bendrose oro uostų pajamose 2021 m.

Oro uostai (iki 10 mln. keleivių) ar jų regionai	Neaviacinių pajamų dalis bendrose pajamose, proc.
Pasaulinis vidurkis	39,9 %
LOU	36 %
VNO	42,62 %
KUN	36,48 %
PLQ	19,42%

Pagrindiniai 2021 m. įgyvendinti projektai:

- Visuose filialuose įrengti keleiviams skirti Covid-19 testavimo centrai, kurie užtikrino ne tik būtiną paslaugų keleiviams, bet ir generavo labai ženklų neaviacinių pajamų dalį.
- Toliau buvo tęsiama KUN MRO paslaugų centro plėtra. Dar 2020 m. paruošta 7043 kv. m dydžio žemės sklypo dalis aukciono būdu buvo išnuomota MRO paslaugų, sudaryta žemės nuomos sutartis su tarptautine bendrove. 2021 m. pabaigoje buvo pradėtas 2-ų C kategorijos orlaivius talpinančio MRO angaro projektavimas, o 2022 m. bus pradėtos statybos. Įgyvendinus šį plėtros etapą, Kauno oro uostas ir toliau išlaikys didžiausio MRO paslaugų centro Baltijos šalyse pozicijas, galintis vienu metu remontui bei priežiūrai sutalpinti ne 12 C kategorijos orlaivių.
- Tarptautinio viešo konkurso būdu 10-ties metų laikotarpiui buvo išnuomota VNO ir PLQ aviacinių degalų saugojimo ir išdavimo infrastruktūra patyrusiam užsienio operatoriui, kuris privalės valdyti, remontuoti bei gerinti infrastruktūrą pagal detalai sutartyje aptartus reikalavimus.
- VNO viešo konkurso būdu buvo išnuomos patalpos ir įkurtas dar vienas maitinimo taškas - "Beer garden"
- Viešo konkurso būdu buvo atrinktas naujas bagažo saugojimo bei pakavimo operatorius ir atnaujinta paslauga Vilniaus oro uoste. Kauno oro uoste paslauga bus pradėta teikti 2022 pradžioje.
- Užbaigtos VNO detalaus plano keitimo procedūros. Užbaigtas rengti techninis projektas, suderintas su visomis suinteresuotomis šalimis ir DHL krovinių terminalo statybos. Krovinių terminalo plėtra vykdoma 2020 m. sudarytos žemės nuomos sutarties pagrindu.

7. Savininko kapitalas ir jo pokyčiai

Įmonės savininko kapitalas 2021 m. pabaigai sudarė 27 035 165 Eur.

Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas 2021 m. pabaigoje sudarė 93 276 021 Eur.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio 9 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 7 straipsnio 1 dalį, taip pat siekdama, kad už valstybei nuosavybės teise priklausančias akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių akcijas būtų gaunami dividendai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą, kad Valstybės įmonių savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos privalo užtikrinti, kad iš valstybės įmonių paskirstytino pelno į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą būtų įmokama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme nustatyto dydžio pelno įmoka. Dividendams už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį išmokėti skiriama pelno dalis turi būti ne mažesnė nei 60 proc. bendrovės paskirstytino pelno.

15 LENTELĖ. Pelno paskirstymo procentas.

Nuosavo kapitalo grąža	Iki 1 %	1–3 %	3–5 %	5–10 %	10–15 %	Didesnė nei 15 %
Dividendams išmokėti skiriama paskirstytino pelno dalis ne mažesnė kaip:	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %

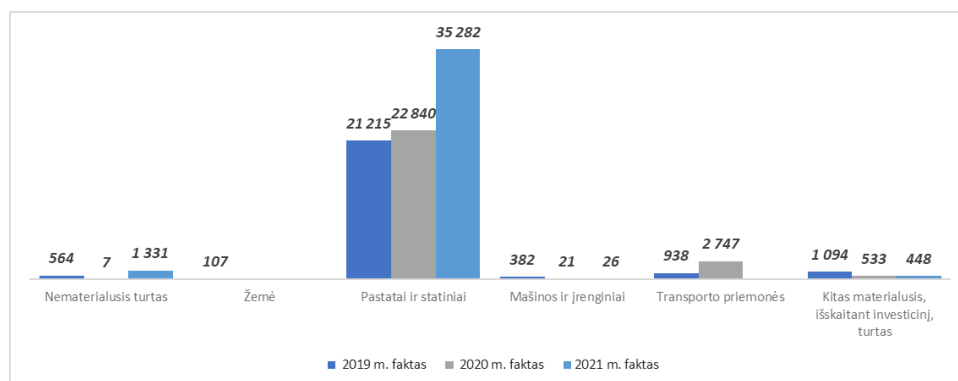
8. Įmonės investicijos, didžiausi vykdomi ir planuojami investicijų projektai

8.1. Investicijos per ataskaitinį laikotarpį

Įgyvendinami projektai ir įsigyjamas ilgalaikis turtas įmonėje skirti gerinti ir plėsti oro uostų teikiamas paslaugas, modernizuoti infrastruktūrą, užtikrinti skrydžių saugą bei optimizuoti veiklos procesus.

LOU per 2021 m. investavo 37 073 tūkst. Eur (2020 m. – 26 149 tūkst. Eur). Investicijų pasiskirstymas pagal tipą pateikiama grafike žemiau.

8 GRAFIKAS. Investicijų pasiskirstymas pagal tipą 2019–2021 m., tūkst. Eur

LOU per 2021 m. daugiausia investavo į pastatų ir statinių kategoriją, daugiausia investicijos sudaro: Palangos kilimo tūpimo tako rekonstrukcija (14,3 mln. Eur) bei įgyvendinant Vilniaus programos priemones, iš jų: Šiaurinio perono rekonstrukcija ir plėtimas (7,4 mln. Eur); Riedėjimo tako "F" rekonstrukcija (5,3 mln. Eur).

2021 m. LOU investicijos buvo įgyvendinamos naudojant ne tik įmonės lėšas, bet ir valstybės biudžeto lėšas – 10,1 tūkst. Eur, ES lėšas – 11,9 tūkst. Eur.

ES lėšomis finansuoti projektai:

- Šiaurinio perono rekonstrukcija ir plėtimas;
- Riedėjimo tako "F" rekonstrukcija, įskaitant jo platinimą ir ilginimą;
- Naujo riedėjimo tako "Z" statyba;
- Esamo riedėjimo tako "B" rekonstrukcija;
- Nuledinimo aikštelė / paviršinių nuotekų tvarkymo sistema.

8.2. Vykdomi ir planuojami projektai

Įmonėje projektai įgyvendinami, laikantis šių principų:

- Investicijų atsiperkamumas vertinamas pagal kaštų naudos analizę;
- Investicijų atsiperkamumo trukmė 7–12 metų;
- Būtinybė atitikti skrydžių saugos ir aviacijos saugumo reikalavimus;
- Savalaikė ir tinkama reakcija į rinkos pokyčius bei atsirandančias galimybes;
- Siekis mažinti neigiamą poveikį aplinkai, tausoti išteklius;
- Turimos infrastruktūros išnaudojimas komercinių paslaugų plėtrai;
- Tolesnės įmonės veiklos plėtra;
- Keleivių patirties gerinimas ir pasitenkinimo didinimas.

Įmonės pradėti ir įgyvendinami projektai vykdomi siekiant užtikrinti atitikimą įmonės misijoms: *klientams* – pasiūlyti konkurencingą krypčių tinklą, paslaugų įvairovę bei rūpestingą aptarnavimą; *akcininkui* – vystyti saugią ir efektyvią infrastruktūrą.

Investicinių projektų verčių pagal kiekvieną projektą neatskleidžiame dėl konkurencijos poreikio viešuosiuose pirkimuose.

LOU Investicijų vertinimo ir projektų valdymo politika nustato pagrindinius principus, kuriais turi būti vadovaujamasi atrenkant ir vertinant investicijas, kad jos atitiktų LOU valdybos patvirtintą strateginį veiklos planą. Lentelėje žemiau nurodyti minimalūs investicinio projekto finansiniai kriterijai, kuriais LOU vadovaujasi vertindami investicinius projektus.

16 LENTELĖ. LOU investicijų vertinimo kriterijai

	Pagal formulę
IRR	Ne mažiau nei WACC (iki mokesčių)
Nuosavo kapitalo grąža	Ne mažiau nei 6,7 (po mokesčių)*
NPV	Teigiamas

* 2020–2021 metams Lietuvos Vyriausybės nustatytas siektinas ROE dydis (arba alternatyviai Bendrovės valdybos vėliau patvirtintina rodiklio reikšmė).

LOU vykdo ir projektus, kurie nėra investiciniai. Jie būtini veiklos tęstinumui užtikrinti bei galiojančioms veiklą reglamentuojančioms normoms atitikti (angl. *compliance*). Įgyvendinant tokio tipo projektus, sprendimo priėmimui taip pat lyginami alternatyvūs variantai (įskaitant ir galimą neigiamų NPV lyginimą skirtingose alternatyvose). Išimtiniais atvejais, kai vystomas įmonei strategiškai reikšmingas projektas, nauja veikla, reikalaujama grąža gali būti mažesnė nei aukščiau nurodytoje lentelėje, tačiau tokiu atveju, priklausomai nuo projekto vertės, turėtų būti priimtas tinkamai argumentuotas vieno iš įmonės valdymo organo sprendimas. Tokiais bendrovės valdymo organais laikomi (kartu arba atskirai): Investicinis komitetas, LOU generalinis direktorius ir LOU valdyba.

LOU taip pat vykdo komercinius investicinius projektus, skirtus neaviacinių paslaugų plėtrai ir naujų kūrimui. Priklausomai nuo veiklos specifikos ir kuriamos sinergijos su kitomis veiklomis, atsižvelgiant į Susisiekimo ministerijos lūkesčius dėl investicinės aplinkos gerinimo bei įprastą praktiką nekilnojamojo turto rinkoje, projektų vertinimui (WACC nustatymui) naudojami nuosavo kapitalo grąžos (ROE) dydžiai skirstomi į tokias kategorijas:

1. Komerciniai investiciniai projektai, skirti neaviacinių paslaugų plėtrai ir naujų kūrimui (išskyrus „MRO“ ir krovinių aptarnavimo veiklas) – 15 proc. (ROE);
2. Komerciniai investiciniai projektai, skirti „MRO“ ir krovinių aptarnavimo veiklų plėtrai – 6,7 proc. (ROE);
  - 2.1. Skaičiuojant verslo planą kai išnuomojama žemė, būtina įtraukti išnuomojamo sklypo (ar jo dalies) rinkos vertę bei negautą nekilnojamojo turto vystymo grąžą;
  - 2.2. Skaičiuojant verslo planą kai išnuomojamas pastatas, būtina įtraukti išnuomojamo sklypo (ar jo dalies) rinkos vertę.
3. Visi kiti investiciniai projektai – 15 proc. (ROE), nebent būtų priimtas vieno iš įmonės valdymo organo argumentuotas sprendimas dėl žemesnio rodiklio, jei vertinamas projektas yra būtinas veiklos tęstinumui užtikrinti bei veiklą reglamentuojančioms normoms atitikti.

LOU Investicinis komitetas (toliau – IK) veikia siekdamas apdairiai ir kolegialiai valdyti bendrovės turtą, pritraukdamas reikiamas kompetencijas priimti gerai išanalizuotus investicinius sprendimus, atsižvelgdamas į įmonės tikslus ir strategiją.

LOU Investicinis komitetas tvirtina:

- i. Investicijas į turtą (CAPEX) – kai planuojamos investicijos yra daugiau nei 50 tūkst. Eur be PVM;
- ii. Turto pirkimą – kai pirkimo suma yra daugiau nei 100 tūkst. Eur be PVM;

Inicijuojami investiciniai ir veiklos užtikrinimo projektai, siekiant užtikrinti projektų palyginamumo principą, rengiami naudojantis standartizuotomis formomis bei skaičiuoklėmis. Inicijavus projektą pagal Investicijų vertinimo ir projektų valdymo politiką, vėliau kiekvieną mėnesį yra vykdoma projekto eigos bei projekto esminių sąlygų stebėseną, kurią atlieka Projektų komitetas. Jei projekto esminės sąlygos pasikeičia, būtina teikti projektą IK patvirtinimui ar projekto pakeitimui. Esminės sąlygos suprantamos kaip sąlygos, kurios reikšmingai daro įtaką projekto ateities grynujų pinigų srautams (pajamoms ir išlaidoms) bei esminiai pokyčiai apimtyje ir laike.

Projekto inicijavimo paraiškoje ir pakeitimuose patvirtinami šie apribojimai: projekto biudžetas, laikas, rezultatai (apimtis) ir naudos (tiek finansiniai, tiek nefinansiniai teigiami poveikiai įmonės veiklos rezultatams, planuojami dėl projekto įvykdymo).

Projektų pabaigos ataskaitos taip pat yra vertinamos investiciniame komitete identifikuojant, ar projektas įgyvendintas pagal patvirtintus projekto apribojimus. Užbaigtų projektų naudų stebėseną yra atliekama kiekvienam projektui individualiai (planuotos naudos, kurios IK patvirtinamos inicijavimo formose, yra lyginamos su faktinėmis naudomis) įvertinant, kaip sklandžiai buvo vykdomas projektas, ir teikiant rekomendacijas įmonės procesų tobulinimui. Rengiant 2022-2025 m. strateginį planą tik dalis investicijų buvo apsvarstytos ir patvirtintos pagal pirmiau patvirtintą tvarką, todėl šioje veiklos ataskaitoje nėra detalizuojamos planuojamos naudos.

Planuojamų investicijų pagrindiniai tikslai:

- Esamos infrastruktūros efektyvus išnaudojimas, sutelkiant dėmesį į paslaugos kokybės gerinimą: keleivių terminalų perplanavimo darbai, pritaikant juos keleivių besikeičiantiems poreikiams, papildomų riedėjimo takų, kurie suteiks daugiau patogumo orlaiviams, įrengimas;
- Aviacijos saugumo kokybės ir aptarnavimo greičio didinimas: įdiegiama nauja bagažo apdorojimo sistema su keturių lygių aviacijos saugumo patikra, įsigijama naujesnės kartos keleivių ir jų bagažo tikrinimo įranga;
- LOU veiklos sąnaudų mažinimas: diegiamos informacinės technologijos, kurios leis sumažinti darbo jėgos poreikį ateityje, vykdyti perimetro bei viso aerodromo stebėjimą, pagreitinti keleivių registraciją ir kt.;
- Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas: VNO diegiama valymo įrenginių sistema, kuri leis tvarkyti žiemos metu naudojamas chemines nuledinimo medžiagas, maksimaliai siekiant surinkti visas oro uosto teritorijoje susidarančias nuotekas;
- Aerodrome rekonstruojami riedėjimo takai, siekiant mažinti orlaivių kelių triukšmą, išmetamą CO₂ kiekį.
- Siekiant plėsti neaviacinių paslaugų pasiūlą, gerinti teikiamų neaviacinių paslaugų efektyvumo ir kokybės rodiklius, rekonstruoti keleivių terminalus visuose filialuose, plėsti komercinius plotus ir kt.;
- Investuojama į specialiąjų mašinų ir įrangos atnaujinimą, naujų sistemų diegimą (FIDS, AODB), vaizdo sistemų atnaujinimą ir kt.

2022–2025 m. LOU numatomos vykdyti investicijos pateikiamos lentelėje žemiau.

17 LENTELĖ. LOU 2022 –2025 m. planuojamos investicijos, tūkst. Eur

Investicijos	2022 P	2023 P	2024 P	2025 P	Viso 2022-2025
ES lėšomis finansuojami projektai	3616	510	0	0	4126
Šiaurinio perono rekonstrukcija	213	0	0	0	213
Riedėjimo tako F rekonstrukcija	203	0	0	0	203
Nuledinimo aikštelė / paviršinių nuotekų tvarkymo sistema	3 200	510	0	0	3 710
Išvykimo terminalas T4	9 000	29 024	4 500	0	42 524
AIS diegimas	3 379	0	0	0	3 379
Kitos būtinosios investicijos, įskaitant su T4 susijusių technologijų įsigijimą (VNO, KUN, PLQ, LOU)	6 708	9 513	34 459	17 155	67 835
Iš viso investicijų	22 703	39 047	38 959	17 155	117 864

--	--	--	--	--	--

9. Darbo užmokestis ir personalas

2016 m. LOU sukurta Žmogiškųjų išteklių valdymo strategija, kurios tikslas – didinti darbuotojų įsitraukimą ir lojalumą kuriant teigiamą darbo aplinką. Siekiant šio tikslo nustatyti tokie ilgalaikiai žmogiškųjų išteklių valdymo tikslai:

1. **Aukštas** darbuotojų įsitraukimas (kiekvienais metais darbuotojų įsitraukimo indeksas lyginant su praėjusiais metais turi didėti arba bent išlikti toks pats);
2. **Efektyvus** darbuotojų gebėjimų ir įgūdžių panaudojimas atliekant pagrindines (angl. *core*) įmonės veiklas;
3. **Konkurencingo** atlygio užtikrinimas;
4. **Vadovai**, gebantys visiškai valdyti esminius personalo valdymo elementus (vykdyti atrankas, nustatyti atlygį, planuoti ugdymą ir pan.);
5. **Įmonės įvaizdis ir kultūra**, įgalinantys pritraukti savo srities profesionalus.

Siekiant užtikrinti ilgalaikių tikslų žmogiškųjų išteklių srityje įgyvendinimą, atliekamos šios veiklos:

1. Vadovų bei svarbiausių organizacijai pareigybių rezervo kūrimo bei išlaikymo veiksmai;
2. Vidiniu įmonės tinklu (intranetu) bei kitomis vidinės komunikacijos priemonėmis skatinamas didesnis darbuotojų aktyvumas ir įsitraukimas į įmonės veiklą;
3. Nuo 2019 m. visi darbuotojai įtraukti į naują kintamo atlygio sistemą. Dėl Covid pandemijos sistema 2020m. buvo sustabdyta. **2021m. sistema atnaujinta, darbuotojai vėl gali gauti kintamą atlygio dalį už kokybiškai įvykdytus veiklos rezultatus.**;
4. Stiprinamas organizacijos kaip geidžiamo darbdavio įvaizdis.

VĮ Lietuvos oro uostai turi patvirtintus darbo apmokėjimo nuostatus, kurie nusako įmonės atlygio politikos principus. Nustatant atlygį vadovaujama šiais principais:

- teisingumo – teisingai atlyginti darbuotojams už darbą;
- visuotinumą – įmonės darbo apmokėjimo nuostatai taikomi visiems įmonės darbuotojams;
- nediskriminavimo – įmonės darbo apmokėjimo nuostatai taikomi visiems įmonės darbuotojams nepaisant jų amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, kalbos, socialinės padėties, religijos ar įsitikinimų;
- aiškumo – kiekvienas darbuotojas žino savo atlygio režius bei įmonės atlygio politiką;
- palyginamumo – pareigybių atlygiai lyginami su Lietuvos darbo rinkos atlygiais;
- nuoseklumo – sprendimai dėl atlygių priimami argumentuotai ir nuosekliai, nedaromi savavališki neargumentuoti sprendimai.

Sprendimus dėl atlygio politikos atnaujinimo ar keitimo priima Įmonės viduje įsteigtas Atlygio komitetas. Įmonės darbo apmokėjimo nuostatuose aptartos šios sudedamosios atlygio dalys:

- bazinis darbo užmokestis;
- kintamas darbo užmokestis;
- priemokos ir premijos;
- papildomos naudos.

Siekiamo, kad bazinis darbuotojų darbo užmokestis atitiktų Lietuvos darbo rinkos situaciją, galimybė gauti kintamą darbo užmokestį skatintų darbuotojus siekti aukštų rezultatų, papildomos naudos – suteiktų galimybę rinktis pagal kiekvieno individualius poreikius.

VĮ Lietuvos oro uostų 2021 m. darbo užmokesčio fondas – 11504 tūkst. Eur (2020 m. – 11 128 tūkst. Eur). 2021 m. darbo užmokesčio fondas 3 proc. didesnis nei 2020 m. Darbo užmokesčio fondas 2021 m. sudarė 40,5 proc. visų įmonės sąnaudų, 54,7 proc. veiklos sąnaudų (2020 m. atitinkamai 41 proc. ir 56 proc.).

18 LENTELĖ. Darbo užmokesčio dydžiai pagal pareigybes.

Kategorija	2019 m.**		2020 m.		2021 m.	
	Darbuotojų skaičius	Vidutinis mėnesinis nustatytasis (paskirtasis) darbo užmokestis, Eur	Darbuotojų skaičius	Vidutinis mėnesinis nustatytasis (paskirtasis) darbo užmokestis, Eur	Darbuotojų skaičius	Vidutinis mėnesinis nustatytasis (paskirtasis) darbo užmokestis, Eur
Generalinis direktorius*	1	7 953	1	7 665	1	7 958
Filialo, departamento direktorius	8	6 187	8	6 322	4	6 446
Skyriaus, tarnybos, grupės vadovas	34	2 860	34	2 859	31	2 865
Vyr. specialistas, pamainos vadovas	60	1 679	59	1 834	64	1 839
Specialistas, vadybininkas	148	1 766	145	1 826	147	1 848
Ugniagesys	79	1 116	78	1 178	81	1 142
Inspektorius, patrulis	247	1 142	228	1 271	210	1 248
Kiti darbuotojai	78	1 078	73	1 159	70	1 156

* Tame skaičiuje įskaičiuota Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu VĮ Lietuvos oro uostų generaliniam direktoriui nustatyta mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio kintamoji dalis: 2021 m. pirmą ketvirtį nustatyta 37,5 proc., antrą ir trečią - 35 proc., ketvirtą - 50 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies kintamoji dalis), 2020 m. pirmą ketvirtį nustatyta 40 proc., antrą - 50 proc. trečią ir ketvirtą - 25 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies kintamoji dalis), 2019 m. 50 proc. Pirmą ketvirtį, nuo antro ketvirčio - 40 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio kintamoji dalis.

19 LENTELĖ. Priedų ir kintamo darbo užmokesčio išmokėjimas (neatskaičius mokesčių).

	2019 m.*		2020 m.		2021 m.	
	Darbuotojų skaičius	Išmokėta suma, Eur	Darbuotojų skaičius	Išmokėta suma, Eur	Darbuotojų skaičius	Išmokėta suma, Eur
Priedai darbuotojams už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą, kai yra padidėjęs darbų mastas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, už papildomų užduočių atlikimą, kai atliekamos pareigybės aprašyme nenustatytos funkcijos	116	48 610	124	51 795	278	81 486

	2019 m.*		2020 m.		2021 m.	
	Darbuotojų skaičius	Išmokėta suma, Eur	Darbuotojų skaičius	Išmokėta suma, Eur	Darbuotojų skaičius	Išmokėta suma, Eur
Kintamas darbo užmokestis darbuotojams už pasiektus veiklos rezultatus	501	56 1989	438	13 8014	318	17 1590
Metinė kintamo atlygio dalis darbuotojams už įmonės veiklos rezultatus	733 774**		975 625		Nebuvo mokama	

** 2019 m. kintamas atlygis buvo išmokėtas visiems įmonėms darbuotojams už 2018 m. rezultatus, o 2020 m. - už 2019 m. rezultatus, todėl išmokėta sumos 2019 m. ir 2020 m. yra ženkliai išaugusios. Metinė kintamo atlygio dalis už 2021m. bus išmokėta 2022m.

Priedus už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą bei už papildomų užduočių atlikimą 2021 m. gavo 55,4 proc. daugiau darbuotojų ir išmokėta suma didesnė 36,44 proc. nei 2020 m. Kintamą darbo užmokestį už pasiektus veiklos rezultatus 2021 m. gavo 27 proc. mažiau darbuotojų, o išmokėta suma didesnė 20 proc. nei 2020 m. Metinė kintamo atlygio dalis už 2021 m. bus apskaičiuota ir įvertinta 2022 m. balandžio - gegužės mėnesiais.

Generalinio direktoriaus darbo užmokestis yra nustatomas remiantis Vyriausybės nutarimu dėl Valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio. Nutarime numatyta, kad įmonės vadovo (generalinio direktoriaus) mėnesinė alga susideda iš:

- pastoviosios dalies, kuri nustatoma koeficientais, taikant atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį ir atsižvelgiant į valstybės įmonės kategoriją. VĮ Lietuvos oro uostai generalinio direktoriaus nustatytas atlyginimo koeficientas yra 32,26. 2021 m. nustatytas Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis buvo 177 Eur.
- kintamosios dalies, kuri priklauso nuo valstybės įmonės tikslų, nustatytų valstybės įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos. Įmonės Lietuvos oro uostai savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Susisiekimo ministerija VĮ Lietuvos oro uostai generaliniam direktoriui 2021 m. nustatė kintamosios dalies dydį ir kriterijus kiekvienam metų ketvirčiui.

2021 m. generalinio direktoriaus kintamos atlygio dalies kriterijai, patvirtinti LR susisiekimo ministro įsakymu pateikiami lentelėje žemiau.

20 LENTELĖ. Generalinio direktoriaus kintamo atlygio išmokėjimo kriterijai

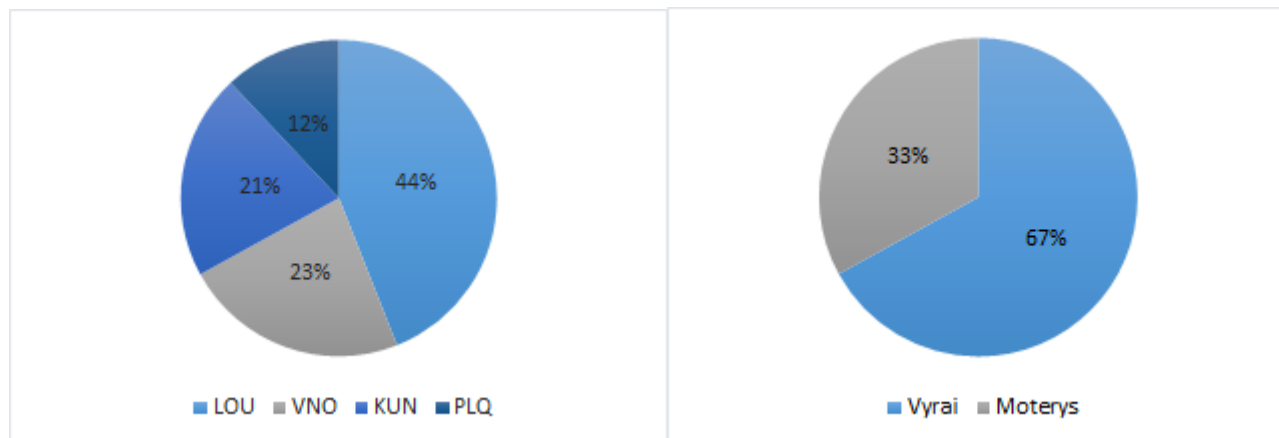
Rodikliai	I ketvirtis			II ketvirtis*			III ketvirtis*			IV ketvirtis*		
	Kintamosios algos dalies dydis, %	Planas	Vykdymas	Kintamosios algos dalies dydis, %	Planas	Vykdymas	Kintamosios algos dalies dydis, %	Planas	Vykdymas	Kintamosios algos dalies dydis, %	Planas	Vykdymas

EBITDA marža, %	20	≥ - 81,3	įvykdyta	20	≥ - 33,5	įvykdyta	10	≥ -4,7	įvykdyta	10	≥ 2	įvykdyta
Keleivių skaičius, tūkst.	15	≥ 228	neįvykdyta	15	≥ 854	neįvykdyta	-	-	-	-	-	-
Pajamos, tūkst. Eur	15	≥ 3044	įvykdyta	15	≥ 8303	įvykdyta	20	≥ 15 225	įvykdyta	15	≥ 22 132	įvykdyta
Skrydžių kryptių skaičius, vnt.	-	-	-	-	-	-	80	80	įvykdyta	80	85	įvykdyta
Įvertinti ir pateikti Susisiekimo ministerijai reikalingos žemės KUN oro uosto plėtrai poreikį ir koordinates, atsižvelgiant į KUN perspektyvinę plėtrą ir sąveiką su RB geležinkelio stotimi/vėže, vnt.	-	-	-	-	-	-	1	1	įvykdyta	-	-	-
Paskelbti naujo keleivių atvykimo-išvykimo terminalo VNO (T4) rangos darbų konkursą, vnt.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	įvykdyta
VVĮ gerojo valdymo indeksas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	≥ A	įvykdyta

* Rodiklių dydžiai nurodyti kaupiamuoju būdu nuo metų pradžios.

VĮ Lietuvos oro uostuose 2021 m. gruodžio 31 d. faktinių (neskaitant esančių vaiko priežiūros atostogose) darbuotojų skaičius buvo 492 ir tai yra 6,82 proc. mažiau lyginant su tuo pačiu 2020 m. laikotarpiu (2020 m. - 528). 2021 m. vidutinis darbuotojų skaičius 15,45 proc. pamažėjo ir siekė 520 (2020 m. - 615).

9 GRAFIKAS. 2021 m. faktinis darbuotojų skaičius pagal įmonės struktūrinius padalinius ir darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį.

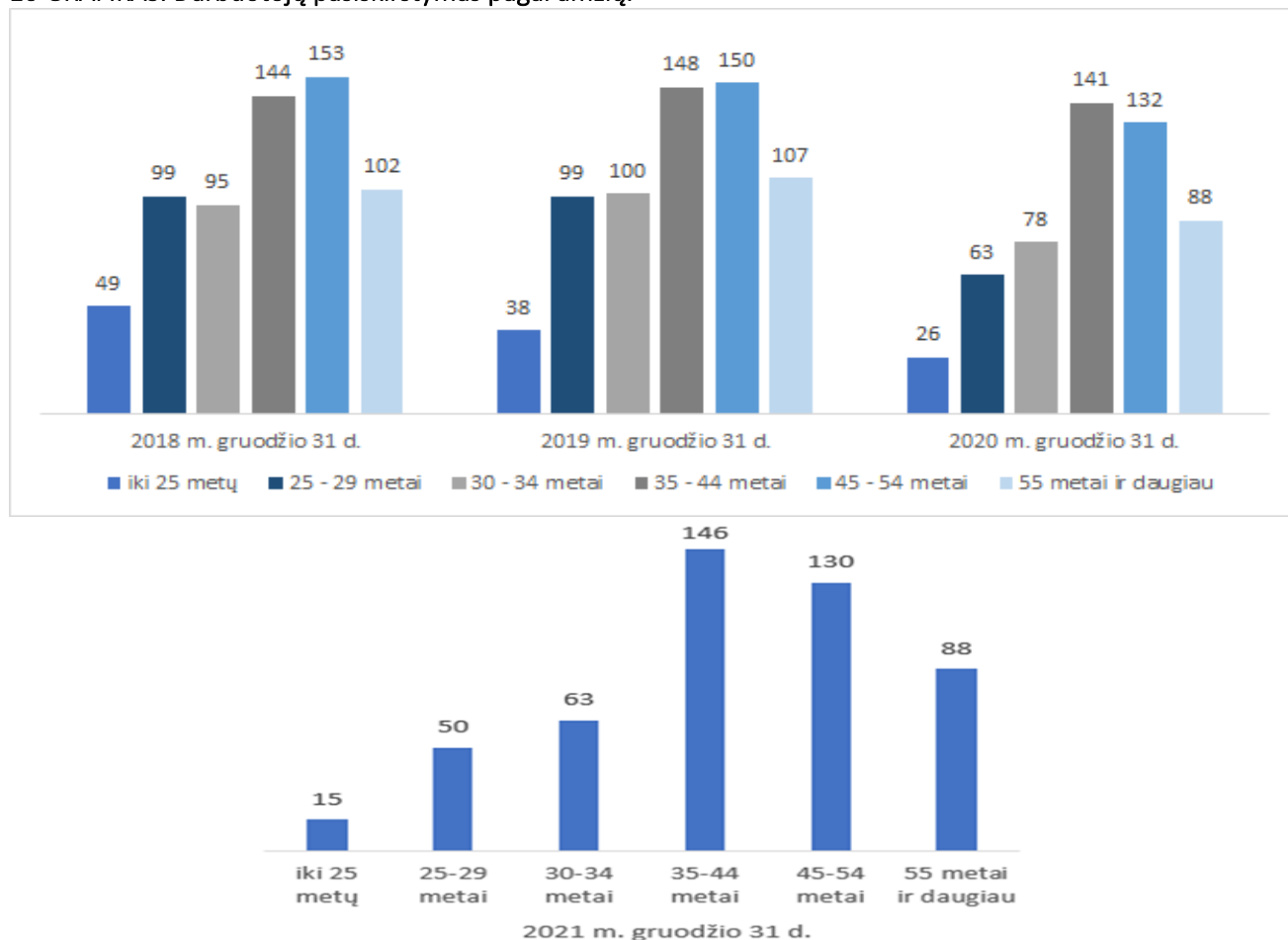
2021 m. faktinis darbuotojų vyrų skaičius pamažėjo 4,34 proc. (nuo 346 iki 331), moterų - pamažėjo 11,54 proc. (nuo 182 iki 161), proporcijos faktinių darbuotojų pasiskirstyme 2021 m. gruodžio 31 d. lyginant su tuo pačiu 2019 m. laikotarpiu 1 proc. pasikeitė ir vyrai sudaro 67 proc. faktiškai dirbančiųjų, moterys – 33 proc.

21 LENTELĖ. Faktinio darbuotojų skaičiaus palyginimas.

Filialas	2019 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
LOU	329	257	218
VNO	134	110	113
KUN	115	101	102
PLQ	64	60	59
Viso įmonėje	642	528	492

Įmonėje didžioji dalis darbuotojų yra 35 – 54 metų, 2021 m. gruodžio 31 d. šios amžiaus grupės darbuotojų iš viso buvo 56,1 proc. (2020 m. gruodžio 31 d. – 51,7 proc.). Labiausiai pamažėjo darbuotojų 25 – 34 amžiaus grupėje, lyginant 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis su tuo pačiu 2020 m. laikotarpiu, jų pamažėjo 19,86 proc.

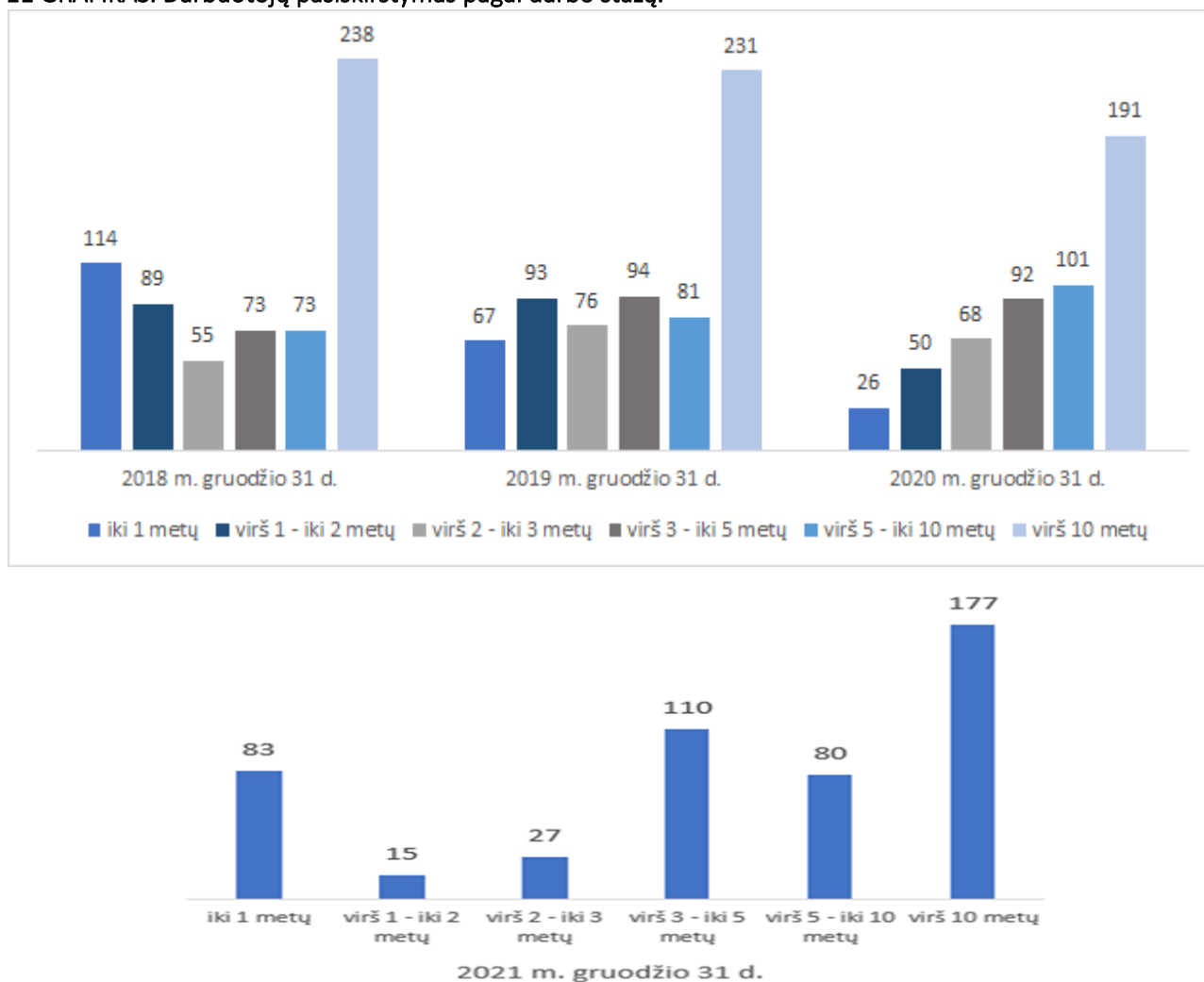
10 GRAFIKAS. Darbuotojų pasiskirstymas pagal amžių.

2021 m. gruodžio 31 d. dirbančiųjų virš 10 metų darbuotojų – 34,76 proc. (2020 m. – 36,2 proc.), tuo tarpu dirbantys iki 1 metų sudarė 16,87 proc. (2020 m. – 4,9 proc.).

11 GRAFIKAS. Darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo stažą.

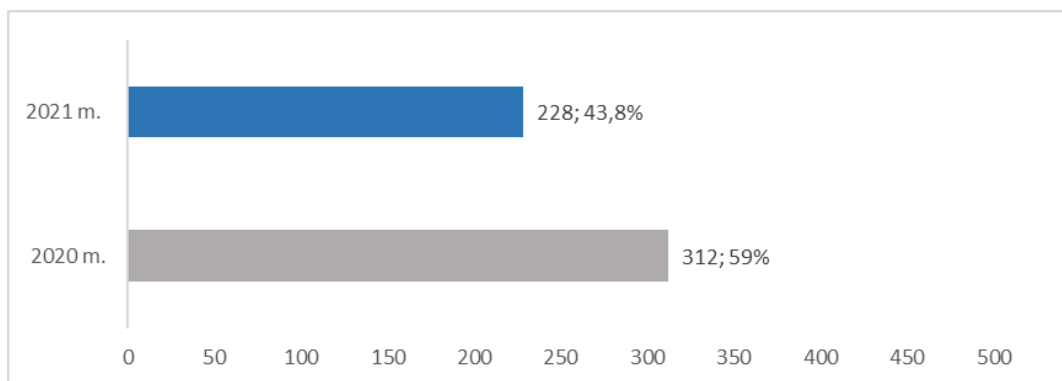

VĮ Lietuvos oro uostai darbuotojų ugdymo politika formuojama siekiant užtikrinti, kad darbuotojai turėtų reikiamas žinias ir įgūdžius, reikalingus Įmonės tikslams pasiekti. Atsižvelgiant į Įmonės strategines kryptis, didžiausias dėmesys skiriamas šių sričių mokymams:

- 1) Klientų aptarnavimas – siekiant užtikrinti vienodą paslaugų kokybę ir keleivių pasitenkinimą visuose oro uostuose;
- 2) Efektyvus valdymas (Lean, procesų valdymas ir pan.) – siekiant efektyvinti įmonės veiklą, plėsti teikiamas paslaugas;
- 3) Pardavimai – siekiant nuoseklaus oro uostų tinklo augimo;
- 4) Lyderystė – siekiant abipusės vertės tarp darbuotojų ir Įmonės kūrimo.

Darbuotojų ugdymas planuojamas tiek dalyvaujant išoriniuose renginiuose Lietuvoje bei užsienyje, tiek ir stiprinant vidinius įmonės resursus – vidiniais lektoriais, bei e. mokymais.

12 GRAFIKAS. Ugdytų darbuotojų, kurie bent kartą dalyvavo mokymuose (skaičius, proc.).

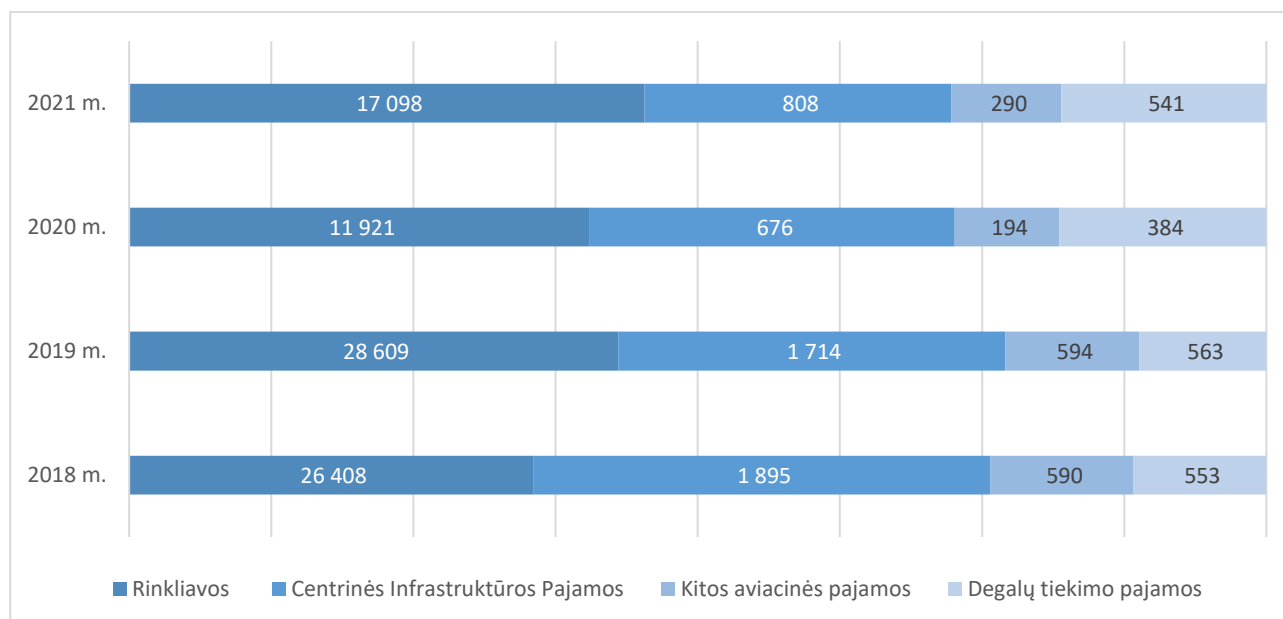

2021 m. ugdytų darbuotojų, kurie bent kartą dalyvavo mokymuose, skaičius 27 proc. mažesnis nei 2020 m. Iš viso per 2021 m. ugdytų darbuotojų skaičius, kurie bent kartą dalyvavo mokymuose, buvo 228 (kas sudaro 43,8 proc. įmonės tų metų vidutinio darbuotojų skaičiaus), atitinkamai per 2020 m. – 312 darbuotojai (kas sudaro 59 proc. įmonės tų metų vidutinio darbuotojų skaičiaus).

10. Įmonės veiklą apibūdinantys pagrindiniai rezultatai ir finansiniai rodikliai

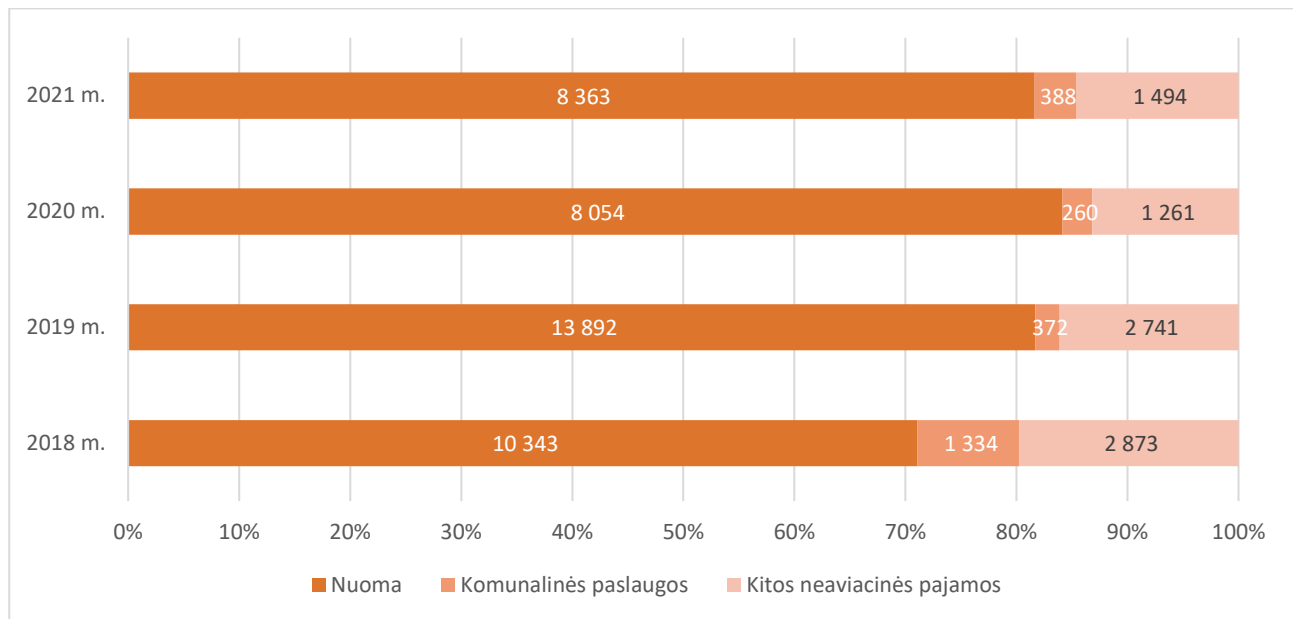
2021 metais, ypatingai antrą pusmetį, vyko pajamų atsistatymas, lyginant su 2020 m.

13 GRAFIKAS. Aviacinių pajamų kitimas 2019–2021 m., tūkst. Eur

VĮ Lietuvos oro uostai aviacinių pajamų struktūra, lyginant su 2019 metais, pakito dėl COVID-19 pandemijos sąlygotų apribojimų. Skirtingai nei ankstesniais metais, dėl išaugusios paklausos pastebimai išaugo orlaivių stovėjimo pajamos. 2021 m. VĮ Lietuvos oro uostai aviacinių rinkliavų dydžių nekeitė. Centrinės infrastruktūros pajamos tiesiogiai priklauso nuo vykdomų reguliarių skrydžių srauto, to pasėkoje stebimas ir šių pajamų kritimas 2021 m. pirmą pusmetį, lyginant su priešpandeminiu laikotarpiu. 2021 metų pradžioje dėl pandemijos mažesnis nei prognozuota keleivių skaičius neigiamai paveikė ir neaviacinių paslaugų pajamas.

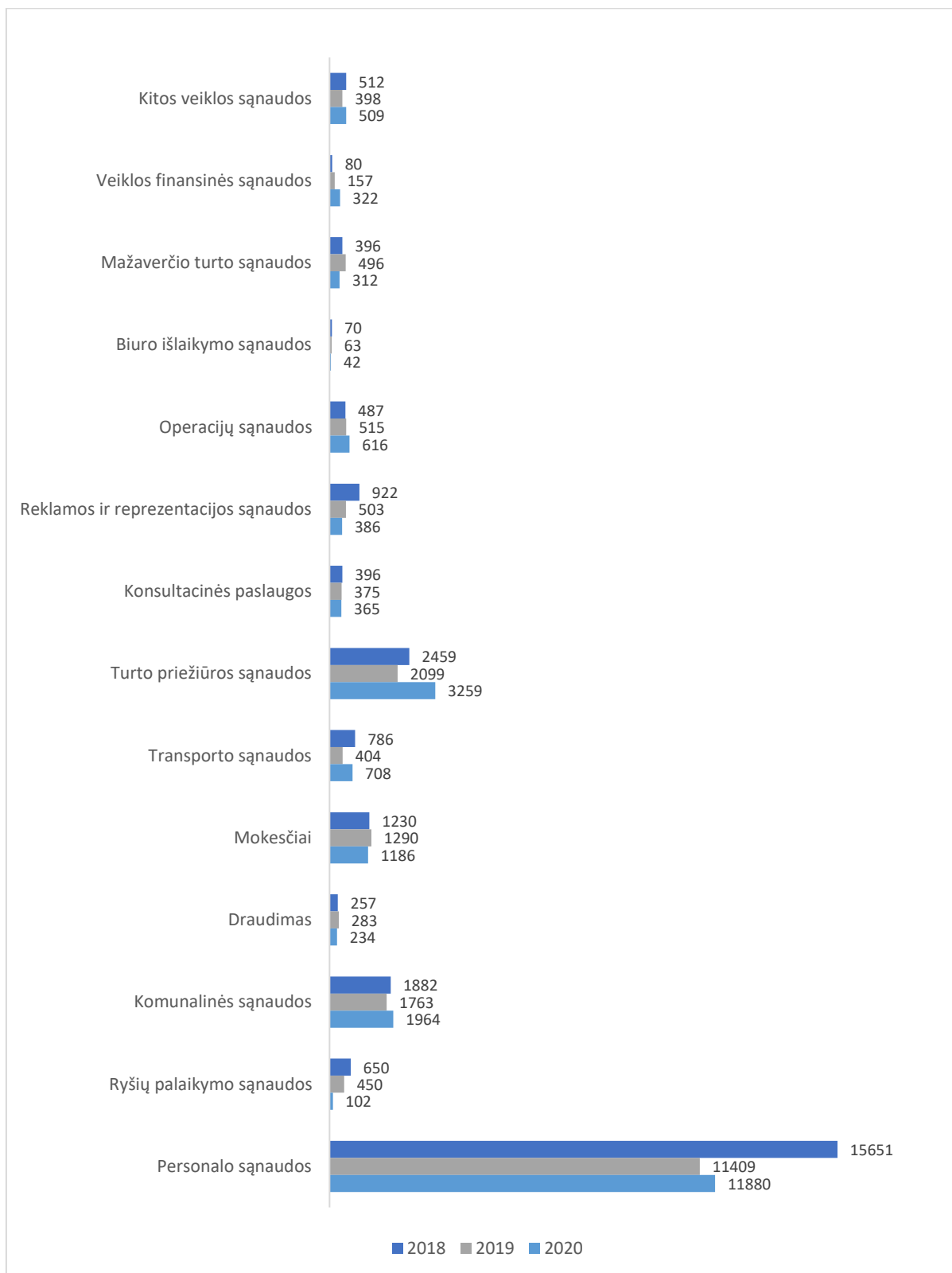
14 GRAFIKAS. Neaviacinių pajamų kitimas 2018–2021 m., tūkst. Eur

VĮ Lietuvos oro uostai vykdo nuolatinę biudžeto vykdymo kontrolę, kuri vis dar buvo aktuali 2021 m. tęsiantis pandemijai.

Pateikiama detali informacija apie atskirų sąnaudų grupių pasiskirstymą bei pokytį per 2019–2021 m.

15 GRAFIKAS. Veiklos sąnaudos 2019–2021 m., tūkst. Eur

1. Personalo išlaikymas: lyginant su ankstesniais metais, Įmonės personalo išlaikymo sąnaudos turėjo būti ženkliai sumažintos – 27 proc. lyginant su 2019 m. Tai sąlygojo priimti personalo valdymo sprendimai (prastovos ir atleidimai – 25 proc. darbuotojų). Visgi bendrose Įmonės veiklos sąnaudose santykinė dalis išliko panaši kaip ir ankstesniais metais – 41 proc. (2020 – 42 proc., 2019 – 47 proc., 2018 – 36 proc.)

2. Energija ir komunalinės paslaugos: dėl kainų kilimo rinkoje stebimas nuolatinis šių sąnaudų augimas. Ieškoma įvairių energetinio taupymo sprendimų, kurie bus aktualūs ir būsimais laikotarpiais.
3. Turto priežiūra: nepaisant to, kad 2021 m. Įmonės veikla vis dar buvo apribota, įmonės turto priežiūros išlaidos, kaip ir kiekvienais metais sudarė panašią dalį.
4. Mokesčiai: įmonė įtakos mokesčių sąnaudų eilutei beveik neturi. Dėl didesnės turto vertės, bendroje mokesčių sąnaudų grupėje, 24 proc. išaugo tik Valstybės turto naudojimo mokestis.
5. Reklamos ir reprezentacijos sąnaudos: 2021 m. visos kintamos Įmonės veiklos sąnaudos buvo ribojamos, įskaitant ir reklamos sąnaudų grupę.
6. Transporto sąnaudos: 2020 m. transporto sąnaudos buvo 49 proc. mažesnės negu 2019 m., tačiau 2021 m. augant keleivių srautui, transporto sąnaudos pamažu grįžo į buvusį lygį.
7. Operacijų sąnaudos: 2021 m. šios sąnaudos augo lyginant su ankstesniais metais. Pažymėtina, kad ribotos judėsenos aptarnavimo sąnaudos, kurios sudaro 80-90 proc. šios grupės sąnaudų yra apribotos sutartiniais fiksuotais įsipareigojimais.
8. Konsultacinės paslaugos: Mažiau lėšų skirta įvairioms verslo konsultacijomis, išaugo teisinių konsultacijų santykinė dalis.
9. Mažaverčio turto sąnaudos: šių sąnaudų dalį sudaro turto (inventoriaus) nuoma, mažavertis turtas bei darbo drabužiai, uniformos. 2020 m. šios kategorijos sąnaudos išaugo 25 proc. dėl išaugusio poreikio priemonėms, tačiau 2021 m. normalizavosi ir mažėjo lyginant su ankstesniais laikotarpiais.
10. Biuro sąnaudos: 2021 m. biuro išlaikymo sąnaudos, dėl atsiradusių veiklos apribojimų, nuotolinio darbo, mažėjo.

10.1. Įmonės pagrindiniai finansiniai rodikliai

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami VĮ Lietuvos oro uostų pagrindiniai finansiniai rodikliai ir jų kaita per 3 metus.

22 LENTELĖ. Pagrindiniai finansiniai rodikliai.

Rodiklis	Skaičiavimas	2019	2020	2021
Pajamos, tūkst. Eur	Bendros įmonės pajamos, įskaitant finansinės ir kitos veiklos pajamas	48 486	22 219	29 139
Aviacinės veiklos pajamos, tūkst. Eur	Visos su aviacine veikla susijusios pajamos	31 480	13 175	18 737
Neaviacinės ir kitos veiklos pajamos, tūkst. Eur	Visos su neaviacine ir kita veikla susijusios pajamos	17 006	9 045	10 402
Veiklos sąnaudos, tūkst. Eur	Sąnaudos, susijusios su įmonės valdymu, administravimu, pardavimų organizavimu ir kt.	25 779	20 167	21 885
Visos sąnaudos, tūkst. Eur	Visos įmonės sąnaudos įskaitant nusidėvėjimą, finansinės veiklos sąnaudas	32 570	28 092**	29 724
EBITDA, tūkst. Eur	Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją	22 707	2 052	7 212
EBITDA marža, proc.	Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją / [pajamos]	47 %	9 %	25 %
Grynasis pelnas, tūkst. Eur	Įmonės grynasis pelnas po mokesčių	13 627	(4 652)	(702)
Veiklos pelningumas, proc.	Veiklos pelnas (EBIT) / pajamos	33 %	(103) %	(3,6) %
Grynasis pelningumas, proc.	Įmonės grynasis pelnas po mokesčių / pajamos	28 %	(88) %	(3,93) %
Turto grąža, proc.	Grynasis pelnas (nuostolis) po mokesčių / turtas	6,91%	(10,48) %	(0,5) %

Likvidumas, kartai	Trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai		1,98	0,96	1,41
Nuosavybės grąža, proc.	Grynasis pelnas (nuostolis) po mokesčių / nuosavas kapitalas		10,22 %	(15,51) %	(0,86) %
Turto apyvartumas, kartai	Pardavimo pajamos / turtas		0,25	0,12	0,13
Ilgalaikio turto apyvartumas, kartai	Pardavimo pajamos / ilgalaikis turtas		0,28	0,13	0,14
Skolos ir nuosavo kapitalo santykis	[Ilgalaikės finansinės skolos + trumpalaikės finansinės skolos] / [nuosavas kapitalas]		0,10	0,20	30%
Nuosavo kapitalo ir turto santykis	Nuosavas kapitalas / visas turtas		0,69	0,62	0,55
Skolos ir EBITDA santykis*	(Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai - pinigai ir pinigų ekvivalentai) / EBITDA		0,33	12,38	0,01
Pelno mokestis, tūkst. Eur	Pelno mokestis		2 289	748	(48)
Dividendai, Eur	Priskaičiuota ir sumokėta dividendų suma		-	1	

* iš įsipareigojimų iš viso sumos yra eliminuojama dotacijų susijusių su turtu suma.

** atstačius turto nuvertėjimo rezultatus

11. Metinė pajamų ir išlaidų apžvalga dėl ribotos judėsenos ir neįgalių keleivių aptarnavimo

Vadovaujantis 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu Nr. 1107/2006 dėl neįgalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliaujant oru 8 straipsnio 6 dalimi, VĮ Lietuvos oro uostai atliko ribotos judėsenos asmenų surinkto mokesčio ir su šia pagalba susijusių išlaidų apžvalgą.

Specialus mokestis pagalbos finansavimui yra taikomas visiems VNO oro vežėjams ir yra mokamas už kiekvieną išvykstantį ir atvykstantį keleivį, išskyrus keleivius, keliaujančius tranzitu ir vaikus iki dvejų metų amžiaus.

Oro vežėjai, iš / į VNO vykdančys reguliarius skrydžius ir / ar turintys galiojančias aviacinių paslaugų sutartis su oro uostu, rinkliavas kas mėnesį moka tiesiogiai oro uostui pagal sąskaitą, išrašytą remiantis operatyvinio valdymo grupės, apskaitos skyriui pateiktais įvykdytų skrydžių duomenimis.

Lietuvos oro uostai savo apskaitoje yra atskyrę savo veiklas, tarp jų veiklą, susijusią su pagalba neįgaliems asmenims ir ribotos judėsenos asmenims (toliau – RJA). Apskaitoje yra atskirtos sąskaitos: pajamos ir išlaidos nuo kitų veiklų pajamų ir išlaidų sąskaitų. 2021 m. VNO gauta 214 355,23 Eur pajamų už veiklą, susijusią su pagalba neįgaliems asmenims ir ribotos judėsenos asmenims.

Vadovaujantis generalinio direktoriaus 2017 m. sausio 13 d. patvirtintu įsakymu Nr. 1R-9 VĮ Lietuvos oro uostai vykdydami savo veiklą Vilniaus, Kauno, Palangos oro uostuose (toliau – Oro uostai) teikia aviacines ir neaviacines paslaugas (toliau – Paslauga), patiria išlaidas, susijusias su Paslaugų teikimu ir jų gerinimu. Siekiant atskirti Oro uostuose bei jų padaliniuose teiktų paslaugų pajamas ir sąnaudas LOU Apskaitos sistemoje nurodoma Paslauga, žymima veiklos kodu, bei struktūrinis padalinys, žymimas padalinio kodu. Kiekvienai paslaugai turi būti sistemingas, aiškus ir skaidrus pajamų ir sąnaudų priskyrimas, kuris leidžia nustatyti Oro uosto Paslaugų įkainius, stebėti Paslaugų pelningumus, efektyvinti veiklą. Pajamų ir sąnaudų priskyrimo Paslaugoms metodai:

Tiesioginis priskyrimas – padalinio ir veiklos kodo priskyrimas atliekamas pateikiant dokumentus (sąskaitas faktūras (SF), pažymas apie sąnaudų priskyrimą bei paskirstymą ir pan.) apskaitos skyriui.

Netiesioginis priskyrimas – paskirstomos netiesioginės sąnaudos pagal „atrastą ryšį“, t. y. nešiklius (angl. *cost drivers*) tarp Paslaugos ir sąnaudų išlaikant objektyvumo, priežastingumo, pastovumo, skaidrumo principus.

Ši tvarka numato tiesioginio pajamų ir sąnaudų priskyrimo principus bei netiesioginio sąnaudų priskyrimo Paslaugoms principus vadovaujantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (*ICAO's Policies on Charges for Airports and Air Navigation Services, Doc. No. 9082*) rekomendacijomis dėl Oro uostų mokesčių nustatymo, įskaitant mokesčių susiejimo su išlaidomis principus.

Kiekvienai paslaugai priskiriamos tiesioginės ir netiesioginės sąnaudos:

$$Paslauga = TS + \sum (NS_n * N)$$

S – oro uosto sąnaudos, patiriamos teikiant atitinkamą Paslaugą, ir investicijų nusidėvėjimas, susijęs su paslaugos teikimu ir jos gerinimu

TS – tiesiogiai priskirtos sąnaudos apskaitos sistemoje

NS – netiesioginės sąnaudos, priskirtos kaštų centrams

n – kaštų centras, paskirstomas RJA ir kitoms veikloms: ADMIN

N – nešiklis

Žemiau pateiktoje 26 lentelėje pateikiame detalią informaciją dėl patirtų sąnaudų, susijusių su Vilniaus oro uoste ribotos judėsenos asmenų ir asmenų su negalia aptarnavimu.

24 LENTELE. Ribotos judėsenos ir neįgalių keleivių aptarnavimo VNO pajamos ir sąnaudos per 2021 m.

Suma	KELEIVIS_RJA	
	Prieš paskirstymą	Po paskirstymo
Grynasis pelnas (nuostoliai)	(269 702,80)	(366 539,49)
Pajamos	214 355,23	214 355,23
Pardavimo pajamos	214 355,23	214 355,23
Finansinės veiklos pajamos		
Sąnaudos	484 058,03	580 894,72
Veiklos sąnaudos	481 597,97	572 404,46
Personalo išlaikymas		64 429,90
Ryšiai	12 835,83	14 452,19
Energija ir komunalinės paslaugos		2 171,85
Draudimas		1 599,72
Mokesčiai		3 040,06
Transporto sąnaudos		3 731,58
Turto priežiūra	475,48	5 871,94
Konsultacinės paslaugos		2 063,03
Reklama, reprezentacija ir kitos komercinės sąnaudos		1 048,53
Operacijų sąnaudos	468 286,08	468 286,08
Biuro sąnaudos		191,61
Mažaverčio turto sąnaudos		1 352,01
Veiklos finansinės sąnaudos		1 752,39
Kitos sąnaudos	0,58	2 413,57
Nusidėvėjimas	2 460,06	8 230,45
Finansinė ir inv. Veikla		259,80

Priskirto nusidėvėjimo šiai veiklai identifikuoti negalime, kaip minėta, pagal galiojančią paskirstymo metodiką yra pagal kiekvieną veiklą generuojančią pajamas priskiriama dalis apskaičiuoto turto nusidėvėjimo, kuris nėra tiesiogiai priskirtas konkrečiai veiklai.

Ribotos judėsenos ir neįgalių keleivių aptarnavimo paslaugas VNO perka iš išorės pagal sutartyje numatytas fiksuotas mėnesio įmokas. Tuo tarpu rinkliava apskaičiuojama remiantis planuojamas keleivių srautais ir oro uosto generalinio direktoriaus patvirtinta šios rinkliavos nustatymo metodika. 2021 m. dėl itin sumažėjusio keleivių srauto RJA veikloje buvo patirtas 366 539,49 Eur nuostolis. Kadangi paslaugos teikimo mokestis Metodika užtikrina, kad ilguoju laikotarpiu oro uostas negali uždirbti pelno ar patirti nuostolio iš šios veiklos, visas šios veiklos rezultatas bus perkeltas į ateinančių kelerių metų laikotarpių rinkliavos skaičiavimą.

12. Įmonės veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga

12.1. Materialiniai resursai, infrastruktūra

Įmonės materialiniai resursai, kurie naudojami įmonės tikslų bei uždavinių įgyvendinimui, yra įmonės ilgalaikis turtas, kurį sudaro nematerialus turtas ir materialus turtas: žemė, pastatai ir statiniai, transporto priemonės, mašinos ir įrengimai, investicinis turtas, kitas turtas. LOU ilgalaikis materialus turtas 2021–2024 m. sudarys vidutiniškai 99 proc. viso įmonės valdomo ilgalaikio turto vertės.

Pagrindinę LOU valdomo ilgalaikio turto dalį sudaro žemės sklypai, terminalai, aerodromo statiniai, administracinės patalpos bei automobilių stovėjimo aikštelės. Oro uostų infrastruktūros pajėgumai ir esami išteklių detalizuoti toliau esančioje lentelėje.

25 LENTELĖ. LOU infrastruktūros pajėgumai ir esami ištekliai

Pajėgumai	Matavimo vnt.	VNO	KUN	PLQ
Kilimo ir tūpimo takų skaičius	vnt.	1	1	1
Kilimo ir tūpimo takų bendras plotas	m ²	165 150	189 600	102600
Perono bendras plotas	m ²	365 700	229 950	70194
Orlaivių aikštelių skaičius	vnt.	54	24	15
Keleivių terminalų bendras plotas	m ²	34 742	7 327	4710,62
Administracinės paskirties pastatų bendras plotas	m ²	1 500	6 314	392
Maksimalių KTT vykdomų operacijų skaičius	operacijos/val.	26	18	12 4
Terminalų metinis pajėgumas	mln. keleivių/m.	3,5	0,8	0,33
Registracijos stalų skaičius	vnt.	28	9	6
Laipinimo vartų skaičius	vnt.	10	4	4
Patikros linijų skaičius	vnt.	8	4	2
Patikros pralaidumas	keleivių/val.	1050	640	208
Bagažo transportavimo ir patikrinimo sistemos pajėgumas	vnt./val.	900	720	120
Atvykimo bagažo konvejerių atidavimo skaičius	vnt.	5	1	2
Atvykimo bagažo konvejerių sistemos pajėgumas	vnt./val.	1 350	1 200	2x120
Trumpalaikio, ilgalaikio ir komercinio parkavimo vietų skaičius (įvertinus konkuruojančias įmones)	vnt.	2010 + 1848**	1063 + 300**	398
Patikėjimo teise valdomi žemės sklypai	vnt.	6	2	2
Patikėjimo teise valdomi žemės sklypai	ha	343,1	437,8	161,3

* PLQ administracinės patalpos yra keleivių terminalo pastate

** Su aplinkiniais konkurentais

LOU technologinė infrastruktūra yra išsidėsčiusi trijuose įmonės filialuose. VNO yra įkurtas centrinis duomenų centras, prie kurio jungiamasi per bendrą kompiuterinį tinklą. Technologinę infrastruktūrą sudaro apie 100 informacinių sistemų, apie 120 vnt. virtualių ir apie 10 vnt. fizinių serverinių, apie 100 vnt. tinklo įrangos ir apie 280 kompiuterizuotų darbo vietų.

Atsižvelgiant į esamą infrastruktūros ir technologijų situaciją LOU, esamas technologijų rinkos ir plėtros tendencijas, kintančius keleivių poreikius ir įpročius, konkurentų veiklą ir griežtėjančius oro uostų veiklą reguliuojančių institucijų reikalavimus, infrastruktūros ir technologijų palaikymas bei plėtra LOU ateityje gali pareikalausiti ženklių investicijų.

Šuo metu yra įgyvendinama VNO oro uosto rekonstrukcijos programa. Esama infrastruktūra nepritaikyta dabartiniam keleivių srautui ir netenkina minimalių keleivių patirties rodiklių, kurie yra kritiniai, siekiant išplėsti Lietuvos pasiekiamumo žemėlapij pritraukiant naujas aviakompanijas bei naujas kryptis ir išlaikyti keleivių prieaugio galimybes. Taip pat, sugriežtėjus saugos reikalavimams, yra būtina atnaujinti bagažo transportavimo ir jo patikros sistemas, kurios netelpa dabartinio terminalo patalpose. Žemiau esančioje 28 lentelėje pateikiamas esamos situacijos Vilniaus oro uoste palyginimas su *International Air Transport Association* (IATA) kokybės standartu.

26 LENTELĖ. VNO pralaidumo ribos

Indikatoriai	Esama situacija	IATA kokybės standartas	Siekiami reikšmė
Registracijos stalai (vienetai)	28	30	35
Aviacijos saugumo ir aptarnavimo plotas (kv. m/ asmeniui)	0,65	1,00	1,20
Patikros linijos (vienetai)	8	-	14
Pasų kontrolė ir išvykimo aptarnavimo zona (kv. m/ asmeniui)	0,89	1,00	1,05
Pasų kontrolė ir atvykimo aptarnavimo zona (kv. m/ asmeniui)	0,54	1,00	1,15
Bagažo transportavimo ir patikrinimo sistemos pajėgumas (vnt./val.)	1150	1427	1500
Orlaivių stovėjimo aikštelės didesniems orlaiviams (vienetai)	28	-	36
Įlaipinimo / išlaipinimo rankovė (vienetai)	6	-	7

Po rekonstrukcijos programos įgyvendinimo bus pasiekti IATA kokybės standartai bei užtikrintas būtinas infrastruktūros pralaidumas piko metu.

13. Aplinkos veiksnių analizė

13.1. Rizikos ir jų valdymas

LOU, kaip ir bet kuri kita organizacija, susiduria su neapibrėžtomis situacijomis, todėl tikslingi ir išankstiniai (prevenciniai) veiksmai, atsakingas planavimas gali užtikrinti (įtakoti), kad nepageidaujami įvykiai ir iš jų atsirandančios rizikos bus suvaldytos, ir neturės arba turės mažą neigiamą poveikį organizacijai, jos užsibrėžtiems strateginiams tikslams ir vykstantiems procesams. LOU supranta, kad turi imtis visų galimų priemonių ir siekti, kad iš rizikų kylančios neigiamos pasekmės neviršytų nustatytų ribų. Siekiant sisteminio rizikų valdymo, buvo parengtas Rizikų valdymo procesas, Rizikų valdymo politika ir metodika, atliktas strateginių tikslų bei procesų rizikų identifikavimas, vertinimas, prevencinių priemonių nustatymas bei parengtas rizikų veiksmų valdymo planas. LOU Rizikų valdymo politikos tikslas – nurodyti rizikos valdymo svarbą bei atsakomybes, siekiant užtikrinti strateginių

tikslų bei procesų rezultatų pasiekimą (įgyvendinimą). Politika taikoma visiems organizacijos darbuotojams ir valdymo bei patariamiesiems organams pagal numatytas atsakomybių sritis.

14. Svarbūs įvykiai po finansinių metų

14.1. Strateginiai tikslai 2022–2025 m.

2022 m. sausio 25 d. LR susisiekimo ministro įsakymu buvo patvirtintas 2022–2025 m. strateginis veiklos planas. Buvo nustatyti įmonės siektini strateginiai tikslai ir jų matavimo rodikliai:

Strateginės kryptys	Strateginiai tikslai	Rodikliai	Rodiklių matavimo vienetai	Siekiamos reikšmės				Atsakingi už įgyvendinimą
				2022 P	2023 P	2024 P	2025 P	
Išaugęs Lietuvos kaip krypties patrauklumas, patenkinantis atvykstančiųjų turistų / verslininkų tikslus	Pasiūlyti konkurencingą krypčių tinklą ir paslaugų įvairovę bei rūpestingą aptarnavimą	Krypčių skaičius	Vnt.	92	99	106	112	Aviacinių paslaugų skyrius vadovas
		ASQ ¹	Proc.	4.00	4.1	4.12	4,13	Gen. direktorius, Operacijų ir infrastruktūros dep. direktorius
		Lojalių oro uostams keleivių (NPS promoters) rodiklis ²	Proc.	58	58	58	60	Gen. direktorius, Operacijų ir infrastruktūros dep. direktorius
Atnaujinta oro uostų infrastruktūra su aiškiu finansavimo modeliu, užtikrinančiu tvarią grąžą	Vystyti saugią ir efektyvią infrastruktūrą	EBITDA marža	Proc.	≥26	≥31	≥36	≥42	Finansų ir administravimo departamento direktorius
		EBITDA	Mln.	≥9	≥13	≥17	≥23	Finansų ir administravimo departamento direktorius
		Projektų vykdymas laiku	Proc.	≥80	≥85	85	85	Operacijų ir infrastruktūros dep. direktorius

		Pajamos	mln. Eur	38,49	44,86	49,16	56,46	Komercijos departamento direktorius Aviacinių paslaugų skyrius
		Finansinių skolų santykis su nuosavu kapitalu	Koef.	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	Finansų ir administravimo departamento direktorius
		Bendras saugios veiklos lygis ALoSP ³	Proc.	≥91,6	≥93,6	≥95	≥95	Saugos ir saugumo departamento direktorius
		Aviacijos saugumo lygis ALoSecP	Proc.	≥85,43	≥87,43	≥89	≥90	Saugos ir saugumo departamento direktorius
Tarptautiniu mastu pripažįstamos kompetencijos, užtikrinančios efektyvią oro uostų veiklą ir plėtrą	Veikti vieningai ir ambicingai valdant skirtingas partnerystes	Darbuotojų įsitraukimo indeksas	Proc.	63	65	67	69	Generalinis direktorius, Teisės, personalo ir administravimo sk. vadovas
		Darbuotojų kvalifikacijos užtikrinimas ⁵		≥97	≥100	≥100	≥100	Teisės personalo ir administravimo sk. vadovas
Patrauklūs rinkos lyderiams ir leidžiantys įgyvendinti abipusiai naudingus verslo modelius	Būti atvirais ir nešališkais kuriant patrauklių aplinką verslui	Partnerių pasitenkinimo indeksas („vyksta sklandus bendradarbiavimas, 5-balėje skalėje 4 ir 5 įvertinimai)	Proc.	75	77	79	80	Komercijos departamento direktorius
		Aviacinės ir neaviacinės pajamos, gaunamos iš „MRO“ ir krovinių aptarnavimo veiklų („Cargo“)	mln. Eur	„MRO“ – 1,36 „Cargo“ – 1,77	„MRO“ – 1,33 „Cargo“ – 1,99	„MRO“ – 1,37 „Cargo“ – 2,00	„MRO“ – 1,40 „Cargo“ – 2,10	Komercijos departamento direktorius Aviacinių paslaugų skyrius
		Keleivių sk.	Mln.	4,2	5,9	6,8	7,5	Gen. direktorius, Aviacinių paslaugų sk. vadovas

Išaugęs visuomenės palaikymas oro uostų plėtrai, kaip kertiniam ekonomikos varikliui	Būti Lietuvos augimo ir klestėjimo sparnais	CSR and sustainability ataskaitos vertinimas	Balas	A+	A+	A+	A+	Gen. direktorius, Komunikacijos sk. vadovas
		Triukšmo poveikis ⁶	Km2	VNO <=1,23/5,24 KUN <=0,62/1,23 PLQ <=0,51/1,45	VNO <=1,23/5,24 KUN <=0,62/1,23 PLQ <=0,51/1,45	VNO <=1,23/5,24 KUN <=0,62/1,23 PLQ <=0,51/1,45	VNO <=1,23/5,24 KUN <=0,62/1,23 PLQ <=0,51/1,45	Operacijų ir infrastruktūros dep. direktorius

14.2. COVID-19 įtaka įmonės veiklos tęstinumui

2020 m. pradžioje prasidėjusi pasaulinė COVID-19 krizė pakirto visą aviacijos sektorių. 2021 m. keleivių srautai I pusmetį vis dar buvo mažesni nei planuota, tačiau II pusmetį, aktyvėjant skiepavimo tempams bei mažėjant apribojimų keleiviams, įmonės pajamos didėjo ir pasivijo I pusmečio skirtumus.

Atsižvelgiant į pagrindinius artimiausio laikotarpio iššūkius, buvo įvertintos kritinės sritys, į kurias būtina koncentruotis, siekiant užtikrinti bendrovės veiklos tęstinumą ir pasiruošti laikotarpiui, kuomet bus panaikinti pagrindiniai, keliones ribojantys išoriniai veiksniai. LOU parengė veiklos tęstinumo planą, išskirdama finansinius, veiklos ir administracinius prioritetus. Planą siekiama įgyvendinti iki 2022 m. III ketvirčio.

Vertinant įmonės veiklą COVID-19 kontekste, 2019 m. laikomi atskaitiniais ir palyginamaisiais metais – visas aviacijos sektorius siekia sugrįžti prie šių metų veiklos rezultatų.

AVIACINĖ VEIKLA

2019 m. COVID-19 pandemija iš esmės paveikė aviacijos sektorių visame pasaulyje. IATA (*International Air Transport Association*) skelbia, kad 2022 m. prognozuojamas 39 proc. keleivių srauto ir 11,6 mlrd. USD pajamų netekimas. Bendras nuostolis 2020 - 2022 m. periodu tikimasi, kad neviršys 201 mlrd. USD.

Remiantis tarptautinių aviacijos industrijos organizacijų IATA ir ACI Europe duomenimis ir prognozėmis, tarptautinių keleivių srautų grįžimo į 2019 m. lygį tikimasi 2023–2025 m. priklausomai nuo kontinento. Pasaulinės aviacijos prognozės kiek optimistiškesnės nei Europos. Oro bendrovės, vykdančios veiklą LOU, prognozuoja keleivių srauto sugrįžimą į 2019 m. lygį 2022 m. pabaigoje. Aviacijos analitikai prognozuoja, kad realus rinkų atsistatymas po šios aviacijos krizės galimas tik sukūrus COVID-19 vakciną ir šalims panaikinus saviizoliacijos reikalavimus bei kitus keliavimo ribojimus, iki tol atsistatymas vyks lėtai. Pasibaigus krizei oro bendrovės privalės efektyvinti išlaidas, t. y. iš naujo įvertinti kiekvienos krypties potencialą.

LOU taip pat patiria ženklų neigiamą COVID-19 viruso įtaką savo veikloje. Dėl koronaviruso plitimo sukeltų pasekmių Įmonė jau nuo 2020 m. kovo mėn. vidurio negauna didžiosios dalies aviacinių pajamų. Įmonės aviacinės pajamos tiesiogiai priklauso nuo vykdomų skrydžių ir oro susisiekimu keliaujančių keleivių skaičiaus. Remiantis 2021 m. spalio mėn. prognozėmis, keleivių srautas Įmonės valdomuose oro uostuose 2022 m., lyginant su 2019 m., bus mažesnis 35 proc, o skrydžių srautas 21 proc.

Panaikinus keliavimo ribojimus ir pradėjus atkurti iki pandemijos buvusias skrydžius, skrydžiai iš Lietuvos oro uostų ir į juos nebus prioritetas daugeliui oro vežėjų: tikėtina, kad žemų kaštų oro bendrovės, visų pirma, skrydžius atkurs į pelningiausias kryptis, o kitų šalių nacionalinės oro bendrovės, gavusios savo valstybių finansavimą, pirmiausia sieks užtikrinti savo šalių pasiekiamumą oro transportu. Atsižvelgiant į tai, yra numatyti pagrindiniai uždaviniai, siekiant atstatyti aviacinę veiklą Lietuvos oro uostuose ir sugrąžinti 2019 m. aviacinės veiklos apimtį:

1. Strategiški svarbių kryptų atkūrimas, naujų kryptų pritraukimas, jų vystymas ir išlaikymas. Lietuvos pasiekiamumo oro transportu gerinimas, siekiant užtikrinti tiesioginį susisiekimą (skrydžius) tarp Lietuvos ir pagrindinių finansų bei turizmo centrų Europoje. Palankios Lietuvos investicinės, tarptautinės prekybos ir atvykstantojo turizmo aplinkos formavimas. 2022 m. planuojama pasiekti mažiausiai 65 proc. keleivių srauto, kuris buvo 2019 m.;
2. Aviacinių pajamų, kurios padengtų įmonės pastovius ir veiklai vykdyti būtinus kintamus kaštus, atstatymas. Augantis skrydžių ir keleivių skaičius užtikrins didesnę visų civilinės aviacijos srityje veikiančių ūkio subjektų paslaugų paklausą ir, atitinkamai, šių subjektų gautinas pajamas. 2022 m. bus siekiama uždirbti viso 22 mln. EUR aviacinių pajamų, kas reikštų 77 proc. 2019 m. aviacinių pajamų lygio.
3. Papildomas finansavimas, skrydžių skatinimo portfelio didinimas. Šiam tikslui pasiekti galėtų būti naudojamos jau taikomos skatinimo programos ir mechanizmai bei, atsižvelgiant į LR ir ES reguliavimą, pritaikomi nauji mechanizmai, taip pat partnerių parama. Papildomas finansavimas yra gyvybiškai svarbus, siekiant paskatinti oro bendroves atidaryti ir vystyti strategiškai svarbias kryptis. VĮ Lietuvos oro uostai šias priemones vystytų ir pritaikytų bendradarbiaujant su kitomis suinteresuotomis šalimis: „Investuok Lietuvoje“, „Keliau Lietuvoje“, LR Susisiekimo ministerija, LR Ekonomikos ir inovacijų ministerija, GO Vilnius, Kaunas IN, Klaipėdos regiono savivaldybių asociacija ir kt. organizacijomis.

Po COVID-19 pandemijos panaikinus asmenų judėjimo ribojimus oro transportu Europos mastu ir atnaujinus reguliarius skrydžius, tikėtina, kad paklausa kelionėms turėtų ženkliai didėti. Todėl, atsižvelgiant į koronaviruso sukeltus padarinius, spartus aviacinės veiklos atstatymas ir pasiūlos užtikrinimas būtų svarbi investicija į šalies ekonomikos atsigavimą po COVID-19 bei vystymą, kadangi aviacijos sektorius turi tiesioginę koreliaciją ir įtaką Lietuvos ekonomikai, ypač užsienio investicijų, turizmo, gamybos (eksporto) sektoriams ir tarptautinėms verslo galimybėms. Tarptautinės oro uostų tarybos (ACI Europe) duomenimis, Lietuvos oro uostai prie Lietuvos BVP prisideda 2,5 proc.

SĄNAUDŲ OPTIMIZAVIMAS

Veiklos atstatymo po pandemijos laikotarpiu ypatingai svarbu optimizuoti sąnaudas. Siekiant užtikrinti finansinį tvarumą, bus imamasi šių veiksmų:

- iki minimalaus lygio optimizuojamos sąnaudos, užtikrinant aviacijos saugumą, išlaikant būtinąją teikiamų paslaugų kokybę ir oro uostų veiklos funkcionalumą iki 2022 m. vasaros sezono, kuomet yra tikėtinas ženklesnis oro uostų veiklos atsigavimas;
- maksimaliai mažinamos kintamosios sąnaudos.

TEIGIAMA EBITDA 2021 m.

- siekiama tvaraus veiklos tęstinumo išlaikant oro uostų konkurencingumą;
- teigiama EBITDA svarbi tam, kad būtų užtikrintas minimalus finansinis pajėgumas būtinųjų investicijų ir veiklos finansavimui;
- finansinis LOU pajėgumas yra ženkliai sumažėjęs, todėl būtinas valstybės palaikymas ir papildomas finansavimas, pasinaudojimas ir institucinių bankų paskolomis;

KROVINIŲ GABENIMO INFRASTRUKTŪROS IR ORLAIVIŲ REMONTO INDUSTRIJOS (MRO) PLĖTRA

Siekiant pritraukti investuotojus į Kauno oro uostą, LOU 2021–2024 m. laikotarpiu yra numatoma toliau tęsti 2020 m. išvystytą, orlaivių remonto industrijos plėtrai pritaikytą, sklypų aktyvių pardavimų veiklas. Šiuo metu turimi du laisvi sklypai (2020 m. įgyvendintas MRO infrastruktūros vystymo projektas), kuriuose gali įsikurti du dviejų ir trijų „bay“ dydžio orlaivių remonto angariai. Į oro uostą pritraukus pirmąjį orlaivių dažymo angarą, bus siekiama toliau plėsti šalies MRO industrijos kompetencijas, susijusias su bazinės orlaivių priežiūros paslaugų veikla, apimančia orlaivių fiuzeliažų, variklių, važiuoklių ir komponentų priežiūrą bei remontą. Įmonė ir toliau sieks MRO paslaugų plėtros ir MRO klasterio kūrimo Kauno oro uoste.

Krovinių gabenimo infrastruktūros plėtra taip pat numatoma Vilniaus ir Kauno oro uostuose, investuotojams bus siūlomi žemės sklypai, kurie leistų vykdyti oro krovinių vežimo veiklą, užtikrinant patogų krovinių paskirstymą žemės transportu. Taip pat, vykdomos derybos su krovinių skrydžių oro bendrovėmis siekiant didinti pervežamų krovinių apimtį Lietuvos oro uostuose.

Siekiant plėtoti krovinių gabenimo veiklą bus papildomai vertinama galimybė vystyti plėtrą ir su LOU oro uostuose veiklą jau vystančiomis logistikos bendrovėmis. Bus analizuojama šios partnerystės kuriama pridėtinė vertė LOU bei atitikimas norminiams teisės aktams.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Svarbiausių žmogiškųjų išteklių išlaikymas:

- vertinamos turimos kompetencijos ir jų svarba tiek kasdienių operacijų užtikrinimui, tiek veiklos atstatymo plano įgyvendinimo laikotarpiui ir tolimesnei LOU veiklai;
- sudarius kritinių kompetencijų sąrašą, bus siekiama užtikrinti, kad šios kompetencijos būtų išsaugomos – rengiami pakeičiamumo bei darbuotojų ugdymo planai;
- siekiant didesnio veiklos efektyvumo, bus vertinama galimybė dalį šiuo metu Įmonės vykdomų funkcijų perduoti trečiosioms šalims.

Darbuotojų įsitraukimo išlaikymas ir didinimas:

- palaikoma nuolatinė komunikacija su darbuotojais apie priimamus sprendimus bei planuojamus pokyčius;
- didelis dėmesys bus skiriamas darbuotojų motyvacijos palaikymui: atliekant nuomonės tyrimus dažniau bus stebima darbuotojų savijauta; organizuojami renginiai virtualioje aplinkoje, siekiant stiprinti komandos jausmą; organizuojami vertybių stiprinimo renginiai;

Siekiant įgalinti darbuotojus, stiprinamas jų dalyvavimas įmonės valdyme: suteikiamos didesnės atsakomybės LOU veiklos procesuose, biudžeto valdyme, jie įtraukiami į svarbių sprendimų priėmimą.

Siekiant išsaugoti kritines kompetencijas, bei optimizuoti įmonės sąnaudas, nuo 2021 m. sausio 1 d. pakeista įmonės struktūra. Naujoje struktūroje sumažintas vadovų bei darbuotojų skaičius, apjungtos skirtingos veiklos:

- Panaikintos Filialų direktorių pozicijos
- Panaikintas Plėtros departamentas

- Įsteigtas Operacijų ir infrastruktūros departamentas, kuriame koncentruojamas trijų oro uostų valdymas, bei naikinamo Plėtros departamento veiklos;
- Panaikintas Finansų departamentas.
- Įsteigtas Finansų ir administravimo departamentas, kuriame apjungiamos teisės, personalo, administravimo, veiklos procesų ir rizikų valdymo, komunikacijos, bei naikinamo Finansų departamento veiklos;
- Komercijos departamente apjungti Keleivių patirties valdymo ir Labai svarbių asmenų aptarnavimo skyriai.
- Saugos ir saugumo departamentuose apjungti atskiri Kauno ir Palangos skyriai.

VEIKLOS ATSTATYMO PLANO KRYPTYS IR TIKSLAI

Veiklos atstatymo plano kryptys ir tikslai išskiriami pagal suinteresuotąsias šalis. Juose apibrėžiama, kur, siekiant atstatyti įmonės veiklą, skiriamas didžiausias bendrovės dėmesys. Įvardintos kryptys ir tikslai prioritetais numatomi trims aviaciniams sezonams (iki 2022 m. spalio mėn.)

30 LENTELĖ. Atsigavimo periodo tikslai 2020–2022 m.

	Klientai	Kolegos	Partneriai		Akcininkas
			AVIA	NEAVIA	
Kryptys	Infrastruktūra COVID-19 testai oro uoste Komunikacija	Komunikacija Įsitraukimo didinimas „Key“ kompetencijos Veiklos atstatymas	Skrydžių skatinimas Papildomas finansavimas, skrydžių skatinimo portfelio didinimas Skrydžių atstatymas ir plėtra S21	Rizikų ir galimybių vertinimas Esamų partnerių analizė ir naujų paieška Pagalbos priemonių rengimas	Finansavimo užsitikrinimas Infrastruktūros vystymo tęstinumas Saugos lygio užsitikrinimas
Tikslai	4,5 mln. Keleivių Mėnesinis keleivių skaičius grįžta į 2019 m. lygį	Įgalinimas, įsitraukimo rodiklis – 60% „Key“ kompetencijų išsaugojimas – 100%	22 mln. EUR aviacinių pajamų Atstatytas minimalius poreikius atitinkantis dažnis su strategiškai svarbiais hub'ais 100% kriterijų atitinka saugumo chartijai	12 mln. Eur neaviacinių pajamų Strateginių neaviacinių partnerių užtikrinimas (VNO+KUN+PLQ) „Duty Free“ > 1+1+1 Kitos prekybos vietos > 4+1+1 Maitinimas + pardavimo automatai (ang. Vending) > 3+3+2 Autonuoma > 7+7+7 Parkingas > 1	2022 m. siektina 5% EBITDA marža Kaštai iki atsistatymo neviršija patvirtinto lygio.

15. Darnumas

15.1.1. LTOU darnumo politika

LOU pozicija – savo veikloje vadovaujasi Lietuvos oro uostų Darnumo politika bei Įmonės darnumo strategija (pateikiama įmonės interneto svetainėje).

Pasitvirtinus LOU veiklos strategiją iki 2030 metų, per 2021 m. III ir IV ketvirtį buvo atlikti pirmieji naujos LOU darnumo strategijos rengimo darbai. Baigiantis 2021 metams įgyvendinti šie etapai:

- **Situacijos vertinimas**
  - Darnumo tendencijų vertinimas
  - Gerosios užsienio oro uostų praktikos („Heathrow“, Rygos, Kopenhagos, Talino oro uostai bei įmonės, valdančios oro uostų grupes: „Royal Schiphol group“, „Avinor“, „Swedavia“, „Finavia“)
  - LOU suinteresuotų šalių lūkesčiai
  - LOU darnumo veiksnių SSGG analizė
- LOU darnumo strategijos kryptys

Ruošiant naują LOU Darnumo strategiją buvo pasiteikti ir vertinami šie dokumentai ir duomenys: Jungtinių tautų organizacijos (toliau JTO) Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m., Europos žaliasis kursas, ES Taksonomija, pasirinktų užsienio šalių oro uostų socialinės atsakomybės ataskaitos ir viešai pateikiama informacija, LR Susisiekimo ministerijos lūkesčių laiškas (2020 m.), Įmonės 2018–2028 m. Aplinkosaugos strategija, 2020 m. socialinės atsakomybės ataskaita, LTOU strateginis veiklos planas 2021–2024 m., VVĮ gerosios valdysenos klausimynas, darbuotojų įsitraukimo tyrimai, klientų NPS tyrimai, partnerių NPS tyrimai, LOU darbuotojų kokybiniai interviu, bendruomenių skundai. Atsižvelgta ir į VĮ Lietuvos oro uostai siekį tarptautiniu lygmeniu vadovautis darnaus vystymosi principais. Tai yra, 2016 m. spalio 31 d. Oro uostų tvarumo deklaracija, pasirašyta kartu su kitais tarptautiniais oro uostais – Čikagos, Dalaso, Romos, Amsterdamo Šipholio, Niujorko Džono F. Kenedžio (JFKIAT), Londono Hitrou, Londono Getviko ir kitais. Pagrindinis šios deklaracijos siekis – stiprinti tvarių ir atsparių oro uostų sistemą visame pasaulyje bendradarbiavimu, skaidrumu, inovacijomis ir dalyvavimu. Taip pat ir tai, kad 2021 m. Lietuvos oro uostai prisijungė prie Europos oro uostų iniciatyvos „Net Zero“, kuria įsipareigojo nulinę anglies dvideginio (CO₂) taršą pasiekti iki 2050 metų.

15.1.2. Geroji užsienio šalių praktika

Prieš siekiant įvertinti įmonės daromą poveikį buvo atlikta geroji užsienio šalių oro uostų praktika. Analizei buvo pasirinkti „Heathrow“, Rygos, Kopenhagos, Talino oro uostai bei įmonės, valdančios oro uostų grupes: „Royal Schiphol group“, „Avinor“, „Swedavia“, „Finavia“. Rygos ir Talino oro uostai analizei yra tinkami dėl regioninio artumo LTOU bei panašaus dydžio. Kopenhagos oro uostas pasirinktas dėl partnerystės su LTOU darnumo projekte „ALIGHT“. „Heathrow“ oro uostas ir Šipolio grupė į analizę įtraukti kaip vieni didžiausių Europos oro uostų, turinčių ypač ambicingų tikslų darnumo srityje ir jau kurį laiką čia rodančių lyderystę.

Svarbu pažymėti, kad gerųjų užsienio praktikų analizė atskleidžia, jog darnumo strategijų tikslas – išsikelti ambicingus tikslus, kurie motyvuotų per tam tikrą laikotarpį aplinkosaugos, įvairovės, žmogaus teisių ir kitose srityse pasiekti daugiau, nei įpareigoja įstatymai ar tarptautiniai reguliavimai. Tai taip pat pritaikoma ir Lietuvoje.

Didžiausias dėmesys analizuotų oro uostų darnumo strategijose skiriamas **aplinkosaugos kryptims**.

Taip pat oro uostai, galvodami apie išaugšiančius keleivių srautus, planuoja ir jų poreikius atitinkančią plėtrą: infrastruktūra turi būti tvari, pritaikyta žmonėms su negalia, susisiekimas matomas kaip kertinis ekonomikos veiksnys. Ryški strateginė sritis – **ekonomikos įgalinimas**, plėtojant tarptautinius verslo ryšius, prekybą, ypač įtraukiant SVV ir vietinį verslą.

Svarbų vaidmenį vaidina ir **draugiška kaimynystė**, turinti įtakos ne tik oro uostų įvaizdžiui, bet ir ateityje priimamų sprendimų sklandumui: siekiama tiesiogiai įtraukti vietines bendruomenes ir spręsti vieną didžiausių jas lydinčių nepatogumų – orlaivių skleidžiamo triukšmo problemą. Ryšys su bendruomenėmis stiprinamas ir per neformalius susitikimus, pilietines iniciatyvas ir darbuotojų savanorystę bendruomenėse.

Daug dėmesio darnumo strategijose skiriama **darbuotojų gerovei**: saugiai darbo aplinkai, jų fizinei ir emocinei sveikatai, karjeros galimybėms, įvairovės puoselėjimui tarp darbuotojų

15.1.3. LOU suinteresuotų šalių lūkesčių analizė

Ruošiant Suinteresuotos šalys įtrauktos į darnumo strategijos kūrimo procesą ne tik, kad užtikrinti, jog strategijos kryptys bus visapusiškesnės, bet ir siekiant palaikyti gerus santykius su suinteresuotomis šalimis, išvengti galimų rizikų ateityje, imantis strategijos įgyvendinimo. Suinteresuotų šalių įtraukimas yra geroji darnumo veiklų vystymo praktika, rekomenduojama tokių pripažintų tarptautinių darnumo standartų kaip Pasaulinės atskaitingumo iniciatyvos (angl. Global Reporting Initiative), AA1000 Suinteresuotų šalių įtraukimo standarto (angl. AA1000 Stakeholder Engagement Standard) ir kitų tarptautinių institucijų gairėse.

Akcininko lūkesčiai

LTOU yra valstybės valdoma įmonė, kurios akcininkas, įgyvendinantis įmonės savininko teises ir pareigas, yra Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerija (SUMIN). Šaltinis, kuriuo remtasi, siekiant identifikuoti SUMIN, kaip suinteresuotosios šalies, lūkesčius – 2020 m. Lūkesčių raštas, tvirtinamas ketveriems veiklos metams. Lūkesčių rašte SUMIN išskiria finansinius ir nefinansinius lūkesčius bei iškelia tokius pagrindinius veiklos tikslus LTOU: 1) Vystyti saugią ir efektyvią oro uostų infrastruktūrą; 2) Gerinti pasiekiamumą, plečiant konkurencingų krypčių tinklą ir paslaugų įvairovę; 3) Gerinti valstybės įvaizdį, kuriant patrauklią aplinką verslui

Identifikuotos keturios kryptys, iš kurių matyti, kad SUMIN, kaip LTOU akcininkas, didžiausią prioritetą skiria infrastruktūrai, veiklos efektyvumui, verslo aplinkos gerinimui ir Lietuvos bei įmonės įvaizdžio stiprinimui. Vienas lūkestis, būdingas specifiškai SUMIN – juridinės formos keitimas iš valstybės įmonės į akcinę bendrovę – priskirtas veiklos efektyvumo gerinimui, kadangi būtent to siekiama keičiant juridinę formą.

Partnerių lūkesčiai

LTOU partneriai – tai oro uoste įsikūrę prekybininkai, maitinimo, automobilių nuomos, transporto („Lietuvos geležinkeliai“, „Unipark“, pavėžėjai, taksi), antžeminio aptarnavimo ir kitų paslaugų keleiviams teikėjai, oro linijų bendrovės, žemės nuomos partneriai, institucijos, reguliuojančios veiklą, bei savivaldybės, maršrutų rėmėjai. Tam, kad būtų tiksliausiai įvardyti partnerių lūkesčiai, ši suinteresuotų šalių grupė yra išskaidoma į avia partnerius (oro linijos), neavia partnerius (maitinimo, prekybos, nuomos paslaugų teikėjai) ir savivaldas bei valstybines institucijas, veikiančias oro uostuose (muitinė, VSAT, policija ir kt.). Siekiant išsiaiškinti jų lūkesčius buvo atliktas partnerių NPS tyrimas bei giluminiai interviu su darbuotojais, tiesiogiai dirbančiais su šia suinteresuota šalimi.

Avia partneriai. Šių partnerių grupės ryškiausiai išreikštas poreikis – įsipareigojimų vykdymas (užtikrinant reikalingas priemones sklandžiai veiklai: būtina infrastruktūra ir paslaugos, orlaivių ir planuojamų keleivių srautų aptarnavimui).

Jiems taip pat aktuali aiški komunikacija. Specifinis šios grupės lūkestis – finansinė parama, ypač skatinant naujas kryptis. Šis lūkestis ypač sustiprėjo pandemijos metu.

Neavia partneriai. Neavia partneriai detaliau skirstomi į tiekėjus ir partnerius, perkančius paslaugas iš LTOU. Tiek tarp tiekėjų, tiek tarp paslaugas iš LTOU perkančių partnerių, dominuoja lūkestis sklandžiai veiklai, skaidrumui, įsipareigojimų vykdymui, aiškiai komunikacijai. Tiekėjai dėl žaliųjų pirkimų išsako dvejopą nuomonę, yra tiek puoselėjančių lūkesčius, kad įmonė turėtų daugiau žaliųjų pirkimų, kita tiekėjų grupė norėtų vėlinti šių pirkimų taikymą.

Instituciniai partneriai. Tarp institucinių partnerių lūkesčių dominuoja ekonominiai, besisiejantys su veiklos efektyvumu ir procesų sklandumu, aiškia komunikacija, ekonominių kaštų taupymu, plėtra. Aplinkosaugos srityje įvardijami lūkesčiai tvariai plėtrai, darniai veiklai ir efektyviai naudojamai energijai. Socialiniuose lūkesčiuose dominuoja saugumo užtikrinimas, darbuotojų sveikata ir kompetencijos bei patrauklus darbdavio įvaizdis. Per visas tris sritis persipina lūkestis darniai veiklai.

Darbuotojų lūkesčiai.

LTOU periodiškai matuoja darbuotojų įsitraukimo indeksą. Ši informacija buvo pasitelkta, identifikuojant kolegų, kaip suinteresuotosios šalies, lūkesčius. Darbuotojų lūkesčiai susideda iš dviejų stambesnių grupių: ekonominių ir socialinių. Ekonominių grupėje pagrindinis lūkestis – efektyvi veikla. Jis apima ir bendradarbiavimą su kolegomis, efektyvų informacijos dalijimąsi, pasitikėjimą iš aukščiausio lygio vadovų. Socialinių lūkesčių grupėje išskirtini: bendravimas su kolegomis, darbdavio įvaizdis, emocinė sveikata, kompetencijų tobulinimas ir karjeros galimybės, prasmė darbe bei sąžiningas atlyginimas. Tarp lūkesčių, kuriems darbuotojai norėtų, jog būtų skirta daugiau dėmesio – karjeros galimybės, sąžiningas atlyginimas, motyvacija, efektyvi veikla (dalijimasis informacija ir bendradarbiavimas).

Klientų lūkesčiai.

Pagrindinis informacijos šaltinis nustatyti klientų lūkesčiams – klientų apklausų rezultatai (NPS tyrimai). Klientų vertinimu, yra patenkinami bendri trijų oro uostų klientų lūkesčiai, susiję su oro uostų infrastruktūra (lengva orientacija, skrydžių informacijos ekranai, švara, laukimo vietų patogumas, tačiau per mažas maitinimo ir prekybos paslaugų asortimentas, sklandus aptarnavimas patikros punktuose), aptarnavimo kokybė (taip pat sklandus aptarnavimas patikros punktuose), susisiekimu su oro uostu viešuoju transportu (išskyrus Palangą). Klientai pakankamai aukštai vertina saugumo ir pasų kontrolės patikrų sklandumą. Klientams teigiamai vertinant patalpų švarą, jie pasigenda informacijos apie rūšiavimo galimybes. Iš sričių, neatitinkančių klientų lūkesčių, išskiria maitinimo ir prekybos ir paslaugų asortimentas bei šių vietų vertė už pinigus, susisiekimas viešuoju transportu (Palangoje) bei automobilių stovėjimo paslaugos (Vilniuje).

Visuomenės lūkesčiai

Visuomenė, kaip suinteresuotoji šalis, nėra vienalytė, turi skirtingas patirtis, pajamas, pomėgius ir pažiūras. Bendros tendencijos atskleidžia, jog plačioji visuomenė itin aktyviai naudojasi oro transportu – 2019 m. visame pasaulyje oro transportu keliavo apie 4,5 milijardo keleivių, prognozuojama, kad įveikus koronaviruso pandemijos iššūkius, šie skaičiai ateityje stipriai augs. Tačiau stiprėjantis diskursas apie klimato kaitą, griežtėjantis reguliavimas taršai didina žmonių sąmoningumą apie darnumą, todėl visuomenė vis daugiau dėmesio skiria darnumui, besirinkdama prekes ar paslaugas. Augantį visuomenės lūkestį darnumui atskleidžia ir tarptautiniai tyrimai. Sparčiai populiarėja darnus investavimas, darnumas tampa kertiniu aspektu, renkantis darbdavį, o ir pati darnumo sąvoka tampa suvokiama plačiau, apimant ne tik aplinkosaugos klausimus, bet ir socialines, ekonomines temas. Taigi, galima teigti, kad visuomenė išreiškia ypač stiprų lūkestį darnumui, o šis lūkestis, taikomas ir oro uostams, ateityje tik stiprės.

Siekiant išsiaiškinti šios suinteresuotos šalies lūkesčius, buvo įvertinti ir bendruomenių skundai, kurie atspindi šiek tiek mažesnės grupės lūkesčius. Juose dažniausiai skundžiamasi dėl orlaivių keliamo triukšmo. Apibendrinti LOU suinteresuotų šalių lūkesčiai pateikiami žemiau esančioje lentelėje.

Akcininkas	Klientai	Partneriai	Darbuotojai	Visuomenė
Efektyvi veikla	Aptarnavimo kokybė	Sklandi veikla	Motyvacija	Triukšmo mažinimas
Verslo aplinkos gerinimas	Susisiekimas	Įsipareigojimų vykdymas	Bendravimas su kolegomis	Atvira abipusė komunikacija
Infrastruktūra	Poreikius atitinkanti infrastruktūra	Specialistų įgūdžių stiprinimas	Prasmė darbe	Savanoriška grąža
Lietuvos ir įmonės įvaizdžio gerinimas	Saugumas	Užtikrinta reikalinga infrastruktūra ir paslaugos	Darbdavio įvaizdis	Patikima informacija
		Finansinė parama	Emocinė sveikata	Bendradarbiavimas
		Skaidrumas	Kompetencijų tobulinimas ir karjeros galimybės	Įmonės atstovų pasiekiamumas
		Operatyvi pagalba ir informacija	Sąžiningas atlyginimas	Vertė ekonomikai
		Atvira, proaktyvi komunikacija	Efektyvi veikla	
		Energijos efektyvumas		
		Saugumas		
		Darni plėtra		
		Darbdavio įvaizdis		
		Darbuotojų sveikata ir kompetencijos		
		Finansinė parama (via partneriai)		

15.1.4. LOU darnumo strategijos kryptys

Naujoji LOU Darnumo strategija suformuota trimis strateginėmis darnumo kryptimis (aplinkosauga, socialinė sritis, ekonomikos sritis), kurias sudaro keturiolika tarpusavyje glaudžiai susijusių darnumo aspektų. Strateginės darnumo

kryptys – tai ilgo laikotarpio prioritetai, kurie padeda įmonei darniai siekti savo veiklos strategijos tikslų ir našumo rodiklių.

Susijusi sritis	Darnumo aspektai	JTO Darnaus vystymosi tikslai, atitinkantys darnumo aspektus
Aplinkosauga	ŠESD emisijų mažinimas (įskaitant ir patogų darnų antžeminį susisiekimą, energetinį efektyvumą, žaliaja energija varomus oro uostus)	
Aplinkosauga	Žiedinės ekonomikos principais besivadovaujantys oro uostai	
Aplinkosauga	Dirvožemio, vandens ir aplinkos tausojimas	
Socialinė sritis	Draugiška kaimynystė	
Socialinė sritis	Triukšmo mažinimas	
Socialinė sritis	Aiški ir efektyvi komunikacija	
Socialinė sritis	Darbuotojų gerovė	
Socialinė sritis	Įvairovės puoselėjimas	
Ekonomikos sritis	Patogus susisiekimas su didžiausiais tranzitiniais oro uostais	
Ekonomikos sritis	Tvarių pirkimų plėtra	
Ekonomikos sritis	Tvari (infrastruktūros) plėtra	
Ekonomikos sritis	Saugos kultūra	

Ekonomikos
sritis

Klientų patirties gerinimas

Ekonomikos
sritis

Atvykstamojo keleivių srauto skatinimas

Naujos LOU darnumo strategijos pagrindas – Lietuvos oro uostų veiklos strategija 2030 bei JTO Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. standartai, kuriuose numatyti patys bendriausi darnaus vystymosi tikslai. Žemiau pateikiamoje lentelėje pateikiama, kaip numatyti darnumo aspektai siejasi su LOU veiklos strategijoje 2030 numatytais strateginiais rodikliais.

	APLINKOSAUGINĖ			SOCIALINĖ					EKONOMINĖ					
	ŠESD mažinimas	Žiedinė ekonomika	Dirvožemis, vanduo, aplinka	Draugiška kaimynystė	Triukšmo mažinimas	Aiški ir efektyvi komunikacija	Darbuotojų gerovė	Išvairios puoselėjimas	Susisiekimas su tranzitiniais oro uostais	Tvartų plėtra	Tvartų (infrastruktūros) plėtra	Saugos kultūra	Klientų patirties gerinimas	Atvykstamojo srauto skatinimas
KLIENTAI														
ASQ						X						X	X	
Lojalių oro uostams keleivių rodiklis						X						X	X	
Krypčių skaičius									X					
Atvykstamojo kel. srauto dalis														X
Pasiekiamumas („Connectivity“)									X					
AKCININKAS														
EBITDA marža (2020 m.)														
ROE (2020 m.)														
Oro uostų pajėgumų/pralaidumo											X	X		
KOLEGOS														
Darbuotojų įsitraukimo indeksas							X	X						

EBITDA per darbuotoją (tūkst.eur)															
PARTNERIAI															
NPS partnerių pasitenkinimas						X									
Keleivių sk.															X
Pajamos iš „MRO“ ir krovinių															
Avia vs. Neavia pajamų santykis															
VISUOMENĖ															
Darnumo ataskaitos vertinimas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Poveikis BVP										X					X
CO2 poveikis	X														
Triukšmo poveikis				X	X										

Darnumo aspektai prioritetizuojami pagal LTOU poveikį konkrečioje srityje, suinteresuotų šalių lūkesčius, srities įtaką LTOU veiklai, jau pasiektą įdirbį tam tikroje srityje, vertinant galimybes, kiek srityje galima nuveikti daugiau, nei įpareigoja teisiniai reikalavimai. Kiekvienas aspektas buvo prioritetizuojamas skalėje, kurioje 1 reiškia vidutinį reikšmingumą, o 10 – labai aukštą reikšmingumą.

Vizualiai šį prioritetizavimą atskleidžia reikšmingumo žemėlapis. Reikšmingumo žemėlapis (angl., materiality assessment, materiality matrix) – tai vizualus įrankis, padedantis įmonėms apsibrėžti savo galimybes, sumažinti rizikas, pagerinti suinteresuotų šalių įtraukimą ir užtikrinti darnumo integravimą į verslo strategiją. LTOU reikšmingumo žemėlapis sudarytas, remiantis Pasaulinės atskaitingumo iniciatyvos (angl. Global Reporting Initiative) standartu.

Svarbu pabrėžti, kad visos darnumo kryptys reikšmingumo žemėlapyje yra svarbios, o vidutinio reikšmingumo suteikimas nereiškia, kad LTOU nedės pastangų šios kategorijos kryptims išpildyti.

Dokumente toliau pateikiama bendrovės 2021 metais vykdyta veikla ir įgyvendinti projektai. LOU naują darnumo strategiją planuojama detalizuoti taktiniame lygmenyje 2022 metais.

Šiuo metu LOU veikdama darnumo srityje remiasi JTO Darnaus vystymosi tikslų standartais (angl. *UN Sustainable Development Goals*; sutr. – *SDG*).

15.2. Aplinkos apsauga

(© JTO)

15.2.1. Įmonės politikos aplinkosaugos srityje

2015 m. Vilniaus oro uostas pirmasis iš trijų deklaravo savo įsipareigojimą „kontroliuoti, sumažinti ar kompensuoti neigiamą poveikį aplinkai ir padidinti teigiamą poveikį“, parengdamas ir priimdamas Vilniaus oro uosto aplinkosaugos politiką. Dar tvirtesnį įsipareigojimą laikytis tvarios plėtros principų, įtraukiant ir Kauno

bei Palangos oro uostus, LTOU pademonstravo 2016 m. spalio 16 d. pasirašydami Oro uostų tvarumo deklaraciją, bei 2018 m. pradžioje patvirtindami pirmąją LTOU Aplinkosaugos strategiją, parengtą atsižvelgiant į JTO Darnaus vystymosi tikslus geros sveikatos, švaraus vandens ir sanitarijos, prieinamos ir švarios energijos, darnių miestų ir bendruomenės, atsakingo vartojimo ir gamybos, kovos su klimato kaita, miškų, žemės ir biologinės įvairovės poveikio srityse.

LTOU savo ateitį sieja su 2019 m. Paryžiaus susitarime įtvirtintu Europos žaliuoju susitarimu (angl. *European Green Deal*), kuriuo iškeltas konkretus ir ambicingas tikslas – iki 2050 m. tapti pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu. Kalbant konkrečiai apie aviaciją, ES erdvėje norima iki 2030 m. aviacijos išmetamo CO₂ kiekį sumažinti 55 proc., o iki 2050 m. – 60 proc. Taip pat siekiama, kad 2030 m. aviacija naudotų mažiausiai 5 proc. tvaraus aviacinio kuro (SAF), o iki 2050 m. šis kiekis išaugtų iki 63 proc. 2021 m. LTOU prisijungė prie Europos oro uostų iniciatyvos „Net Zero“, kuria 235 Europos oro uostai įsipareigojo vėliausiai iki 2050 metų pasiekti nulį anglies dvideginio (CO₂) emisijų į aplinką. 91 iš jų, tame tarpe ir LTOU, kartelę sau kelia dar aukščiau – planuoja šį tikslą pasiekti iki 2030 m.

Nors LTOU aplinkosaugos valdymas vyksta daugiausia vadovaujantis savo vidine Aplinkosaugos strategija, orientavimasis į pasauliniu lygiu iškeltus tikslus LTOU padėjo suderinti jos tikslus, priemones bei rodiklius su 2019 m. paskelbta, o 2020 m. atnaujinta ACI Tvarumo strategija (ACI Sustainability strategy). LTOU Aplinkosaugos strategija padengia 5 veiklas iš ACI Tvarumo strategijoje deklaruojamo „subalansuoto veiklos modelio“ aplinkosaugos (klimato kaita, ištekliai, vanduo ir bioįvairovė) ir socialinių (triukšmas) poveikių kryptių. Be šių, LTOU Aplinkosaugos strategijoje kaip atskiros temos yra išskirta Bendruomenė ir komunikacija bei Aplinkosauginis valdymas, tačiau nėra įtraukta vis didesnę svarbą įgaunanti aplinkos oro kokybės tema.

Be tvaraus ir subalansuoto požiūrio į aplinką bei oro uostų veiklos sąlygojamą poveikį aplinkai, neįmanoma ne tik oro uostų plėtra, bet ir šiuo metu vykdomos veiklos palaikymas. Oro uostams keliamas pagrindinis tikslas – pasiekiamumas, kurio įgyvendinimas nulemia augantį skrydžių bei keleivių skaičių, infrastruktūros plėtrą bei dar didesnes aplinkosaugines pasekmes. Oro uostai yra strateginis ir labai gerai matomas objektas, kurio veiklos aplinkosauginius aspektus reglamentuoja ne tik Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktai, tačiau ir Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos dokumentai, industrijos standartai, o oro uostų veiklą stebi tiek nevyriausybinių organizacijų, tiek visuomenė. Tokiomis aplinkybėmis, siekdama būti aplinkosaugine prasme sąmoninga organizacija ir sėkmingai vykdyti bei plėsti savo veiklą, įmonė įsipareigojo identifikuoti bei strategiškai spręsti aplinkosauginius klausimus, tuo pačiu siekdama didinti veiklos efektyvumą, taupyti išteklius bei gerinti įvaizdį ir santykius su suinteresuotomis šalimis.

15.2.2. Rodikliai ir rezultatai

LTOU tikslai pagrindinėse ACI Tvarumo strategijos ir LTOU Aplinkosaugos strategijos temose bei jų įgyvendinimo 2020 m. apžvalga pateikta lentelėje:

Aplinkosauga yra labai plati sritis, apimanti daugelį oro uostų veiklos aspektų, todėl Lietuvos oro uostuose yra stebima gana daug rodiklių. Pagrindiniai jų pateikti lentelėje:

32 LENTELE. Aplinkosaugos rodikliai 2019-2021m.

LTOU Aplinkosaugos KPI (atitinkantys ACI Tvarumo strategijos KPI)	VNO			KUN			PLQ		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021

KLIMATO KAITA									
CO ₂ emisija (Scope 1 ir Scope 2), t	6 987	1 061	Tikslinama	1 873	457	Tikslinama	512	111	Tikslinama
CO ₂ emisija (Scope 1 and 2) keleiviui, kg CO ₂ /keleivį	1.40	0.81	Tikslinama	1.61	1.24	Tikslinama	1.51	0.9	Tikslinama
Žaliosios energijos % bendrame energijos suvartojime	0	66 %	66 %	0	66 %	66 %	0	66 %	66 %
IŠTEKLIAI (ATLIEKOS)									
Atliekų susidarymas, kg/keleiviui	0.072	1.79	0.12	0.306	4.38	0.58	0.148	1.24	0.42
Antrą kartą panaudojamų/perdirbimų atliekų kiekis bendrame sraute, %	13	19.6	20.3	1.5	9.6	3.82	38	14.5	6.33
VANDUO									
Vandens sunaudojimas, m ³ /keleiviui	0.017	0.121	0.019	0.011	0.077	0.019	0.013	0.03	0.019
TRIUKŠMAS (IR BENDRUOMENĖS GYVENIMO KOKYBĖ)									
Žmonių, gyvenančių į viršnorminio triukšmo zoną patenkančiuose pastatuose, skaičius	~414	0	~168	0	0		0	0	0
Viršnorminių triukšmo zonų (dienos/nakties) plotas, km ²	1.23/5.24	0.24/0.39	0.8/3.46	0.62/1.23	0.46/1.12	0.51/1.21	0.51/1.45	0.223/0.948	0.21/0.84
Skundų dėl triukšmo skaičius	12	2	4	0	0	0	0	0	0

Lentelėje pateikiami išteklių (atliekų) ir vandens rodikliai į stebimų rodiklių sąrašą kol kas įtraukti tik dinamikos stebėsenai, ir nėra susieti su siektiniais tikslais. 2022 m. planuojama parengti LTOU Atliekų tvarkymo strategiją, kurioje rodikliai bus susieti su priemonėmis ir siektinu rezultatu.

.Dėl Covid-19 krizės dauguma lentelėje pateiktų 2020 m. rodiklių yra nereprezentatyvūs ir neturėtų būti vertinami. Tai ypač liečia rodiklius, susietus su keleivių skaičiumi (atliekų susidarymas kg/keleiviui, vandens suvartojimas m³/keleiviui, kg CO₂/keleiviui) – nes jam drastiškai sumažėjus, rodiklių vertės ženkliai padidėjo. Kita vertus triukšmo rodikliai yra tiesiogiai susiję su skrydžių skaičiumi, kuriam sumažėjus – mažėja ir viršnorminio triukšmo zonos bei į jas patenkančių pastatų skaičius, taip pat mažėja ir skundų dėl triukšmo. 2021 m., lyginant su 2020 m., skrydžių skaičius didėjo, todėl didesnės ir viršnorminio triukšmo zonos. Kritiškai turėtų būti vertinami ir 2021 m. rodikliai, siejami su skrydžių ir keleivių skaičiumi, kadangi per pirmą pusmetį veiklos apimtys buvo sąlyginai mažos.

Vienas pagrindinių klimato kaitos rodiklių – bendras CO₂ emisijos dydis – tiesiogiai nėra įtakojamas skrydžių skaičiaus (kadangi ACA 1 ir 2 lygyje į vertinimą nėra įtraukiama orlaivių CO₂ emisija), ir mažai įtakojamas

keleivių skaičiaus (nes didžiausios energijos sąnaudos reikalingos oro uosto infrastruktūros palaikymui). Šis rodiklis visuose oro uostuose mažėjo, lyginant 2018 m. ir 2019 m., o 2020 m. sumažėjimą (apie 84 % VNO, 75 % KUN ir 78 % PLQ, lyginant su 2019 m.) nulėmė kilmės garantijos sertifikaty, patvirtinančių, kad LTOU naudojama elektros energija buvo pagaminta iš atsinaujinančių energijos šaltinių, įsigijimas. 2021 m. rezultatai bus gauti 2022 m. kovo mėnesio pabaigoje.

33 LENTELĖ. Kiti aplinkosauginės srities rezultatai

Esama situacija	Kryptis/Tikslas	2021 m. atlikti darbai
KLIMATO KAITA		
Dalyvavimas ACI Airport Carbon Accreditation programoje: VNO – Level 2 Reduction; KUN ir PLQ – Level 1 Mapping	<p>VNO: 2022 m. pereiti į ACA Level 3;</p> <p>KUN ir PLQ: parengti CO₂ mažinimo planą, ir 2022 m. pereiti į ACA Level 2</p> <p><i>Bendroji aviacijos sektoriaus kryptis: iki 2050 metų 0 CO₂ emisijų iš operacijų, kurias gali kontroliuoti oro uostas (Scope 1 ir 2 emisijos)^[1].</i></p> <p><i>Šis tikslas atkartojamas 2020 m. pabaigoje išleistoje ES Transporto strategijoje (EU Sustainable and Smart Mobility Strategy), kuri yra Europos žaliojo kurso^[2] dalis</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - paskaičiuotos VNO, KUN ir PLQ CO₂ emisijos ; - Įgyvendinamas VNO CO₂ mažinimo plano : tęsiama apšvietimo sistemų keitimo į LED programa ; eksploatuojami hibridiniai automobiliai ir pradėta rengti visų oro uostų transporto atnaujinimo programa; eksploatuojama ant naujojo LSA pastato įrengta saulės jėgainė, energiją panaudojant LSA reikmėms; vykdomas pastatų valdymo sistemos diegimas; - Vykdomas VNO ir PLQ peronų rekonstrukcijos, elektrifikuotos orlaivių stovėjimo aikštelės, atsisakant dyzelinių generatorių; - VNO ir PLQ riedėjimo bei PLQ kilimo-tūpimo take įrengti LED žiburiai; - VNO prailgintas riedėjimo takas F ir įrengtas takas Z. - Pradėtas vykdyti elektros energijos kilmės sertifikaty, kuriais patvirtinama, kad 2021 m. VNO, KUN ir PLQ sunaudota elektros energija buvo pagaminta iš atsinaujinančių energijos išteklių, pirkimas; - Rengiamas VNO Suinteresuotųjų šalių planas, kurio tikslas į bendrą CO₂ apskaitą įtraukti oro uoste veikiančių partnerių emisijas; - Atliktas VNO, KUN ir PLQ pastatų ir įrenginių energetinio efektyvumo auditas bei pradėtas vykdyti įrenginių energetinio efektyvumo patikrinimas

APLINKOS ORO KOKYBĖ		
Oro uostų aplinkoje ir aplink oro uostus oro kokybę lemia tokie teršalai, kaip NO _x , KD ₁₀ ir KD _{2,5} , kurie siejami ir su oro uostuose vykdoma veikla. Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostuose šių teršalų koncentracijos nematuojamos; duomenys gali būti gaunami iš stacionarių miesto oro kokybės stočių, tačiau jie neatspindi oro uosto indėlio.	Oro uostų aplinkos oro kokybė turėtų būti matuojama ir gerinama mažinant orlaivių ir oro uostų operacijų sąlygojamus aplinkos oro teršalų išmetimus (<i>Europos žaliasis kursas</i> ³)	Atlikti oro užterštumo matavimai NO _x , KD ₁₀ , KD _{2,5} ir juodąja anglimi VNO aerodromo aplinkoje
IŠTEKLIAI (ATLIEKOS)		
Vykdomas atliekų rūšiavimas/apskaita/tvarkymas ir cheminių medžiagų bei mišinių apskaita remiantis privalomais ES ir LT teisės aktų reikalavimais.	Parengti Lietuvos oro uostų Atliekų tvarkymo strategiją, atsižvelgiant į žiedinės ekonomikos principą <i>ACI Airport Sustainability Strategy iškeltas tikslas – žiedinė ekonomika. 2018 m. ES pradėtas žiedinę ekonomiką įgalinančių teisės aktų paketo atnaujinimas. 2020 m. parengtame žiedinės ekonomikos veiksmų plane (Europos žaliojo kurso³ dalis) pabrėžiama, kad žiedinė ekonomika yra pagrindinė sąlyga klimato neutralumui, ir prie to turi prisidėti visi ekonomikos sektoriai.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Atnaujintas įsakymas dėl Atliekų apskaitos, rūšiavimo, laikinojo laikymo, ženklavimo bei perdavimo jas tvarkančioms įmonėms tvarkos aprašo patvirtinimo; - Atlikti aplinkosauginiai atliekų tvarkymo auditai VNO, KUN ir PLQ; - Įvykdytas naujas atliekų tvarkymo VNO, KUN ir PLQ paslaugų pirkimas, atitinkantis žaliojo pirkimo kriterijus; - Įvykdytas pirkimas dėl gerimų stiklinėje taroje LSA salėje.
VANDUO		
<ul style="list-style-type: none"> - Laikomasi aplinkosauginių, higienos ir mokestinių reikalavimų geriamojo vandens gavybai ir tiekimui; - PLQ vykdomas požeminio vandens monitoringas kuro bazės teritorijoje; - vykdomas paviršinių nuotekų monitoringas (VNO, KUN, PLQ). 	<p>Tikslas – siekti suvartojamo vandens kiekio sumažinimo ir vandens kokybės (taip pat ir vandens telkiniuose) užtikrinimo/gerinimo¹, atsižvelgiant į du aspektus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - darbuotojų ir keleivių suvartojamo geriamojo vandens kokybę ir kiekį; - vietinių vandens baseinų užterštumo lygį, kuris gali būti įtakojamas oro uostuose susidarančių nuotekų, ypačiai nuleidimo metu. 	<ul style="list-style-type: none"> - VNO aerodrome ir perone įrengta paviršinių nuotekų surinkimo sistema ir dedikuotos orlaivių nuleidimo aikštelės; - PLQ aerodrome ir perone įrengta paviršinių nuotekų surinkimo sistema; - Atlikti išsamūs ekogeologiniai tyrimai VNO, KUN ir PLQ kuro bazėse; -
TRIUKŠMAS (IR BENDRUOMENĖS GYVENIMO KOKYBĖ)		
<ul style="list-style-type: none"> - Oro uostų triukšmas nuolat matuojamas visuose oro uostuose bei kasmet rengiami triukšmo sklaidos žemėlapiai ir ataskaita; 	<p>Siekti, kad kuo mažiau žmonių patirtų neigiamą viršnorminio triukšmo poveikį (<i>mažėjantis žmonių skaičius zonose, kuriose dienos triukšmas L_d > 65 dBA ir</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Parengti VNO, KUN ir PLQ 2020 ir 2021 m. triukšmo sklaidos žemėlapiai ir ataskaitos;

<p>2019 m. VNO atnaujinta triukšmo monitoringo sistema; KUN ir PLQ sistemos nusidėvėjusios, genda, neužtikrinamas patikimas duomenų kiekis;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Į VNO viršnorminio nakties triukšmo zoną patenka gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatai, kuriems pagal 2020 m. įsigaliojusias Aviacijos įstatymo redakcijas bus privaloma kompensuoti išlaidas už triukšmą izoliuojančių priemonių įsirengimą; - VNO vykdomas Triukšmo valdymo planas (TVP) 	<p><i>nakties triukšmas $L_n \geq 55$ dBA, ir mažėjančios arba nedidėjančios viršnorminio triukšmo zonos)</i></p> <p><i>ICAO dokumente Nr. 9829 įtvirtinta visoms organizacijos šalims narėms privaloma nuostata taikyti subalansuotą orlaivių triukšmo valdymo metodą (Balanced approach), kuris pagrįstas 4 pagrindiniais principais^[3]:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Mažinti orlaivių triukšmą susidarymo vietoje;</i> - <i>Taikyti teritorijų planavimą;</i> - <i>Keisti operacijų procedūras;</i> - <i>Apriboti triukšmingiausių orlaivių naudojimą.</i> <p><i>Šie principai atspindi visuose susijusiuose ES ir LT teisės aktuose, ir yra taikomi LTOU triukšmo valdyme.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Užbaigta perono ir riedėjimo takų rekonstrukcija, mažinanti orlaivių antžeminį triukšmą ir trumpinanti triukšmo veikimo laiką; - Parengta 2019 – 2020 m. VNO triukšmo valdymo plano baigiamoji ataskaita ir VNO Triukšmo valdymo planas 2022 – 2024 m. - Pradėti rengti KUN ir PLQ triukšmo monitoringo sistemų atnaujinimo pirkimo dokumentai.
--	---	---

^[1] 2019 m. gegužės 16 d. ACI EUROPE Tarybos priimta rezoliucija, kuria oro uostai įsipareigoja iki 2050 m iki nulio sumažinti CO₂ išmetimus

^[2] **EUROPOS ŽALIASIS KURSAS** – siekis tapti pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu; tai veiksmų planas, kuriuo siekiama: 1) skatinti veiksmingą išteklių naudojimą pereinant prie švarios žiedinės ekonomikos; 2) atkurti biologinę įvairovę ir sumažinti taršą. Transporto sektoriui keliamas uždavinys – iki 90 % sumažinti šiltnamio dujų išmetimus iki 2050 m

^[3] <https://www.icao.int/environmental-protection/Pages/noise.aspx><https://www.icao.int/environmental-protection/Pages/noise.aspx>

Klimato kaita. Oro uostams tvarumo tikslų pasiekti padeda Airport Carbon Accreditation programa, kurią parengė ir įgyvendina Airport Council International organizacija. Tai tarpinstituciniu ir tarptautiniu lygiu pripažinta programa. Vilniaus oro uostas joje pradėjo dalyvauti 2015 metais, po to kai priėmė savo CO₂ mažinimo politiką, bei įvertino metines emisijas, priklausančias nuo oro uosto veiklos, vadinamąsias Scope 1 ir Scope 2 emisijas. 2019 metais prie pirmojo programos lygio prisijungė ir Kauno bei Palangos oro uostai. 2019 metais Vilniaus oro uostas išsikėlė sau tikslą iki 2021 m sumažinti CO₂ emisijas 35 proc. lyginant su 2017 metais, parengė CO₂ mažinimo planą bei perėjo į programos antrąjį lygį. Dėl Covid-19 sukeltos aviacijos krizės ACA valdyba priėmė sprendimą nevertinti 2020 m. emisijų, kaip nereprezentatyvių, todėl sertifikatų atnaujinimo terminas buvo pratęstas metams. Šiuo metu yra pradėti rengti Kauno ir Palangos oro uostų CO₂ mažinimo planai, ir planuojama, kad Kauno ir Palangos oro uostai 2022 m. pasieks antrąjį programos lygį, o Vilniaus oro uostas - trečiąjį programos lygį. Tuo tikslu pradėtos skaičiuoti ne tik nuo VNO veiklos priklausančios Scope 1 ir Scope 2 emisijos, tačiau ir CO₂ emisijos, nepriklausančios oro uosto kontrolei (orlaivių kilimo tūpimo ciklo emisijos). Taip pat rengiamas suinteresuotųjų šalių – avialinijų, antžeminio aptarnavimo kompanijų, nuomininkų – įtraukimo į CO₂ mažinimo iniciatyvas planas. Planuojama, kad 2023 metais prie trečiojo programos lygio prisijungs ir Kauno bei Palangos oro uostai. Tikimasi, kad sėkmingai įgyvendinant CO₂ mažinimo planus visuose oro uostuose, iki 2030 metų pavyks maksimaliai sumažinti Scope 1 ir Scope 2 emisijas, o jų likutis bus kompensuojamas investicijomis į CO₂ atstatančius projektus. Tokiu būdu bus pasiektas ACA programos 3+ lygis ir oro uostai bus CO₂ neutralūs. Rengiant oro uostų CO₂ mažinimo planus yra atsižvelgiama į emisijų kilmę. Vienas visiems Lietuvos oro uostams bendras bruožas – didžioji dalis CO₂ emisijų yra nulemta

elektros energijos suvartojimo – nuo 73% Kauno, iki net 82% Vilniaus oro uoste. Antras pagal dydį CO₂ emisijų šaltinis – šiluminė energija, nuo 10% Vilniaus, iki 20% Kauno oro uoste, ir trečiasis – kuro sunaudojimas. Elektros ir šiluminės energijos sunaudojimo nulemtas CO₂ emisijas mažinti galima dviem būdais: mažinant elektros ir šilumos energijos sunaudojimą ir naudojant energiją, pagamintą iš atsinaujinančių energijos šaltinių. Taupyti ir efektyviai panaudoti šiluminę energiją Lietuvos oro uostams padeda reguliariai vykdomi energijos vartojimo auditai bei išmanios pastatų valdymo sistemos – tokia kaip tik diegiama Vilniaus oro uoste. Tokia priemonė, kaip apšvietimo sistemų, tame tarpe oro uosto žiburių, keitimas į LED technologijas sutaupo gana ženklų elektros energijos kiekį, tačiau didžiausią poveikį emisijų sumažėjimui daro elektros energijos iš atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimas. Tuo tikslu ant Vilniaus oro uosto naujojo VIP terminalo buvo įrengta saulės jėgainė, o nuo 2020 m. visuose oro uostuose naudojama „žalia“ elektros energija, kurios kilmė patvirtinta energijos kilmės sertifikatais. Transporto kuro emisijas mažina transporto parko nuolatinis atnaujinimas, keičiant senus automobilius naujais, efektyvesniais bei transporto ir įrangos elektrifikavimas, tame tarpe elektrifikuotų orlaivių stovėjimo aikštelių įrengimas. 2022 m. baigtas įgyvendinti Vilniaus oro uosto aerodromo atnaujinimo projektas, kurio metu buvo įrengta požeminė elektros sistema orlaivių įrenginiams įkrauti, taip pakeičiant dyzelinius generatorius. Įdiegtas energiją taupantis LED apšvietimas ir aplinkosaugos atžvilgiu tvarus paviršinių nuotekų surinkimo sprendimas. Atlikus atnaujinimo darbus įrengtos naujos dedikuotos orlaivių nuledinimo vietos, su nuotekų surinkimo sistema, be to, 2022 m. planuojama pradėti automatizuotos orlaivių nuledinimo nuotekų perdirstymo gamyklos statybas. Nuledinimo skysčio surinkimas ir perdirstymas sumažina CO₂ emisijas iki 50 proc. Rekonstrukcijos metu buvo prailgintas riedėjimo takas F bei įrengtas takas Z. Šie pokyčiai leis sutrumpinti orlaivių riedėjimo laiką iki 2 minučių ir 20 procentų sumažinti CO₂ bei kitų teršalų emisijas. Šiame Vilniaus oro uosto aerodromo rekonstrukcijos projekte riedėjimo takuose iš viso įdiegta apie tūkstantį naujų LED žiburių, kurie leis sutaupyti penktadalį suvartojamos elektros energijos. Dar vienas didelis projektas - 2021 metų vasarą įgyvendintas Palangos oro uoste – atlikta kilimo ir tūpimo tako, perono ir riedėjimo tako rekonstrukcija, kurios metu įrengta paviršinių nuotekų surinkimo sistema, LED žiburiai, leisiantys sutaupyti apie 20 proc. elektros energijos, bei specializuoti orlaivių elektros maitinimo įrenginiai, pakeičiantys dyzelinius mobilius generatorius. Tiek Vilniaus, tiek Palangos oro uostų rekonstrukcijos metu įdiegti aplinkai draugiški sprendimai reikšmingai prisidės prie keliamo tikslo – pasiekti nulinio CO₂ emisijų į aplinką.

Aplinkos oro kokybė. 2021 m. pabaigoje sudaryta sutartis su Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Fizinių ir technologijos mokslų centru dėl oro taršos matavimų Vilniaus oro uoste. Pirkimas buvo vykdomas visiems trims oro uostams, tačiau pasiūlymas gautas tik vienai pirkimo daliai dėl riboto perkamų paslaugų prieinamumo kituose miestuose. Parinkus tinkamą matavimams vietą VNO perone, tris paras iš eilės nenutraukiamai buvo vykdomi oro užterštumo NO_x, KD10, KD2.5 ir juodąja anglimi matavimai. Šie teršalai daugiausia siejami su orlaivių išmetamosiomis dujomis, ir jų poveikis didžiausias artimoje aplinkoje, t. y. aerodrome ir perone. Matavimo rezultatai parodė, kad nė vieno teršalo koncentracijos neviršijo ir net nesiekė leistinų ribinių verčių, tačiau stebėta užterštumo priklausomybė nuo paros laiko - didžiausias užterštumas nustatytas tuo metu, kai srautas oro uoste didžiausias. Tokius matavimus numatoma vykdyti kasmet ir stebėti pokyčius, bei pagal galimybes atlikti matavimus ir KUN bei PLQ.

Atliekos. Siekiant didesnio savininkiškumo ir įsitraukimo, 2021 m. atliekų tvarkymo ir apskaitos procesas buvo perimtas iš aplinkosaugą administruojančios įmonės ir perduotas aplinkosaugos projektų vadovui. Tai padaryta ruošiantis atliekų tvarkymo strategijos rengimui, kuris numatytas 2022 m. 2021 m. pabaigoje buvo atlikti VNO, KUN ir PLQ aplinkosauginiai auditai, ypatingą dėmesį skiriant atliekų susidarymui, laikymui ir tvarkymui. Remiantis audito metu atlikta vizualine apžiūra ir dokumentų analize, buvo parengtos rekomendacijos nustatytų neatitikčių ištaisymui. 2021 m. buvo įvykdytas naujas atliekų tvarkymo VNO, KUN ir PLQ pirkimas, kuriam buvo taikomi žaliojo pirkimo kriterijai – reikalaujama, kad tiekėjas turėtų įdiegtą aplinkosaugos valdymo sistemą. Pirkimo metu buvo peržiūrėti ir patikslinti į sutartis įtrauktų atliekų kodai ir numatomi susidaryti kiekiai, kad nereikėtų vykdyti naujo pirkimo dėl nepakankamų sutarties apimčių. Siekiant didinti perdirstamų atliekų kiekį bendrame sraute, buvo įvykdytas pirkimas dėl gerimų stiklinėje taroje tiekimo LSA terminale, taip išvengiant neperdirbamų atliekų susidarymo.

Vanduo. VNO aerodromo rekonstrukcijos apimtyje buvo įrengti paviršinių nuotekų surinkimo tinklai bei 4 dedikuotos orlaivių nuledinimo aikštelės su įrengta nuotekų surinkimo sistema. Šių patobulinimų tikslas – surinkti nuledinimo medžiagomis užterštas nuotekas ir nukreipti į nuotekų valyklą/perdirbimo įrenginį, kurį planuojama pradėti statyti 2022 m. Nuotekų valyklą/perdirbimo įrenginys suprojektuotas tokiems pajėgumams, kad ateityje būtų galima priimti ir KUN bei PLQ paviršines nuotekas. Paviršinių nuotekų tinklai buvo atnaujinti/įrengti ir PLQ, vykdant kilimo-tūpimo tako rekonstrukciją. 2021 m. visuose oro uostuose, kaip ir kasmet, buvo vykdomas paviršinių nuotekų monitoringas. Tyrimai buvo imami vieną kartą į ketvirtį ir stebimi pagrindiniai galimą užterštumą rodantys parametrai (BDS7, naftos produktai ir pan.), tačiau jie leistinų ribinių verčių nė viename oro uoste neviršijo. Siekiant įvertinti VNO, KUN ir PLQ kuro bazėse vykdomos veiklos galimą poveikį gruntui ir požeminiam vandeniui, KUN ir PLQ buvo atlikti preliminarūs, o VNO - detalūs ekogeologiniai tyrimai. KUN ir PLQ kuro bazėse ribines vertes viršijančio užterštumo nebuvo nustatyta, tačiau situacija bus nuolat stebima vykdant poveikio požeminiam vandeniui monitoringą. VNO kuro bazės teritorijoje nustatytas leistinas vertes viršijantis užterštumas, tačiau tikėtina, kad jis nėra susijęs su pastarųjų metų kuro bazės veikla, o yra likęs dar nuo sovietinių laikų. 2022 m. planuojama parengti šios teritorijos išvalymo planą. Į naujai sudarytas VNO ir PLQ kuro bazių nuomos sutartis buvo įtrauktos nuostatos dėl nuomininko veiklos atitikimo aplinkosauginiams teisės aktams bei užtikrinimo, kad pasibaigus nuomos terminui, teritorijos užterštumo lygis bus toks pat arba mažesnis.

Triukšmas. Orlaiviai skleidžia triukšmą tiek būdami ore, tiek judėdami ant žemės. Priklausomai nuo to, skiriasi triukšmo lygis, veikiamas plotas, poveikio stiprumas bei galimos priemonės triukšmo prevencijai ir/ar mažinimui. Operacijų ir procedūrų vykdymą, vykšančių prieš orlaiviui kylant bei nusileidus (judėjimas riedėjimo takais, APU naudojimas, variklių bandymai ir pan.) kontroliuoja oro uosto operatorius (Lietuvos oro uostai), o oro eismo paslaugų teikimo maršrutus nustato ir oro eismą valdo oro navigacijos paslaugų teikėjas VĮ „Oro navigacija“, tuo tarpu sprendimus dėl triukšmą mažinančių procedūrų susijusių su orlaivio operacijomis taikymo gali priimti tik orlaivių operatoriai ar jų įgulos. Siekiant bendro tikslo, svarbu užtikrinti, kad visos šios šalys bendradarbiautų ir kompleksškai taikytų triukšmo valdymo sprendimus. Remiantis oro uostuose vykdomos triukšmo stebėsenos rezultatais bei kasmet rengiamais triukšmo sklaidos žemėlapiais, triukšmo problema aktualiausia Vilniaus oro uoste, kuris yra šalia miesto centro, o orlaivių išvykimo ir atvykimo maršrutai driekiasi virš tankiai apgyvendintų teritorijų. Nors 2020 m. dėl drastiško skrydžių sumažėjimo, sukkelto Covid-19 krizės, viršnorminio triukšmo zonos susitraukė tiek, kad į jas patenkančių gyventojų skaičius buvo lygus nuliui, 2021 m. tokių gyventojų skaičius jau buvo 168. Skrydžių apimtims toliau augant, triukšmo problema išliks aktuali visuose oro uostuose, ypatingai VNO. Dėl to 2021 m. buvo parengtas triukšmo valdymo planas 2022 – 2024 m. Paveiksle įvardintos pagrindinės 6 triukšmo valdymo ir/arba mažinimo priemonių grupės, o VNO triukšmo valdymo plane detalizuotos pirmos 4 triukšmo mažinimo priemonių grupės, kurios susiję su operacinėmis, techninėmis ir finansinėmis priemonėmis, ir kurių įgyvendinimui būtinas ON dalyvavimas.

15.2.3. Pagrindinės rizikos ir jų valdymas

Aplinkosauga yra ne tik veiksnys, kuris gali turėti neigiamą (didėjantys mokesčiai, įtaka plėtrai) arba teigiamą (įvaidžio gerinimas per CO₂ mažinimo programą, ES parama aplinkosaugos iniciatyvoms) poveikį LTOU veikloje, tačiau gali būti apibrėžiama ir kaip rizikos veiksnys, dėl kurio gali būti ribojama įmonės veikla ar taikomos finansinės nuobaudos. Pagrindinės aplinkosauginės rizikos pateikiamos lentelėje:

34 LENTELĖ. Aplinkosaugos rizikos.

Aplinkosauginė rizika	Galimas poveikis	Rizikos valdymo priemonės
Aplinkosaugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimai (VNO, KUN, PLQ)	<ul style="list-style-type: none"> - Skiriamos baudos - Apribojama veikla - Neigiamas įvaidis 	<p>Nuolat stebėti atitikties aplinkosaugos reikalavimams rodiklius ir, esant poreikiui, taikyti korekcines priemones</p> <p>Skirti pakankamus resursus aplinkosaugos reikalavimų įgyvendinimui</p>
Aplinkosaugos temos prioriteto pasikeitimas (VNO, KUN, PLQ)	<ul style="list-style-type: none"> - Palaikomas tik minimalus teisės aktais reikalaujamas atitikimas aplinkosauginiams reikalavimams, be situacijos gerinimo - Neskiriama resursų (lėšų ir žmonių), nevykdomi veiksmų planai, nesilaikoma Aplinkosaugos strategijos 	<ul style="list-style-type: none"> - Aplinkosauginių idėjų sklaida organizacijoje, remiantis gerosios praktikos kituose oro uostuose pavyzdžiais - Susitarimai dėl Aplinkosaugos strategijos ir veiksmų planų terminų atidėjimo
Riboti finansiniai išteklių tiesioginės naudos nenešantiems projektams (VNO, KUN, PLQ)	<ul style="list-style-type: none"> - Neįgyvendinami projektai ir priemonės, skirtos esamos aplinkosauginės būklės gerinimui (ypač CO₂ emisijos mažinimui) 	<ul style="list-style-type: none"> - Apsvarstomos ir įvertinamos galimybės pasinaudoti ES fondų parama aplinkosauginėms priemonėms diegti - Aplinkosauginiai sprendimai inkorporuojami į vykdomus plėtros projektus - Pateikiamos galimo atsipirkimo arba nefinansinės vertės sukūrimo prognozės
Riboti žmogiškieji ištekliai ir/arba jų kaita (VNO, KUN, PLQ)	<ul style="list-style-type: none"> - Nevykdomi inicijuoti projektai - Vėluojama atsiskaityti kontroliuojančioms institucijoms 	<ul style="list-style-type: none"> - Įvertinti numatytas veiklos apimtį ir skirti pakankamai žmogiškųjų išteklių veiklą įgyvendinimui;

	<ul style="list-style-type: none"> - Stringa triukšmo valdymo procesas - Prarandama „know-how“ – nauji žmonės mokosi iš naujo, kyla klaidų rizika, ilgėja darbų atlikimo laikas - Prarandamas strategijos vykdymo tęstinumas 	<ul style="list-style-type: none"> - Įtraukti tiesiogiai susijusių padalinių atsakingus darbuotojus ir paskirti jiems vykdyti jų darbo sritį atitinkančias užduotis ir atsakomybes; - Skatinti visos organizacijos darbuotojų įsitraukimą į aplinkosauginės strategijos įgyvendinimą
Informacijos praradimo rizika dėl žmoniškųjų išteklių kaitos ir/arba centralizuotos duomenų saugojimo sistemos nebuvimo (VNO, KUN, PLQ)	<ul style="list-style-type: none"> - Gaišamas laikas naujai renkant informaciją - Vėluojama atsiskaityti kontroliuojančioms institucijoms - Nepilni/netikslūs/iškraipyti statistiniai duomenys 	Laikmena virtualioje erdvėje, kurioje saugoma ir atsakingiems LTOU filialų darbuotojams prieinama aplinkosauginė informacija ir aktualių dokumentų kopijos
Neįgyvendinamos VNO triukšmo mažinimo veiksmų plane numatytos priemonės	<ul style="list-style-type: none"> - Nemažėjanti arba didėjanti viršnorminio triukšmo zona ir joje gyvenančių žmonių skaičius - Gyventojų nepasitenkinimas ir skundai - Didesnės lėšos triukšmą izoliuojančių priemonių įrengimo kompensavimui - Oro uosto veiklos apribojimai, pvz., naktinių skrydžių uždraudimas ir pelno praradimas 	<ul style="list-style-type: none"> - Pasirašyta bendradarbiavimo triukšmo valdymo klausimais sutartis su VĮ Oro navigacija - Kasmetinių triukšmo žemėlapių analizavimas ir korekcinio veiksmų taikymas - Orlaivių maršrutų ir operacijų stebėjimas, pažeidimų fiksavimas - Dalyvavimas Vilniaus miesto teritorijų planavimo procedūrose

15.2.4. Kitos iniciatyvos aplinkosaugos srityje

Įmonės darbuotojai noriai prisideda prie akcijos „Darom“.

Pirkėjo galia tiekėjui. Pasirinkę dalyvauti įmonės pirkime ir siekdami tapti įmonės tiekėju, dalyviai supažindinami ir privalo laikytis įmonėje taikomų tvarkų, susijusių su aplinkosauga. Įmonė prie socialinės atsakomybės prisideda ir vykdydama „žaliuosius“ pirkimus.

2020 m. Kopenhagos oro uostas pasiūlė VNO tapti partneriu Horizon 2020 Smart airports programos projekte ALIGHT, kartu su kitais partneriais – Romos oro uostu, naujai projektuojamu Varšuvos oro uostu, IATA, SAS ir kitais. Laimėjus konkursą, 2020 m. pabaigoje buvo pasirašyta finansavimo sutartis, ir pradėti darbai. Projekto tikslas yra pademonstruoti, kaip turi atrodyti ateities oro uostų infrastruktūra, kad būtų mažinamos, o galiausiai ir visai eliminuojamos CO2 emisijos oro uostui veikiant įprastu režimu, pasitelkiant šioje iniciatyvoje išplėtotus sprendimus, didžiausią dėmesį skiriant dviem darbo kryptims – tvariųjų aviacinių degalų bei vadinamosios išmanios energijos oro uoste tiekimui, integracijai ir naudojimui. Nors projekto rėmuose Kopenhagos oro uostas vadinamas vedliu, ne mažiau svarbus ir Vilniaus oro uosto vaidmuo, tam, kad projekto metu įgytas patirtis būtų galima pritaikyti ir kituose regionuose, besiskiriančiuose tiek klimatinėmis, tiek ekonominėmis sąlygomis. Projekto metu įgytos patirtys ir žinios leis ne tik sėkmingai diegti inovatyvius sprendimus, tačiau ir dalintis patirtimi su kitais oro uostais, o svarbiausias tikslas yra užtikrinti sklandų Vilniaus oro uosto CO2 emisijų mažinimo procesą, kurį vėliau bus galima pritaikyti ir Kauno bei Palangos oro uostuose.

15.3. Socialiniai ir personalo klausimai

15.3.1. Įmonės politikos socialinėje ir personalo srityse ir jų įgyvendinimas

Vienas iš pagrindinių Įmonės tikslų šioje srityje yra įtvirtintas Įmonės Strateginiame veiklos plane 2020–2024 m. – geidžiamiausias darbdavys tarp VĮ, gyvenantis pagal misiją, viziją ir vertybes. Siekiant įgyvendinti šį tikslą bei vykdyti įsipareigojimus suinteresuotoms šalims, numatyti šie ilgalaikiai žmogiškųjų išteklių valdymo tikslai bei kryptys:

- *(Suinteresuota šalis – Klientai)* Atrasti darbuotojus kuriančius vertę klientams ir padėti jiems augti
- *(Suinteresuota šalis – Akcininkas)* Kurti efektyvias personalo valdymo sistemas, siekiant geriausio rezultato
- *(Suinteresuota šalis – Kolegos)* Kurti komandą, kuriai smagu kartu nuversti kalnus
- *(Suinteresuota šalis – Partneriai)* Kurti rūpestingos bendruomenės kultūrą
- *(Suinteresuota šalis – Visuomenė)* Kurti darbuotojų gerovę, kad jie galėtų kurti vertę Lietuvai

Įmonės Strateginiame veiklos plane taip pat numatyti pagrindiniai rodikliai padedantys įgyvendinti strateginį tikslą – aukštas darbuotojų įsitraukimas ir ambicingas tikslų įgyvendinimas. Taip pat matuojami ir kiti rodikliai bei atliekami veiksmai siekiant ugdyti darbuotojus bei skatinti juos siekti karjeros įmonės viduje. Kuriama tokia organizacinė kultūra, kuri leistų pritraukti ir išlaikyti profesionalius darbuotojus. Remiantis Įmonės tikslais, kiekvienais metais Įmonės Personalo skyriui ir atskiriems darbuotojams yra formuojami asmeniniai tikslai.

Įgyvendinant strateginiame plane numatytus tikslus, vadovaujamosi Įmonės vertybėmis, kurios buvo išgrynintos remiantis Įmonės misija bei įsipareigojimais suinteresuotoms šalims ir aprašytos kartu su darbuotojais:

Kūrybiškumas

Pasitikėjimas

Savininkiškumas

15.3.2. Rodikliai ir rezultatai

Darbuotojų įsitraukimas - vienas iš svarbiausių strateginių šios suinteresuotos grupės rodiklių, stebimų nuo 2015 metų. Rodiklis įvertina Įmonės pastangas vykdant veiklas, nukreiptas į darbuotojų gerovės kūrimą. Tai darbuotojų pildomas klausimynas, kuris įvertina darbuotojų nuomonę apie Įmonės įvaizdį, veiklos procesus, vadovus, atlygio politiką, bendradarbiavimą, mokymąsi ir tobulėjimą bei kitas sritis.

Šis tyrimas atliekamas pasitelkiant nepriklausomą trečiąją šalį. Įmonės Strateginiame veiklos plane 2020–2023 m. buvo numatyta, kad 2021 m. darbuotojų įsitraukimo rodiklis turi būti didesnis arba lygus 60 proc. Užsibrėžtą tikslą pasiekti pavyko. Pasiektas rezultatas – darbuotojų įsitraukimas, sudarantis 60 proc. (4 proc. daugiau nei 2020 m.).

35 LENTELĖ. Darbuotojų įsitraukimo indeksas

Rodikliai	Rodiklių matavimo vienetai	Siekiamos reikšmės							
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Darbuotojų įsitraukimo indeksas	Proc.	41	43	63	56	60	63	65	67

Papildomai nuolat stebima ir daugiau rodiklių, susijusių su darbuotojais. 2021 m. kvalifikaciją kėlė (mokymuose dalyvavo) 44 proc. Įmonės darbuotojų. Įmonės darbuotojams buvo organizuoti 9 renginiai, kurie buvo skirti Įmonės veiklai ir rezultatams pristatyti, burti komandas, pasidalinti patirtimi ir naujovėmis. Taip pat metų eigoje buvo organizuojami renginiai atskiroms komandoms, darbuotojai gali dalyvauti iniciatyvose, susijusiose su klientų aptarnavimo gerinimu, idėjų teikimu, kolegų darbo stebėjimu ir pan. Įmonė skatina darbuotojus tobulėti ir palaiko karjeros siekius – 2021 m. 5 proc. Įmonės darbuotojų džiaugėsi vidine karjera.

Nuolat stebimas darbuotojų savanoriškos kaitos rodiklis – jis 2021 m. siekė 17,31 proc. Taip pat analizuojamos darbuotojų išėjimo iš darbo priežastys siekiant, kad jos nebūtų susijusios su organizacinėmis priežastimis (darbo aplinka, mikroklimatas, vadovo kompetencija ir pan.).

15.3.3. Pagrindinės rizikos

Pagrindinės rizikos, kylančios personalo srityje, yra susijusios su:

- Augančiu darbo rinkos mobilumu, t. y. darbuotojai dažniau keičia darbo vietas, kas gali lemti didesnę Įmonės darbuotojų kaitą, kuri darytų įtaką kasdienių operacijų atlikimui.
- Egzistuojančiu neigiamu viešojo sektoriaus kaip darbdavio įvaizdžiu, kas galėtų lemti Įmonės kaip darbdavio nepatrauklumą ir trukdyti prisitraukti profesionalių kandidatų.
- Užsitęsusi pandemija ir neigiamas jos poveikis gali turėti įtakos darbuotojų motyvacijai.

15.3.4. Kitos iniciatyvos socialinėje ir personalo srityse

Vienoda atlygio politika. Įmonės darbuotojams taikoma atlygio politika remiasi teisingumo, visuotinio, aiškumo ir nuoseklumo principais. Įmonėje pareigybės yra suskirstytos į lygius pagal darbui atlikti reikalingas žinias, atsakomybę ir problemų sprendimą. Visiems darbuotojams, esantiems tame pačiame pareigybių lygyje, atlygio rėžiai yra vienodi. Konkretūs atlygiai yra nustatomi lyginant juos su Lietuvos Respublikos darbo rinkos situacija.

Lygių galimybių. 2019 metais Įmonė prisijungė prie „Lygių galimybių sparnų“ standarto, ir jos pasiekimai buvo įvertinti 2 sparnais. Įmonė rūpinasi esamais darbuotojais, kad nepaisant jų šeiminės padėties, lyties, amžiaus ir kitų skirtumų ar laikinų iššūkių asmeniniame gyvenime visi turėtų galimybę įsitraukti į darbinę veiklą. Įmonėje įvestas lankstus darbo grafikas ir galimybė dirbti iš namų, suteikiamos papildomos atostogų dienos, skiriama finansinė parama reikiamu metu, pavyzdžiui, gimus vaikui, kompensuojamos vaikų stovyklos, vaikų su negalia sanatorijos.

Apie lygių galimybių pažeidimus galima anonimiškai pranešti savikontrolės sistemos pagalba: pildant formą internetu, rašant laišką el. paštu arba siunčiant tradicinį laišką, skirtą vidiniam specialistui, atsakingam už tokių pranešimų nagrinėjimą. Proceso, iki pat sprendimo priėmimo, užtikrinamas maksimalus situacijos ir pranešėjo konfidencialumas.

Socialiniai projektai. 2021 m. Įmonė dalyvavo į, SOPA DUOday iniciatyvoje, kuri padeda žmonėms su negalia susipažinti su darbo rinka, taip pat teikė asmenines konsultacijas dėl darbo paieškos SOPA klientams. Į socialines ir šviečiamąsias iniciatyvas įtraukiami visos įmonės darbuotojai. Įmonė prisijungė prie Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos socialinės iniciatyvos „Daugiau balanso“, kurios tikslas įvertinti ir gerinti darbuotojų darbo ir asmeninio gyvenimo derinimo galimybes organizacijoje.

Darbuotojų sauga ir sveikata. Įmonėje organizuojami privalomi profilaktiniai sveikatos patikrinimai. Darbuotojai, dirbantys lauko sąlygomis, privalomai skiepijami nuo erkinio encefalito. Taip pat kasmet Įmonėje organizuojamas skiepijimas nuo gripo. 2021 m. Įmonėje nuo gripo paskiepyti 81 darbuotojas, atliktas 21 skiepas nuo erkinio encefalito. Skiepų skaičius nuo gripo ir erkinio encefalito sumažėjo dėl COVID skiepijimo. Visi Įmonės darbuotojai yra apdrausti nuolat galiojančiu nelaimingų atsitikimų draudimu.

Nelaimingi atsitikimai darbe. Nelaimingų atsitikimų ar profesinių ligų, taip pat incidentų (įvykių), dėl kurių darbuotojai patirtų žalą sveikatai, 2021 m. buvo 3

Darbo taryba. 2021 m. birželio mėnesį Įmonėje buvo organizuoti darbo tarybos rinkimai. Juose dalyvavo 69 proc. Įmonės darbuotojų. Suskaičiavus visus darbuotojų balsus darbo taryba sudaryta iš 7 daugiausia balsų surinkusių kandidatų. Darbo tarybos pirmininku buvo išrinktas Paulius Amanaitis, jam išėjus iš darbo, pirmininku išrinktas – Andrius Bložė, jam išėjus iš darbo, pirmininku išrinktas ir šiuo metu pirmininku yra Linas Saukaitis. Pradėtas ruošti naujas bendradarbiavimo su darbdaviu susitarimas. Taryba renkama trims metams.

Socialiniai partneriai. Įmonėje veikia 4 profesinės sąjungos: VĮ Tarptautinio Vilniaus oro uosto profesinė sąjunga, VĮ Lietuvos oro uostų darbuotojų profesinė sąjunga, profesinė sąjunga IEVA, Valstybinių ir privačių įmonių profesinės sąjungos VĮ Lietuvos oro uostai Palangos filialo skyrius. Šiuo metu Įmonė neturi pasirašiusi kolektyvinės sutarties su profesinėmis sąjungomis.

Papildomos naudos darbuotojams. **2021m. Buvo grąžintas papildomas sveikatos draudimas visiems Įmonės darbuotojams. Darbuotojai turi galimybę pasirinkti jų poreikius labiausiai atitinkantį sveikatos draudimo variantą.**

Sportinė veikla ir kitos iniciatyvos. Įmonė skatina sveiką darbuotojų gyvenseną, sportinę veiklą ir rūpinimąsi fizine bei protine sveikata. Įmonės darbuotojai turi galimybę bet kuriuo metu naudotis Įmonės patalpose įrengtomis sporto salėmis. Įmonės darbuotojams organizuojant stalo teniso turnyrus, protmūšius, dalyvaujant krepšinio turnyruose, Įmonė aprūpina darbuotojus reikiamomis priemonėmis, apranga, įsteigia prizus varžybų dalyviams. Taip pat Įmonėje organizuojami įvairūs renginiai, tokie kaip metinė konferencija, vadovų susitikimai su darbuotojais, kalėdinis renginys, komandiniai atskirų departamentų, skyrių susibūrimai.

Lietuvos oro uostai didžiuojasi viena iš vidinių iniciatyvų, kurią vadina „Šešėliavimu“ – jos metu Įmonė skatina darbuotojus vieną dieną turėti savo šešėlį – išbandyti profesijas ar darbus, kurių dar nėra bandę, susipažinti su kito kolegės veikla, atsakomybėmis. Šis projektas vyksta jau ketverius metus ir padeda Įmonei paneigti mitus, pavyzdžiui, stereotipus apie lyčių pasiskirstymą darbuose, skatina kolegas išbandyti naujas profesijas.

Naujų darbuotojų pritraukimas. Įmonėje organizuojami renginiai bei ekskursijos studentams, siekiant jiems papasakoti apie Įmonės veiklą ir paskatinti domėtis darbu joje. Įmonės darbuotojai taip pat gali rekomenduoti naujus kolegas į laisvas pozicijas ir, šioms rekomendacijoms pasiteisinus, – gauti papildomą paskatinimą. 2020 m. pateiktos 39 rekomendacijos, iš jų 4 kandidatai sėkmingai įdarbinti.

15.4. Žmogaus teisių užtikrinimas

(© JTO)

15.4.1. Įmonės politikos žmogaus teisių srityje ir jų įgyvendinimas

Žmogaus teisių užtikrinimo klausimai Įmonėje labiausiai aktualūs atliekant keleivių saugumo patikrą ir užtikrinant neįgaliųjų ir ribotos judėsenos keleivių teises. Pagrindinės žmogaus teisės ir laisvės yra įtvirtintos 1950 m. priimtoje Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje (toliau – EŽTK). Įgyvendindama JTO 2006 m. priimtos Neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2006, pagal kurį neįgaliems asmenims ir ribotos judėsenos asmenims turi būti sudaromos panašios galimybės keliauti oro transportu kaip ir kitiems piliečiams, Įmonė yra parengusi ribotos judėsenos asmenų aptarnavimo technologiją, o kiekviename oro uoste atskirai patvirtinti ribotos judėsenos asmenų aptarnavimo kokybės standartai.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) 1107/2006 nuostatų laikymąsi kontroliuoja Civilinės aviacijos administracija (nuo 2019 m. – Lietuvos transporto saugos administracija), kuri Įmonėje kasmet atlieka auditus. Įmonė iš savo pusės stebi, ar nepažeidžiamos neįgaliųjų ir ribotos judėsenos asmenų teisės. Stebėjimas vykdomas nagrinėjant gautus keleivių skundus ir jų kiekius, kokybinius reikalavimus paslaugos teikimui, kurie yra numatyti atitinkamuose kokybės standartuose ir gaunant keleivių įvertinimą per apklausas, tiesioginius interviu.

Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostai, įgyvendindami Lietuvos Respublikos ir tarptautinių teisės aktų aviacijos saugumo procedūrų reikalavimus, vadovaujasi oro uostų Aviacijos saugumo programomis ir 2017 m. vasario 27 d. patvirtinta Įmonės aviacijos saugumo mokymo programa. Visi oro uostai turi patvirtintus pagalbos kokybės standartus, patvirtinta tarnybų, aptarnaujančių ribotos judėsenos asmenis, sąveikos technologija.

2021 m. Lietuvos oro uostai, kartu su kitomis LR Susisiekimo ministerijai pavaldžiomis įmonėmis bei neįgaliuosius vienijančiomis organizacijomis pasirašė memorandumą dėl transporto infrastruktūros pritaikymo individualių poreikių turintiems žmonėms bei dalyvauja veiksmų plano rengimo procese, taip pat įgyvendina numatytus veiksmus.

Pažymėtinas vienas iš tokių 2021 m. įgyvendintų bendrų projektu su VŠĮ "Socialinis taksi" bei UAB "Bolt", gerinant Vilniaus oro uosto pasiekiamumą specialiųjų poreikių turintiems keleiviams. Bendradarbiaujant su minėtomis organizacijomis, buvo organizuoti praktiniai apmokymai Vilniaus taksi linijos vairuotojams, kaip aptarnauti specialiųjų poreikių turinčius keleivius, įrengta ir paženklinta vieta spec. poreikių keleiviams skirtam transportui. Planuojama tokio tipo paslaugas, gerinančias oro uostų pasiekiamumą plėsti ir Kauno bei Palangos oro uostuose.

Taip pat daug dėmesio buvo skiriama specialiųjų poreikių keliautojų edukacija – organizuoti susitikimai ir ekskursijos Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos "Viltis" nariams, paaiškinant apie kelionių oro transportu metu teikiamas pagalbos paslaugas, procesus. Taip pat sukurtas edukacinis filmukas apie transporto,

skirto patekimui iš arba į oro uostą užsakymo galimybes ir alternatyvas. 2022 m. numatoma tęsti pradėtas iniciatyvas.

„Lietuvos įvairovės chartija“ (angl. *Lithuanian Diversity Charter*) – Europos Komisijos iniciatyva, kurios tikslas yra mažinti diskriminaciją ir skatinti įvairovę bei lygias galimybes darbo vietoje. Lietuva tapo dvidešimt antrąja Europos Sąjungos valstybe, kurioje pradeda veikti ši iniciatyva, o Įmonė buvo viena iš pirmųjų, pasirašiusi šį dokumentą ir tapusi ambasadore.

Lietuvos oro uostai yra vartai į šalį, kur sutinkami patys įvairiausi keliautojai. Žmonių įvairovė ir skirtumai Įmonei labai svarbūs. Norėdama, kad visi keliautojai jaustųsi laukiami ir priimami, Įmonė stengiasi, jog visuose keleivių aptarnavimo etapuose, o ypač patikros metu, būtų gerbiama žmonių įvairovė ir skirtumai, puoselėjamas vienodas ir nediskriminuojantis požiūris bei užtikrinamos žmogaus teisės. Įgyvendindama šį tikslą, Įmonė organizuoja įvairias veiklas, kad užtikrintų pagarbą kiekvieno religijai, kultūrai ar papročiams. Į visų oro uostų aviacijos saugumo darbuotojų mokymų programą yra įtraukta informacija apie įvairių religijų pagrindinius papročius, religinius daiktus ir tradicijas.

Siekiant didinti įvairovę ir įtrauktį darbuotojams buvo pristatyta Įmonės veikla Lietuvos įvairovės chartijoje, pagrindinė problematika, su kuria susiduriama skatinti įvairovę ir artimiausi Įmonės planai šiais klausimais.

Siekiant išsiaiškinti Įmonės įvairovės ir įtraukties (Į&Į) lygį, 2021 m. lapkričio – 2022 m. sausio mėnesiais buvo atliktas tyrimas. Pagal Lietuvos įvairovės chartijos paruoštą metodiką apklausti darbuotojai bei įvertintos Įmonės iniciatyvos ir įsitraukimas į Į&Į sritį. Anoniminėje apklausoje dalyvavo 84 Įmonės darbuotojai. Remiantis apklausos rezultatais per 2022 m. pirmą pusmetį planuojama paruošti įvairovę ir įtrauktį Įmonėje gerinančių priemonių planą ir antrą pusmetį pradėti jį įgyvendinti.

15.4.2. Rodikliai ir rezultatai

Užtikrinant tinkamą neįgalųjų keleivių ir ribotos judėsenos asmenų aptarnavimą, vadovaujantis dokumento Politinės ataskaitos civilinės aviacijos palaikymo srityje (angl. *ECAC Policy statement in the field of civil aviation facilitation*) Nr. 30 I dalies 5 skirsniu ir jos atitinkamais priedais, Įmonėje kiekviename oro uoste yra nustatyti neįgalųjų ar ribotos judėsenos asmenų aptarnavimo kokybės rodikliai.

Vilniaus oro uoste nustatyti tokie kokybės rodikliai:

- išvykstantiems ribotos judėsenos keleiviams, iš anksto įsigijusiems bilietus ir pranešusiems apie pagalbos poreikį bei pobūdį bei atvykusiems į atvykimo / išvykimo vietą laiku;
- ribotos judėsenos keleivio laukimo laikas atvykimo / išvykimo vietose ne ilgesnis nei 5 minutės;
- visi be išimties ribotos judėsenos keleiviai privalo būti įsodinti į orlaivį, nebent tai neįmanoma dėl nenugalimų aplinkybių;
- išvykstantiems ribotos judėsenos keleiviams, iš anksto neįsigijusiems bilietų ir pranešusiems apie pagalbos poreikį bei pobūdį tik iš atvykimo / išvykimo taško;
- ribotos judėsenos keleivio laukimo laikas atvykimo / išvykimo vietose ne ilgesnis nei 10 minučių;
- atvykstantiems ribotos judėsenos keleiviams, kai informacija apie pagalbos poreikį iš išvykstanto oro uosto gaunama orlaiviui pakilus (ne vėliau kaip 30 min. iki orlaiviui tupiant Vilniaus oro uoste);
- ribotos judėsenos keleivio laukimo laikas orlaivyje ne ilgesnis nei 5 minutės po kitų keleivių išlaipinimo;

- atvykstantiems ribotos judėsenos keleiviams, kai informacija apie pagalbos poreikį iš išvykstanto oro uosto negauta orlaiviui pakilus ir apie pagalbos poreikį sužinota tik iš antžeminį aptarnavimą atliekančios bendrovės orlaiviui stovint orlaivių stovėjimo aikštelėje;
- ribotos judėsenos keleivio laukimo laikas orlaivyje ne ilgesnis nei 10 minučių po kitų keleivių išlaipinimo.

2021 m. Įmonėje pasiekti šie rezultatai žmogaus teisių srityje:

- visuose trijuose oro uostuose (Vilniaus, Kauno, Palangos) aptarnauta 6117 specialiųjų poreikių turinčių keleivių.

36 LENTELĖ. Pagrindiniai rodikliai.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bendras aptarnautų keleivių su negalia skaičius (visuose trijuose oro uostuose)	3 771	6 149	7 543	8 000	11 094	11 495	3 659	6117
Vilniaus oro uoste aptarnautų spec. poreikių keleivių skaičius	3 084	5 017	6 064	6 138	8 325	7 996	2 346	3689
Kauno oro uoste aptarnautų spec. poreikių keleivių skaičius	687	1 000	1 237	1 452	2 117	2 935	1 158	2261
Palangos oro uoste aptarnautų spec. poreikių keleivių skaičius		132	242	410	652	564	155	167

2021 m. mokymuose apie tinkamą specialiųjų poreikių keleivių aptarnavimą dalyvavo ir žinių testus išlaikė 199 darbuotojai (2018 m. – 213; 2019 m. – 345, 2020 m. 678).

15.4.3. Pagrindinės rizikos

Pagrindinės rizikos, galinčios kilti žmogaus teisių srityje, yra netinkamas specialiųjų poreikių turinčių keleivių poreikių patenkinimas, jų diskriminavimas ar patyčios. Siekiant suvaldyti šią riziką, esamiems ir naujiems darbuotojams vedami periodiniai mokymai apie negalią ir įvairių negalių turinčių keleivių tinkamą aptarnavimą. 2020 m. įdiegti elektroniniai šios temos mokymai, kurių dėka pavyko apmokyti dar didesnę darbuotojų bei partnerių dalyvių kiekį ir tokiu būdu užtikrinti greitesnę ir dažnesnę informacijos sklaidą.

Tikimybė sugadinti keleivio neįgaliojo vežimėlį ir žalos atlyginimo kaštai (vežimėlių kainos gali siekti iki 10–15 tūkst. Eur), o žmogui, besinaudojančiam tokiu vežimėliu būtų apribotos judėjimo galimybės. Siekiant suvaldyti šią riziką, reikalingos aiškos oro uosto ir antžeminio aptarnavimo įmonių, teikiančių ribotos judėsenos asmenų aptarnavimo paslaugas, atsakomybės aptarnaujant ribotos judėsenos asmenis ir jų įrangą. Taip pat reikalingi mokymai darbuotojams apie įrangos tinkamą eksploatavimą, perspėjimai apie rizikas, žinių užtvirtinimo testai

po mokymų. 2020 m. Lietuvos oro uostai įsigijo 5 vienetus neįgaliųjų vežimėlių, kurie gali būti naudojami keleiviams, arba būtų naudojami kaip pakaitiniai sugadinimo atveju.

15.4.4. Kitos iniciatyvos žmogaus teisių srityje

Bendradarbiavimas su „Maisto banku“. Siekiant prisidėti prie maisto nešvaistymo iniciatyvos, Įmonė yra įrengusi specialius konteinerius. Juose keleiviai palieka maisto produktus, kurių negali su savimi pasiimti į orlaivį. Vėliau surinkti maisto produktai yra ne išmetami, o paaukojami „Maisto bankui“.

Oro uostų prieigos pritaikytos neįgaliesiems ir ribotos judėsenos keleiviams.

Pirkėjo galia tiekėjui. Pasirinkę dalyvauti Įmonės pirkime ir siekdami tapti Įmonės tiekėju, dalyviai supažindinami ir privalo laikytis Įmonėje taikomų tvarų, susijusių saugiomis darbo sąlygomis, antikorupcija ir kt. pirkimo sąlygose numatomas reikalavimas tiekėjams užtikrinti bent minimalų atlygį darbuotojams. Atvejais, kai dėl per mažos pasiūlymo kainos, kyla įtarimų, LOU imasi papildomų veiksmų įsitikinti ar potencialus tiekėjas užtikrina minimalų atlygį savo darbuotojams ir per mažą kainą neteikiama darbuotojų atlygio sąskaita.

15.5. Kovos su korupcija ir kyšininkavimu klausimai

(© JTO)

15.5.1. Įmonės politikos kovos su korupcija ir kyšininkavimo srityje ir jų įgyvendinimas

Įmonė pasisako už nulinę toleranciją korupcijai ir skatina tai daryti veiklos partnerius. VĮ Lietuvos oro uostų darbuotojų etikos kodekse įtvirtinta nuostata, kad Įmonėje skatinama sąžininga verslo politika be korupcijos ir skaidrus bendravimas su visais verslo partneriais ir institucijomis. Darbuotojų etikos kodeksas bendrus Įmonės tikslus iškelia aukščiau asmeninių bei skatina Įmonės darbuotojus visuomet užkirsti kelią interesų konfliktams, neužsiimti Įmonės interesams prieštaraujančia veikla bei vengti situacijų, kuriose būtų galima suabejoti darbuotojų sąžiningumu.

Įmonė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu patvirtintais Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių: Darbuotojų elgesio kodeksu, Atsparumo korupcijai politika, Korupcijos prevencijos tvarkos aprašu, Veiklos partnerių elgesio kodeksu ir Dovanų politika.

Įmonė kartu su Ministerija ir organizacijomis ne trumpesniam kaip dvejų metų laikotarpiui dalyvauja rengiant ir įgyvendinant susisiekimo sektoriaus kovos su korupcija programą ir šios programos įgyvendinimo priemonių planą. Kovos su korupcija programoje nustatomi kovos su korupcija tikslai, uždaviniai, stebėsena, kontrolė, atskaitomybė ir kt. Programa kuria veiksmingą, kryptingą ir nuoseklią susisiekimo sektoriaus korupcijos prevencijos ir antikorupcinio švietimo sistemą. Programai įgyvendinti sudaromas Planas, kuriame nustatomos kovos su korupcija įgyvendinimo priemonės, jų vykdymo terminai, vykdytojai, laukiami rezultatai. Įmonė

įgyvendina Plane jai priskirtas priemonės ir periodiškai atsiskaito Susisiekimo ministerijai už Programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo eigą, jų veiksmingumą, problemas, susijusias su priemonių vykdymu.

Pagrindinės Įmonės politikos kovos su korupcija ir kyšininkavimo srityje yra:

- Įmonės generalinio direktoriaus 2021 m. vasario 24 d. įsakymu patvirtintas naujos redakcijos Įmonės korupcijos prevencijos politikos aprašas (toliau – Aprašas), kuris reglamentuoja bendrąsias korupcijos netoleravimo Įmonėje nuostatas, korupcijos prevencijos politikos pagrindinius principus, Įmonėje taikomas korupcijos prevencijos priemones, jų įgyvendinimo koordinavimą bei kontrolę.

Įmonės generalinio direktoriaus 2021 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. 1R-156 patvirtintas naujos redakcijos Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo tvarkos aprašas.

Aprašas taikomas visiems Įmonės darbuotojams, įskaitant praktiką atliekančius asmenis, taip pat asmenims, kitais teisiniais pagrindais atstovaujantiems Įmonę. Su korupcijos netoleravimo principais supažindinami ir veiklos partneriai. Korupcijos prevencijos politika Įmonėje įgyvendinama vadovaujantis teisėtumo, privalomumo, sąveikos, pastovumo, viešumo, vadovų asmeninio pavyzdžio, darbuotojų įtraukimo, netolerancijos korupcijai ir atsakomybės neišvengiamumo principais. Kiekvienas Įmonės darbuotojas įsipareigoja laikytis korupcijos prevencijos apraše numatytų korupcijos netoleravimo nuostatų, principų, pagal kompetenciją vykdyti korupcijos prevencijos priemones, vengti bet kokių korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų bei jam patikėtas funkcijas vykdyti sąžiningai ir skaidriai. 2021 m. spalio 15 d. įsigaliojo naujos redakcijos Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo VĮ Lietuvos oro uostuose tvarkos aprašas, taip pat Įmonės tinklapyje buvo sukurtas atskiras skyrelis - Pranešėjų apsauga bei buvo paskirti Įmonės kompetentingi subjektai. Įmonėje yra sudaryta galimybė pranešti apie Įmonėje galbūt rengiamą, daromą ar padarytą nusikalstamą veiką, administracinį nusižengimą ar darbo pareigų pažeidimą, taip pat šiurkštų privalomų profesinės etikos normų pažeidimą ar kitą grėsmę viešajam interesui keliantį arba jį pažeidžiantį teisės pažeidimą keliais būdais: el. paštu pranesk@ltou.lt, užpildžius intranete ar interneto svetainės www.ltou.lt skyriuje „Pranešėjų apsauga“ patalpintą pranešimo apie pažeidimą formą, paštu arba atvykus į Įmonę. Per 2021 m. 2 kartus pateikta informacija apie galbūt padarytą teisės pažeidimą, atlikti gautos informacijos patikrinimai (vienu atveju atliktas vidinis tyrimas) bei imtasi prevencinių priemonių kilusioms rizikoms valdyti. Pažymėtina, jog pranešti apie galimus pažeidimo atvejus Įmonėje turi galimybę ne tik Įmonės darbuotojai, bet ir kiti asmenys, kuriuos su Įmone sieja ar siejo darbo arba sutartiniai santykiai (konsultavimo, rangos, stažuotės, praktikos, savanorystės ir kt.). Apie šią galimybę komunikuoja vidiniame intranete, mokymų metu ir Įmonės interneto svetainėje. Įmonėje taip pat skatinama pateikti informaciją apie žinomą teisės pažeidimą, akcentuojami saugūs vidiniai kanalai bei konfidencialumo užtikrinimas, galimybė pranešti anonimiškai bei teisės aktų nustatyta tvarka gauti atlygį pranešėjams už vertingą informaciją ar kompensavimą pranešėjams už patiriamą neigiamą poveikį ar galimus padarinius dėl pateikto pranešimo.

Kiti vidiniai teisės aktai kovos su korupcija ir kyšininkavimo srityje yra:

- Įmonėje yra patvirtintas Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo tvarkos aprašas, kuriame numatytas privačius interesus deklaruojančių pareigybių sąrašas, Įmonėje dirbančių asmenų, deklaruojančių privačius interesus, privačių interesų deklaravimo, interesų konfliktų valdymo, nusišalinimo ar nušalinimo nuo sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūros. Periodiškai atliekama privačių interesų deklaracijų duomenų stebėseną.
- Įmonė jau keletą metų laikosi nulinės dovanų politikos ir apie tai informuoja savo veiklos partnerius. Nulinė dovanų politika reiškia, kad darbuotojai, atlikdami jiems pavestas funkcijas neturi teisės nei

tiesiogiai, nei netiesiogiai priimti, teikti dovanų, išskyrus teisės aktuose numatytas išimtis ir visos gautos dovanos yra registruojamos nepriklausomai nuo jų vertės. 2021 m. Įmonėje buvo patvirtinti naujos redakcijos Dovanų administravimo valdymo ir veiksmų, gavus neteisėtą atlygį, procesai.

- Įmonėje yra patvirtinti Ketinamų sudaryti sandorių, turto sunaikinimo ir asmenų atitikties nacionalinio saugumo interesams bei korupcijos prevencijos kriterijams valdymo procesai, kurių pagrindu atliekamos investuotojų, sandorių bei asmenų patikros procedūros siekiant užtikrinti, kad nacionaliniam saugumui svarbūs objektai bei turtas ir sandoriai būtų apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių ir šalinti tokių veiksnių atsiradimo priežastis bei sąlygas, taip pat siekiant Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytų tikslų ir uždavinių

15.5.2. Rezultatai bei rodikliai

Kiekviena konkreti Kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių plane numatyta priemonė vertinama pagal programos įgyvendinimo priemonių plane nustatytus laukiamus rezultatus. 2021 m. buvo įgyvendinamos šios Kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių plane numatytos priemonės, pvz.: atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas ir vertinimas, vykdyta darbuotojų apklausa dėl tolerancijos korupcijai, analizuota bei Susisiekimo ministerijai pateikta informacija apie 2020 m. vykdytus pirkimus, r viešinta korupcijos prevencijos veikla, patvirtinta Korupcijos prevencijos mokymų programa ir vykdyti tiksliniai darbuotojų mokymai korupcijos prevencijos temomis, periodiškai vykdytas visų darbuotojų antikorpacinis švietimas, stiprintos turto apskaitos vidaus kontrolės procedūros, peržiūrėta atsakingų už turtą asmenų priskyrimo tvarka, inicijuotas nebaigtos statybos įtraukimo į apskaitą proceso parengimas, tobulintas darbo santykių nutraukimo procesas, tobulinti projektų valdymo procesai ir kt.

Įmonė periodiškai atsiskaito Susisiekimo ministerijai už Kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimą bei stebi šiuos rodiklius:

37 LENTELĖ. Pagrindiniai korupcijos programos rodikliai.

Rodiklis	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Užregistruotų nusišalinimų dėl interesų konfliktų situacijų skaičius, vnt.	3	4	3
Darbuotojų dalyvavusių tiksliniuose korupcijos prevencijos mokymuose skaičius *	125	121	178
Veiklos, susijusios su korupcijos prevencija, viešinimas.	6	8	7

* Periodiškai korupcijos prevencijos temomis informuojama: susirinkimų bei pasitarimų metu, viešinant aktualią informaciją apie vykdomas korupcijos prevencijos priemones intranete bei sudarant galimybes susipažinti su parengta metodine medžiaga.

15.5.3. Pagrindinės rizikos

Įmonėje kasmet atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas bei vertinimas ir periodiškai analizuojamos galinčios kilti korupcijos rizikos (peržiūrimas registras).

Šio vertinimo tikslas – nustatyti Įmonės veiklos sritims įtaką darančius rizikos veiksnius (sąlygas, įvykius ar aplinkybes), galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai, nustatyti veiklos sritis, kurios turi daugiausia korupcijos rizikos veiksnių ir pasiūlyti prevencijos priemones šiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar šalinti. Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę ir vertinimą visų pirma peržiūrimas patvirtintų Įmonės veiklos sričių, kuriose korupcijos pasireiškimo tikimybė gali būti didžiausia sąrašas. Vėliau peržiūrimas Įmonės procesų sąrašas ir kiekviena Įmonės veiklos sritis įvertinama pagal Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytus kriterijus. Atlikus veiklos sričių įvertinimą, peržiūrimas bendras Įmonės rizikų sąrašas ir identifikuojamos papildomos galimos korupcijos rizikos konkrečioje veiklos srityje. Vėliau, detaliai įvertinimui, pasirenkamos konkrečios veiklos sritys, jos palyginamos su ta padėtimi, kuri turėtų būti pagal vertinimo kriterijus (teisinį statusą nustatančiuose, veiklą ar atskirų funkcijų atlikimą reglamentuojančiuose įstatymuose, kituose teisės norminiuose aktuose įtvirtintus įpareigojimus ir teises prievoles), ir nustatomi konkretūs korupcijos rizikos veiksniai toje veiklos srityje bei pasiūlomos prevencinės priemonės jiems valdyti.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas 2021 m. buvo atliktas žmoniškųjų išteklių administravimo bei neaviacinių paslaugų valdymo (nuomos sutarčių valdymo) veiklos srityse.

Atlikus analizę, buvo pateiktos konkrečios rekomendacijos, skirtos stiprinti vidaus kontrolės procedūras, teisės aktų laikymosi kontrolės mechanizmą bei užtikrinti teisės aktų nustatytą reikalavimų savalaikį vykdymą.

Dažnai korupcijos rizikos kyla viešųjų pirkimų proceso metu. Dėl šios priežasties Įmonėje yra patvirtintas pagrindinių galimų korupcijos rizikų viešuosiuose pirkimuose, sąrašas ir gavus informacijos, apie galimai kilusias šias rizikas konkrečiame pirkime, imamasi prevencinių priemonių ir veiksmų siekiant šias rizikas suvaldyti. Įmonės darbuotojai nuolat skatinami informuoti atsakingą asmenį apie pastebėtas galimas korupcijos rizikas.

15.5.4. Kitos iniciatyvos kovos su korupcija ir kyšininkavimo srityje

2021 m., kaip ir kasmet, buvo atlikta Įmonės darbuotojų anoniminė apklausa dėl tolerancijos korupcijai. 2021 m. darbuotojams sudaryta galimybė pildyti ne tik elektronines, bet ir popierines anonimines apklausos anketas. Apibendrinus rezultatus nustatyta, kad VĮ Lietuvos oro uostuose yra netoleruojama korupcija (tą nurodė net 999 proc. atsakusių respondentų). Ankstesniais metais, tai buvo nurodę 97 proc. apklaustųjų, taigi, netolerancija korupcijai išaugo. Įmonės darbuotojai taip pat puikiai žino, kad Įmonėje vykdomos korupcijos prevencijos priemonės, taip pat net 97 proc. apklaustųjų žino kokių būdu Įmonės viduje gali pranešti apie pastebėtus teisės pažeidimus ir didžioji dauguma apklausos dalyvių atsakė, kad pastebėję korupciją darbe apie tai praneštų būtent asmenims, Įmonėje atsakingiems už korupcijos prevenciją.

Siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją, skaidrų ir racionalų prekių, darbų ar paslaugų pirkimą bei siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų įgyvendinimą kasmet yra atliekamas susisiekimo ministro valdymo srities įstaigų pirkimų monitoringas, stiprinama pirkimų priežiūra, atliekama korupcijos rizikos veiksnių stebėseną. Dėl šios priežasties, Įmonėje kiekvienais metais stebima, analizuojama, apibendrinama ir Susisiekimo ministerijai teikiama informacija apie vykdytus tarptautinius, supaprastintus, mažos vertės pirkimus, iš jų išskiriant skelbiamus bei neskelbiamus pirkimus ir pirkimų iš vieno tiekėjo, neįvykusių pirkimų, pirkimų su specifiniais veiksniais ar aplinkybėmis statistiką. Taip pat analizuojami

duomenys apie tiekėjus, sutarčių keitimo atvejus, pirkimų planavimą, kaštų ir naudos analizės taikymą, išankstinį rinkos informavimą, informacijos apie pirkimus viešinimą, kontrolės vykdymo rezultatus ir kt.

Įmonės vidiniame tinkle darbuotojai nuolat informuojami apie korupcijos prevencijos veiklą įmonėje. Taip pat 2021 m. įmonėje buvo patvirtinta Korupcijos prevencijos mokymų programa ir visi naujai darbuotojai turi išklausti įvadinio korupcijos prevencijos mokymus. Vėliau mokymai organizuojami periodiškai atsižvelgiant į pareigybės pobūdį.

Tarpinstitucinis bendradarbiavimas. Įmonėje vystomas tarpinstitucinis bendradarbiavimas ir dalijimasis gerąja praktika korupcijos prevencijos srityje, dalyvaujama Specialiųjų tyrimų tarnybos, Generalinės prokuratūros, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos, Skaidrumo akademijos, Transparency International diskusijose, seminaruose ir kitose iniciatyvose apie korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.

16. Informacija apie Skaidrumo gairių II–III skyrių nuostatų laikymąsi

Veiklos ataskaitas, finansinių ataskaitų rinkinius VĮ Lietuvos oro uostai rengia vadovaudamasi Skaidrumo gairių aprašo nuostatomis, patvirtintomis LR Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 „Dėl valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ (ir vėlesniais jo pakeitimais) (toliau – Skaidrumo gairės) ir Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatyme nustatytais reikalavimais. Įmonės interneto svetainėje (<http://www.ltou.lt>) bei įmonės filialų internetinėse svetainėse skelbiama Įmonės misija, vizija, vertybės, strateginiai tikslai ir uždaviniai, informacija apie esamą darbuotojų skaičių, metinį darbo užmokesčio fondą, įmonės vadovų ir jo pavaduotojų mėnesinę algą, skrydžių bei keleivių statistika. VĮ Lietuvos oro uostai šioje veiklos ataskaitoje pateikta informacija užtikrina visų LR Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarime Nr. 1052 nurodytų skaidrumo gairių laikymąsi. Informacija apie Skaidrumo gairių II – III skyrių nuostatų laikymąsi pateikiama lentelėje apačioje:

38 LENTELĖ. Skaidrumo gairių laikymosi suvestinė.

	Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo punktas (Aprašas)	Vykdymas	Pastabos
II. skyrius Valstybės valdomos įmonės informacijos atskleidimas			
5. Valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti skelbiami šie duomenys ir informacija:			
	5.1. – 5.14. Pavadinimas; kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie įmonę; buveinė (adresas); teisinis statusas, jeigu valstybės valdoma įmonė pertvarkoma, reorganizuojama (nurodomas reorganizavimo būdas), likviduojama, yra bankrutuojanti ar bankrutavusi; valstybei atstovaujančios institucijos pavadinimas ir nuoroda į jos interneto svetainę; veiklos tikslai, vizija ir misija; struktūra; vadovo duomenys; valdybos pirmininko ir narių duomenys, jeigu pagal įstatutą sudaroma valdyba; stebėtojų tarybos pirmininko ir narių duomenys, jeigu pagal įstatutą sudaroma stebėtojų taryba; komitetų pavadinimai, jų pirmininkų ir narių duomenys, jeigu sudaromi komitetai; valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų nominalių verčių suma (eurais euro cento tikslumu) ir dalis (procentais) valstybės valdomos bendrovės įstatiniame kapitale; informacija apie socialinės atsakomybės iniciatyvas ir priemones, svarbius	+	Visa vieša informacija apie įmonę skelbiama įmonės internetiniame tinklapyje http://www.ltou.lt

	Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo punktas (Aprašas)	Vykdymas	Pastabos
	vykdomus ar planuojamus investicinius projektus;		
	6. Siekiant viešumo dėl valstybės valdomose įmonėse sudaromų valdymo ir priežiūros organų, taip pat komitetų narių profesionalumo, skelbiami šie Aprašo 5.8–5.11 papunkčiuose nurodytų asmenų duomenys: vardas, pavardė, einamų pareigų pradžios data, kitos einamos vadovaujamosios pareigos kituose juridiniuose asmenyse, išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis. Jeigu Aprašo 5.9–5.11 papunkčiuose nurodytas asmuo yra išrinktas ar paskirtas kaip nepriklausomas narys, tai papildomai nurodoma prie jo duomenų.	+	Visa vieša informacija apie įmonę skelbiama įmonės internetiniame tinklapyje http://www.ltou.lt
	7. Valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti skelbiami šie jos dokumentai:		
	7.1. – 7.6. įstatai; valstybei atstovaujančios institucijos raštas dėl valstybės tikslų ir lūkesčių valstybės valdomoje įmonėje nustatymo; veiklos strategija arba jos santrauka tais atvejais, jei veiklos strategijoje yra konfidencialios informacijos ar informacijos, kuri laikoma komercine (gamybine) paslaptimi; atlyginimų politiką, apimančią valstybės valdomos įmonės vadovo darbo užmokesčio ir valstybės valdomoje įmonėje sudaromų kolegialių organų bei komitetų narių atlygio nustatymą, detaliau apibūdintą Bendrovių valdysenos kodekse, nustatantis dokumentas; valstybės valdomos bendrovės metiniai ir tarpiniai pranešimai, valstybės įmonės metinės ir tarpinės veiklos ataskaitos už ne trumpesnę kaip 5 metų laikotarpį; ne trumpesnio kaip 5 metų laikotarpio metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai ir metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvados.	+	Visa vieša informacija apie įmonę skelbiama įmonės internetiniame tinklapyje http://www.ltou.lt
	III. skyrius Finansinių ataskaitų rinkinių, pranešimų ir veiklos ataskaitų rengimas		
	14. Valstybės valdomos įmonės apskaitą tvarko taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal tarptautinius apskaitos standartus.	+	įmonės finansinės ataskaitos ruošiamos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.
	15. Be metinių finansinių ataskaitų rinkinio, valstybės valdoma bendrovė rengia 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį, o valstybės įmonė – 3, 6 ir 9 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius.	+	įmonė rengia metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir 3, 6, 9 ir 12 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius ir skelbia juos įmonės internetiniame tinklapyje http://www.ltou.lt
	16. Valstybės valdoma bendrovė, pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriama viešojo intereso įmonėms, be metinio pranešimo, papildomai rengia 6 mėnesių tarpinį pranešimą. Valstybės įmonė, pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriama viešojo intereso įmonėms, be metinės veiklos ataskaitos, papildomai rengia 6 mėnesių tarpinę veiklos ataskaitą.	+	įmonė rengia metinę veiklos ataskaitą ir 6 mėnesių tarpinę veiklos ataskaitą ir skelbia jas įmonės internetiniame tinklapyje http://www.ltou.lt
	17. Valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime arba valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje, be Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme arba Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme nustatytų turinio reikalavimų, papildomai turi būti pateikiama:		
	17.1. trumpas valstybės valdomos įmonės verslo modelio aprašymas;	+	informacija apie valstybės valdomos įmonės verslo modelį pateikiama 1 skyriuje „veiklos strategija bei

	Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo punktas (Aprašas)	Vykdymas	Pastabos
			tikslai“ ir 2 skyriuje „Įmonės valdymo struktūra, valdymo organai“.
	17.2. informacija apie svarbius įvykius, įvykusius per finansinius metus ir po jų (iki metinio pranešimo arba metinės veiklos ataskaitos parengimo) ir turėjusius esminę reikšmę valstybės valdomos įmonės veiklai;	+	informacija apie pagrindinius įvykius, turinčius esminės reikšmės valstybės valdomos įmonės veiklai, įvykusius per ataskaitinį laikotarpį ir po jo, pateikiama 3 skyriuje „Pagrindiniai reikšmingi įvykiai įmonės veiklai per ataskaitinį laikotarpį ir 14 skyriuje „Svarbūs įvykiai po finansinių metų“;
	17.3. valstybės valdomos įmonės veiklos strategijoje numatytų tikslų įgyvendinimo rezultatai;	+	informacija apie valstybės valdomos įmonės veiklos strategijoje numatytų tikslų įgyvendinimą rezultatai pateikiami 1 skyriuje „veiklos strategija bei tikslai“.
	17.4. pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodikliai;	+	informacija apie įmonės pasiektus rodiklius pateikiama 10 skyriuje „Įmonės veiklą apibūdinantys pagrindiniai rezultatai ir finansiniai rodikliai“.
	17.5. specialiųjų įpareigojimų vykdymas;	-	įmonė specialiųjų įpareigojimų nevykdo.
	17.6. investicijų politikos įgyvendinimas, vykdomi ir planuojami investiciniai projektai bei investicijos per ataskaitinius metus;	+	informacija apie investicijas per ataskaitinį laikotarpį, didžiausius vykdomus ir planuojamus projektus pateikiama 8 skyriuje „Įmonės investicijos, didžiausi vykdomi ir planuojami investicijų projektai“.
	17.7. valstybės valdomoje įmonėje taikomos rizikos valdymo politikos įgyvendinimas;	+	informacija apie įmonėje taikomus rizikų valdymo politikos įgyvendinimą pateikiama 13 skyriuje „Rizikos veiksniai ir jų valdymas“.
	17.8. dividendų politikos įgyvendinimas valstybės valdomose bendrovėse;	+	informacija apie įmonės dividendų politiką pateikiama 7 skyriuje „Savininko kapitalas ir jo pokyčiai“.
	17.9. atlyginimų politikos įgyvendinimas;	+	įmonės taikoma atlygio politika pateikiama 9 skyriuje „Darbo užmokestis ir personalas“.
	17.10. bendras metinis darbo užmokesčio fondas, vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal einamas pareigas ir (arba) padalinius;	+	informacija apie bendrą metinį darbo užmokesčio fondą ir vidutinį mėnesinį nustatytąjį (paskirtąjį) darbo užmokestį pagal pareigybių grupes pateikiama 9 skyriuje „Darbo užmokestis ir personalas“.
	17.11. informacija apie Aprašo II ir III skyrių nuostatų laikymąsi: nurodoma, kaip jos įgyvendinamos, kokių nuostatų nesilaikoma, ir paaiškinama kodėl.	+	informacija apie Aprašo II ir III skyrių nuostatų laikymąsi nurodoma 16 skyriuje „Informacija apie skaidrumo gairių II ir III skyrių nuostatų laikymąsi“.
	18. Valstybės valdomoms bendrovėms ir valstybės įmonėms, kurioms neprivalomas socialinės atsakomybės ataskaitos rengimas, rekomenduojama atitinkamai metiniame pranešime ar metinėje veiklos ataskaitoje pateikti informaciją, susijusią su aplinkosaugos, socialiniais ir personalo, žmogaus teisių užtikrinimo, kovos su korupcija ir kyšininkavimu klausimais.	+	informacija apie vykdomas socialines, aplinkosaugos, personalo, žmogaus teisių užtikrinimo ir kovos su kyšininkavimu iniciatyvas bei politikas pateikiama 15 skyriuje „Vykdomos socialinės ir aplinkosauginės iniciatyvos“.

Taip pat siekdami padidinti skaidrumą VĮ Lietuvos oro uostai viešina savo veiklos rezultatus per įvairias žiniasklaidos priemones. VĮ Lietuvos oro uostai informuoja apie savo oro uosto veiklą suinteresuotas šalis, bendradarbiauja su įvairiomis organizacijomis, viešina savo planuojamus įgyvendinti plėtros projektus. Oro uostas taip pat bendradarbiauja su oro uostų naudotojų komitetu, kuriam yra pristatomi veiklos rezultatai, kainodaros politika, plėtros projektai ir kita svarbi informacija.

VĮ Lietuvos oro uostai 2019 m. ėmėsi iniciatyvos organizuoti renginį, kuriame buvo kviečiami dalyvauti tiekėjai, kuriems buvo pristatomos planuojamos investicijos, tokiu būdu siekiama ne tik padidinti skaidrumą bet ir konkurenciją viešuosiuose pirkimuose.

17. Informacija apie atliktą metinių finansinių ataskaitų auditą

Vadovaujantis LR valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymu savininko teises įgyvendinanti institucija – LR susisiekimo ministerija parenka atestuotą auditorių ar audito įmonę įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditui atlikti. UAB „KPMG Baltic“ VĮ Lietuvos oro uostus audituoja trečius metus.

Informacija apie UAB „KPMG Baltic“ suteiktas kitas paslaugas: suteiktos vertimo paslaugos.

39 LENTELĖ. Duomenys apie auditorių ir finansinių ataskaitų rinkinį.

Auditą atlikęs subjektas	UAB „KPMG Baltic“
Atlyginimas už audito atlikimą	65 000 Eur be PVM
Nuoroda į auditoriaus išvadą	http://www.ltou.lt/lt/lietuvos-oro-uostai/veikla/ataskaitos/
Nuoroda į audituotą finansinę atskaitomybę	http://www.ltou.lt/lt/lietuvos-oro-uostai/veikla/ataskaitos/
Veiklos ataskaita skelbiama adresu	http://www.ltou.lt/lt/lietuvos-oro-uostai/veikla/ataskaitos/

Generalinis direktorius

Marius Gelžinis

1 Priedas. Įmonės organizacinė valdymo struktūra

